

513

ZÁKON

ze dne 5. listopadu 1991

OBCHODNÍ ZÁKONÍK

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

až d)], se zapíše do obchodního rejstříku na vlastní žádost, nebo stanoví-li tak zvláštní zákon.

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

Hlava I

Základní ustanovení

Díl I

Úvodní ustanovení

§ 1

Rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje postavení podnikatelů, obchodní závazkové vztahy, jakož i některé jiné vztahy s podnikáním související.

(2) Právní vztahy uvedené v odstavci 1 se řídí ustanoveními tohoto zákona. Nelze-li některé otázky řešit podle těchto ustanovení, řeší se podle předpisů práva občanského. Nelze-li je řešit ani podle těchto předpisů, posoudí se podle obchodních zvyklostí, a není-li jich, podle zásad na kterých spočívá tento zákon.

§ 2

Podnikání

(1) Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

(2) Podnikatelem podle tohoto zákona je:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- d) fyzická osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

(3) Sídlem právnické osoby a místem podnikání fyzické osoby je adresa, která je jako sídlo nebo místo podnikání zapsána v obchodním nebo živnostenském rejstříku nebo v jiné evidenci.

§ 3

(1) Do obchodního rejstříku se zapisují:

- a) obchodní společnosti, družstva a jiné právnické osoby, o nichž to stanoví zákon,
- b) zahraniční osoby podle § 21 odst. 4.

(2) Fyzická osoba s bydlištěm na území České a Slovenské Federativní Republiky, která je podnikatelem ve smyslu tohoto zákona [§ 2 odst. 2 písm. b)

§ 4

Ustanoveními tohoto zákona se řídí i vztahy jiných osob než podnikatelů, stanoví-li to tento zákon nebo zvláštní zákon.

Díl II

Podnik a obchodní jmění

§ 5

Podnikem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem k své povaze mají tomuto účelu sloužit.

§ 6

(1) Obchodním majetkem pro účely tohoto zákona se rozumí souhrn majetkových hodnot (věcí, pohledávek a jiných práv a peněží ocenitelných jiných hodnot), které patří podnikateli a slouží nebo jsou určeny k jeho podnikání.

(2) Pro účely tohoto zákona se soubor obchodního majetku a závazků vzniklých podnikateli v souvislosti s podnikáním označuje jako obchodní jmění (dále jen „jmění“).

(3) Čistým obchodním jměním je obchodní majetek po odečtení závazků vzniklých podnikateli v souvislosti s podnikáním.

§ 7

Organizační složka podniku

(1) Odštěpný závod je organizační složka podniku, která je jako odštěpný závod zapsána v obchodním rejstříku. Při provozování odštěpného závodu se užívá obchodního jména podnikatele s dodatkem, že jde o odštěpný závod.

(2) Obdobné postavení jako odštěpný závod má i jiná organizační složka, jestliže zákon stanoví, že se zapisuje do obchodního rejstříku.

(3) Provozovnou se rozumí prostor, v němž je uskutečňována určitá podnikatelská činnost. Provozovna musí být označena obchodním jménem podnikatele, k němuž může být připojen název provozovny nebo jiné rozlišující označení.

Díl III Obchodní jméno

§ 8

Obchodním jménem se rozumí název, pod kterým podnikatel činí právní úkony při své podnikatelské činnosti.

§ 9

(1) Obchodním jménem fyzické osoby je její jméno a příjmení (dále jen „jméno“). Obchodní jméno fyzické osoby může obsahovat dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání.

(2) Obchodní jméno obchodních společností a družstva je název, pod kterým jsou zapsány v obchodním rejstříku. To platí i pro právnické osoby, které se zapisují do obchodního rejstříku na základě zvláštního zákona. Součástí obchodního jména právnických osob je i dodatek označující jejich právní formu.

(3) Obchodním jménem právnické osoby, která se nezapisuje do obchodního rejstříku, je název, pod kterým byla zřízena.

§ 10

(1) Obchodní jméno nesmí být zaměnitelné s obchodním jménem jiného podnikatele. U právnické osoby postačí k odlišení od obchodního jména jiné právnické osoby uvedení jiného sídla, jestliže tyto osoby nepodnikají v tomtéž oboru nebo v oborech zaměnitelných při hospodářské soutěži. U fyzických osob postačí k odlišení uvedení jiného místa podnikání.

(2) Podniká-li více osob pod společným jménem bez založení právnické osoby, jsou tyto osoby povinny splnit závazky vzniklé při tomto podnikání společně a nerozdílně.

§ 11

(1) Kdo zdědí podnik po podnikateli, který byl fyzickou osobou, může podnikat pod dosavadním obchodním jménem s dodatkem označujícím nástupnictví a jméno nástupce; totéž platí při nabytí podniku na základě smlouvy od podnikatele, který je fyzickou osobou, za podmínek stanovených v § 481 odst. 2.

(2) Je-li podnikatelem fyzická osoba, která změnila své jméno, může používat v obchodním jménu i své dřívější jméno s dodatkem obsahujícím nové jméno.

(3) Obchodní jméno právnické osoby přechází na nástupnickou právnickou osobu s podnikem, zaniká-li původní právnická osoba bez likvidace a nástupnická právnická osoba obchodní jméno převezme. Má-li nástupnická právnická osoba jinou právní formu, musí být změněn dodatek v souladu s její právní formou.

(4) Převod obchodního jména bez současného převodu podniku je nepřipustný. Převod obchodního jména je možný i při převodu části podniku, bude-li podnikatel zbývající část provozovat pod jiným obchodním jménem nebo tato část zanikne likvidací.

(5) Je-li součástí obchodního jména právnické osoby jméno společníka nebo člena, který přestal být jejím společníkem nebo členem, může právnická osoba užívat dále jeho jméno jen s jeho souhlasem. Při smrti společníka nebo člena se vyžaduje souhlas dědice.

§ 12

(1) Kdo byl dotčen na svých právech neoprávněným užíváním obchodního jména, může se proti neoprávněnému uživateli domáhat, aby se takového jednání zdržel a odstranil závadný stav. Dále může požadovat přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto i v penězích.

(2) Byla-li neoprávněným užíváním obchodního jména způsobena škoda, lze se její náhrady domáhat podle tohoto zákona.

(3) Soud může účastníku, jehož návrhu bylo vyhověno, přiznat v rozsudku právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění.

Díl IV

Jednání podnikatele

§ 13

(1) Je-li podnikatelem fyzická osoba, jedná osobně nebo prostřednictvím zástupce. Právnická osoba jedná statutárním orgánem nebo za ni jedná zástupce.

(2) Ustanovení tohoto zákona o jednotlivých obchodních společnostech a družstvu určují statutární orgán, jehož jednání je jednáním podnikatele, je-li tento orgán zapsán do obchodního rejstříku.

(3) Vedoucí organizační složky podniku (§ 7 odst. 1 a 2), který je zapsán do obchodního rejstříku, je zmocněn za podnikatele činit veškeré právní úkony týkající se této složky.

§ 14

Prokura

(1) Prokurou zmocňuje podnikatel prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Prokuru lze udělit jen fyzické osobě.

(2) V prokuře není zahrnuto oprávnění zcizovat nemovitosti a zatěžovat je, ledaže je toto oprávnění výslovně v udělení prokury uvedeno.

(3) Omezení prokury vnitřními pokyny nemá právní následky vůči třetím osobám.

(4) Více osobám lze prokuru udělit tak, že jsou k zastupování a podepisování oprávněny každá samostatně, nebo tak, že je přitom třeba souhlasného projevu vůle všech prokuristů nebo alespoň dvou z nich.

(5) Prokurista podepisuje tím způsobem, že k ob-

chodnímu jménu podnikatele, za kterého jedná, připojí dodatek označující prokuru a svůj podpis.

(6) Udělení prokury je účinné od zápisu do obchodního rejstříku. Návrh na zápis prokury do obchodního rejstříku musí obsahovat jméno a bydliště prokuristy a způsob, jakým se za podnikatele podepisuje. Byla-li prokura udělena více osobám, musí návrh obsahovat i určení, zda každý prokurista může jednat samostatně, popřípadě kolik prokuristů musí jednat společně.

§ 15

Kdo byl při provozování podniku pověřen určitou činností, je zmocněn ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází.

§ 16

Podnikatele zavazuje i jednání jiné osoby v jeho provozovně, nemohla-li třetí osoba vědět, že jednájící osoba k tomu není oprávněna.

Díl V

Obchodní tajemství

§ 17

Předmětem práv náležejících k podniku je i obchodní tajemství. Obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje.

§ 18

Podnikatel provozující podnik, na který se obchodní tajemství vztahuje, má výlučné právo tímto tajemstvím nakládat, zejména udělit svolení k jeho užití a stanovit podmínky takového užití.

§ 19

Právo k obchodnímu tajemství trvá, pokud trvají skutečnosti uvedené v § 17.

§ 20

Proti porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství přísluší podnikateli právní ochrana jako při nekalé soutěži.

Hlava II

PODNIKÁNÍ ZAHRANIČNÍCH OSOB

Díl I

Základní ustanovení

§ 21

(1) Zahraniční osoby mohou podnikat na území České a Slovenské Federativní Republiky za stejných

podmínek a ve stejném rozsahu jako československé osoby, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného.

(2) Zahraniční osobou se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem mimo území České a Slovenské Federativní Republiky. Československou právnickou osobou pro účely tohoto zákona se rozumí právnická osoba se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Podnikáním zahraniční osoby na území České a Slovenské Federativní Republiky se rozumí pro účely tohoto zákona podnikání této osoby, má-li podnik nebo jeho organizační složku umístěnou na území České a Slovenské Federativní Republiky.

(4) Oprávnění zahraniční osoby podnikat na území České a Slovenské Federativní Republiky vzniká ke dni zápisu této osoby, popřípadě organizační složky jejího podniku, v rozsahu předmětu podnikání zapsaném do obchodního rejstříku. Návrh na zápis podává zahraniční osoba.

§ 22

Právní způsobilost, kterou má jiná než fyzická zahraniční osoba podle právního řádu, podle něhož byla založena, má rovněž v oblasti československého právního řádu. Právním řádem, podle něhož byla tato osoba založena, se řídí i její vnitřní právní poměry a ručení členů nebo společníků za její závazky.

§ 23

Zahraniční osoby, které mají právo podnikat v zahraničí, se pokládají za podnikatele podle tohoto zákona.

Díl II

Majetková účast zahraničních osob v československých právnických osobách

§ 24

(1) Zahraniční osoba se může podle ustanovení tohoto zákona za účelem podnikání podílet na založení československé právnické osoby nebo se účastnit jako společník nebo člen v československé právnické osobě již založené. Může také sama československou právnickou osobu založit nebo se stát jediným společníkem československé právnické osoby, pokud tento zákon jediného zakladatele nebo jediného společníka nepřipouští.

(2) Právnická osoba může být založena podle československého nebo jiného práva; § 26 odst. 3 věta druhá platí obdobně.

(3) Ve věcech uvedených v odstavci 1 mají zahraniční osoby stejná práva a povinnosti jako československé osoby.

Díl III

Ochrana majetkových zájmů zahraničních osob při podnikání v České a Slovenské Federativní Republice

§ 25

(1) Majetek zahraniční osoby související s podnikáním v České a Slovenské Federativní Republice a majetek právnické osoby se zahraniční majetkovou účastí podle § 24 odst. 1 může být v České a Slovenské Federativní Republice vyvlastněn nebo vlastnické právo omezeno jen na základě zákona a ve veřejném zájmu, který není možno uspokojit jinak. Proti takovému rozhodnutí lze podat opravný prostředek u soudu.

(2) Při opatřeních uvedených v odstavci 1 musí být poskytnuta bez prodlení náhrada odpovídající plné hodnotě majetku dotčeného těmito opatřeními v době, kdy byla uskutečněna, která je volně převoditelná do zahraničí v cizí měně.

(3) Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána a které byly zveřejněny ve Sbírce zákonů, nejsou dotčeny.

Díl IV

Přemístění sídla zahraniční právnické osoby do tuzemska

§ 26

(1) Právnická osoba založená podle práva cizího státu za účelem podnikání, která má sídlo v zahraničí, může přemístit své sídlo na území České a Slovenské Federativní Republiky. Podmínkou pro to je, že to připouští právní řád státu, v němž právnická osoba má dosud své sídlo, a také, pokud byla založena podle práva jiného státu, tento právní řád.

(2) Přemístění sídla podle odstavce 1 je účinné ode dne jeho zápisu do obchodního rejstříku.

(3) Vnitřní právní poměry právnické osoby uvedené v odstavci 1 se i po přeložení jejího sídla do tuzemska řídí právním řádem státu, podle něhož byla založena. Tímto právním řádem se řídí i ručení jejích společníků nebo členů vůči třetím osobám, které však nesmí být nižší, než stanoví československé právo pro tutéž nebo obdobnou formu právnické osoby.

Hlava III

OBCHODNÍ REJSTŘÍK

§ 27

(1) Obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje týkající se podnikatelů, popřípadě jiných osob, o nichž to stanoví zvláštní zákon.

(2) Skutečnosti zapsané v obchodním rejstříku jsou účinné vůči každému ode dne, ke kterému byl zá-

pis proveden. Proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis do obchodního rejstříku, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti.

(3) Obchodní rejstřík je veden soudem (dále jen „rejstříkový soud“) určeným k tomu zvláštním zákonem.

§ 28

(1) Do obchodního rejstříku se zapisují tyto údaje:

- a) obchodní jméno, u právnických osob sídlo, u fyzických osob bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště,
- b) identifikační číslo,
- c) předmět podnikání (činnosti),
- d) právní forma právnické osoby,
- e) jméno a bydliště osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členy, s uvedením způsobu, jakým jednají jménem právnické osoby,
- f) označení, sídlo a předmět podnikání (činnosti) odštěpného závodu, jméno vedoucího a jeho bydliště,
- g) jméno prokuristy a jeho bydliště,
- h) další skutečnosti, stanoví-li to zákon.

(2) Do obchodního rejstříku se dále zapisují:

- a) u veřejné obchodní společnosti jména a bydliště společníků, popřípadě obchodní jméno či název a sídlo právnické osoby jako společníka,
- b) u komanditní společnosti jména a bydliště společníků, popřípadě obchodní jméno či název a sídlo právnické osoby jako společníka, s určením, kdo je komplementář a kdo komanditista, výše vkladu každého komanditisty a rozsah jeho splacení,
- c) u společnosti s ručením omezeným jména a bydliště společníků, popřípadě obchodní jméno či název a sídlo právnické osoby jako společníka s uvedením výše základního jmění, výše vkladu každého společníka a rozsah jeho splacení, jakož i jména a bydliště členů dozorčí rady, byla-li zřízena,
- d) u akciové společnosti výše základního jmění, počet, druh a jmenovitá hodnota akcií, jakož i jména a bydliště členů dozorčí rady,
- e) u družstva výše zapisovaného základního jmění, jakož i výše základních členských vkladů,
- f) u státního podniku zakladatel a kmenové jmění.

(3) U zahraničních osob se zapisují údaje uvedené v odstavci 1 písm. a), c) a d), dále umístění organizační složky zahraniční osoby, jakož i jméno a bydliště, popřípadě místo pobytu jejího vedoucího.

(4) V obchodním rejstříku se dále vyznačí také vstup do likvidace, jakož i jméno a bydliště likvidátora (likvidátorů), prohlášení konkursu se jménem a bydlištěm konkursního správce, zahájení řízení o vyrovnání a právní důvod výmazu podnikatele.

(5) Do obchodního rejstříku se zapíše bez zbytečného odkladu také změna nebo zánik zapisovaných skutečností.

(6) Identifikační číslo přidělí podnikateli rejstříkový soud. Potřebná identifikační čísla sdělí rejstříkovému soudu příslušný orgán státní správy.

§ 29

Odštěpný závod se zapíše do obchodního rejstříku, v němž je podle sídla, popřípadě místa podnikání nebo bydliště podnikatel zapsán. Jestliže je odštěpný závod umístěn v obvodu jiného rejstříkového soudu, musí být zapsán do obchodního rejstříku i u tohoto soudu. Totéž platí o jiné organizační jednotce uvedené v § 7 odst. 2.

§ 30

(1) Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je žadatel o zápis do obchodního rejstříku povinen prokázat, že nejpozději dnem zápisu mu vznikne živnostenské či jiné oprávnění k činnosti, která má být jako předmět jeho podnikání (činnosti) zapsána do obchodního rejstříku.

(2) Jako předmět podnikání obchodní společnosti nebo družstva se zapíše činnost, kterou podle zvláštních předpisů mohou vykonávat pouze fyzické osoby, jen jestliže žadatel prokáže, že tato činnost bude vykonávána pomocí osob, které jsou k tomu oprávněny podle těchto předpisů.

(3) U zahraniční fyzické osoby, která se zapisuje do obchodního rejstříku jako osoba oprávněná jednat jménem podnikatele, se vyžaduje doklad o povolení k pobytu v České a Slovenské Federativní Republice.

§ 31

(1) Návrh na zápis do obchodního rejstříku podává oprávněná osoba, jíž se zápis týká, nebo osoby oprávněné k tomu podle zákona nebo osoby písemně zmocněné k tomu těmito osobami.

(2) Návrh na zápis musí být doložen listinami o skutečnostech, které mají být do obchodního rejstříku zapsány.

(3) Zápis se provede ke dni určenému v návrhu na zápis. Je-li usnesení o provedení zápisu vydáno později nebo návrh neobsahuje den, ke kterému má být zápis proveden, provede se zápis ke dni vydání tohoto usnesení.

(4) Pravost podpisu osob podávajících návrh na zápis do obchodního rejstříku a podpisů plné moci podle odstavce 1 musí být úředně ověřena.

§ 32

Soudy nebo jiné orgány upozorní rejstříkový soud vždy na neshodu mezi skutečným právním stavem a stavem zápisů v obchodním rejstříku, jakmile tato skutečnost při jejich činnosti vyjde najevo.

§ 33

(1) Provedení zápisu do obchodního rejstříku rejstříkový soud zveřejní.

(2) Zápis podnikatele a předmětu podnikání (činnosti), jakož i zápis změn nebo výmazu dosud zapsaných skutečností oznámí rejstříkový soud příslušnému daňovému orgánu, orgánu státní statistiky a orgánu, který vydal průkaz živnostenského nebo jiného podnikatelského oprávnění nejpozději do jednoho týdne ode dne zápisu.

§ 34

Prováděcí předpis upraví způsob zveřejňování zápisů v obchodním rejstříku.

Hlava IV

ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ

§ 35

Podnikatelé jsou povinni vést účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zvláštním zákonem.

§ 36

Podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku (dále jen „zapsaní podnikatelé“) účtují v soustavě podvojného účetnictví o stavu a pohybu obchodního majetku a závazků, čistého obchodního jmění, o nákladech, výnosech a zisku nebo ztrátě podniku.

§ 37

Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, účtují podnikatelé, kteří nejsou zapsaní v obchodním rejstříku, v soustavě jednoduchého účetnictví o příjmech a výdajích, obchodním majetku, jakož i o závazcích tak, aby bylo možné zjistit čisté obchodní jmění a výsledek hospodaření.

§ 38

Účetním obdobím je kalendářní rok.

§ 39

(1) Akciové společnosti musí mít řádnou a mimořádnou účetní závěrku ověřenou auditorem podle zvláštního předpisu. Ostatní obchodní společnosti a družstva mají tuto povinnost, jen pokud tak stanoví zvláštní zákon.

(2) Podnikatel je povinen připravit a poskytnout auditorovi všechny účetní písemnosti a vysvětlení potřebná k ověřování podle odstavce 1.

(3) Náklady spojené s auditorskou činností hradí podnikatel, jehož účetní závěrka se ověřuje.

§ 40

Akciové společnosti zveřejňují údaje z účetních závěrek ověřených auditorem; ostatní obchodní společnosti a družstva mají tuto povinnost, jen pokud tak stanoví zvláštní zákon.

Hlava V
HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Díl I
Účast na hospodářské soutěži

§ 41

Fyzické i právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“), mají právo svobodně rozvíjet svou soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu a sdružovat se k výkonu této činnosti; jsou však povinny přitom dbát právně závazných pravidel hospodářské soutěže a nesmějí účast v soutěži zneužívat.

§ 42

(1) Zneužitím účasti v hospodářské soutěži je nekalé soutěžní jednání (dále jen „nekalá soutěž“) a nedovolené omezování hospodářské soutěže.

(2) Nedovolené omezování hospodářské soutěže upravuje zvláštní zákon.

§ 43

(1) Pokud z mezinárodních smluv, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána a které byly uveřejněny ve Sbírce zákonů, nevyplývá jinak, nevztahuje se ustanovení této hlavy na jednání v rozsahu, v jakém má účinky v zahraničí.

(2) Československým osobám jsou, pokud jde o ochranu proti nekalé soutěži, postaveny na roveň zahraniční osoby, které v České a Slovenské Federativní Republice podnikají podle tohoto zákona. Jinak se mohou zahraniční osoby domáhat ochrany podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána a které byly uveřejněny ve Sbírce zákonů, a není-li jich, na základě vzájemnosti.

Díl II
Nekalá soutěž

§ 44

Základní ustanovení

(1) Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Nekalá soutěž se zakazuje.

(2) Nekalou soutěží podle odstavce 1 je zejména:

- a) klamavá reklama,
- b) klamavé označování zboží a služeb,
- c) vyvolávání nebezpečí záměny,
- d) parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele,
- e) podplácení,
- f) zlehčování,
- g) porušování obchodního tajemství,
- h) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí.

§ 45

Klamavá reklama

(1) Klamavou reklamou je šíření údajů o vlastním nebo cizím podniku, jeho výrobcích či výkonech, které je způsobilé vyvolat klamnou představu a zjednat tím vlastnímu nebo cizímu podniku v hospodářské soutěži prospěch na úkor jiných soutěžitelů či spotřebitelů.

(2) Za šíření údajů se považuje sdělení mluveným nebo psaným slovem tiskem, vyobrazením, fotografií, rozhlasem, televizí či jiným sdělovacím prostředkem.

(3) Klamavým je i údaj sám o sobě pravdivý, jestliže vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl učiněn, může uvést v omyl.

§ 46

Klamavé označení zboží a služeb

(1) Klamavým označením zboží a služeb je každé označení, které je způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží nebo služby pocházejí z určitého státu, určité oblasti či místa nebo od určitého výrobce, anebo že vykazují zvláštní charakteristické znaky nebo zvláštní jakost. Nerozhodné je, zda označení bylo uvedeno bezprostředně na zboží, obalech, obchodních písemnostech apod. Rovněž je nerozhodné, zda ke klamavému označení došlo přímo nebo nepřímo a jakým prostředkem se tak stalo. Ustanovení § 45 odst. 3 platí obdobně.

(2) Klamavým označením je i takové nesprávné označení zboží nebo služeb, k němuž je připojen dodatek sloužící k odlišení od pravého původu, jako výrazy „druh“, „typ“, „způsob“ a označení je přesto způsobilé vyvolat o původu nebo povaze zboží či služeb mylnou domněnku.

(3) Klamavým označením není uvedení názvu, který se v hospodářském styku již všeobecně vžil jako údaj sloužící k označování druhu nebo jakosti zboží, ledaže by k němu byl připojen dodatek způsobilý klamat o původu, jako například „pravý“, „původní“ apod.

(4) Tímto ustanovením nejsou dotčena práva a povinnosti ze zapsaného označení původu výrobků, ochranných známek, chráněných odrůd rostlin a plemen zvířat, stanovená zvláštními zákony.

§ 47

Vyvolání nebezpečí záměny

Vyvolání nebezpečí záměny je:

- a) užití obchodního jména nebo zvláštního označení podniku užívaných již po právu jiným soutěžitelem,
- b) užití zvláštních označení podniku nebo zvláštních označení či úpravy výrobků, výkonů anebo obchodních materiálů podniku, které v zákaznických kruzích platí pro určitý podnik nebo závod

za příznačné (např. i označení obalů, tiskopisů, katalogů, reklamních prostředků),

- c) napodobení cizích výrobků, jejich obalů nebo výkonů, ledaže by šlo o napodobení v prvcích, které jsou již z povahy výrobku funkčně, technicky nebo esteticky předurčeny, a napodobitel učinil veškerá opatření, která od něho lze požadovat, aby nebezpečí záměny vyloučil nebo alespoň podstatně omezil,

pokud jsou tato jednání způsobilá vyvolat nebezpečí záměny s podnikem, obchodním jménem, zvláštním označením nebo výrobky anebo výkony jiného soutěžitele.

§ 48

Parazitování na pověsti

Parazitováním je využívání pověsti podniku, výrobků nebo služeb jiného soutěžitele s cílem získat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch, jehož by soutěžitel jinak nedosáhl.

§ 49

Podplácení

Podplácením ve smyslu tohoto zákona je jednání, jímž:

- a) soutěžitel osobě, která je členem statutárního nebo jiného orgánu jiného soutěžitele nebo je v pracovním či jiném obdobném poměru k jinému soutěžiteli, přímo nebo nepřímo nabídne, slíbí či poskytne jakýkoliv prospěch za tím účelem, aby jejím nekalým postupem docílil na úkor jiných soutěžitelů pro sebe nebo jiného soutěžitele přednost nebo jinou neoprávněnou výhodu v soutěži, anebo
- b) osoba uvedená v písmenu a) přímo či nepřímo žádá, dá si slíbit nebo přijme za stejným účelem jakýkoliv prospěch.

§ 50

Zlehčování

(1) Zlehčováním je jednání, jímž soutěžitel uvede nebo rozšiřuje o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele nepravdivé údaje způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu.

(2) Zlehčováním je i uvedení a rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích či výkonech jiného soutěžitele, pokud jsou způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Nekalou soutěží však není, byl-li soutěžitel k takovému jednání okolnostmi donucen (oprávněná obrana).

§ 51

Porušení obchodního tajemství

Porušováním obchodního tajemství je jednání, jímž jednající jiné osobě neoprávněně sdělí, zpřístupní, pro sebe nebo pro jiného využije obchodní tajemství (§ 17), které může být využito v soutěži a o němž se dověděl:

- a) tím, že mu tajemství bylo svěřeno nebo jinak se stalo přístupným (např. z technických předloh, návodů, výkresů, modelů, vzorů) na základě jeho pracovního vztahu k soutěžiteli nebo na základě jiného vztahu k němu, popřípadě v rámci výkonu funkce, k níž byl soudem nebo jiným orgánem povolán,
- b) vlastním nebo cizím jednáním přičícím se zákonu.

§ 52

Ohrožování zdraví a životního prostředí

Ohrožováním zdraví a životního prostředí je jednání, jímž soutěžitel zkresluje podmínky hospodářské soutěže tím, že provozuje výrobu, uvádí na trh výrobky nebo provádí výkony ohrožující zájmy ochrany zdraví anebo životního prostředí chráněné zákonem, aby tak získal pro sebe nebo pro jiného prospěch na úkor jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů.

Díl III

Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži

§ 53

Osoby, jejichž práva byla nekalou soutěží porušena nebo ohrožena, mohou se proti rušiteli domáhat, aby se tohoto jednání zdržel a odstranil závadný stav. Dále mohou požadovat přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto i v penězích, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.

§ 54

(1) Právo, aby se rušitel protiprávního jednání zdržel a aby odstranil závadný stav, může mimo případy uvedené v § 48 až 51 uplatnit kromě soutěžitele též právnická osoba oprávněná hájit zájmy soutěžitelů nebo spotřebitelů.

(2) Jakmile bylo zahájeno řízení ve sporu o zdržení se jednání nebo o odstranění závadného stavu anebo bylo pravomocně skončeno, nejsou žaloby dalších oprávněných osob pro tytéž nároky z téhož jednání přípustny; to není na újmu práva těchto dalších osob připojit se k zahájenému sporu podle obecných ustanovení jako vedlejší účastníci. Pravomocné rozsudky vydané o těchto nárocích k žalobě i jen jednoho oprávněného jsou účinné i pro další oprávněné.

§ 55

(1) Při ústních jednáních ve sporech podle předchozích ustanovení může být rozhodnutím soudu na návrh nebo z úřední moci vyloučena veřejnost, jestliže by veřejným projednáváním došlo k ohrožení obchodního tajemství anebo veřejného zájmu.

(2) Soud může účastníku, jehož návrhu bylo vyhověno, přiznat v rozsudku právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění.

ČÁST DRUHÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI A DRUŽSTVO

Hlava I OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Díl I Obecná ustanovení

§ 56

(1) Obchodní společnost (dále jen „společnost“) je právnickou osobou založenou za účelem podnikání. Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Společnost s ručením omezeným a akciová společnost mohou být založeny i za jiným účelem, pokud to zvláštní zákon nezakazuje.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické.

(3) Činnost uvedenou v § 30 odst. 2 může společnost vykonávat pouze pomocí osob tam uvedených. Odpovědnost těchto osob podle zvláštních předpisů není dotčena.

(4) Fyzická nebo právnická osoba může být společníkem s neomezeným ručením pouze v jedné společnosti.

(5) Ustanovení upravující jednotlivé formy společností stanoví, v jakém rozsahu ručí společníci za závazky společnosti. Pro jejich ručení se použije obdobně ustanovení o ručení (§ 303 a násl.), pokud z jiných ustanovení tohoto zákona nevyplývá něco jiného. Je-li na majetek společnosti prohlášen konkurs, ručí společníci za závazky společnosti jen do výše, v níž věřitelé, kteří včas přihlásili své pohledávky, nebyli uspokojeni v konkursním řízení.

(6) Po zániku společnosti ručí společníci za závazky společnosti do výše svého podílu na likvidačním zůstatku (§ 61 odst. 4) nejméně však v rozsahu, v němž za ně ručili za trvání společnosti. Mezi sebou se společníci vyrovnají tímž způsobem jako při ručení za trvání společnosti.

§ 57

Založení společnosti

(1) Nevyplývá-li z jiných ustanovení tohoto zákona něco jiného, zakládá se společnost společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Pravost podpisů zakladatelů musí být úředně ověřena.

(2) Společenská smlouva může být uzavřena i zmocněncem vybaveným k tomu plnou mocí. Plná moc s úředně ověřeným podpisem zmocnitele se připojí ke společenské smlouvě.

(3) Připouští-li tento zákon, aby společnost založil jediný zakladatel, nahrazuje společenskou smlouvu zakladatelská listina vyhotovená, nestanoví-li zákon ji-

nak, ve formě notářského zápisu. Zakladatelská listina musí obsahovat stejné podstatné části jako společenská smlouva.

§ 58

Základní jmění

(1) Základní jmění společnosti je peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do společnosti.

(2) Základní jmění se vytváří povinně ve společnosti s ručením omezeným a v akciové společnosti. Jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku.

§ 59

Vklad společníka

(1) Vkladem společníka je souhrn peněžních prostředků a jiných penězi ocenitelných hodnot, které se společník zavazuje vložit do společnosti a podílet se jím na výsledku podnikání společnosti.

(2) Má-li být část základního jmění společnosti vytvořena nepeněžitým vkladem, musí společenská smlouva nebo zakladatelská listina obsahovat i způsob jeho ocenění, pokud zákon nestanoví jinak.

(3) Jestliže je vkládán podnik či jeho část, použijí se, pokud se týče přechodu práv a povinností, přiměřeně ustanovení o smlouvě o prodeji podniku.

(4) Spočívá-li vklad nebo jeho část v převodu pohledávky, použijí se přiměřeně ustanovení o postoupení pohledávky.

(5) Nedosáhne-li v době vzniku společnosti hodnota nepeněžitého vkladu částky stanovené při jejím založení, může společnost požadovat rozdíl v penězích, nevyplývá-li ze společenské smlouvy nebo stanov něco jiného.

§ 60

Správa vkladu

(1) Před vznikem společnosti spravuje splacené části vkladů zakladatel pověřený tím ve společenské smlouvě. Vlastnické právo k těmto vkladům, popřípadě jiná práva k těmto vkladům přecházejí na společnost dnem jejího vzniku. Úprava přechodu vlastnického práva k nemovitým věcem není tímto dotčena.

(2) Po vzniku společnosti je osoba spravující vklady povinna předat je bez zbytečného odkladu společnosti. Nevznikne-li společnost, je povinna je vrátit. Za splnění této povinnosti ručí ostatní zakladatelé společně a nerozdílně.

(3) Osoba spravující vklady podle odstavce 1 je povinna vydat písemné prohlášení o splacení vkladu nebo jeho částí jednotlivými společníky, které se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Osoba, která uvedla v prohlášení vyšší částku, než která je splacena, ručí věřitelům společnosti za její závazky až do výše, v jaké nebyli věřitelé z majetku společnosti uspokojeni.

§ 61

Podíl

(1) Podíl je míra účasti společníka na čistém obchodním jmění společnosti.

(2) Při zániku účasti společníka ve společnosti za trvání společnosti vzniká společníkovi právo na vyplacení podílu (vypořádací podíl). Výše vypořádacího podílu se stanoví na základě roční účetní závěrky za období, v němž zanikla účast společníka ve společnosti. Nestanoví-li zákon, společenská smlouva nebo stanovy jinak, vypořádá se podíl v penězích.

(3) Právo na vyplacení vypořádacího podílu je splatné uplynutím tří měsíců od schválení roční účetní závěrky, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak.

(4) Je-li se zrušením společnosti spojena likvidace, má společník právo na podíl na majetkovém zůstatku, který vyplývá z likvidace (podíl na likvidačním zůstatku).

§ 62

Vznik společnosti

(1) Společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapísána do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán do 90 dnů od založení společnosti (§ 57) nebo od doručení průkazu živnostenského či jiného podnikatelského oprávnění.

(2) Není-li při založení obchodní společnosti výslovně určeno, že se zakládá na dobu určitou, platí, že byla založena na dobu neurčitou.

§ 63

Právní úkony týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku společnosti musí mít písemnou formu; zákon stanoví, pro které úkony se vyžaduje forma notářského zápisu.

§ 64

(1) Do vzniku společnosti jednají ve věcech souvisejících se vznikem společnosti za společnost její zakladatelé nebo některý z nich, pokud tento zákon nebo zvláštní předpisy nestanoví jinak.

(2) Ze závazků, které převzali zakladatelé nebo některý z nich za společnost do dne jejího vzniku, jsou zavázáni zakladatelé společně a nerozdílně.

(3) Závazky vzniklé podle odstavce 1 přecházejí na společnost okamžikem jejího vzniku, pokud je společnost do tří měsíců neodmítne.

§ 65

Zákaz konkurence

(1) Ustanovení o jednotlivých společnostech určují, které osoby a v jakém rozsahu podléhají zákazu konkurenčního jednání.

(2) Společnost je oprávněna požadovat, aby osoba, která tento zákaz porušila, vydala prospěch z obchodu, při kterém porušila zákaz konkurence, anebo převedla tomu odpovídající práva na společnost. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

(3) Práva společnosti podle odstavce 2 zanikají, nebyla-li uplatněna u odpovědné osoby do tří měsíců ode dne, kdy se společnost o této skutečnosti dověděla, nejpozději však uplynutím jednoho roku od jejich vzniku. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

§ 66

(1) Osoby, které jsou členy statutárních či jiných orgánů společnosti, mohou ze své funkce odstoupit. Jsou však povinny oznámit to orgánu, jehož jsou členy, popřípadě orgánu, který je zvolil nebo jmenoval. Výkon jejich funkce končí dnem, kdy jejich odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, který je zvolil nebo jmenoval, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak. Tento orgán je povinen projednat jejich odstoupení na nejbližším zasedání poté, co se o jejich odstoupení dověděl, pokud společenská smlouva nebo stanovy neurčují lhůtu jinou.

(2) Vztah mezi společnostmi a členem statutárního či jiného orgánu společnosti nebo společníkem při zařizování záležitostí společnosti se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě, pokud z jejich ujednání se společnost nebo jiných ustanovení tohoto zákona upravujících jejich povinnosti nevyplývá jiné určení práv a povinností.

(3) Neurčí-li zákon, stanovy nebo společenská smlouva jinak, mohou se statutární a jiné orgány usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jejich členů a k usnesení je zapotřebí souhlasu většiny přítomných členů. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího. Stanovy či společenská smlouva mohou připustit i písemné hlasování nebo hlasování pomocí prostředků sdělovací techniky mimo zasedání orgánu, pokud s tím souhlasí všichni členové orgánu. Hlasující se pak považují za přítomné.

§ 67

Rezervní fond

(1) Vyžaduje-li tento zákon zřízení rezervního fondu, lze jej použít pouze ke krytí ztrát společnosti nebo k opatřením, která mají překonat nepříznivý průběh hospodaření společnosti.

(2) Rezervní fond musí být tvořen peněžními prostředky uloženými na účtu u banky nebo bezpečnými majetkovými hodnotami rychle zpeněžitelnými.

(3) Podíl na zisku společnosti lze určit teprve po doplnění rezervního fondu v souladu s tímto zákonem, společenskou smlouvou nebo stanovami.

§ 68

Zrušení a zánik společnosti

(1) Společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku (§ 31 odst. 3).

(2) Zániku společnosti předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace, přechází-li její jmění na právního nástupce. Likvidace se rovněž nevyžaduje, je-li zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku nebo nezbuďte-li po ukončení konkursního řízení společnosti žádný majetek.

(3) Společnost se zrušuje:

- a) uplynutím doby, na kterou byla založena,
- b) dosažením účelu, pro který byla založena,
- c) dnem uvedeným v rozhodnutí společníků nebo orgánu společnosti o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato,
- d) dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci,
- e) rozhodnutím společníků nebo příslušného orgánu společnosti o sloučení, splynutí nebo rozdělení společnosti nebo její přeměně v jinou formu obchodní společnosti nebo v družstvo, nebo
- f) prohlášením konkursu nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

(4) Je-li zamítnut návrh na prohlášení konkursu z jiného důvodu než pro nedostatek majetku společnosti, nepovažuje se společnost za zrušenou. Zbude-li po ukončení konkursního řízení majetek společnosti, provede se její likvidace.

(5) Pokud působnost statutárního orgánu nepřechází na likvidátora nebo správce konkursní podstaty, může ji statutární orgán vykonávat po zrušení společnosti jen v rozsahu potřebném k provedení likvidace.

(6) Soud může na návrh státního orgánu nebo osoby, která osvědčí právní zájem, rozhodnout o zrušení společnosti a o její likvidaci, jestliže:

- a) v uplynulých dvou letech se nekonala valná hromada nebo nebyly zvoleny orgány společnosti, kterým skončilo funkční období před více než dvěma lety anebo společnost po dobu delší než dva roky neprovozuje žádnou činnost,
- b) společnost pozbude oprávnění k podnikatelské činnosti,
- c) zaniknou předpoklady vyžadované zákonem pro vznik společnosti nebo založením, splynutím či sloučením společnosti byl porušen zákon,
- d) společnost porušuje povinnost vytvářet rezervní fond,
- e) společnost porušuje ustanovení § 56 odst. 3.

(7) Soud může před rozhodnutím o zrušení společnosti stanovit lhůtu k odstranění důvodu, pro který bylo zrušení navrženo.

§ 69

Zrušení společnosti bez likvidace

(1) Při dobrovolném zrušení společnosti může být zároveň rozhodnuto, že se přemění v jinou formu

společnosti nebo družstvo, nebo se sloučí nebo splyne s jinou společností, popřípadě se rozdělí. Tím nejsou dotčena omezení stanovená zvláštním zákonem.

(2) Při přeměně společnosti zaniká dosavadní společnost bez likvidace, jsou-li ke dni podání návrhu na výmaz společnosti z obchodního rejstříku splněny náležitosti pro vznik nové společnosti nebo družstva. Návrh na zápis nové společnosti nebo družstva musí být podán současně s návrhem na výmaz zrušené společnosti. Výmaz zrušené společnosti a zápis nové společnosti nebo družstva provede rejstříkový soud k témuž dni. Nejsou-li splněny podmínky pro uvedené zápisy, vstupuje zrušená společnost do likvidace. Při přeměně společnosti přechází jmění zrušené společnosti na novou společnost nebo družstvo.

(3) Při splynutí přechází jmění zaniklých společností na společnost vzniklou splynutím, při sloučení přechází jmění zaniklé společnosti na společnost, se kterou byla tato společnost sloučena.

(4) Při rozdělení společnosti přechází jmění zaniklé společnosti na nově vzniklé společnosti. Každá ze společností vzniklých rozdělením ručí za závazky, jež přešly rozdělením ze zaniklé společnosti na ostatní společnosti, a to až do výše čistého obchodního jmění, jež na společnost přešlo ze zaniklé společnosti. Není-li v rozhodnutí o rozdělení určeno, na kterou společnost závazek přechází, je k jeho splnění zavázána společně a nerozdílně každá společnost. Mezi sebou se společnosti vypořádají v poměru, v jakém na ně přešlo čisté obchodní jmění zaniklé společnosti.

(5) V obchodním rejstříku se provede výmaz zanikající společnosti a zápis společnosti vzniklé splynutím nebo rozdělením k témuž dni. Výmaz sloučené společnosti a zápis změny u společnosti, se kterou byla zanikající společnost sloučena, se rovněž provede k témuž dni.

(6) Každému ze společníků zaniklé společnosti vzniká vklad do majetku nové společnosti nebo družstva ve výši jeho podílu na majetku dosavadní společnosti, pokud z rozhodnutí o zrušení společnosti nevyplývá něco jiného.

Likvidace společnosti

§ 70

(1) Nepřešlo-li celé jmění společnosti na právního nástupce (§ 69), provede se likvidace podle tohoto zákona, pokud zvláštní zákon nestanoví jiný způsob vypořádání jejího jmění.

(2) Vstup společnosti do likvidace se zapisuje do obchodního rejstříku. Po dobu likvidace se užívá obchodního jména společnosti s dovětkem „v likvidaci“.

(3) Zápisem likvidace společnosti do obchodního rejstříku přechází v rámci § 72 působnost statutárního orgánu jednat jménem společnosti na likvidátora zapsaného v obchodním rejstříku. Je-li jmenováno více likvidátorů a z jmenování nevyplývá nic jiného, má tu to působnost každý likvidátor.

§ 71

(1) Likvidátora jmenuje statutární orgán společnosti, není-li zákonem, společenskou smlouvou nebo stanovami určeno jinak. Není-li likvidátor jmenován bez zbytečného odkladu, jmenuje ho soud. Likvidátorem může být jen fyzická osoba.

(2) Při likvidaci společnosti na základě rozhodnutí soudu jmenuje likvidátora soud, který o zrušení společnosti rozhodl.

(3) Zemře-li likvidátor nebo vzdá-li se své působnosti nebo nemůže-li ji vykonávat, jmenuje se nový likvidátor způsobem, kterým byl jmenován předchozí likvidátor, a zapíše se místo dosavadního likvidátora do obchodního rejstříku. Soud jmenuje nového likvidátora, jestliže tak neučiní bez zbytečného odkladu orgán, který je k tomu podle odstavce 1 oprávněn.

(4) Bez ohledu na způsob určení likvidátora může soud na návrh osoby, jež na tom osvědčí právní zájem, odvolat likvidátora, který porušuje své povinnosti, a nahradit ho jinou osobou.

(5) Za výkon své působnosti odpovídají likvidátoři tímž způsobem jako členové statutárních orgánů.

§ 72

(1) Likvidátor činí jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti. Při výkonu této působnosti plní závazky společnosti, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, zastupuje společnost před soudy a jinými orgány, uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků. Nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů.

(2) Zjistí-li likvidátor předlužení likvidované společnosti, podá bez zbytečného odkladu návrh na prohlášení konkursu.

§ 73

Likvidátor oznámí vstup společnosti do likvidace všem známým věřitelům. Zároveň je povinen zveřejnit, že společnost vstoupila do likvidace s výzvou, aby věřitelé společnosti a jiné osoby a orgány, které jsou tím dotčeny, přihlásili své pohledávky, popřípadě jiná práva ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce.

§ 74

Likvidátor sestaví ke dni vstupu společnosti do likvidace likvidační účetní rozvahu a je povinen zaslát přehled o jmění společnosti každému společníku, který o to požádá.

§ 75

(1) Ke dni skončení likvidace sestaví likvidátor účetní závěrku a předloží ji společníkům ke schválení spolu s konečnou zprávou o průběhu likvidace a návrhem na rozdělení majetkového zůstatku, jenž vyplývá z likvidace (likvidační zůstatek), mezi společníky.

(2) Společníkům nelze poskytnout plnění z důvodů jejich nároku na podíl na likvidačním zůstatku dříve, než jsou uspokojeny nároky všech známých věřitelů společnosti.

(3) Je-li pohledávka sporná, může se rozdělit likvidační zůstatek, jen bylo-li věřiteli poskytnuto odpovídající zajištění.

(4) Do 30 dnů po skončení likvidace podá likvidátor rejstříkovému soudu návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku.

(5) Odměnu likvidátora určuje orgán společnosti, který likvidátora jmenoval. Byl-li likvidátor jmenován soudem, určuje jeho odměnu tento soud.

Díl II

Veřejná obchodní společnost

Oddíl I

Základní ustanovení

§ 76

Veřejnou obchodní společností je společnost, ve které alespoň dvě osoby podnikají pod společným obchodním jménem a ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně veškerým svým majetkem.

§ 77

Obchodní jméno musí obsahovat označení „veřejná obchodní společnost“, jež může být nahrazeno zkratkou „veř. obch. spol.“ nebo „v. o. s.“. Obsahuje-li obchodní jméno příjmení alespoň jednoho ze společníků, postačí dodatek „a spol.“.

§ 78

(1) Společenská smlouva musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání společnosti.

(2) Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni společníci a přikládá se k němu společenská smlouva.

Oddíl 2

Práva a povinnosti společníků

§ 79

Práva a povinnosti společníků se řídí společenskou smlouvou. K její změně je třeba souhlasu všech společníků, nestanoví-li tento zákon nebo společenská smlouva jinak.

§ 80

(1) Peněžité i nepeněžité vklady společníků se stávají majetkem společnosti. Společník je povinen splatit

svůj vklad ve lhůtě stanovené ve společenské smlouvě, jinak bez zbytečného odkladu po vzniku společnosti.

(2) Při opožděném splacení peněžitého vkladu je společník povinen platit úrok z prodlení ve výši 20 % z dlužné částky, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

(3) Společník není povinen zvýšit svůj vklad nad hodnotu stanovenou ve společenské smlouvě ani doplnit tuto hodnotu v případě ztrát, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

§ 81

(1) K obchodnímu vedení společnosti je oprávněn každý společník v rámci zásad mezi nimi dohodnutých.

(2) Pověří-li společníci ve společenské smlouvě obchodním vedením společnosti zčásti nebo zcela jednoho nebo více společníků, ostatní společníci tohoto oprávnění v tomto rozsahu pozbývají. Pověřený společník je povinen se řídit rozhodnutím společníků učiněným většinou hlasů. Nestanoví-li společenská smlouva něco jiného, má každý společník jeden hlas.

(3) Nestanoví-li společenská smlouva něco jiného, může být pověření společníka odvoláno, jestliže se na tom dohodnou ostatní společníci. Porušuje-li pověřený společník své povinnosti podstatným způsobem (§ 345 odst. 2), odejme soud pověření na návrh kteréhokoli společníka, i když je pověření podle smlouvy neodvolatelné. V tomto případě platí odstavce 1, dokud se společníci nedohodnou na novém pověření.

(4) Společník pověřený obchodním vedením společnosti je povinen na požádání informovat ostatní společníky o všech záležitostech společnosti. Každý společník je oprávněn nahlížet do všech dokladů společnosti.

§ 82

(1) Zisk určený k rozdělení se dělí mezi společníky rovným dílem. Podíl na zisku stanovený na základě roční účetní závěrky je splatný do tří měsíců od jejího schválení.

(2) Jestliže se dělí zisk mezi společníky rovným dílem, mají společníci nárok na úroky z hodnoty svého splaceného vkladu ve smluvené výši, jinak na úroky určené podle § 502. Nárok na tyto úroky má přednost před nárokem na podíl na zisku podle odstavce 1 a vzniká i při ztrátě zjištěné roční účetní závěrkou.

(3) Ztrátu zjištěnou roční účetní závěrkou nesou společníci rovným dílem.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se použijí, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

§ 83

Změnou společenské smlouvy může do společnosti přistoupit další společník anebo může společník

ze společnosti vystoupit, zůstanou-li ve společnosti alespoň dva společníci.

§ 84

Zákaz konkurence

Bez svolení ostatních společníků nesmí společník podnikat v předmětu podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob. Společenská smlouva může upravit zákaz konkurence jinak.

Oddíl 3

Právní vztahy k třetím osobám

§ 85

Statutárním orgánem veřejné obchodní společnosti je každý ze společníků, pokud společenská smlouva nestanoví, že jednají společně. Jsou-li k jednání jménem společnosti ve všech jejích záležitostech společenskou smlouvou pověřeni jen někteří společníci, jsou jen tyto společníci jejím statutárním orgánem.

Ručení společníka

§ 86

Veřejná obchodní společnost odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Společníci ručí za závazky společnosti veškerým svým majetkem společně a nerozdílně.

§ 87

(1) Společník, který do společnosti přistoupil, ručí i za závazky společnosti vzniklé před jeho přistoupením. Může však požadovat na ostatních společnících, aby mu poskytli náhradu za poskytnutí tohoto plnění a nahradili náklady s tím spojené.

(2) Jestliže zanikne účast společníka za trvání společnosti, ručí jen za závazky, které vznikly před zánikem jeho účasti.

Oddíl 4

Zrušení a likvidace společnosti

§ 88

(1) Kromě případů uvedených v § 68 se společnost zrušuje:

- a) byla-li smlouva uzavřena na dobu neurčitou, vypovědí společníka, podanou nejpozději šest měsíců před uplynutím kalendářního roku, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného,
- b) rozhodnutím soudu podle § 90,
- c) smrtí jednoho ze společníků, ledaže společenská smlouva připouští, aby se společníkem stal dědic, ten se o svou účast přihlásí a ve společnosti zůstávají alespoň dva společníci,
- d) zánikem právnické osoby, která je společníkem,
- e) prohlášením konkursu na majetek některého ze společníků nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku,
- f) zbavením nebo omezením způsobilosti k právním úkonům některého ze společníků,

g) z dalších důvodů stanovených ve společenské smlouvě.

(2) Při důvodech zrušení společnosti uvedených v odstavci 1 písm. a), c), d), e) a f) se mohou zbývající společníci změnou společenské smlouvy dohodnout, že společnost trvá i nadále bez společníka, jehož se důvod zániku týká.

§ 89

V případech uvedených v § 88 odst. 2 vzniká bývalému společníku nebo jeho dědici, popřípadě právnímu nástupci vůči společnosti nárok na vypořádací podíl. Tento podíl se vypočte obdobně jako podíl na likvidačním zůstatku (§ 92).

§ 90

Poruší-li některý ze společníků podstatným způsobem společenskou smlouvu, může soud na návrh jiného společníka společnost zrušit.

§ 91

Smrt společníka

(1) Nezaniká-li smrtí společníka společnost, může se dědic přihlásit o svoji účast ve společnosti do jednoho měsíce od skončení řízení o dědictví. Přihlášením vstupuje dědic do práv a povinností zemřelého společníka ke dni jeho smrti. Přihlášení musí být písemné a podpis dědice musí být úředně ověřen.

(2) Dědic, který se nepřihlásil o účast ve společnosti, má právo na vyplacení vypořádacího podílu podle § 89.

(3) Zdědí-li podíl zemřelého společníka více dědiců, platí přiměřeně ustanovení odstavců 1 a 2 s tím, že práva tam uvedená má každý z dědiců a týkají se pouze jeho účasti. Podíl zemřelého společníka se rozdělí mezi dědice v poměru, v jakém se podílejí na dědictví. Těm dědicům, kteří se nepřihlásí o účast ve společnosti, se vyplatí část vypořádacího podílu zemřelého společníka, která jim připadla v rámci dědictví. Dědicové, kteří se k účasti přihlásí, se stávají společníky. Jejich podíl je určen výší části vypořádacího podílu zemřelého společníka, který jim připadl v rámci dědictví.

§ 92

Vypořádání společníků

(1) Při zrušení společnosti s likvidací mají společníci nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Likvidační zůstatek se rozdělí mezi společníky nejprve do výše hodnoty jejich splacených vkladů. Zbytek likvidačního zůstatku se rozdělí mezi společníky rovným dílem.

(2) Nestačí-li likvidační zůstatek na vrácení splacených vkladů, podílejí se na něm společníci v poměru k jejich výši.

(3) Společenská smlouva může upravit rozdělení likvidačního zůstatku jinak.

Díl III

Komanditní společnost

Oddíl 1

Základní ustanovení

§ 93

(1) Komanditní společnost je společnost, v níž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku (komanditisté) a jeden nebo více společníků celým svým majetkem (komplementáři).

(2) Pokud dále není stanoveno jinak, použijí se na komanditní společnost přiměřeně ustanovení tohoto zákona o veřejné obchodní společnosti a na právní postavení komanditistů ustanovení o společnosti s ručením omezeným.

§ 94

Společenská smlouva musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání,
- d) určení, kteří ze společníků jsou komplementáři a kteří komanditisté,
- e) výši vkladu každého komanditisty.

§ 95

Obchodní jméno společnosti musí obsahovat označení „komanditní společnost“, postačí však zkratka „kom. spol.“ nebo „k. s.“. Obsahuje-li obchodní jméno společnosti jméno komanditisty, ručí tento komanditista za závazky společnosti jako komplementář.

§ 96

Návrh na zápis komanditní společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni společníci a přikládá se k němu společenská smlouva.

Oddíl 2

Práva a povinnosti společníků

§ 97

(1) K obchodnímu vedení společnosti jsou oprávněni pouze komplementáři.

(2) V ostatních záležitostech rozhodují komplementáři společně s komanditisty většinou hlasů, pokud společenská smlouva nestanoví jinak.

(3) Při hlasování má každý společník jeden hlas, nestanoví-li společenská smlouva jiný počet hlasů.

(4) Ke změně společenské smlouvy je zapotřebí souhlasu všech společníků. Společenská smlouva může stanovit, že k převodu podílu komanditisty na jinou osobu se nevyžaduje souhlas ostatních společníků. Ustanovení § 115 platí obdobně.

§ 98

Komanditista je oprávněn nahlížet do účetních knih a účetních dokladů společnosti a má právo na vydání stejnopisu roční účetní závěrky.

§ 99

Zákaz konkurence neplatí pro komanditistu, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

§ 100

(1) Rozdělení zisku na část připadající komanditistům a část připadající komplementářům se určí poměrem stanoveným ve společenské smlouvě, jinak se zisk mezi ně dělí na polovinu.

(2) Nevyplývá-li ze společenské smlouvy něco jiného, rozdělí si komplementáři část zisku na ně připadající rovným dílem a komanditisté podle výše splacených vkladů.

Oddíl 3

Právní vztahy k třetím osobám

§ 101

(1) Statutárním orgánem společnosti jsou komplementáři. Pokud ze společenské smlouvy nevyplývá něco jiného, je každý komplementář oprávněn jednat za společnost samostatně.

(2) Komanditista ručí za závazky ze smluv, které jménem společnosti uzavřel bez zmocnění, ve stejném rozsahu jako komplementář.

Oddíl 4

Zrušení a likvidace společnosti

§ 102

(1) Smrt komanditisty nebo ztráta či omezení jeho způsobilosti k právním úkonům anebo prohlášení konkursu na jeho majetek nebo zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku není důvodem zrušení společnosti. Společnost se nezrušuje ani zánikem právnické osoby, která je komanditistou.

(2) Při prohlášení konkursu na majetek komanditisty nebo zamítnutí návrhu na jeho prohlášení pro nedostatek majetku zaniká účast komanditisty a jeho nárok na vypořádací podíl se stává součástí konkursní podstaty.

§ 103

Zanikne-li účast všech komanditistů, mohou se komplementáři dohodnout, že se komanditní společnost mění bez likvidace na veřejnou obchodní společnost. Ustanovení § 69 tím není dotčeno.

§ 104

(1) Při zrušení společnosti s likvidací mají společníci nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Každý ze společníků má nárok na vrácení hodnoty splaceného vkladu. Pokud likvidační zůstatek nestačí k tomuto

vrácení, mají přednostní právo na vrácení komanditisté. Zbytek likvidačního zůstatku, který zůstal po vrácení hodnoty vkladů, se rozdělí mezi společníky podle stejných zásad jako zisk.

(2) Nestačí-li likvidační zůstatek na rozdělení podle odstavce 1, rozdělí se mezi společníky podle stejných zásad jako zisk.

(3) Společenská smlouva může stanovit jiný způsob rozdělení likvidačního zůstatku mezi společníky.

Díl IV

Společnost s ručením omezeným

Oddíl 1

Základní ustanovení

§ 105

(1) Společností s ručením omezeným je společnost, jejíž základní jmění je tvořeno předem stanovenými vklady společníků.

(2) Společnost může být založena jednou osobou.

(3) Společnost může mít nejvíce padesát společníků.

§ 106

Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Společník ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku. Plnění za společnost poskytnuté z důvodu ručení se započítává na splacení vkladu, jinak může společník požadovat náhradu od společnosti. Nemůže-li dosáhnout této náhrady, může požadovat náhradu od každého z ostatních společníků v rozsahu jeho účasti na základním jmění společnosti.

§ 107

Obchodní jméno společnosti musí obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“, postačí však zkratka „spol. s r. o.“ nebo „s. r. o.“.

§ 108

(1) Hodnota základního jmění společnosti musí činit alespoň 100 000 Kčs.

(2) Nárok společnosti na zaplacení nesplacené části vkladu společníka a jakýkoli nárok společníka vůči společnosti s výjimkou nároku podle § 106 jsou vzájemně nezapočitatelné.

§ 109

(1) Hodnota vkladu společníka musí činit alespoň 20 000 Kčs.

(2) Na založení společnosti se může každý společník účastnit pouze jedním vkladem. Výše vkladu může být pro jednotlivé společníky stanovena rozdílně, musí však být dělitelná tisícem. Celková hodnota vkladů musí souhlasit s hodnotou základního jmění společnosti.

(3) Mají-li být poskytnuty nepeněžitě vklady, musí být ve společenské smlouvě uveden předmět vkladu, způsob stanovení jeho ceny v penězích a částka, kterou se započítává na vklad společníka.

§ 110

(1) Společenská smlouva musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání (činnosti),
- d) výši základního jmění a výši vkladu každého společníka při založení společnosti včetně způsobu a lhůty splácení vkladu, a pokud jde o nepeněžitě vklady, i jejich předmět,
- e) jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti,
- f) jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje.

(2) Společenská smlouva může určit, že společnost vydá stanovy, které upraví vnitřní organizaci společnosti a podrobněji některé záležitosti obsažené ve společenské smlouvě.

§ 111

(1) Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být na každý peněžitý vklad splaceno nejméně 30 %. Celková hodnota splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou předaných nepeněžitých vkladů musí však činit alespoň 50 000 Kčs.

(2) Je-li společnost založena jedním zakladatelem, může být zapsána do obchodního rejstříku, jen když je v plné výši splaceno její základní jmění.

§ 112

(1) Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni jednatelé.

(2) Kromě dokladů podle § 31 odst. 2 k návrhu na zápis do obchodního rejstříku se přikládá:

- a) společenská smlouva nebo zakladatelská listina, popřípadě stanovy,
- b) doklad o splnění povinnosti podle § 111.

Oddíl 2

Práva a povinnosti společníků

§ 113

(1) Společník je povinen splatit vklad za podmíněk a ve lhůtě určené ve společenské smlouvě, popřípadě ve stanovách, nejpozději však do pěti let od vzniku společnosti nebo od jeho vstupu do společnosti. Této povinnosti nemůže být společník zproštěn. Jednatelé oznámí rejstříkovému soudu bez zbytečného odkladu splacení celého vkladu každého společníka.

(2) Společník, který ve lhůtě podle odstavce 1 nesplatil předepsanou hodnotu peněžitě vkladu, je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20 % z nesplacené částky, nestanoví-li společenská smlouva, popřípadě stanoví jinak.

(3) Je-li společník s placením vkladu v prodlení, může ho společnost pod pohrůžkou vyloučení vyzvat, aby svoji povinnost splnil ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce.

(4) Společník, který nesplní svou povinnost ani v dodatečné lhůtě, může být valnou hromadou ze společnosti vyloučen.

(5) Obchodní podíl (§ 114) vyloučeného společníka může společnost převést na jiného společníka nebo třetí osobu. O převodu rozhoduje valná hromada.

(6) Nedojde-li k převodu obchodního podílu podle odstavce 5, rozhodne valná hromada buď o snížení základního jmění o vklad vyloučeného společníka, nebo o tom, že ostatní společníci převezmou jeho vklad v poměru svých obchodních podílů; vypořádání s vyloučeným společníkem nesmí být provedeno na úkor základního jmění.

§ 114

(1) Obchodní podíl představuje práva a povinnosti společníka a jím odpovídající účast na společnosti. Jeho výše se určuje podle poměru vkladu společníka k základnímu jmění společnosti, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

(2) Každý společník může mít pouze jeden obchodní podíl. Pokud se společník účastní dalším vkladem, zvyšuje se jeho obchodní podíl v poměru odpovídajícím výši dalšího vkladu.

(3) Jeden obchodní podíl může náležet více osobám. Svá práva z tohoto obchodního podílu mohou tyto osoby vykonávat jen společným zástupcem a k splácení vkladu jsou zavázáni společně a nerozdílně.

§ 115

(1) Se souhlasem valné hromady může společník smlouvou převést svůj obchodní podíl na jiného společníka, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

(2) Přípouští-li to společenská smlouva, může společník převést svůj obchodní podíl na jinou osobu, ručí však za splácení vkladu nabyvatelem tohoto podílu.

(3) Smlouva o převodu obchodního podílu musí mít písemnou formu a nabyvatel v ní musí prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě, popřípadě stanovám. Podpisy musí být úředně ověřeny.

(4) Účinky převodu obchodního podílu podle odstavců 1 a 2 nastávají vůči společnosti dnem doručení smlouvy o převodu.

§ 116

(1) Zánikem právnické osoby, která je společníkem, přechází obchodní podíl na jejího právního nástupce. Společenská smlouva může přechod obchodního podílu na právního nástupce vyloučit.

(2) Úmrtím společníka přechází obchodní podíl na dědice, pokud to společenská smlouva připouští a dědic se o účast ve společnosti přihlásí do jednoho měsíce od skončení řízení o dědictví. Přihlášením nabývá dědic obchodní podíl ke dni smrti zůstavitele.

(3) Nepřechází-li obchodní podíl na dědice nebo právního nástupce, použije se obdobně ustanovení § 113 odst. 5 a 6.

§ 117

(1) Rozdělení obchodního podílu je možné jen při jeho převodu nebo přechodu na dědice nebo právního nástupce společníka. K rozdělení podílu je třeba souhlasu valné hromady.

(2) Rozdělení obchodního podílu může společenská smlouva vyloučit.

(3) Při rozdělení obchodního podílu musí být zachována výše vkladu uvedená v § 109 odst. 1.

§ 118

Změna osoby společníka se zapisuje do seznamu společníků a do obchodního rejstříku. Tímto zápisem přechází ručení dosavadního společníka za závazky společnosti na nabyvatele obchodního podílu.

§ 119

Spojí-li se všechny obchodní podíly v rukou jednoho společníka, je společník povinen do tří měsíců od spojení obchodních podílů splatit zcela všechny peněžité vklady nebo převést část obchodního podílu na jinou osobu. Poruší-li společník tuto povinnost, soud společnost i bez návrhu zruší a nařídí její likvidaci.

§ 120

Společnost nemůže nabývat vlastních obchodních podílů.

§ 121

(1) Společenská smlouva může určit, že valná hromada je oprávněna uložit společníkům povinnost přispět k úhradě ztrát společnosti peněžitým plněním nad výši vkladu až do poloviny základního jmění podle výše svých vkladů. O porušení této povinnosti platí ustanovení § 113 odst. 2 až 4 obdobně.

(2) Splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 nemá vliv na výši vkladu společníka.

§ 122

(1) Společníci vykonávají svá práva týkající se řízení společnosti a kontroly její činnosti na valné hro-

madě v rozsahu a způsobem uvedeným ve společenské smlouvě, popřípadě ve stanovách.

(2) Společníci mají zejména právo požadovat od jednatelů informace o záležitostech společnosti a nahlížet do dokladů společnosti.

§ 123

(1) Společníci mají nárok na podíl ze zisku v poměru odpovídajícím jejich splaceným vkladům, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

(2) K výplatě zisku nelze použít základního jmění a rezervního fondu, ani prostředků, které podle tohoto zákona, společenské smlouvy nebo stanov mají být použity k doplnění rezervního fondu.

(3) Po dobu trvání společnosti nemohou společníci žádat vrácení vkladu. Za vrácení vkladu se nepovažují platby společníkům poskytnuté při snížení základního jmění.

(4) Podíl na zisku vyplacený v rozporu s těmito ustanoveními jsou společníci povinni společnosti vrátit. Za toto vrácení ručí společně a nerozdílně jednatelé, kteří vyslovili souhlas s touto výplatou.

§ 124

(1) Při svém vzniku vytváří společnost rezervní fond ve výši a způsobem určeným ve společenské smlouvě, nejméně však ve výši 5 % základního jmění. Tento fond se doplňuje ročně o částku, určenou ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však 5 % z čistého zisku, až do dosažení výše rezervního fondu určené ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však do výše 10 % základního jmění.

(2) O použití rezervního fondu rozhodují jednatelé v souladu s § 67.

*Oddíl 3***Orgány společnosti****Valná hromada**

§ 125

(1) Valná hromada společníků je nejvyšším orgánem společnosti. Do její působnosti patří:

- a) odmítnutí jednání učiněných zakladateli před vznikem společnosti,
- b) schvalování roční účetní závěrky, rozdělení zisku a úhrady ztrát,
- c) schvalování stanov a jejich změn,
- d) rozhodování o změně společenské smlouvy (§ 141),
- e) rozhodování o zvýšení či snížení základního jmění,
- f) jmenování, odvolání a odměňování jednatelů,
- g) jmenování, odvolání a odměňování členů dozorčí rady,
- h) vyloučení společníka podle § 113 a 121,

- i) rozhodování o zrušení společnosti, jestliže to společenská smlouva připouští,
- j) další otázky, které do působnosti valné hromady svěřuje zákon, společenská smlouva nebo stanovy společnosti.

(2) Pokud společenská smlouva, popřípadě stanovy neurčí jinak, rozhoduje valná hromada i o jmenování a odvolání prokuristy.

(3) Valná hromada si může vyhradit rozhodování věcí, které jinak náleží do působnosti jiných orgánů společnosti.

§ 126

Společník se zúčastňuje jednání valné hromady osobně anebo v zastoupení zmocněncem na základě písemné plné moci. Zmocněncem nesmí být jednatel nebo člen dozorčí rady společnosti.

§ 127

(1) Valná hromada je schopná usnášení, jsou-li přítomni společníci, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů.

(2) Každý společník má jeden hlas na každých 1000 Kčs svého vkladu, pokud stanovy nebo společenská smlouva neurčí jiný počet hlasů.

(3) Valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných společníků, nevyžaduje-li zákon nebo společenská smlouva vyšší počet hlasů.

(4) K rozhodnutím podle § 125 odst. 1 písm. a), c), d), e) a i) je vždy zapotřebí souhlasu alespoň dvou-třetinové většiny všech hlasů společníků.

§ 128

(1) Nestanoví-li zákon, společenská smlouva, popřípadě stanovy kratší lhůtu, svolávají valnou hromadu jednatele nejméně jednou za rok.

(2) Jednatelé jsou povinni svolat valnou hromadu, klesne-li rezervní fond pod polovinu hodnoty ve srovnání s jeho výší ke dni konání poslední valné hromady.

§ 129

(1) Termín a program valné hromady je nutno oznámit společníkům nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání, a to písemnou pozvánkou, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

(2) Požádat o svolání valné hromady mohou společníci, jejichž vklady převyšují 10 % základního jmění. Nesvolají-li jednatele valnou hromadu do jednoho měsíce od doručení jejich žádosti, jsou společníci oprávněni svolat ji sami.

§ 130

Společníci mohou přijímat rozhodnutí i mimo valnou hromadu. V takovém případě se návrh usnesení

společnosti předkládá společníkům k vyjádření s oznámením lhůty, ve které mají učinit písemné vyjádření. Nevyjádří-li se společník ve lhůtě, platí že nesouhlasí. Jednatelé pak oznámí výsledky hlasování jednotlivým společníkům. Většina se počítá z celkového počtu hlasů příslušejících všem společníkům.

§ 131

(1) Každý společník, jednatel nebo člen dozorčí rady společnosti může požádat do tří měsíců soud, aby vyslovil neplatnost usnesení valné hromady, pokud je v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou, popřípadě stanovami.

(2) V řízení jednají za společnost jednatele; jsou-li však účastníky řízení sami jednatele, zastupuje společnost určený člen (členové) dozorčí rady. Žalují-li jak jednatele, tak členové dozorčí rady, nebo není-li dozorčí rada zřízena, určí zástupce společnosti valná hromada. Neučiní-li tak do tří měsíců od doručení žaloby společnosti, ustanoví soud společnosti opatrovníka.

§ 132

Má-li společnost jediného společníka, vykonává tento společník působnost valné hromady.

Jednatelé

§ 133

(1) Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů. Je-li jednatelů více, je oprávněn jednat jménem společnosti každý z nich samostatně, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak.

(2) Omezit jednatelská oprávnění může pouze společenská smlouva, stanovy nebo valná hromada. Takové omezení je však vůči třetím osobám neúčinné.

(3) Jednatele jmenuje valná hromada z řad společníků nebo jiných fyzických osob.

§ 134

K rozhodnutí o obchodním vedení společnosti, které náleží do působnosti jednatelů, se vyžaduje souhlasu většiny jednatelů.

§ 135

Jednatelé jsou povinni zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vést seznam společníků a informovat společníky o záležitostech společnosti.

§ 136

Zákaz konkurence

(1) Pokud ze společenské smlouvy nebo stanov nevyplývá něco jiného, jednatel nesmí:

- a) vlastním jménem nebo na vlastní účet uzavírat ob-

chody, jež souvisejí s podnikatelskou činností společnosti,

- b) zprostředkovávat pro jiné osoby obchody společnosti,
- c) účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením a
- d) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby s podobným předmětem podnikání, ledaže jde o právnickou osobu, na jejímž podnikání se účastní společnost, v níž vykonává působnost jednatele.

(2) Porušení odstavce 1 má důsledky stanovené v § 65.

Dozorčí rada

§ 137

Dozorčí rada se zřizuje, stanoví-li tak společenská smlouva.

§ 138

Dozorčí rada:

- a) dohlíží na činnost jednatelů,
- b) nahlíží do obchodních a účetních knih a jiných dokladů a kontroluje tam obsažené údaje,
- c) přezkoumává roční účetní závěrku,
- d) podává zprávy valné hromadě ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou, jinak jednou ročně.

§ 139

(1) Členové dozorčí rady jsou voleni valnou hromadou.

(2) Členem dozorčí rady nemůže být jednatel společnosti.

(3) Dozorčí rada musí mít alespoň tři členy.

(4) Na členy dozorčí rady se vztahuje zákaz konkurence (§ 136).

§ 140

(1) Členové dozorčí rady jsou oprávněni účastnit se valné hromady. Musí jim být uděleno slovo, kdykoli o to požádají.

(2) Dozorčí rada svolá valnou hromadu, jestliže to vyžadují zájmy společnosti. Pro způsob svolávání valné hromady platí přiměřeně ustanovení § 129 odst. 1.

Oddíl 4

Změna společenské smlouvy

§ 141

Ke změně společenské smlouvy je třeba souhlasu všech společníků, kromě případů, kdy zákon nebo

společenská smlouva k tomu opravňuje valnou hromadu.

Zvýšení a snížení základního jmění

§ 142

Zvýšení základního jmění novými peněžitými vklady je přípustné, jen když dosavadní peněžité vklady jsou zcela splaceny. Zvýšení základního jmění nepeněžitými vklady je přípustné již před tímto splacením.

§ 143

(1) Závazek k novým vkladům jsou oprávněni převzít přednostně dosavadní společníci, a to v poměru podle velikostí jejich podílu, neurčují-li stanovy nebo společenská smlouva jinak.

(2) Nevyužijí-li společníci přednostního práva ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou nebo stanovami, jinak do jednoho měsíce ode dne, kdy se dověděli o zvýšení základního jmění, může se souhlasem valné hromady převzít závazek k novému vkladu kdokoli.

(3) Závazek k novému vkladu se přebírá písemným prohlášením, ve kterém zájemce musí prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě; podpis zájemce musí být úředně ověřen.

§ 144

Valná hromada může rozhodnout o zvýšení základního jmění z majetku převyšujícího základní jmění společnosti. Tím se zvyšuje výše vkladu každého společníka v poměru odpovídajícím jejich dosavadním vkladům.

§ 145

Jednatelé jsou povinni bez zbytečného odkladu podat návrh na zápis zvýšení základního jmění do obchodního rejstříku.

§ 146

O snížení základního jmění rozhoduje valná hromada. Přitom se nesmí snížit hodnota základního jmění společnosti a výše vkladu každého společníka pod částku stanovenou v § 108 a § 109 odst. 1.

§ 147

(1) Jednatelé jsou povinni zveřejnit snížení základního jmění a jeho výši do 15 dnů po rozhodnutí dvakrát po sobě s časovým odstupem 30 dnů. V oznámení se vyzvou věřitelé společnosti, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě do 90 dnů po posledním oznámení.

(2) Společnost je povinna věřitelům, kteří včas přihlásí své pohledávky, poskytnout přiměřené zajištění jejich pohledávek nebo tyto pohledávky uspokojit.

(3) Snížení základního jmění zapíše soud do obchodního rejstříku, jen je-li prokázáno, že snížení zá-

kladního jmění bylo oznámeno způsobem uvedeným v odstavci 1 a věřitelům bylo poskytnuto zajištění podle odstavce 2, pokud jejich pohledávky nebyly uspokojeny.

Zánik účasti společníka ve společnosti

§ 148

Zrušení účasti společníka soudem

(1) Společník nemůže ze společnosti vystoupit, může však navrhnout, aby soud zrušil jeho účast ve společnosti, nelze-li na něm spravedlivě požadovat, aby ve společnosti setrval. Ustanovení § 113 odst. 5 a 6 platí obdobně.

(2) Prohlášení konkursu na majetek společníka nebo zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek jeho majetku má stejné účinky jako zrušení jeho účasti ve společnosti soudem.

§ 149

Vyloučení společníka

Společnost se může domáhat u soudu vyloučení společníka, který porušuje závažným způsobem své povinnosti, ačkoliv k jejich plnění byl vyzván a na možnost vyloučení byl písemně upozorněn. S podáním tohoto návrhu musí souhlasit společníci, jejichž vklady představují alespoň jednu polovinu základního jmění. Ustanovení § 113 odst. 4 tím není dotčeno. Ustanovení § 113 odst. 5 a 6 platí obdobně.

§ 150

Vypořádání

(1) Společníku, jehož účast ve společnosti soud zrušil, nebo který byl vyloučen, vzniká právo na vypořádací podíl (§ 61 odst. 2 a 3). Stejně právo má dědic nebo právní nástupce společníka, pokud na něj nepřешel obchodní podíl (§ 116).

(2) Vypořádací podíl se vypočte poměrem splaceného vkladu společníka, jehož účast ve společnosti zanikla, ke splaceným vkladům všech společníků, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

Oddíl 5

Zrušení a likvidace společnosti

§ 151

Kromě případů uvedených v § 68 se společnost zrušuje:

- a) rozhodnutím soudu podle ustanovení § 152,
- b) z jiných důvodů uvedených ve společenské smlouvě.

§ 152

Společníci se mohou u soudu domáhat zrušení společnosti z důvodů a za podmínek stanovených ve společenské smlouvě.

§ 153

(1) Před zahájením likvidace společnosti jmenuje valná hromada likvidátora.

(2) Při zrušení společnosti s likvidací má každý společník nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Tento podíl se určuje poměrem vkladu, který společník splatil, k splaceným vkladům všech společníků, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného.

Díl V

Akciová společnost

Oddíl 1

Základní ustanovení

§ 154

(1) Akciovou společností je společnost, jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Akcionář neručí za závazky společnosti.

(2) Obchodní jméno společnosti musí obsahovat označení „akciová společnost“ nebo zkratku „akc. spol.“ nebo zkratku „a. s.“.

§ 155

(1) Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle tohoto zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti.

(2) Akcie musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,
- b) číselné označení akcie a její jmenovitou hodnotu,
- c) označení, zda akcie je na majitele nebo na jméno, u akcie na jméno jméno akcionáře,
- d) výši základního jmění a počet akcií v době vydání akcie,
- e) datum vydání a podpisy dvou členů představenstva oprávněných podepisovat za společnost.

(3) Akcie mohou znít na různou hodnotu. Je-li vydáno více druhů akcií, musí akcie obsahovat označení druhu a určení práv s ním spojených alespoň odkazem na stanovy.

§ 156

(1) Akcie může znít na jméno nebo na majitele. Stanovy mohou založit právo akcionářů na výměnu akcie na jméno za akcie na majitele a naopak; to neplatí pro zaměstnanecké akcie (§ 158 odst. 3).

(2) Akcie na majitele je převoditelná předáním a práva s ní spojená má její držitel.

(3) Akcie na jméno je převoditelná a převod se uskutečňuje rubopisem a předáním akcie. V rubopisu se uvede název a sídlo právnické osoby nebo jméno

a bydliště fyzické osoby, která je nabyvatelem akcie, a den účinnosti převodu. O rubopisu platí obdobně předpisy upravující směnky. Stanovy mohou převoditelnost akcie omezit.

(4) U akcií na jméno vede společnost seznam akcionářů, v němž se zapisuje název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby, která je akcionářem. K účinnosti převodu akcie na jméno vůči společnosti se vyžaduje zápis o převodu akcie do seznamu akcionářů. Společnost je povinna na žádost akcionáře vydat mu výpis ze seznamu akcionářů v části, která se ho týká.

(5) Akcie na jméno může znít i na dvě nebo více osob. Práva spojená s akcií může vykonávat kterákoli z nich nebo osoba jimi zmocněná.

§ 157

Stanovy musí určit jmenovitou hodnotu všech druhů akcií, které mají být vydány. Součet jmenovitých hodnot těchto akcií musí odpovídat výši základního jmění.

§ 158

(1) Stanovy mohou určit vydání zaměstnaneckých akcií a spojit s nimi určité výhody.

(2) Souhrn částí jmenovitých hodnot všech zaměstnaneckých akcií nepodléhajících splacení nesmí překročit 5 % základního jmění.

(3) Zaměstnanecké akcie znějí na jméno a mohou být převáděny pouze mezi zaměstnanci společnosti a zaměstnanci společnosti, kteří odešli do důchodu.

(4) Při úmrtí majitele zaměstnanecké akcie nebo ukončení jeho pracovního poměru ke společnosti mimo odchod do důchodu zanikají práva ze zaměstnanecké akcie a tato akcie musí být vrácena společnosti. Pokud stanovy neurčí jinak, zaplatí společnost za vrácenou akcii splacenou část její jmenovité hodnoty, nebo, je-li vrácena akcie znamená na burze, poměrnou část kursovní hodnoty akcií společnosti. Stanovy mohou určit, že se při úmrtí pracovníka zaplatí celá hodnota.

(5) Podrobný postup pro nabytí, převod a vrácení zaměstnaneckých akcií určí stanovy.

(6) Pokud z tohoto zákona nebo stanov nevyplývá něco jiného, mají majitelé zaměstnaneckých akcií stejná práva jako ostatní akcionáři.

§ 159

(1) Stanovy mohou určit vydání druhů akcií, s nimiž jsou spojena přednostní práva týkající se dividendy (prioritní akcie), jestliže souhrn jejich jmenovitých hodnot nepřekročí polovinu základního jmění.

(2) Vydání akcií, s nimiž je spojeno právo na určitý úrok nezávisle na hospodářských výsledcích společnosti, není dovoleno.

(3) Stanovy mohou určit vydání prioritních akcií, s nimiž není spojeno právo hlasování na valné hroma-

dě. Jejich majitelé mají všechna ostatní práva spojená s akciemi. Stanovy nebo valná hromada však mohou vyloučit nebo omezit jejich právo na přednostní upisování nově vydaných akcií. Není-li prioritní dividenda vyplacena, nabyvá akcionář hlasovacího práva do doby, kdy je prioritní dividenda opět vyplacena.

(4) Při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí a při hlasování na valné hromadě se nepřihlíží k akciím, s nimiž není spojeno právo hlasovat.

§ 160

(1) Stanovy mohou určit, že až do poloviny svého základního jmění může společnost na základě rozhodnutí valné hromady vydávat dluhopisy, s nimiž je spojeno právo požadovat v době v nich stanovené vydání akcií nebo předkupní právo na akcie v jmenovité hodnotě v nich určené. Po uplynutí této lhůty je s dluhopisem spojeno právo požadovat zaplacení v něm stanovené částky a stanovených výnosů.

(2) Vydáním dluhopisů se nezvyšuje základní jmění společnosti a nejsou s nimi spojena práva akcionáře.

(3) Pro dluhopisy platí jinak zvláštní předpisy.

§ 161

(1) Společnost nesmí upisovat akcie vytvářející její základní jmění. Může získat akcie, které vydala, pouze v případech, kdy:

- vstupuje jako právní nástupce do všech práv a povinností osoby, která vlastnila tyto akcie,
- odkupuje zaměstnanecké akcie,
- v souladu s tímto zákonem a stanovami se snižuje nebo zvyšuje základní jmění,
- se jedná o dar nebo dědictví.

(2) Společnost může použít k získání akcií podle odstavce 1 pouze svůj majetek, který převyšuje základní jmění. Toto omezení se nevztahuje na zaměstnanecké akcie.

(3) Společnost nesmí nabývat akcie společnosti, která je jediným vlastníkem jejích akcií, s výjimkou případu uvedeného v odstavci 1 písm. a).

(4) Jsou-li ve vlastnictví společnosti akcie, které sama vydala, nemůže vykonávat práva akcionáře s těmito akciemi spojená, pokud tento zákon nestanoví jinak. Totéž platí o akciích nabytých podle odstavce 3.

(5) Akcie nabyté podle odstavce 1 písm. a) a d), jakož i podle odstavce 3 je společnost povinna prodat nejpozději do tří let ode dne, kdy je získala, a nejsou-li akcie v této lhůtě prodány, je společnost povinna tyto akcie vzít z oběhu a o jejich jmenovitou hodnotu snížit základní jmění. Akcie vzaté z oběhu musí být zničeny.

Oddíl 2

Založení a vznik společnosti

§ 162

(1) Společnost může být založena jedním zakladatelem, je-li zakladatel právnickou osobou, jinak dvěma nebo více zakladateli.

(2) Zakládají-li společnost dva nebo více zakladatelů, uzavřou zakladatelskou smlouvu. Zakládá-li společnost jeden zakladatel, podepíše zakladatelskou listinu. Podpisy na zakladatelské smlouvě a na zakladatelské listině musí být úředně ověřeny. Součástí zakladatelské smlouvy a zakladatelské listiny je návrh stanov společnosti.

(3) Hodnota základního jmění společnosti musí činit alespoň 1 000 000 Kčs.

§ 163

Zakladatelská smlouva

(1) Zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina musí obsahovat:

- a) obchodní jméno, sídlo a předmět podnikání (činnosti),
- b) navrhované základní jmění,
- c) počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených,
- d) upisované vklady jednotlivých zakladatelů,
- e) má-li být k vytvoření základního jmění společnosti použito nepeněžitý vklad, i určení předmětu nepeněžitý vkladu a jeho ocenění doložené odborným odhadem.

(2) Má-li být společnost založena na základě výzvy k upisování akcií, musí zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina dále obsahovat:

- a) dobu a místo upisování akcií,
- b) postup při upsání akcií převyšujících navrhované základní jmění,
- c) místo a dobu pro splacení části upsaných akcií a její výše,
- d) způsob svolání ustavující valné hromady upisovatelů.

Založení společnosti na základě výzvy k upisování akcií

§ 164

(1) Zakladatelé zabezpečují vytvoření základního jmění převyšujícího jejich vklady výzvou k upisování akcií, která musí obsahovat údaje uvedené v zakladatelské smlouvě (§ 163).

(2) Výzva k upisování akcií se vhodným způsobem uveřejní a její obsah lze měnit teprve po marném uplynutí lhůty stanovené pro upisování akcií.

(3) Návrh stanov musí být k nahlédnutí v každém upisovacím místě.

§ 165

(1) K upsání akcie dochází zápisem do listiny upisovatelů. Zápis zahrnuje počet, popřípadě druh upisovaných akcií, hodnotu vkladu s uvedením, zda se jedná o vklad peněžitý či nepeněžitý, lhůty pro splacení upsaných akcií, název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby, která je upisovatelem, a její podpis.

(2) Jde-li o nepeněžitý vklad, zapíše se i jeho předmět a ocenění doložené odborným odhadem.

(3) Jde-li o peněžité vklady, je upisovatel povinen splatit alespoň 10 % jmenovité hodnoty upsaných akcií v době a na účet u banky, které jsou určeny zakladateli ve výzvě k upisování. Nesplní-li upisovatel tuto povinnost, je upsání neúčinné.

§ 166

Po upsání navrhovaného základního jmění mohou zakladatelé další upisování odmítnout. Jestliže tak nečiní, rozhodne o přijetí nebo odmítnutí upsání akcií, k němuž došlo po dosažení upsání navrhovaného základního jmění, ustavující valná hromada. Při odmítnutí upsání akcií jsou zakladatelé povinni společně a nerozdílně bez zbytečného odkladu vrátit upisovateli částku zaplacenou při upsání akcií.

§ 167

(1) Upisování akcií je neúčinné, jestliže do konce lhůty vyhlášené ve výzvě k upisování akcií nedosáhne hodnota upsaných akcií výše navrhovaného základního jmění, ledaže akcie chybějící do této výše jsou do jednoho měsíce dodatečně upsány zakladateli nebo některými z nich. Nevyžaduje se upsání zaměstnaneckých akcií ve výši uvedené v zakladatelské smlouvě nebo zakladatelské listině.

(2) Je-li upisování akcií neúčinné, zanikají práva a povinnosti upisovatelů z upsání akcií a zakladatelé jsou povinni společně a nerozdílně vrátit bez zbytečného odkladu upisovateli částku zaplacenou při upsání akcií.

§ 168

(1) Upisovatelé jsou povinni splácet upsané akcie ve lhůtách stanovených v listině upisovatelů. Alespoň 30 % jmenovité hodnoty upsaných akcií, které mají být splaceny peněžitými vklady, jsou upisovatelé povinni splatit nejpozději do zahájení ustavující valné hromady; to neplatí pro nepeněžitý vklady a zaměstnanecké akcie.

(2) Před zápisem společnosti do obchodního rejstříku vydají zakladatelé upisovateli vkladu písemné potvrzení o výši upsaného vkladu v penězích nebo jiných penězi ocenitelných hodnotách a o výši částky, v níž byl splacen.

(3) Po zápisu společnosti do obchodního rejstříku společnost vymění toto potvrzení za zatímní list nebo za akcii, je-li splacena celá její jmenovitá hodnota.

Ustavující valná hromada

§ 169

(1) Upisovatelé, kteří splnili povinnost stanovenou v § 165 a 168, jsou oprávněni účastnit se ustavující valné hromady. Zakladatelé svolají ustavující valnou hromadu tak, aby se konala do 60 dnů ode dne, kdy bylo dosaženo upsání navrhovaného základního jmění.

(2) Nedodrží-li zakladatelé lhůtu stanovenou v odstavci 1, považuje se upisování akcií za neúčinné a nastanou účinky § 167 odst. 2.

§ 170

(1) Ustavující valná hromada se může konat, jen když byly upsány akcie v hodnotě navrhovaného základního jmění s výjimkou části připadající na zaměstnanecké akcie a bylo splaceno alespoň 30 % jmenovité hodnoty peněžitých vkladů. K navrhované jmenovité hodnotě zaměstnaneckých akcií se přitom nepřihlíží.

(2) Ustavující valná hromada je způsobilá se usnášet, jestliže se na ní účastní upisovatelé alespoň poloviny upsaných akcií, kteří splnili svou povinnost splatit stanovenou část jejich jmenovité hodnoty. Ustavující valné hromadě předsedá při zahájení zakladatel zmocněný ostatními zakladateli nebo jeho zástupce, dokud není zvolen předseda ustavující valné hromady.

(3) Pro rozhodnutí ustavující valné hromady se vyžaduje souhlas upisovatelů s většinou upsaných akcií, kteří se účastní jejího zasedání. Rozhodnutí schválené touto většinou může stanovit, ve kterých případech se vyžaduje jiná většina nebo souhlas všech přítomných upisovatelů oprávněných k hlasování.

§ 171

(1) Ustavující valná hromada:

- a) rozhoduje o založení společnosti,
- b) schvaluje stanovy společnosti,
- c) volí orgány společnosti, jež je podle stanov oprávněna volit valná hromada.

(2) Rozhodne-li ustavující valná hromada, že připoustí upsání akcií nad navrženou výši základního jmění, rozhodne o jeho nové výši. V tomto případě je účinné upsání akcií upisovateli, kteří nejdříve upsali akcie do nově stanovené výše základního jmění. Upisovatel akcií nad původně navrženou výši základního jmění nabývá hlasovacího práva, jestliže ustavující valná hromada zvýší základní jmění zahrnující jím upsané akcie a upisovatel splatí alespoň 30 % jejich jmenovité hodnoty.

(3) Ustavující valná hromada schvaluje na základě odborného odhadu výši nepeněžitých vkladů. Ustavující valná hromada nesmí stanovit vyšší ocenění nepeněžitého vkladu, než ocenění uvedené v zakladatelské

smlouvě nebo zakladatelské listině anebo stanovené v odborném odhadu doloženém při upisování akcií.

(4) Od zakladatelské smlouvy nebo zakladatelské listiny se může s výjimkou zvýšení základního jmění ustavující valná hromada odchýlit jen se souhlasem všech přítomných upisovatelů.

(5) Konání ustavující valné hromady se osvědčuje notářským zápisem, který zahrnuje kromě usnesení i seznam upisovatelů, jmenovitou hodnotu akcií upsaných každým z nich, jakož i výši splacené části jím upsaných akcií a zvolené členy orgánů společnosti.

Založení společnosti bez výzvy k upsání akcií

§ 172

(1) Jestliže se zakladatelé v zakladatelské smlouvě dohodnou, že v určitém poměru splatí celé základní jmění společnosti, nevyžaduje se výzva k upisování akcií a konání ustavující valné hromady.

(2) Právní postavení, které má při založení společnosti na základě výzvy k upisování akcií ustavující valná hromada, mají zakladatelé. Nevyplývá-li ze zakladatelské smlouvy něco jiného, vyžaduje se k rozhodování přítomnost všech zakladatelů a souhlas zakladatelů, kteří upsali většinu akcií. Rozhodnutí zakladatelů musí mít formu notářského zápisu.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně, zakládá-li společnost bez výzvy k upisování akcií jedna právnická osoba.

Stanovy

§ 173

Stanovy musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,
- b) předmět podnikání (činnosti),
- c) výši základního jmění a způsob splácení akcií,
- d) počet a jmenovitou hodnotu akcií, jakož i určení, zda akcie znějí na jméno nebo na majitele,
- e) způsob svolávání valné hromady, její působnost a způsob jejího rozhodování,
- f) počet členů představenstva, dozorčí rady nebo jiných orgánů, jakož i vymezení jejich působnosti, a způsob rozhodování,
- g) výši počátečního rezervního fondu a výši, do které je společnost povinna jej doplňovat, a způsob doplňování,
- h) způsob rozdělení zisku,
- i) důsledky porušení povinnosti splatit včas upsané akcie,
- j) způsob zvyšování a snižování základního jmění a
- k) postup při doplňování a změně stanov.

§ 174

Stanovy podle potřeby rovněž upraví:

- a) vydávání různých druhů akcií (např. zaměstnanecké akcie), jejich označení, počet a práva s nimi spojená a
- b) pravidla pro vydávání dluhopisů podle § 160 a práva s dluhopisy spojená.

Vznik společnosti

§ 175

(1) Rejstříkový soud provede zápis společnosti do obchodního rejstříku, je-li prokázáno, že v souladu s tímto zákonem:

- a) se řádně konala ustavující valná hromada, je-li její konání předepsáno,
- b) upisovatelé upsali celou hodnotu základního jmění a splatili alespoň 30 % základního jmění tvořeného peněžitými vklady, s výjimkou zaměstnaneckých akcií,
- c) byly schváleny stanovy společnosti,
- d) byli zvoleni členové orgánů společnosti.

(2) Návrh na zápis do obchodního rejstříku podává představenstvo a podepisují ho všichni členové představenstva.

(3) K návrhu na zápis se přikládá zakladatelská smlouva, popřípadě zakladatelská listina, schválené stanovy a notářský zápis osvědčující konání ustavující valné hromady. Nevyžaduje-li tento zákon konání ustavující valné hromady, přikládá se notářský zápis o rozhodnutí zakladatelů ohledně otázek projednávaných jinak na ustavující valné hromadě.

Zatímní list

§ 176

(1) Po zápisu společnosti do obchodního rejstříku vystaví společnost upisovateli zatímní list.

(2) Zatímní list obsahuje jmenovitou hodnotu upsaných akcií, popřípadě určení jejich druhu a splacenou část jejich jmenovité hodnoty.

(3) Zatímní list je cenným papírem na jméno, se kterým jsou spojena práva vyplývající z akcií, které zatímní list nahrazuje. Jestliže upisovatel převede zatímní list na jinou osobu před splacením jmenovité hodnoty akcií, ručí za splacení zbytku upsané hodnoty akcií.

(4) Zní-li zatímní list na jméno několika osob, platí § 156 odst. 5 obdobně. Ke splacení jmenovité hodnoty akcií jsou tyto osoby zavázány společně a nerozdílně.

(5) Zatímní list vymění společnost akcionáři za akcie po splacení jmenovité hodnoty akcií, které zatímní list nahrazuje.

§ 177

(1) Upisovatel je povinen splatit celou jmenovitou hodnotu akcií, které upsal, v době určené ve stanovách, nejpozději však do jednoho roku od vzniku společnosti, s výjimkou zaměstnaneckých akcií.

(2) Při porušení povinnosti splatit jmenovitou hodnotu upsaných akcií nebo její část zaplatí upisovatel úroky z prodlení určené ve stanovách, jinak ve výši 20 % ročně.

(3) Jestliže upisovatel neuhradí splatnou část jmenovité hodnoty upsaných akcií do 60 dnů nebo v jiné lhůtě určené stanovami ode dne, kdy byl k tomu zakladateli nebo představenstvem vyzván, může představenstvo požadovat vrácení zatímního listu nebo sdělit upisovateli, že jeho zatímní list se prohlašuje za neplatný, a vydat za něj jinému upisovateli náhradní zatímní list za podmínek vyžadovaných pro vydání zrušovaného zatímního listu. Částka získaná z vydání náhradního zatímního listu se použije k vrácení částky zaplacené původním upisovatelem po započtení nároků společnosti vzniklých z porušení jeho povinností.

Oddíl 3**Práva a povinnosti akcionářů**

§ 178

(1) Akcionář má právo na podíl ze zisku společnosti (dividendu), který valná hromada podle výsledku hospodaření určila k rozdělení. Pokud z ustanovení stanov týkajících se akcií s odlišným nárokem na podíl ze zisku nevyplývá něco jiného, určuje se tento podíl poměrem jmenovité hodnoty jeho akcií k jmenovité hodnotě akcií všech akcionářů.

(2) K výplatě dividend nelze použít základního jmění, ani rezervního fondu a prostředků, jež podle tohoto zákona nebo podle stanov mají být použity k doplnění rezervního fondu.

(3) Podíl členů představenstva a členů dozorčí rady na zisku (tantiému) může stanovit valná hromada ze zisku určeného k rozdělení.

(4) Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, mohou se zaměstnanci společnosti ve shodě se stanovami podílet na rozdělení zisku. Stanovy mohou určit, že tento podíl ze zisku lze použít pouze k získání zaměstnaneckých akcií společnosti.

§ 179

(1) Akcionář není povinen vrátit společnosti dividendu přijatou v dobré víře.

(2) Po dobu trvání společnosti ani v případě jejího zrušení není akcionář oprávněn požadovat vrácení svých majetkových vkladů. Za vrácení majetkových vkladů se nepokládají platby poskytnuté při vrácení zaměstnaneckých akcií.

(3) Po zrušení společnosti s likvidací má akcionář právo na podíl na likvidačním zůstatku.

§ 180

Akcionář je oprávněn účastnit se valné hromady, hlasovat na ní, požadovat na ní vysvětlení a uplatňovat návrhy. Počet hlasů akcionáře se řídí jmenovitou hodnotou jeho akcií. Způsob hlasování určují stanovy, které rovněž mohou omezit výkon hlasovacího práva stanovením nejvyššího počtu hlasů jednoho akcionáře.

§ 181

(1) Akcionáři, kteří mají akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje alespoň 10 % základního jmění, mohou požádat představenstvo o svolání mimořádné valné hromady k projednání navržených záležitostí.

(2) Představenstvo svolá mimořádnou valnou hromadu tak, aby se konala nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu došla žádost o její svolání. Nesplní-li představenstvo tuto povinnost, svolá mimořádnou valnou hromadu na žádost akcionářů uvedených v odstavci 1 v téže lhůtě počítané ode dne doručení žádosti soud. Tito akcionáři mají právo na náhradu nákladů, které jim přitom vznikly.

§ 182

Na žádost akcionářů uvedených v § 181 odst. 1:

- a) představenstvo zařadí jimi určenou záležitost na pořad jednání valné hromady,
- b) dozorčí rada přezkoumá výkon působnosti představenstva v určených záležitostech.

§ 183

O prohlášení rozhodnutí valné hromady za neplatné platí obdobně ustanovení § 131.

*Oddíl 4***Orgány společnosti****Valná hromada**

§ 184

(1) Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, která se skládá ze všech na ní přítomných akcionářů.

(2) Valná hromada se koná nejméně jednou za rok a svolává ji představenstvo, pokud nestanoví tento zákon jinak, a to způsobem a ve lhůtách určených stanovami.

(3) U společnosti s akciemi na jméno zasílá představenstvo pozvánku všem akcionářům nejméně 30 dní před konáním valné hromady. U společnosti s akciemi na majitele se uveřejňuje v této lhůtě oznámení o konání valné hromady způsobem určeným stanovami.

(4) Pozvánka na valnou hromadu nebo oznámení o konání valné hromady obsahuje alespoň:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,

- b) místo, datum a hodinu konání valné hromady,
- c) označení, zda se svolává řádná nebo mimořádná valná hromada,
- d) pořad jednání valné hromady.

§ 185

(1) Valná hromada je schopna se usnášet, jsou-li přítomni akcionáři, kteří mají akcie s jmenovitou hodnotou představující úhrnem více než 30 % základního jmění společnosti, neurčují-li stanovy něco jiného.

(2) Akcionáři přítomní na valné hromadě se zapisují do listiny přítomných, jež obsahuje název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby, která je akcionářem, popřípadě zmocněnce, čísla a jmenovitou hodnotu akcií, jež ji opravňují k hlasování. Správnost listiny přítomných potvrzují svými podpisy předseda valné hromady a zapisovatel, zvolení podle stanov.

(3) Není-li valná hromada schopna se usnášet, svolá představenstvo náhradní valnou hromadu tak, aby se konala do tří týdnů ode dne, kdy se měla konat valná hromada původně svolaná. Náhradní valná hromada musí mít nezměněný pořad jednání a je schopna usnášení bez ohledu na ustanovení odstavce 1.

(4) Záležitosti, které nebyly zařazeny do navrhovaného pořadu jednání valné hromady, lze rozhodnout jen za účasti a se souhlasem všech akcionářů společnosti.

§ 186

(1) Valná hromada rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů, pokud tento zákon nebo stanovy nevyžadují většinu jinou.

(2) K rozhodnutí valné hromady o změně práv spojených s některým druhem akcií se vyžaduje souhlasu dvoutřetinové většiny hlasů akcionářů majících tyto akcie.

§ 187

(1) Do působnosti valné hromady náleží:

- a) změna stanov,
- b) rozhodnutí o zvýšení a snížení základního jmění a vydání dluhopisů,
- c) volba a odvolání členů představenstva, pokud stanovy neurčují, že jsou voleni a odvolávání dozorčí radou (§ 194 odst. 1),
- d) volba a odvolání členů dozorčí rady a jiných orgánů určených stanovami, s výjimkou členů dozorčí rady volených podle § 200,
- e) schválení roční účetní závěrky, rozhodnutí o rozdělení zisku a stanovení tantiém,
- f) rozhodnutí o zrušení společnosti,
- g) rozhodnutí o dalších otázkách, které tento zákon

nebo stanovy zahrnují do působnosti valné hromady.

(2) Rozhodnutí o změně stanov, zvýšení nebo snížení základního jmění a zrušení společnosti vyžaduje dvoutřetinovou většinu hlasů přítomných a musí být o tom pořízen notářský zápis.

§ 188

(1) Valná hromada zvolí svého předsedu, zapisovatele, dva ověřovatele zápisu a osoby pověřené sčítáním hlasů.

(2) Zápis o valné hromadě obsahuje:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti,
- b) místo a dobu konání valné hromady,
- c) jméno předsedy valné hromady, zapisovatele, ověřovatelů zápisu a osob pověřených sčítáním hlasů,
- d) popis projednání jednotlivých bodů programu valné hromady,
- e) rozhodnutí valné hromady s uvedením výsledku hlasování,
- f) obsah protestu akcionáře, člena představenstva nebo dozorčí rady týkajícího se rozhodnutí valné hromady, jestliže o to protestující požádá.

(3) K zápisu se přiloží návrhy a prohlášení, předložená na valné hromadě k projednání.

§ 189

(1) Představenstvo zabezpečuje vyhotovení zápisu o valné hromadě do 30 dnů od jejího ukončení. Zápis podepisuje zapisovatel a předseda zasedání valné hromady a dva zvolení ověřovatelé.

(2) Každý akcionář může požádat představenstvo o vydání kopie zápisu nebo jeho části.

(3) Záписы o valné hromadě spolu s oznámením nebo pozváním na valnou hromadu a seznam přítomných akcionářů se uchovávají v archivu společnosti po celou dobu jejího trvání.

§ 190

Má-li společnost jen jediného akcionáře, vykonává působnost valné hromady tento akcionář. O zaznamenání rozhodnutí učiněných při výkonu působnosti valné hromady platí ustanovení § 187 odst. 2, § 188 a 189 přiměřeně.

Představenstvo

§ 191

(1) Představenstvo je statutárním orgánem, jenž řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Představenstvo rozhoduje o všech záležitostech společnosti, pokud nejsou tímto zákonem nebo stanovami vyhrazeny do působnosti valné hromady. Pokud stanovy neurčí jinak, je oprávněn jednat jménem společnosti každý

člen představenstva. Členové představenstva, kteří zavazují společnost, a způsob, kterým tak činí, se zapisují do obchodního rejstříku.

(2) Stanovy, rozhodnutí valné hromady nebo dozorčí rady mohou omezit právo představenstva jednat jménem společnosti, avšak tato omezení nejsou účinná vůči třetím osobám.

§ 192

(1) Představenstvo zabezpečuje řádné vedení účetnictví společnosti a předkládá valné hromadě ke schválení roční účetní závěrku s návrhem na rozdělení zisku. Tato závěrka se zasílá akcionářům majícím akcie na jméno nejméně 30 dnů před valnou hromadou. Vydala-li společnost akcie na majitele, hlavní údaje této účetní závěrky se v téže lhůtě uveřejní způsobem určeným stanovami.

(2) Ve lhůtách určených stanovami předkládá představenstvo valné hromadě zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku.

§ 193

Představenstvo svolá mimořádnou valnou hromadu, jestliže zjistí, že společnost ztratila třetinu základního jmění nebo že je po dobu delší než tři měsíce platebně neschopná. O těchto skutečnostech vyrozumí bez odkladu dozorčí radu.

§ 194

(1) Členy představenstva volí a odvolává valná hromada z akcionářů nebo jiných osob na dobu určenou ve stanovách, jež nesmí přesáhnout pět let. Stanovy mohou určit, že členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada způsobem v nich uvedeným.

(2) Stanovy mohou určit, že představenstvo, jehož počet členů neklesl pod polovinu, může jmenovat náhradní členy do příštího zasedání valné hromady. Členem představenstva může být jen fyzická osoba.

(3) Představenstvo má nejméně tři členy. Členové představenstva volí svého předsedu. Představenstvo rozhoduje většinou hlasů svých členů určenou stanovami, jinak většinou hlasů všech členů.

(4) Představenstvo se řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou. Jejich porušení nemá vliv na účinky jednání členů představenstva vůči třetím osobám.

(5) Členové představenstva jsou povinni vykonávat svou působnost s náležitou péčí a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu.

(6) Členové představenstva, kteří porušili své povinnosti, ručí za závazek k náhradě škody způsobené třetím osobám, jestliže náhrady této škody nelze dosáhnout od společnosti pro její platební neschopnost.

§ 195

(1) O průběhu zasedání představenstva a o jeho rozhodnutích se pořizují zápisy podepsané předsedou představenstva a zapisovatelem.

(2) Každý člen představenstva má právo, aby v zápise byl uveden jeho odlišný názor na projednávanou záležitost.

§ 196

Zákaz konkurence

(1) Pokud ze stanov nevyplývá něco jiného, člen představenstva nesmí:

- a) vlastním jménem nebo na vlastní účet uzavírat obchody, jež souvisejí s podnikatelskou činností společnosti,
- b) zprostředkovávat pro jiné osoby obchody společnosti,
- c) účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením a
- d) vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby s podobným předmětem podnikání, ledaže jde o společnost, na jejímž podnikání se účastní společnot, jejíhož statutárního orgánu je členem.

(2) Porušení těchto ustanovení má důsledky uvedené v § 65.

Dozorčí rada

§ 197

(1) Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti.

(2) Členové dozorčí rady jsou oprávněni nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti společnosti a kontrolují, zda účetní záznamy jsou řádně vedeny v souladu se skutečností a zda podnikatelská činnost společnosti se uskutečňuje v souladu s právními předpisy, stanovami a pokyny valné hromady.

§ 198

Dozorčí rada přezkoumává roční účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku a předkládá své vyjádření valné hromadě.

§ 199

(1) Dozorčí rada svolává valnou hromadu, jestliže to vyžadují zájmy společnosti, a na valné hromadě navrhuje potřebná opatření. Pro způsob svolávání valné hromady platí přiměřeně ustanovení § 184.

(2) Dozorčí rada určí svého člena, který zastupuje společnost v řízení před soudy a jinými orgány proti členu představenstva.

§ 200

(1) Dozorčí rada musí mít nejméně tři členy. Dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru v době volby. Stanovy mohou určit vyšší počet členů dozorčí rady volených zaměstnanci, avšak tento počet nesmí být větší, než počet členů volených valnou hromadou; mohou rovněž určit, že zaměstnanci volí část členů dozorčí rady i při menším počtu zaměstnanců společnosti.

(2) Členové dozorčí rady jsou voleni na dobu učenou stanovami, jež však nesmí být delší než pět let.

(3) Pro členy dozorčí rady platí obdobně ustanovení § 194 odst. 4 a 5 a § 196.

(4) Členem dozorčí rady může být jen osoba fyzická. Člen dozorčí rady nesmí být zároveň členem představenstva, prokuristou nebo osobou oprávněnou podle zápisu v obchodním rejstříku jednat jménem společnosti.

§ 201

(1) Členové dozorčí rady se účastní valné hromady společnosti a jsou povinni seznámit valnou hromadu s výsledky své kontrolní činnosti.

(2) Rozdílný názor členů dozorčí rady zvolených zaměstnanci společnosti se sdělí valné hromadě spolu se závěry ostatních členů dozorčí rady.

(3) Dozorčí rada rozhoduje na základě souhlasu většiny svých členů. O zasedání dozorčí rady se pořizuje zápis podepsaný jejím předsedou. V zápise se uvedou i stanoviska menšiny členů, jestliže tito o to požádají.

Oddíl 5**Zvýšení základního jmění**

§ 202

(1) O zvýšení základního jmění rozhoduje na základě návrhu představenstva valná hromada dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných akcionářů. Bylo-li vydáno více druhů akcií, vyžaduje se tato většina hlasů u přítomných akcionářů každého druhu akcií.

(2) V pozvánce nebo oznámení, které se týkají svolání valné hromady, se uvedou důvody navrhovaného zvýšení základního jmění, způsob a výše tohoto zvýšení, jakož i navrhovaný počet nově vydaných akcií nebo nová nominální hodnota dosavadních akcií. Má-li být zvýšení základního jmění provedeno vydáním nových akcií, uvede se lhůta pro jejich upsání. Navrhuje-li se vydání nového druhu akcií, uvedou se práva s nimi spojená a důsledky, které bude mít jejich vydání na práva spojená s akciemi dříve vydanými.

(3) Zahrnuje-li zvýšení základního jmění nepeněžitý vklad, uvede se v pozvánce nebo oznámení jeho předmět a navrhovaná hodnota. Valné hromadě se předloží ocenění tohoto vkladu odborným odhadem.

(4) Účinky zvýšení základního jmění nastávají ode dne jeho zápisu do obchodního rejstříku.

Zvýšení základního jmění upsáním nových akcií

§ 203

(1) Zvýšení základního jmění upsáním nových akcií je přípustné, jestliže akcionáři splatili všechny dříve upsané akcie. Toto omezení se netýká zvýšení základního jmění nepeněžitými vklady a nesplacené části zaměstnaneckých akcií.

(2) Pro upisování akcií při zvýšení základního jmění platí jinak přiměřeně ustanovení pro upisování akcií při založení společnosti.

§ 204

(1) Při upsání akcie na zvýšení základního jmění je upisovatel povinen splatit část její jmenovité hodnoty, kterou stanoví valná hromada, nejméně však 30 %.

(2) Pokud ze stanov nevyplývá nic jiného, mají dosavadní akcionáři předkupní právo na upisování akcií ke zvýšení základního jmění, a to v poměru, v jakém se jejich akcie podílejí na dosavadním základním jmění.

(3) Vydala-li společnost dluhopisy (§ 160), s nimiž je spojeno předkupní právo na nově vydané akcie, je povinna nabídnout nové akcie majitelům dluhopisů v souladu se stanovami a obsahem dluhopisů. Toto předkupní právo má přednost před předkupním právem dosavadních akcionářů. Nevyužije-li majitel dluhopisu ve lhůtě v něm stanovené svého předkupního práva k upsání akcie, jeho předkupní právo zaniká.

(4) Na základě akcií vydaných v souvislosti se zvýšením základního jmění společnosti vzniká právo na dividendu ze zisku dosaženého v roce, v němž došlo ke zvýšení základního jmění, pokud stanovy neurčí jinak.

§ 205

Byla-li společnost založena bez výzvy k upisování akcií a všichni akcionáři se dohodnou o rozsahu účasti na zvýšení základního jmění, lze základní jmění zvýšit bez zveřejnění výzvy k upisování akcií. Pro zvýšení základního jmění jinak platí ustanovení § 203 odst. 1 obdobně.

§ 206

Představenstvo může podat návrh na zápis zvýšení základního jmění do obchodního rejstříku po upsání akcií odpovídajících tomuto zvýšení a splacení alespoň 30 % jejich jmenovité hodnoty, jedná-li se o peněžitě vklady.

Podmíněné zvýšení základního jmění

§ 207

(1) Rozhodne-li podle stanov valná hromada o vydání dluhopisů, s nimiž je spojeno právo jejich majitelů požadovat v jejich nominální hodnotě vydání akcií, pověří valná hromada představenstvo ke zvýšení základního jmění v rozsahu uplatněných práv z dluhopisů.

(2) Majitelé dluhopisů uplatňují práva podle odstavce 1 písemně s uvedením počtu akcií, jež požadují vydat.

(3) Představenstvo vydá majitelům dluhopisů akcie v nominální hodnotě odpovídající nárokům z dluhopisů při jejich předložení.

Zvýšení základního jmění z majetku společnosti

§ 208

(1) Po schválení roční nebo mimořádné účetní závěrky může valná hromada rozhodnout, že části zisku nebo jiného majetku společnosti převyšující základní jmění, jež nejsou účelově vázány, se použijí ke zvýšení základního jmění společnosti. Na zvýšení základního jmění se podílejí akcionáři podle jmenovitých hodnot upsaných akcií.

(2) Na zvýšení základního jmění se podílejí i akcie, jež jsou v majetku této společnosti podle § 161 odst. 1.

§ 209

(1) Zvýšení se provede buď vydáním nových akcií a jejich bezplatným rozdělením mezi akcionáře podle podílu jimi upsaných akcií na dosavadním základním jmění, nebo zvýšením jmenovité hodnoty dosavadních akcií.

(2) Zvýšení jmenovité hodnoty dosavadních akcií se provede buď jejich výměnou, nebo vyznačením vyšší hodnoty na dosavadních akciích a podpisem dvou členů představenstva oprávněných podepisovat za společnost.

§ 210

Zvýšení základního jmění představenstvem

(1) Stanovy mohou pověřit představenstvo, aby za podmínek určených stanovami vydalo nové akcie nebo převedlo majetek společnosti převyšující základní jmění do základního jmění a zvýšilo základní jmění do stanovené hodnoty, nejvýše však o jednu třetinu dosavadní výše základního jmění.

(2) Vyplývá-li to ze stanov, může valná hromada pověřit představenstvo ke zvýšení základního jmění při vydávání zaměstnaneckých akcií, zejména při použití podílů zaměstnanců na zisku společnosti k nákupu těchto akcií. Podrobnosti určí stanovy.

Oddíl 6

Snížení základního jmění

§ 211

(1) O snížení základního jmění rozhoduje na návrh představenstva valná hromada dvouřetinovou většinou hlasů přítomných akcionářů. Bylo-li vydáno více druhů akcií, vyžaduje se tato většina hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií. V rozhodnutí valné hromady se uvede důvod snížení základního jmění, rozsah snížení, způsob, kterým má být provedeno, a lhůta pro předložení akcií společnosti.

(2) Základní jmění nelze snížit pod jeho minimální výši stanovenou v § 162 odst. 3.

(3) Snížení základního jmění společnosti zahrnuje především akcie, které jsou v jejím vlastnictví.

(4) Snížení základního jmění se nesmí dotknout práv majitelů dluhopisů (§ 160).

§ 212

V pozvánce nebo oznámení, které se týkají svolání valné hromady, se uvedou důvody navrhovaného snížení základního jmění, jakož i způsob a výše tohoto snížení.

§ 213

(1) Snížení základního jmění se provede snížením jmenovité hodnoty akcií nebo tím, že se vezme z oběhu určitý počet akcií.

(2) Snížení jmenovité hodnoty akcií se provede výměnou za nové akcie s nižší jmenovitou hodnotou nebo vyznačením nižší jmenovité hodnoty na dosavadní akcii s podpisem dvou členů představenstva oprávněných podpisovat za společnost.

(3) Z oběhu se vezme akcie tím, že se vykoupí akcie předložené na výzvu představenstva nebo akcie vylosované. Podrobná pravidla pro vzetí akcie z oběhu stanoví valná hromada při rozhodnutí o snížení základního jmění.

(4) Rozhodnutí valné hromady o snížení základního jmění se zapíše do obchodního rejstříku. Návrh na zápis podává představenstvo do 30 dnů od rozhodnutí valné hromady.

§ 214

(1) Představenstvo vyzve akcionáře, kteří mají akcie na jméno, aby je předložili ve lhůtě určené rozhodnutím valné hromady za účelem výměny, vyznačení snížení jejich jmenovité hodnoty nebo vzetí z oběhu. Vyдалa-li společnost akcie znějící na majitele, zveřejní výzvu k jejich předložení.

(2) Představenstvo prohlásí za neplatné akcie vzaté z oběhu, které přes výzvu nebyly v určené lhůtě předloženy. Prohlášení akcií za neplatné se oznámí akcionářům způsobem uvedeným v odstavci 1 a zveřejní se.

§ 215

(1) Představenstvo je povinno oznámit rozsah snížení základního jmění do 30 dnů ode dne rozhodnutí valné hromady o jeho snížení osobám, kterým vznikly pohledávky vůči společnosti před zápisem rozhodnutí valné hromady do obchodního rejstříku.

(2) Rozhodnutí valné hromady se kromě toho zveřejní nejméně dvakrát za sebou s alespoň třicetidenním odstupem.

(3) Věřitelé společnosti uvedení v odstavci 1 jsou oprávněni požadovat do 90 dnů ode dne, kdy obdrželi oznámení o snížení základního jmění, jinak do 90 dnů ode dne druhého zveřejnění, aby splnění jejich neuhrazených pohledávek bylo dostatečným způsobem zajištěno.

(4) Nedojde-li mezi věřiteli a společností k dohodě o způsobu zajištění pohledávky, rozhodne o dostatečném zajištění soud s ohledem na druh a výši pohledávky.

§ 216

(1) Po uplynutí 90 dnů od doručení oznámení podle § 215 odst. 1, popřípadě od posledního zveřejnění rozhodnutí podle § 215 odst. 2 může představenstvo podat návrh na zápis snížení základního jmění do obchodního rejstříku. Rejstříkový soud provede zápis, je-li prokázáno oznámení rozhodnutí valné hromady o snížení základního jmění podle § 215 odst. 1 a 2 a zajištění pohledávek věřitelů nebo jejich uspokojení.

(2) Ke snížení základního jmění dochází ode dne jeho zápisu do obchodního rejstříku.

(3) Před zápisem snížení základního jmění do obchodního rejstříku nelze akcionářům poskytnout plnění z důvodu snížení základního jmění nebo z toho důvodu prominout nebo snížit nesplacené části jmenovitých hodnot jejich akcií.

Oddíl 7

Rezervní fond

§ 217

(1) Při svém vzniku vytváří společnost rezervní fond ve výši a způsobem určeným ve stanovách. Minimální výše rezervního fondu činí 10 % základního jmění. Tento fond se doplňuje ročně částkou určenou stanovami, nejméně však 5 % z čistého zisku až do dosažení výše rezervního fondu určené ve stanovách, nejméně však do 20 % základního jmění.

(2) O použití rezervního fondu rozhoduje představenstvo, neurčují-li stanov y jinak.

Oddíl 8

Zrušení a likvidace společnosti

§ 218

O zrušení společnosti rozhoduje valná hromada. Pro zrušení a zánik platí ustanovení § 68.

§ 219

(1) Likvidátora jmenuje valná hromada.

(2) Pokud ze stanov nevyplývá něco jiného, mohou akcionáři mající akcie představující alespoň desetinu základního jmění požádat s uvedením důvodů soud, aby odvolal likvidátora jmenovaného valnou hromadou a nahradil ho jinou osobou.

(3) Likvidátor, který nebyl jmenován soudem, může být valnou hromadou odvolán a nahrazen jiným likvidátorem.

§ 220

(1) Po uspokojení všech věřitelů se likvidační zůstatek rozdělí mezi akcionáře v poměru odpovídajícím jmenovité hodnotě jejich akcií, pokud ze stanov nevyplývá něco jiného.

(2) Jestliže akcie nebyly zcela splaceny, vyplatí se akcionářům částka, kterou splatili, a teprve zbytek se rozdělí mezi akcionáře v poměru k výši jmenovité hodnoty jejich akcií.

(3) Jestliže likvidační zůstatek nestačí k úhradě jmenovité hodnoty akcií, dělí se akcionáři v poměru odpovídajícím splacené jmenovité hodnotě jejich akcií.

Hlava II

DRUŽSTVO

Díl I

Základní ustanovení

§ 221

(1) Družstvo je společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních anebo jiných potřeb svých členů.

(2) Obchodní jméno družstva musí obsahovat označení „družstvo“.

(3) Družstvo musí mít nejméně pět členů; to neplatí, jsou-li jeho členy alespoň dvě právnické osoby. Na trvání družstva nemá vliv přistoupení dalších členů nebo zánik členství dosavadních členů, splňuje-li družstvo podmínky předcházející věty.

§ 222

(1) Družstvo je právnickou osobou. Za porušení svých závazků odpovídá celým svým majetkem.

(2) Členové neručí za závazky družstva. Stanovy mohou určit, že členové družstva nebo někteří z nich mají na základě rozhodnutí členské schůze vůči družstvu do určité výše uhrazovací povinnosti přesahující členský vklad na krytí ztrát družstva.

§ 223

(1) Základní jmění družstva tvoří souhrn členských vkladů, k jejichž splacení se zavázali členové družstva.

(2) Stanovy určují výši základního jmění družstva, které se zapisuje do obchodního rejstříku (zapisované základní jmění). Zapisované základní jmění musí činit nejméně 50 000 Kčs.

(3) Podmínkou vzniku členství je splacení členského vkladu určeného stanovami (základní členský vklad) anebo ve stanovách určené části základního členského vkladu (vstupní vklad).

(4) Členové družstva se mohou zavázat, pokud to stanov vyžadují, k dalšímu členskému vkladu a k další majetkové účasti na podnikání družstva za podmínek určených stanovami.

(5) Nepeněžitě vklady se ocení způsobem určeným stanovami nebo při založení družstva dohodnutým všemi členy.

(6) Člen je povinen splatit členský vklad přesahující vstupní vklad do tří let, neurčí-li stanov lhůtu kratší. Stanovy mohou určit, že členové jsou povinni, vyžaduje-li to ztráta družstva, splatit na základě rozhodnutí členské schůze nesplacenou část členského vkladu ještě před dobou její splatnosti.

§ 224

Založení družstva

(1) Pro založení družstva se vyžaduje konání ustavující schůze družstva.

(2) Ustavující schůze družstva:

- a) určuje zapisované základní jmění,
- b) schvaluje stanov,
- c) volí představenstvo a kontrolní komisi.

(3) Na ustavující schůzi družstva jsou oprávněny hlasovat osoby, které podaly přihlášku do družstva. Před rozhodováním o věcech uvedených v odstavci 2 zvolí ustavující členská schůze svého předsedajícího. Do jeho zvolení řídí schůzi svolavatel.

(4) Ustavující schůze družstva volí a přijímá usnesení většinou přítomných. Uchazeč o členství může vzít svou přihlášku zpět ihned po hlasování o stanovách, jestliže hlasoval proti jejich přijetí.

(5) Ustavující schůze družstva vede k jeho založení, jestliže se na ní uchazeči o členství zavázali k členským vkladům dosahujícím stanovené částky zapisovaného základního jmění. Základní členský nebo vstupní vklad musí být splacen do 15 dnů od konání ustavující schůze družstva určenému členu představenstva způsobem stanoveným členskou schůzí.

(6) Průběh ustavující schůze družstva se osvědčuje notářským zápisem, který obsahuje i seznam členů a výši jednotlivých členských vkladů, k nimž se na schůzi družstva zavázali. Přílohu zápisu tvoří stanov ve schváleném znění.

§ 225

(1) Družstvo vzniká dnem zápisu do obchodního

rejstříku. Před podáním návrhu na tento zápis musí být splacena alespoň polovina zapisovaného základního jmění.

(2) Návrh na zápis je povinno podat představenstvo. Návrh na zápis podepisují všichni členové představenstva.

(3) K návrhu na zápis se přikládá:

- a) notářský zápis o ustavující schůzi družstva, podepsaný všemi členy představenstva,
- b) stanovy družstva,
- c) doklad o splacení stanovené části zapisovaného základního jmění.

§ 226

(1) Stanovy družstva musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo družstva,
- b) předmět podnikání (činnosti),
- c) vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů k družstvu a družstva k členům,
- d) výši základního členského vkladu, popřípadě i výši vstupního vkladu, způsob splácení členských vkladů a vypořádání členského podílu při zániku členství,
- e) orgány družstva a počet jejich členů, délku jejich funkčního období, způsob ustavování, působnost a způsob jejich svolávání a jednání,
- f) způsob použití zisku a úhrady případné ztráty,
- g) tvorbu a použití nedělitelného fondu,
- h) další ustanovení, vyplývají-li to z tohoto zákona.

(2) Je-li podle stanov podmínkou členství též pracovní vztah člena k družstvu, mohou stanovy obsahovat úpravu tohoto vztahu. Tato úprava nesmí odporovat pracovní právní předpisům, ledaže úprava je pro člena výhodnější. Není-li zvláštní úprava ve stanovách, platí pracovní právní předpisy.

(3) O změně stanov rozhoduje členská schůze. Představenstvo družstva je povinno do 30 dnů od schválení změny stanov uvědomit o tom rejstříkový soud.

Díl II

Vznik a zánik členství

§ 227

(1) Členy družstva mohou být osoby fyzické i právnické. Je-li podle stanov členství podmíněno pracovním vztahem k družstvu, může se členem stát fyzická osoba, která skončila povinnou školní docházkou a dosáhla 15 let svého věku.

(2) Po splnění podmínek vyplývajících ze zákona a stanov vzniká členství:

- a) při založení družstva dnem vzniku družstva,
- b) za trvání družstva přijetím za člena na základě písemné členské přihlášky,
- c) převodem členství, nebo
- d) jiným způsobem stanoveným zákonem.

(3) Je-li podle stanov podmínkou členství pracovní vztah člena k družstvu a nevyplývá-li ze stanov něco jiného, vzniká členství dnem, který byl sjednán jako den vzniku pracovního vztahu, a zaniká dnem zániku pracovního vztahu člena k družstvu.

(4) Členství nevzniká před zaplacením vstupního vkladu.

(5) Podrobnější úpravu členství, jeho vzniku a zániku upravují stanovy.

§ 228

Družstvo vede seznam všech svých členů. Do seznamu se zapisuje kromě názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby jako člena i výše jejího členského vkladu a výše, v níž byl splacen. Do seznamu se bez zbytečného odkladu vyznačí všechny změny evidovaných skutečností. Představenstvo umožní každému, kdo osvědčí právní zájem, aby do seznamu nahlédl. Člen družstva má právo do seznamu nahlížet a žádat vydání potvrzení o svém členství a obsahu jeho zápisu v seznamu.

§ 229

(1) Členská práva a povinnosti může člen převést na jiného člena družstva, pokud to stanovy nevyklučují. Dohoda o převodu členských práv a povinností na jinou osobu podléhá souhlasu představenstva. Stanovy mohou určit důvody, které převod vylučují. Proti zamítavému rozhodnutí se může člen odvolat k členské schůzi. Rozhodnutím představenstva nebo členské schůze o schválení dohody o převodu členských práv a povinností se stává nabyvatel členských práv a povinností členem družstva v rozsahu práv a povinností převádějího člena.

(2) Stanovy mohou určit případy, kdy představenstvo nesmí odmítnout souhlas s převodem členských práv a povinností nebo se nevyžaduje souhlas představenstva.

§ 230

Převod práv a povinností spojených s členstvím v bytovém družstvu na základě dohody nepodléhá souhlasu představenstva. Členská práva a povinnosti spojená s členstvím přecházejí na nabyvatele ve vztahu k družstvu předložením smlouvy o převodu členství příslušnému družstvu nebo pozdějším dnem uvedeným v této smlouvě. Tytéž účinky jako předložení smlouvy o převodu členství nastávají, jakmile příslušné družstvo obdrží písemné oznámení dosavadního člena o převodu členství a písemný souhlas nabyvatele členství.

§ 231

(1) Členství zaniká písemnou dohodou, vystoupením, vyloučením nebo zánikem družstva.

(2) Vystoupením zaniká členství v době určené stanovami, nejdéle však uplynutím šesti měsíců ode dne, kdy člen písemně oznámil vystoupení představenstvu družstva.

(3) Člen může být vyloučen, jestliže opětovně a přes výstrahu porušuje členské povinnosti, nebo z jiných důležitých důvodů uvedených ve stanovách. Fyzická osoba může být vyloučena také, byla-li pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, který spáchala proti družstvu nebo členu družstva. O vyloučení, které musí být členu písemně oznámeno, rozhoduje, pokud stanovy neurčují jinak, představenstvo. Proti rozhodnutí o vyloučení má právo podat člen odvolání k členské schůzi.

(4) Soud na návrh člena, jehož se rozhodnutí týká, prohlásí rozhodnutí členské schůze o vyloučení za neplatné, je-li v rozporu s právními předpisy nebo stanovami.

§ 232

(1) Členství fyzické osoby zaniká smrtí. Dědic členských práv a povinností zůstavitele může požádat družstvo o členství. Zákon nebo stanovy mohou určit, kdy představenstvo nesmí dědicovo členství odmítnout nebo kdy se nevyžaduje souhlas představenstva s nabytím členských práv a povinností dědicem.

(2) Souhlas představenstva se nevyžaduje, jestliže dědic nabyl práva a povinnosti spojené s členstvím v bytovém družstvu.

(3) Dědic, který se nestal členem, má nárok na vypořádací podíl člena, jehož členství zaniklo.

(4) Členství právnické osoby v družstvu zaniká jejím vstupem do likvidace nebo prohlášením konkursu, popřípadě jejím zánikem. Má-li právnická osoba právního nástupce, vstupuje nástupce do všech dosavadních jejích členských práv a povinností.

§ 233

(1) Při zániku členství za trvání družstva má dosavadní člen nárok na vypořádací podíl.

(2) Vypořádací podíl se určí poměrem splaceného členského vkladu dosavadního člena násobeného počtem ukončených roků jeho členství k souhrnu splacených členských vkladů všech členů násobených ukončenými roky jejich členství.

(3) Pro určení vypořádacího podílu je rozhodný stav čistého obchodního jmění družstva podle účetní závěrky za rok, v němž členství zaniklo. Při určování výše vypořádacího podílu se nepřihlíží ke jmění, jež je v nedělitelném fondu, a jestliže to vyplývá ze stanov, i v jiných zajišťovacích fondech. Rovněž se nepřihlíží k vkladům členů s kratším než ročním členstvím před dnem, k němuž se roční účetní závěrka sestavuje.

(4) Nárok na vypořádací podíl je splatný uplynutím tří měsíců od schválení účetní závěrky za rok, v němž členství zaniklo. Nárok na podíl na zisku vzniká jen za období trvání členství.

(5) Ustanovení odstavců 2 až 4 se použijí, jen pokud stanovy neurčují jinak.

§ 234

(1) Vypořádací podíl se uhrazuje v penězích. Stanovy mohou určit, že v případech, kdy členský vklad spočíval zcela nebo zčásti v převodu vlastnického práva k nemovitosti na družstvo, může člen žádat vypořádání vrácením této nemovitosti, a to v hodnotě, která je evidována v majetku družstva v době zániku jeho členství. Je-li výše vypořádacího podílu menší, než činí hodnota vrácené nemovitosti, je nabývající člen povinen uhradit družstvu rozdíl v penězích. Stanovy mohou určit, že obdobně se postupuje i v případě, kdy spočíval členský vklad v poskytnutí jiného věcného plnění. Družstvo odpovídá členovi, jestliže nakládá s majetkem družstva způsobem, jenž by toto vrácení znemožňoval.

(2) Nárok podle odstavce 1 na vrácení zemědělské půdy vložené do družstva má člen i v případě, že tento nárok stanovy neurčují.

§ 235

Nedělitelný fond

(1) Družstvo je povinno při svém vzniku zřídit nedělitelný fond, nejméně ve výši 10 % zapisovaného základního jmění. Tento fond družstvo doplňuje, nejméně o 10 % ročního čistého zisku, a to až do doby, než výše nedělitelného fondu dosáhne částky rovnající se polovině zapisovaného základního jmění družstva. Stanovy mohou určit, že se vytváří vyšší nedělitelný fond nebo další zajišťovací fondy.

(2) Nedělitelný fond se nesmí použít za trvání družstva k rozdělení mezi členy.

§ 236

Rozdělení zisku

(1) Na určení zisku, který se má rozdělit mezi členy, se usnáší členská schůze při projednání roční účetní závěrky.

(2) Nevyplývá-li ze stanov něco jiného, určí se podíl člena na zisku určeném k rozdělení mezi členy poměrem výše jeho splaceného vkladu k splaceným vkladům všech členů; u členů, jejichž členství v rozhodném roce trvalo jen část roku, se tento podíl poměrně krátí.

(3) Stanovy družstva nebo usnesení členské schůze, připouštějí-li to stanovy, mohou určit jiný způsob vymezení podílu člena na zisku, který se má rozdělit mezi členy.

Díl III

Orgány družstva

§ 237

Orgány družstva jsou:

- a) členská schůze,
- b) představenstvo,
- c) kontrolní komise,
- d) další orgány družstva podle stanov.

§ 238

(1) Do orgánů družstva mohou být voleni jen členové družstva starší 18 let a zástupci právnických osob, které jsou členy družstva.

(2) Je-li členem družstva právnická osoba, je povinna zmocnit fyzickou osobu jednat za ni v orgánu družstva.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vyžaduje se pro platnost usnesení členské schůze, představenstva a kontrolní komise jejich řádné svolání, přítomnost nadpoloviční většiny členů a souhlas většiny hlasů přítomných členů. Tento zákon nebo stanovy určují, pro která usnesení je třeba souhlasu kvalifikované většiny.

Členská schůze

§ 239

(1) Nejvyšším orgánem družstva je schůze členů družstva (dále jen „členská schůze“).

(2) Členská schůze se schází ve lhůtách určených stanovami, nejméně jednou za rok. Svolání členské schůze musí být členům oznámeno způsobem určeným stanovami.

(3) Členská schůze musí být svolána, požádá-li o to písemně alespoň jedna třetina všech členů družstva, kontrolní komise, jakož i v dalších případech, určují-li tak stanovy.

(4) Do působnosti členské schůze patří:

- a) měnit stanovy,
- b) volit a odvolávat členy představenstva a kontrolní komise,
- c) schvalovat roční účetní závěrku,
- d) rozhodovat o rozdělení a užití zisku, popřípadě způsobu úhrady ztráty,
- e) rozhodovat o zvýšení nebo snížení zapisovaného základního jmění,
- f) rozhodovat o základních otázkách koncepce rozvoje družstva,
- g) rozhodovat o splnutí, sloučení, přeměně, rozdělení a o jiném zrušení družstva.

(5) Členská schůze rozhoduje o dalších záležitostech týkajících se družstva a jeho činnosti, pokud tak stanoví tento zákon, stanovy, popřípadě pokud si rozhodování o některé věci vyhradila.

(6) Stanovy družstva mohou určit, že členská schůze budou konány formou dílčích schůzí. Při rozhodování se sčítají hlasy odevzdané na všech dílčích členských schůzích. Dílčí členská schůze nemohou rozhodovat o zániku družstva a v dalších případech, určují-li tak stanovy.

(7) Není-li s ohledem na rozsah družstva dobře možné svolávat členskou schůzi, mohou stanovy určit, že v rozsahu jimi stanoveném plní působnost členské schůze shromáždění delegátů. Každý z delegátů se volí stejným počtem hlasů. Stanovy mohou určit odchylky,

pokud jsou nutné vzhledem k organizačnímu uspořádání družstva.

(8) Není-li členská schůze schopna se usnášet, svolá představenstvo náhradní členskou schůzi tak, aby se konala do tří týdnů ode dne, kdy se měla konat členská schůze původně svolaná. Náhradní členská schůze musí mít nezměněný pořad jednání a je schopna usnášet se bez ohledu na ustanovení § 238 odst. 3. Obdobně se postupuje u dílčích členských schůzí a u schůzí delegátů.

§ 240

(1) Při hlasování má každý člen jeden hlas, pokud stanovy neurčují jinak.

(2) Jestliže to stanovy připouštějí, může člen družstva zmocnit jiného člena družstva, aby jej na členské schůzi zastupoval. Tím nejsou dotčeny předpisy o zastoupení ze zákona nebo na základě soudního rozhodnutí.

§ 241

(1) O každé členské schůzi se pořizuje zápis, který musí obsahovat:

- a) datum a místo konání schůze,
- b) přijatá usnesení,
- c) výsledky hlasování,
- d) nepřijaté námítky členů, kteří požádali o jejich zaprotokolování.

(2) Přílohu zápisu tvoří seznam účastníků schůze, pozvánka na ni a podklady, které byly předloženy k projednáváním bodům.

(3) Každý člen má právo vyžádat si zápis a jeho přílohy k nahlédnutí.

§ 242

Na návrh člena vysloví soud neplatnost usnesení členské schůze, pokud usnesení je v rozporu s právními předpisy nebo stanovami družstva. Návrh soudu může člen podat, požádal-li o zaprotokolování námítky na členské schůzi, která usnesení přijala, nebo jestliže námítku oznámil představenstvu do jednoho měsíce od konání této schůze. Návrh soudu lze podat jen do jednoho měsíce ode dne, kdy člen požádal o zaprotokolování námítky, nebo od oznámení námítky představenstvu.

§ 243

Představenstvo

(1) Představenstvo řídí činnost družstva a rozhoduje o všech záležitostech družstva, které nejsou tímto zákonem nebo stanovami vyhrazeny jinému orgánu.

(2) Představenstvo je statutárním orgánem družstva.

(3) Představenstvo plní usnesení členské schůze a odpovídá jí za svou činnost. Nevyplývá-li ze stanov něco jiného, za představenstvo jedná navenek předseda

nebo místopředseda. Je-li však pro právní úkon, který činí představenstvo, předepsána písemná forma, je třeba podpisu alespoň dvou členů představenstva.

(4) Představenstvo se schází podle potřeby. Musí se sejít do 10 dnů od doručení podnětu kontrolní komise, jestliže na její výzvu nedošlo k nápravě nedostatků.

(5) Představenstvo volí ze svých členů předsedu družstva (představenstva), popřípadě místopředsedu, pokud stanovy neurčují, že jsou voleni členskou schůzí. Místopředseda zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti. Zastupování mohou být pověřeni i další členové představenstva v určitém pořadí stanoveném představenstvem.

(6) Předseda družstva organizuje a řídí jednání představenstva. Určují-li tak stanovy, organizuje a řídí i běžnou činnost družstva.

(7) Stanovy mohou určit, že běžnou činnost družstva organizuje a řídí ředitel jmenovaný a odvolávaný představenstvem.

§ 244

Kontrolní komise

(1) Kontrolní komise je oprávněna kontrolovat veškerou činnost družstva a projednává stížnosti jeho členů. Odpovídá pouze členské schůzi a je nezávislá na ostatních orgánech družstva. Kontrolní komise má nejméně tři členy.

(2) Kontrolní komise se vyjadřuje k roční účetní závěrce a návrhu na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty družstva.

(3) Na zjištěné nedostatky upozorňuje kontrolní komise představenstvo a vyžaduje zjednání nápravy.

(4) Kontrolní komise se schází podle potřeby, nejméně jednou za tři měsíce.

(5) Kontrolní komise volí ze svých členů předsedu, popřípadě místopředsedu, pokud stanovy neurčují, že jsou voleni členskou schůzí.

(6) Kontrolní komise je oprávněna vyžadovat si u představenstva jakékoliv informace o hospodaření družstva. Představenstvo je povinno bez zbytečného odkladu oznámit kontrolní komisi všechny skutečnosti, které mohou mít závažné důsledky v hospodaření nebo postavení družstva a jeho členů. Totéž platí i ve vztahu k řediteli.

(7) K jednotlivým úkonům může kontrolní komise pověřit jednoho nebo více členů, kteří v této věci mají oprávnění žádat informace v rozsahu oprávnění kontrolní komise.

§ 245

Orgány malého družstva

(1) V družstvu, jež má méně než padesát členů, mohou stanovy určit, že působnost představenstva a kontrolní komise plní členská schůze.

(2) Statutárním orgánem je předseda, popřípadě další člen pověřený členskou schůzí.

(3) V družstvech s členstvím právnických osob, která mají méně než pět členů, určí způsob rozhodování a statutární orgán stanovy.

Společná ustanovení o členství v orgánech družstva

§ 246

(1) Funkční období členů orgánů družstva určují stanovy, nesmí však přesáhnout pět let.

(2) Členové prvních orgánů po založení družstva mohou být voleni jen na období nejvýše tří let.

(3) Neurčují-li stanovy jinak, mohou být členové orgánů družstva voleni opětovně.

(4) Zástupci právnických osob, kteří jsou členy orgánů družstva, mají stejnou odpovědnost, jako by byli členy těchto orgánů osobně. Za jejich závazky z této odpovědnosti ručí právnická osoba, která je zmocnila.

§ 247

(1) Funkce člena představenstva a člena kontrolní komise jsou vzájemně neslučitelné.

(2) Stanovy mohou určit další případy neslučitelnosti funkcí nebo okolnosti, pro které člen družstva nemůže být členem některého voleného orgánu družstva.

§ 248

(1) Člen družstva, který je do své funkce zvolen, může z funkce odstoupit, je však povinen oznámit to orgánu, jehož je členem. Jeho funkce končí dnem, kdy odstoupení projednal orgán oprávněný k tomu podle stanov. Neurčují-li stanovy jinak, projedná odstoupení orgán, který ho zvolil. Příslušný orgán musí projednat odstoupení na svém nejbližším zasedání poté, kdy se o odstoupení dověděl, nejdéle však do tří měsíců. Po marném uplynutí této lhůty se odstoupení pokládá za projednané.

(2) Určují-li stanovy, že se volí náhradníci členů orgánů družstva, nastupuje namísto odstoupivšího člena dnem účinnosti odstoupení náhradník podle stanoveného pořadí.

(3) Není-li náhradník zvolen, může orgán povolat zastupujícího člena až do doby, kdy může být provedena řádná volba nového člena. Zastupující člen má práva a povinnosti řádného člena.

(4) Ustanovení odstavců 2 a 3 platí i v případě, že členství v orgánu zanikne smrtí.

§ 249

Zákaz konkurence

Členové představenstva a kontrolní komise družstva, prokuristé a ředitel nesmějí být podnikateli ani

členy statutárních a dozorčích orgánů právnických osob s obdobným předmětem činnosti. Stanovy mohou upravit rozsah zákazu konkurence jinak.

§ 250

Hlasování v představenstvu a kontrolní komisi

(1) Každému členu představenstva a kontrolní komise družstva náleží jeden hlas. Hlasuje se veřejně, neurčí-li stanovy, že o určitých otázkách se hlasuje tajně. Na tajném hlasování se může v jednotlivých případech usnést jednající orgán.

(2) Připouští-li tak stanovy, lze usnesení přijmout hlasováním uskutečněným písemně nebo pomocí prostředků sdělovací techniky, jestliže s tímto způsobem hlasování projeví souhlas všichni členové orgánu. Pro tento případ se hlasující pokládají za přítomné (§ 238 odst. 3).

§ 251

(1) Nároky družstva z odpovědnosti členů orgánů družstva za škodu uplatňuje představenstvo. Vůči členům představenstva uplatňuje nároky družstva kontrolní komise prostřednictvím jí určeného člena.

(2) Tyto nároky družstva mohou být uplatněny u soudu jen s předchozím souhlasem členské schůze. Stanovy mohou určit, že členská schůze schvaluje i narovnání v této věci.

Díl IV

Roční účetní závěrka a výroční zpráva o hospodaření

§ 252

(1) Družstvo je povinno sestavit za každý rok účetní závěrku.

(2) Spolu s roční účetní závěrkou navrhne představenstvo i způsob rozdělení a užití zisku, popřípadě způsob úhrady ztrát.

(3) Členové družstva si mohou vyžádat roční účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku a ztrát k nahlednutí.

§ 253

Určí-li tak stanovy, zabezpečí představenstvo vypracování výroční zprávy o hospodaření družstva, která obsahuje přehled obchodní činnosti v uplynulém roce a předpoklady jeho dalšího podnikání, jakož i další skutečnosti určené stanovami. Výroční zprávu předkládá představenstvo spolu s roční účetní závěrkou k projednání členské schůzi.

Díl V

Zrušení a likvidace družstva

§ 254

(1) Družstvo zaniká výmazem z obchodního rejstříku.

(2) Družstvo se zrušuje:

- a) usnesením členské schůze,
- b) prohlášením konkursu nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku,
- c) rozhodnutím soudu,
- d) uplynutím doby, na kterou bylo družstvo zřízeno,
- e) dosažením účelu, k němuž bylo družstvo zřízeno.

(3) Rozhodnutí členské schůze o zrušení se osvědčuje notářským zápisem.

§ 255

(1) Usnesení členské schůze o sloučení, splynutí nebo rozdělení družstva musí obsahovat určení právního nástupce a vymezení jmění, které na něj přechází. Při rozdělení družstva členská schůze určí, jak se jmění družstva a jeho členové rozdělí. Při tomto určení se vezme zřetel na oprávněné zájmy jednotlivých členů.

(2) Člen, který nesouhlasí s převodem svých členských práv a povinností na právního nástupce družstva, může z družstva vystoupit ke dni, kdy k tomuto převodu má dojít, jestliže to oznámí představenstvu do jednoho týdne po usnesení členské schůze. Nárok na vypořádací podíl podle § 233 je povinen uhradit členu, který z družstva vystoupil, právní nástupce družstva do jednoho měsíce ode dne, kdy na něj přešlo jmění družstva.

§ 256

(1) Při splynutí družstev přechází jmění a členství na nově vzniklé družstvo dnem, ke kterému bylo nově vzniklé družstvo zapsáno do obchodního rejstříku.

(2) Při sloučení družstva s jiným družstvem jmění slučovaného družstva a členství přecházejí na přejímající družstvo ke dni výmazu slučovaného družstva z obchodního rejstříku.

(3) Při rozdělení družstva přechází jmění družstva a členství na družstva vzniklá rozdělením ke dni, kdy tato družstva byla zapsána do obchodního rejstříku, Ustanovení § 69 odst. 4 platí obdobně.

(4) V obchodním rejstříku se provede výmaz zanikajícího družstva a zápis družstva vzniklého splynutím nebo družstev vzniklých rozdělením, jakož i zápis společnosti vzniklé přeměnou družstva, k těmž dni. Výmaz družstva zaniklého sloučením a zápis změny u družstva, s nímž bylo sloučeno, se provede rovněž k těmž dni.

(5) Pokud z rozhodnutí členské schůze nevyplývá něco jiného, účastní se člen družstva na podnikání nástupnického družstva členským vkladem ve výši, jež by odpovídala jeho nároku na likvidačním zůstatku v případě, že by družstvo likvidovalo.

§ 257

(1) Soud může na návrh orgánu státní správy, or-

gánu nebo člena družstva nebo osoby, která osvědčí právní zájem, rozhodnout o zrušení družstva a jeho likvidaci, jestliže:

- a) počet členů družstva klesl pod počet stanovený v § 221 odst. 3,
- b) souhrn členských vkladů klesl pod částku stanovenou v § 223 odst. 2,
- c) uplynuly dva roky ode dne, kdy skončilo funkční období orgánů družstva a nebyly zvoleny nové orgány, nebo byla porušena povinnost svolat členskou schůzi, anebo družstvo po dobu delší než dva roky neprovozuje žádnou činnost,
- d) družstvo porušilo povinnost vytvářet nedělitelný fond,
- e) družstvo porušuje ustanovení § 56 odst. 3,
- f) založením, splynutím nebo sloučením družstva byl porušen zákon.

(2) Soud může před rozhodnutím o zrušení družstva stanovit lhůtu k odstranění důvodu, pro který bylo zrušení navrženo.

§ 258

(1) Členská schůze může rozhodnout, že družstvo zřízené na dobu určitou bude v činnosti pokračovat i po skončení této doby.

(2) Toto rozhodnutí musí však být učiněno dříve, než bylo započato s rozdělením likvidačního zůstatku.

§ 259

(1) Nestanoví-li zákon jinak, vstupuje zrušené družstvo do likvidace. Likvidátoři jsou jmenováni způsobem uvedeným ve stanovách družstva, jinak je jmenuje členská schůze.

(2) Likvidátoři jsou povinni vypracovat před rozdělením likvidačního zůstatku návrh na jeho rozdělení, který projednává členská schůze. Návrh na rozdělení musí být na požádání předložen každému členu družstva.

(3) Likvidační zůstatek se rozdělí mezi členy způsobem určeným ve stanovách. Neurčí-li stanovy jinak, vyplátí se členům splacená část jejich členského vkladu. Zbytek likvidačního zůstatku se rozdělí mezi členy, jejichž členství ke dni zrušení družstva trvalo alespoň jeden rok. Neurčí-li stanovy jinak, rozdělí se zbytek likvidačního zůstatku mezi tyto členy podle rozsahu, v jakém se podílejí na základním jmění družstva. Na vrácení nepeněžitých vkladů se použije přiměřeně ustanovení § 234 odst. 1.

(4) Každý člen družstva nebo jiná oprávněná osoba může do tří měsíců ode dne konání členské schůze navrhnout, aby soud prohlásil usnesení členské schůze o rozdělení likvidačního zůstatku za neplatné pro rozpor s právními předpisy nebo stanovami. Vyhoví-li soud návrhu, rozhodne zároveň o rozdělení likvidačního zůstatku. Do uplynutí lhůty tří měsíců anebo do pravomocného rozhodnutí soudu nesmí být likvidační zůstatek rozdělen.

§ 260

Použití předpisů o obchodních společnostech

Nestanoví-li se v této hlavě jinak, použijí se na družstvo přiměřeně ustanovení hlavy I díl I (§ 56 až 75) této části zákona.

ČÁST TŘETÍ OBCHODNÍ ZÁVAZKOVÉ VZTAHY

Hlava I OBECNÁ USTANOVENÍ

Díl I

Předmět právní úpravy a její povaha

§ 261

(1) Tato část zákona upravuje závazkové vztahy mezi podnikateli, jestliže při jejich vzniku je zřejmé s přihlédnutím ke všem okolnostem, že se týkají jejich podnikatelské činnosti.

(2) Touto částí zákona se řídí rovněž závazkové vztahy mezi státem nebo samosprávnou územní jednotkou a podnikateli při jejich podnikatelské činnosti, jestliže se týkají zabezpečování veřejných potřeb. K tomuto účelu se za stát považují i státní organizace, jež nejsou podnikateli, při uzavírání smluv, z jejichž obsahu vyplývá, že jejich obsahem je uspokojování veřejných potřeb.

(3) Touto částí zákona se řídí bez ohledu na povahu účastníků závazkové vztahy

- a) mezi zakladateli obchodních společností, mezi společníkem a obchodní společností, jakož i mezi společníky navzájem,
- b) mezi zakladateli družstva a mezi členem a družstvem,
- c) z burzovních obchodů a jejich zprostředkování (§ 642),
- d) ze smlouvy o prodeji podniku nebo jeho částí (§ 476), smlouvy o úvěru (§ 497), smlouvy o kontrolní činnosti (§ 591), smlouvy zasílatelské (§ 601), smlouvy o provozu dopravního prostředku (§ 638), smlouvy o tichém společenství (§ 673), smlouvy o otevření akreditivu (§ 682), smlouvy o inkasu (§ 692), smlouvy o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot (§ 700), smlouvy o běžném účtu (§ 708) a smlouvy o vkladovém účtu (§ 716),
- e) z bankovní záruky (§ 313), z cestovního šeku (§ 720) a smlouvy o slibu odškodnění (§ 725).

(4) Touto částí zákona se řídí i vztahy vzniklé při zajištění plnění závazků v závazkových vztazích, jež se řídí touto částí zákona podle předchozích odstavců, jakož i zástavní právo k nemovitostem při zajištění práv spojených s dluhopisy (§ 297).

(5) Při použití této části zákona podle odstavců 1 a 2 je rozhodující povaha účastníků při vzniku závazkového vztahu.

(6) Smlouvy mezi osobami uvedenými v odstavcích 1 a 2, které nejsou upraveny v hlavě II této části zákona a jsou upraveny jako smluvní typ v občanském zákoníku, se řídí pouze ustanoveními občanského zákoníku. Směnná smlouva související s podnikáním stran se však řídí tímto zákonem a použijí se na ni přiměřeně ustanovení tohoto zákona o kupní smlouvě; při plnění závazku dodat zboží má každá ze stran postavení prodávajícího a při převzetí zboží postavení kupujícího.

§ 262

(1) Strany si mohou dohodnout, že jejich závazkový vztah, který nespadá pod vztahy uvedené v § 261, se řídí tímto zákonem.

(2) Dohoda podle odstavce 1 vyžaduje písemnou formu.

(3) Touto částí zákona se řídí i vztahy vzniklé při zajištění závazků ze smluv, pro něž si strany zvolily použití tohoto zákona podle odstavce 1, jestliže osoba poskytující zajištění s tím projeví souhlas nebo v době vzniku zajištění ví, že zajišťovaný závazek se řídí touto částí zákona.

§ 263

Strany se mohou odchýlit od ustanovení této části zákona nebo její jednotlivá ustanovení vyloučit s výjimkou ustanovení § 261 a § 262 odst. 2, § 263 až 272, § 273 odst. 1, § 276 až 289, 297, 298, 303, 304, § 306 odst. 2 a 3, § 308, § 311 odst. 1, § 312, 313, § 321 odst. 4, § 324, 341, 365, 370, 371, 376, 382, 384, § 386 až 408, 444, 458, 459, 477, 478, § 479 odst. 2, § 480, 481, § 483 odst. 3, § 488, 493, 499, § 509 odst. 1, § 592, 597, 669, 711, 720, 725, 729 a 743.

§ 264

(1) Při určení práv a povinností ze závazkového vztahu se přihlíží i k obchodním zvyklostem zachovávaným obecně v příslušném obchodním odvětví, pokud nejsou v rozporu s obsahem smlouvy nebo se zákonem.

(2) Obchodní zvyklosti, ke kterým se má přihlížet podle smlouvy, se použijí před těmi ustanoveními tohoto zákona, jež nemají donucující povahu.

§ 265

Výkon práva, který je v rozporu se zásadami pozitivního obchodního styku, nepožívá právní ochrany.

Díl II

Některá ustanovení o právních úkonech

§ 266

(1) Projev vůle se vykládá podle úmyslu jednajících osoby, jestliže tento úmysl byl straně, které je projev vůle určen, znám nebo jí musel být znám.

(2) V případech, kdy projev vůle nelze vyložit podle odstavce 1, vykládá se projev vůle podle význa-

mu, který by mu zpravidla přikládala osoba v postavení osoby, které byl projev vůle určen. Výrazy používané v obchodním styku se vykládají podle významu, který se jim zpravidla v tomto styku přikládá.

(3) Při výkladu vůle podle odstavců 1 a 2 se vezme náležitý zřetel ke všem okolnostem souvisejícím s projevem vůle, včetně jednání o uzavření smlouvy a praxe, kterou strany mezi sebou zavedly, jakož i následného chování stran, pokud to připouští povaha věcí.

(4) Projev vůle, který obsahuje výraz připouštějící různý výklad, je třeba v pochybnostech vykládat k tíži strany, která jako první v jednání tohoto výrazu použila.

(5) Je-li podle této části zákona rozhodné sídlo, místo podnikání, místo závodu nebo provozovny anebo bydliště strany smlouvy, je rozhodné místo, které je ve smlouvě uvedeno, dokud změna není oznámena druhé straně.

§ 267

(1) Jestliže je neplatnost právního úkonu stanovena na ochranu některého účastníka, může se této neplatnosti dovolávat pouze tento účastník.

(2) Ve vztazích upravených tímto zákonem neplatí ustanovení § 49 občanského zákoníku.

(3) Je-li součástí jinak neplatné smlouvy dohoda o volbě práva nebo tohoto zákona (§ 262) nebo dohoda o řešení sporu mezi smluvními stranami, jsou tyto dohody neplatné pouze v případě, že se na ně vztahuje důvod neplatnosti. Neplatnost těchto dohod se naopak netýká neplatnosti smlouvy, jejíž jsou součástí.

§ 268

Kdo způsobil neplatnost právního úkonu, je povinen nahradit škodu osobě, které byl právní úkon určen, ledaže tato osoba o neplatnosti právního úkonu věděla. Pro náhradu této škody platí obdobně ustanovení o náhradě škody způsobené porušením smluvní povinnosti (§ 373 a násl.).

Díl III

Některá ustanovení o uzavírání smlouvy

Oddíl 1

Jednání o uzavření smlouvy

§ 269

(1) Ustanovení upravující v hlavě II této části zákona jednotlivé typy smluv se použijí jen na smlouvy, jejichž obsah dohodnutý stranami zahrnuje podstatné části smlouvy stanovené v základním ustanovení pro každou z těchto smluv.

(2) Účastníci mohou uzavřít i takovou smlouvu, která není upravena jako typ smlouvy. Jestliže však účastníci dostatečně neurčí předmět svých závazků, smlouva uzavřena není.

(3) Dohoda o určité části smlouvy může být nahrazena dohodou stran o způsobu umožňujícím dodatečné určení obsahu závazku, jestliže tento způsob nezávisí jen na vůli jedné strany. Má-li být chybějící část smlouvy určena soudem nebo určitou osobou vyžaduje se, aby dohoda měla písemnou formu a platí obdobně § 291.

§ 270

(1) Dohoda při uzavírání smlouvy, že určitá nepodstatná část smlouvy bude mezi stranami smluvna dodatečně po jejím uzavření, se považuje za podmínku platnosti dohodnuté části smlouvy, ledaže strany daly před jejím uzavřením nepochybně najevo, že nedosažení dodatečné dohody o doplnění obsahu smlouvy nemá mít vliv na platnost uzavřené smlouvy. V pochybnostech má podmínka odkládací účinky.

(2) Dohodnou-li se strany písemně v případech uvedených v odstavci 1, že chybějící obsah smlouvy má být stanoven soudem nebo osobou určenou v dohodě, platí ustanovení § 291. Dohodnutá část smlouvy nenabude účinnosti, dokud není dohodnut nebo stanoven chybějící obsah smlouvy, a její platnost zaniká zánikem závazku dohodnout chybějící obsah smlouvy (§ 292 odst. 4 a 5), ledaže strany se dohodly, že sjednaná část smlouvy má zůstat v platnosti.

§ 271

Jestliže si strany při jednání o uzavření smlouvy navzájem poskytnou informace označené jako důvěrné, nesmí strana, které byly tyto informace poskytnuty, je prozradit třetí osobě a ani je použít v rozporu s jejich účelem pro své potřeby, a to bez ohledu na to, zda dojde k uzavření smlouvy, či nikoli. Kdo poruší tuto povinnost, je povinen k náhradě škody, obdobně podle ustanovení § 373 a násl.

§ 272

(1) Smlouva vyžaduje k platnosti písemnou formu pouze v případech stanovených v tomto zákoně nebo když alespoň jedna strana při jednání o uzavření smlouvy projeví vůli, aby smlouva byla uzavřena v písemné formě.

(2) Obsahuje-li písemně uzavřená smlouva ustanovení, že může být měněna nebo zrušena pouze dohodou stran v písemné formě, může být smlouva měněna nebo zrušena pouze písemně.

§ 273

(1) Část obsahu smlouvy lze určit také odkazem na všeobecné obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné obchodní podmínky, jež jsou stranám uzavírajícím smlouvu známy nebo k návrhu přiložené.

(2) Odchylná ujednání ve smlouvě mají přednost před zněním obchodních podmínek uvedených v odstavci 1.

(3) K uzavření smlouvy lze užít smluvních formulářů užívaných v obchodním styku.

§ 274

Použijí-li strany ve smlouvě některé z doložek upravených v užívaných vykládacích pravidlech, má se za to, že strany zamýšlely dosáhnout touto doložkou právních účinků stanovených vykládacími pravidly, na něž se strany ve smlouvě odvolaly, jinak vykládacími pravidly, která s přihlédnutím k povaze smlouvy se obvykle používají.

§ 275

(1) Je-li uzavřeno více smluv při tomtéž jednání nebo zahrnuto do jedné listiny, posuzuje se každá z těchto smluv samostatně.

(2) Jestliže však z povahy nebo stranám známého účelu smluv uvedených v odstavci 1 při jejich uzavření zřejmě vyplývá, že tyto smlouvy jsou na sobě vzájemně závislé, vznik každé z těchto smluv je podmínkou vzniku ostatních smluv. Zánik jedné z těchto smluv jiným způsobem než splněním nebo způsobem nahrazujícím splnění způsobuje zánik ostatních závislých smluv, a to s obdobnými právními účinky.

(3) Ustanovení odstavce 2 se použije obdobně, jestliže z povahy nebo účelu smluv vyplývá, že pouze jedna nebo více těchto smluv závisí na jedné nebo více smlouvách jiných.

(4) S přihlédnutím k obsahu návrhu na uzavření smlouvy nebo v důsledku praxe, kterou strany mezi sebou zavedly, nebo s přihlédnutím ke zvyklostem rozhodným podle tohoto zákona, může osoba, které je návrh určen, vyjádřit souhlas s návrhem provedením určitého úkonu (např. odesláním zboží nebo zaplacením kupní ceny) bez vyrozumění navrhovatele. V tomto případě je přijetí návrhu účinné v okamžiku, kdy byl tento úkon učiněn, došlo-li k němu před uplynutím lhůty rozhodné pro přijetí návrhu.

Oddíl 2

Věřejný návrh na uzavření smlouvy a jeho účinky

§ 276

(1) Projev vůle, kterým se navrhovatel obrací na neurčité osoby za účelem uzavření smlouvy, je veřejným návrhem na uzavření smlouvy (dále jen „veřejný návrh“), jestliže obsah odpovídá § 269.

(2) Podnět k uzavření smlouvy, který nemá náležitosti uvedené v odstavci 1, se považuje pouze za výzvu k podávání návrhů na uzavření smlouvy.

§ 277

Věřejný návrh lze odvolat, jestliže navrhovatel odvolání oznámí před přijetím veřejného návrhu způsobem, kterým byl veřejný návrh zveřejněn.

§ 278

Na základě veřejného návrhu je smlouva uzavřena s osobou, která v souladu s obsahem veřejného návrhu a ve lhůtě v něm stanovené, jinak ve lhůtě přiměřené,

nejdříve navrhovatelí oznámí, že návrh přijímá, a navrhovatel jí uzavření smlouvy potvrdí. Přijme-li veřejný návrh současně několik osob, může navrhovatel zvolit, kterému příjemci uzavření smlouvy potvrdí.

§ 279

(1) Uzavření smlouvy je navrhovatel povinen potvrdit příjemci bez zbytečného odkladu po té, kdy mu došlo přijetí návrhu podle § 278.

(2) Jestliže navrhovatel potvrdí příjemci uzavření smlouvy později, než stanoví odstavec 1, smlouva nevznikne, odmítne-li příjemce uzavření smlouvy a zprávu o tom zašle navrhovatelí bez zbytečného odkladu po té, kdy mu došlo opožděné potvrzení navrhovatele o uzavření smlouvy.

§ 280

Stanoví-li to výslovně veřejný návrh, je smlouva uzavřena se všemi osobami, které veřejný návrh přijaly ve lhůtě v něm určené.

Oddíl 3

Obchodní veřejná soutěž

§ 281

Kdo vyhlásí neurčitým osobám soutěž (dále jen „vyhlašovatel“) o nejvhodnější návrh na uzavření smlouvy (obchodní veřejná soutěž), činí tím výzvu k podávání návrhů na uzavření smlouvy (dále jen „návrh“).

§ 282

(1) K vyhlášení veřejné obchodní soutěže (dále jen „soutěž“) se vyžaduje, aby byly písemně obecným způsobem vymezeny předmět požadovaného závazku a zásady ostatního obsahu zamýšlené smlouvy, na němž navrhovatel trvá, určen způsob podávání návrhů, stanovena lhůta, do které lze návrhy podávat, a lhůta pro oznámení vybraného návrhu (dále jen „podmínky soutěže“).

(2) Obsah podmínek soutěže musí být vhodným způsobem uveřejněn.

§ 283

Vyhlašovatel nemůže uveřejněné podmínky soutěže měnit nebo soutěž zrušit, ledaže si toto právo v uveřejněných podmínkách soutěže vyhradil a změnu nebo zrušení uveřejnil způsobem, kterým vyhlásil podmínky soutěže.

§ 284

(1) Návrh lze zahrnout do soutěže, jen když jeho obsah odpovídá uveřejněným podmínkám soutěže. Od podmínek soutěže se návrh může odchýlit jen v rozsahu, který podmínky soutěže připouštějí.

(2) Do soutěže nelze zahrnout návrh, který byl předložen po lhůtě stanovené v podmínkách soutěže.

(3) Navrhovatelé mají nárok na náhradu nákladů

spojených s účastí na soutěži, jen když jim toto právo přiznávají podmínky soutěže.

§ 285

(1) Předložený návrh nelze odvolat po uplynutí lhůty stanovené v podmínkách soutěže pro předkládání návrhů, ledaže podmínky soutěže přiznávají navrhovatelům právo návrh odvolat i po uplynutí této lhůty. Podmínky soutěže mohou stanovit, že návrh nelze odvolat již po jeho předložení.

(2) Návrh lze měnit nebo doplňovat jen v době, kdy podle odstavce 1 lze návrh odvolat, ledaže jde pouze o opravu chyb vzniklých při vyhotovování návrhu a podmínky soutěže tuto opravu nevyklučují. Návrh lze měnit nebo doplňovat i v případech stanovených v podmínkách soutěže.

§ 286

(1) Vyhlašovatel vybere nejvhodnější z předložených návrhů a oznámí jeho přijetí způsobem a ve lhůtě, jež stanoví podmínky soutěže.

(2) Není-li v podmínkách soutěže stanoven způsob výběru nejvhodnějšího návrhu, je vyhlašovatel oprávněn vybrat si návrh, který mu nejlépe vyhovuje.

§ 287

(1) Vyhlašovatel je povinen přijmout návrh, který byl vybrán způsobem uvedeným v § 286. Sdělí-li vyhlašovatel přijetí návrhu po lhůtě stanovené v podmínkách soutěže, smlouva nevznikne, jestliže vybraný účastník soutěže sdělí vyhlašovatelí bez zbytečného odkladu po dojití sdělení o přijetí návrhu, že odmítá smlouvu uzavřít.

(2) Vyhlašovatel je oprávněn odmítnout všechny předložené návrhy, jestliže si toto právo vyhradil v podmínkách soutěže.

§ 288

Vyhlašovatel je povinen bez zbytečného odkladu po ukončení soutěže vyzkoušet účastníky soutěže, kteří v soutěži neuspěli, že jejich návrhy byly odmítnuty.

Díl IV

Smlouva o uzavření budoucí smlouvy

§ 289

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o uzavření budoucí smlouvy se zavazuje jedna nebo obě smluvní strany uzavřít ve stanovené době budoucí smlouvu s předmětem plnění, jenž je určen alespoň obecným způsobem.

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 290

(1) Zavázaná strana je povinna uzavřít smlouvu bez zbytečného odkladu po té, kdy k tomu byla vyzvána oprávněnou stranou v souladu se smlouvou o uzavření budoucí smlouvy.

(2) Nesplní-li zavázaná strana závazek uzavřít smlouvu podle odstavce 1, může oprávněná strana požadovat, aby obsah smlouvy určil soud nebo osoba určená ve smlouvě anebo může požadovat náhradu škody způsobené jí porušením závazku uzavřít smlouvu. Nárok na náhradu škody vedle určení obsahu smlouvy může oprávněná strana požadovat pouze v případě, kdy zavázaná strana neoprávněně odmítla jednat o uzavření smlouvy.

§ 291

Ustanovení § 290 a § 292 odst. 1 a 2 se použijí přiměřeně i na písemnou dohodu stran o tom, že uzavřená smlouva bude doplněna ještě o úpravu určitých otázek, jestliže chybějící obsah smlouvy má podle této dohody být určen soudem nebo jinou osobou určenou stranami v případě, kdy by nedošlo k jeho sjednání stranami. Závazek doplnit chybějící obsah smlouvy může převzít jedna nebo obě strany; v pochybnostech se má za to, že závazek vznikl oběma stranám.

§ 292

(1) Obsah smlouvy se určí podle účelu zřejmě sledovaného uzavřením budoucí smlouvy, přičemž se přihledne k okolnostem, za nichž byla sjednána smlouva o uzavření budoucí smlouvy, jakož i k zásadě poctivého obchodního styku.

(2) Právo na určení obsahu budoucí smlouvy soudem nebo osobou určenou ve smlouvě a nárok na náhradu škody podle § 290 odst. 2 se promlčují uplynutím jednoho roku ode dne, kdy oprávněná strana vyzvala zavázanou stranu k uzavření smlouvy podle § 290 odst. 1, nestanoví-li smlouva o uzavření budoucí smlouvy lhůtu jinou. Sjednaná lhůta však nesmí být delší než promlčecí doba vyplývající z § 391 a násl. tohoto zákona.

(3) Závazek uzavřít budoucí smlouvu zaniká, jestliže oprávněná strana nevyzve zavázanou stranu ke splnění tohoto závazku v době určené ve smlouvě o uzavření budoucí smlouvy.

(4) Závazek doplnit chybějící obsah smlouvy zaniká, jestliže oprávněná strana nevyzve zavázanou stranu k splnění tohoto závazku v době určené v dohodě o doplnění obsahu smlouvy (§ 291), jinak do jednoho roku od uzavření této dohody.

(5) Závazek uzavřít budoucí smlouvu nebo doplnit chybějící obsah smlouvy též zaniká, jestliže okolnosti, z nichž strany zřejmě vycházely při vzniku tohoto závazku se do té míry změnilly, že nelze na zavázané straně rozumně požadovat, aby smlouvu uzavřela. K zániku však dochází, jen když zavázaná strana tuto změnu okolností oznámila bez zbytečného odkladu oprávněné straně.

Díl V

Některá ustanovení o společných závazcích a společných právech

§ 293

Je-li zavázáno k témuž plnění společně několik

osob, má se v pochybnostech za to, že jsou zavázány společně a nerozdílně. Věřitel může požadovat plnění na kterékoli z nich, avšak plnění nabídnuté jiným společným dlužníkem je povinen přijmout.

§ 294

Vyplývá-li ze smlouvy nebo z povahy závazku, že dlužníci nejsou k témuž plnění zavázáni společně a nerozdílně, je každý spoludlužník zavázán pouze v rozsahu svého podílu na závazku. V pochybnostech jsou spoludlužníci zavázáni rovným dílem.

§ 295

Převzme-li několik osob závazek, z jehož povahy vyplývá, že jej lze splnit pouze součinností všech spoludlužníků, jsou spoludlužníci povinni plnit závazek společně.

§ 296

Je-li dlužník zavázán současně více věřitelům k nedělitelnému plnění, může plnění požadovat kterýkoli z věřitelů, nevyplývá-li ze zákona nebo smlouvy něco jiného.

Díl VI

Zajištění závazku

Oddíl 1

Některá ustanovení o zástavním právu

§ 297

(1) Zástavní právo může vzniknout i na základě dluhopisu vydaného podle zvláštních předpisů, jestliže je v dluhopisu vyznačeno zajištění nároků z nich vyplývajících zástavním právem k určitým nemovitostem (hypoteční zástavní list).

(2) Zástavní právo vznikne jeho registrací na základě návrhu výstavce dluhopisů a vlastníka nemovitosti podle předpisů o registraci zástavních smluv. Výstavce hypotečních zástavních listů je povinen zařídit vyznačení souhrnu zajištěných nároků, jež vyplynou z jejich vydání, v evidenci nemovitostí a je oprávněn je předat do oběhu až po tomto vyznačení.

§ 298

Osoba oprávněná uplatňovat právo z hypotečního zástavního listu má postavení zástavního věřitele.

§ 299

(1) Zástavní právo lze zřídit na určitou dobu, do určité výše a pro určitý druh pohledávek, které vzniknou zástavnímu věřiteli vůči dlužníku v budoucnu.

(2) Zástavní věřitel může při výkonu svého zástavního práva prodat ve veřejné dražbě zastavenou nemovitost nebo jinou zástavu, kterou má u sebe nebo s kterou je oprávněn s ní nakládat, jestliže na tento zamýšlený výkon zástavního práva včas upozorní zástavce a dlužníka; stanoví-li to smlouva, může zástavní věřitel prodat zástavu i jiným vhodným způsobem.

(3) Zástavní věřitel vydá bez zbytečného odkladu dlužníku výtěžek prodeje převyšující jeho zajištěnou pohledávku po odečtení účelně vynaložených nákladů.

Oddíl 2

Některá ustanovení o smluvní pokutě

§ 300

Okolnosti vylučující odpovědnost (§ 374) nemají vliv na povinnost platit smluvní pokutu.

§ 301

Nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu může soud snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti, a to až do výše škody vzniklé do doby soudního rozhodnutí porušením smluvní povinnosti, na kterou se vztahuje smluvní pokuta. K náhradě škody vzniklé později je poškozený oprávněn do výše smluvní pokuty podle § 373 a násl.

§ 302

Odstoupení od smlouvy se nedotýká nároku na zaplacení smluvní pokuty.

Oddíl 3

Ručení

§ 303

Kdo věřiteli písemně prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník vůči němu nesplní určitý závazek, stává se dlužníkovým ručitelem.

§ 304

(1) Ručením lze zajistit jen platný závazek dlužníka nebo jeho část. Vzniku ručení však nebrání, jestliže závazek dlužníka je neplatný jen pro nedostatek způsobilosti dlužníka brát na sebe závazky, o němž ručitel v době svého prohlášení o ručení věděl.

(2) Ručením lze zajistit i závazek, který vznikne v budoucnu nebo jehož vznik je závislý na splnění podmínky.

§ 305

Věřitel je povinen bez zbytečného odkladu sdělit ručiteli na požádání výši své zajištěné pohledávky.

§ 306

(1) Věřitel je oprávněn domáhat se splnění závazku na ručiteli jen v případě, že dlužník nesplnil svůj splatný závazek v přiměřené době poté, co byl k tomu věřitelem písemně vyzván. Tohoto vyzvání není třeba, jestliže je věřitel nemůže uskutečnit nebo jestliže je nepochybné, že dlužník svůj závazek nesplní, zejména při prohlášení konkursu.

(2) Ručitel může vůči věřiteli uplatnit všechny námitky, k jejichž uplatnění je oprávněn dlužník, a použít k započtení pohledávky dlužníka vůči věřiteli, jestliže k započtení by byl oprávněn dlužník, kdyby věřitel vymáhal svou pohledávku vůči němu. Ručitel může použít k započtení i své pohledávky vůči věřiteli.

(3) Jestliže ručitel uplatní vůči věřiteli neúspěšně námitky, které mu sdělil dlužník, je dlužník povinen nahradit ručiteli náklady, které mu tím vznikly.

§ 307

(1) Zaručí-li se za tentýž závazek více ručitelů, ručí každý z nich za celý závazek. Ručitel má vůči ostatním ručitelům stejná práva jako spoludlužník.

(2) Je-li ručením zajištěna pouze část závazku, nesnižuje se rozsah ručení částečným plněním závazku, zůstává-li závazek nesplněn ve výši, v jaké je zajištěn ručením.

(3) Při postoupení zajištěné pohledávky přecházejí práva z ručení na postupníka v době, kdy je postoupení oznámeno ručiteli postupitelem nebo prokázáno postupníkem.

§ 308

Ručitel, jenž splní závazek, za který ručí, nabývá vůči dlužníku práva věřitele a je oprávněn požadovat všechny doklady a pomůcky, které má věřitel, a jež jsou potřebné k uplatnění nároku vůči dlužníku.

§ 309

Uspokojí-li ručitel věřitele bez vědomí dlužníka, může dlužník uplatnit vůči ručiteli všechny námitky, které byl oprávněn uplatnit vůči věřiteli, kdyby na něm věřitel splnění vymáhal. Dlužník však nemůže vůči ručiteli uplatnit námitky, na které dlužník ručitele neupozornil bez zbytečného odkladu po doručení zprávy, že věřitel uplatnil nároky z ručení.

§ 310

Právo věřitele vůči ručiteli se nepromlčí před promlčením práva vůči dlužníkovi.

§ 311

(1) Ručení zaniká zánikem závazku, který ručení zajišťuje.

(2) Ručení však nezaniká, jestliže závazek zanikl pro nemožnost plnění dlužníka a závazek je splnitelný ručitelem nebo pro zánik právnické osoby, jež je dlužníkem.

§ 312

Ustanovení § 305 až 311 platí přiměřeně i pro ručení, které vzniklo ze zákona.

Oddíl 4 Bankovní záruka

§ 313 Základní ustanovení

Bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině.

§ 314

Je-li bankovní zárukou zajištěna nepeněžitá pohledávka, má se za to, že do výše částky stanovené v záruční listině je zajištěn peněžitý nárok, který by měl věřitel vůči dlužníkovi, v případě, že by dlužník porušil závazek, jehož plnění je zajištěno bankovní zárukou.

§ 315

(1) Jestliže bankovní záruku potvrdí jiná banka, může věřitel uplatnit nároky z bankovní záruky vůči kterékoliv z těchto bank.

(2) Jestliže banka, která potvrdila bankovní záruku, poskytla na jejím základě plnění, má nárok na toto plnění vůči bance, která jí o potvrzení bankovní záruky požádala.

(3) Jestliže banka oznámí, že jiná banka poskytla záruku, nevzniká oznamující bance závazek ze záruky. Oznamující banka však odpovídá za škodu způsobenou nesprávností svého oznámení.

§ 316

(1) Banka ručí za splnění zajištěného závazku do výše částky a za podmínek stanovených v záruční listině. Banka může vůči věřiteli uplatnit pouze námitky, jejichž uplatnění záruční listina připouští.

(2) Na bankovní záruku nemá účinek částečné plnění závazku dlužníkem, jestliže nesplněný zbytek závazku je stejný nebo vyšší, než činí částka, na kterou zní záruční listina.

§ 317

Nevyplývá-li ze záruční listiny něco jiného, nemůže banka uplatnit námitky, které by byl oprávněn vůči věřiteli uplatnit dlužník, a banka je povinna plnit své povinnosti, když o to byla požádána písemně věřitelem. Předchozí výzva, aby dlužník splnil svůj závazek, se vyžaduje, jen když to stanoví záruční listina.

§ 318

Jestliže podle záruční listiny je věřitel oprávněn uplatnit svá práva z bankovní záruky, jen když dlužník nesplní svůj závazek, může věřitel postoupit svá práva

z bankovní záruky pouze s postoupením pohledávky zajištěné bankovní zárukou.

§ 319

Banka plní svůj závazek z bankovní záruky, jen když k tomu byla písemně vyzvána věřitelem. Je-li plnění banky z bankovní záruky podmíněno v záruční listině předložením určitých dokumentů, musí být tyto dokumenty předloženy při této výzvě nebo bez zbytečného odkladu po ní.

§ 320

Je-li banka povinna podle záruční listiny plnit ve prospěch oprávněného jiné bance, je povinna plnit na účet oprávněného u této banky.

§ 321

(1) Je-li doba platnosti v záruční listině omezena, bankovní záruka zanikne, jestliže věřitel neoznámí bance písemně své nároky z bankovní záruky během její platnosti.

(2) Dlužník je povinen zaplatit bance to, co banka plnila podle své povinnosti ze záruční listiny vystavené v souladu se smlouvou uzavřenou s dlužníkem.

(3) Dlužník nemůže vůči bance uplatnit námitky, které by mohl uplatnit vůči věřiteli, jestliže smlouva mezi bankou a dlužníkem neobsahovala povinnost banky zahrnout do záruční listiny uplatnění těchto námitek vůči věřiteli.

(4) Věřitel, který dosáhl na základě bankovní záruky plnění, na něž neměl vůči dlužníkovi nárok, vrátí dlužníkovi toto plnění a nahradí mu škodu tím způsobenou.

§ 322

(1) Na bankovní záruku se použijí jinak přiměřeně ustanovení o ručení.

(2) Vztah mezi bankou a dlužníkem se řídí podle ustanovení o smlouvě mandátní.

Oddíl 5 Uznání závazku

§ 323

(1) Uzná-li někdo písemně svůj určitý závazek, má se za to, že v uznaném rozsahu tento závazek trvá v době uznání. Tyto účinky nastávají i v případě, kdy pohledávka věřitele byla v době uznání již promlčena.

(2) Za uznání nepromlčeného závazku se považují i právní úkony uvedené v § 407 odst. 2 a 3.

(3) Uznání závazku má účinky i vůči ručiteli.

Díl VII Zánik závazku jeho splněním

Oddíl 1 Způsob plnění

§ 324

(1) Závazek zanikne, je-li věřiteli splněn včas a řádně.

(2) Závazek zaniká také pozdním plněním dlužníka, ledaže před tímto plněním závazek již zanikl odstoupením věřitele od smlouvy.

(3) Jestliže dlužník poskytne vadné plnění a věřitel nemá právo odstoupit od smlouvy nebo tohoto práva nevyužije, mění se obsah závazku způsobem, který odpovídá nárokům věřitele vzniklým z vadného plnění, a závazek zaniká jejich uspokojením.

(4) Ustanovení odstavců 2 a 3 se nedotýkají nároků na náhradu škody a na smluvní pokutu.

§ 325

Mají-li strany vzájemné závazky, může se splnění závazku druhou stranou domáhat jen ta strana, která svůj závazek již splnila nebo je připravena a schopna jej splnit současně s druhou stranou, ledaže ze smlouvy, ze zákona nebo z povahy některého závazku vyplývá něco jiného.

§ 326

(1) Je-li strana povinna plnit závazek před plněním závazku druhé strany, může své plnění odepřít až do doby, kdy jí bude poskytnuto nebo dostatečně zajištěno plnění druhé strany, jestliže po uzavření smlouvy se stane zřejmým, že druhá strana nesplní svůj závazek vzhledem k nedostatku své způsobilosti poskytnout plnění nebo vzhledem k svému chování při přípravě plnění závazku.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 může oprávněná strana stanovit druhé straně přiměřenou lhůtu k dodatečnému zajištění plnění a po uplynutí této lhůty může od smlouvy odstoupit. Bez poskytnutí této lhůty může strana od smlouvy odstoupit, jestliže na majetek druhé strany je prohlášen konkurs.

(3) Pokud z odstavců 1 a 2 nevyplývá něco jiného, není žádná ze stran oprávněna odepřít plnění nebo odstoupit od smlouvy z důvodu, že závazek druhé strany z jiné smlouvy nebyl splněn řádně nebo včas.

§ 327

(1) Lze-li závazek splnit několika způsoby, má právo určit způsob plnění dlužník, jestliže ze smlouvy nevyplývá, že toto právo přísluší věřiteli. Jestliže však věřitel neurčí tento způsob v době stanovené ve smlouvě, jinak do doby stanovené pro plnění, může dlužník určit způsob plnění.

(2) Jestliže na základě svého práva dlužník nebo věřitel, který je k tomu oprávněn, zvolí způsob plnění

a sdělí jej druhé straně, nemůže bez souhlasu druhé strany tento způsob změnit.

§ 328

Je-li předmětem plnění závazku věc určena podle druhu, je dlužník povinen poskytnout věřiteli věc, jež se hodí pro účely, pro něž se věc téhož druhu zpravidla používá na základě obdobných smluv.

§ 329

Věřitel je povinen přijmout i částečné plnění závazku, pokud částečné plnění neodporuje povaze závazku nebo hospodářskému účelu sledovanému věřitelem při uzavření smlouvy, jestliže tento účel je ve smlouvě vyjádřen nebo v době uzavření smlouvy dlužníkovi znám.

§ 330

(1) Má-li být věřiteli splněno tímž dlužníkem několik závazků a poskytnuté plnění nestačí na splnění všech závazků, je splněn závazek určený při plnění dlužníkem. Neurčí-li dlužník, který závazek plní, je splněn závazek nejdříve splatný, a to nejprve jeho příslušenství.

(2) Při plnění peněžitého závazku se započte placení nejprve na úroky a potom na jistinu, neurčí-li dlužník jinak.

(3) Má-li dlužník vůči věřiteli několik peněžitých závazků a dlužník neurčí, který závazek plní, placení se týká nejdříve závazku, jehož splnění není zajištěno nebo je nejméně zajištěno, jinak závazku nejdříve splatného.

(4) Placení se týká náhrady škody teprve, když byl splněn peněžitý závazek, z jehož porušení vznikla povinnost k náhradě škody, pokud dlužník neurčí účel placení.

§ 331

Plní-li dlužník svůj závazek pomocí jiné osoby, odpovídá tak, jako by závazek plnil sám, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 332

(1) Jestliže plnění závazku není vázáno na osobní vlastnosti dlužníka, je věřitel povinen přijmout plnění jeho závazku nabídnuté třetí osobou, jestliže s tím dlužník souhlasí. Souhlas dlužníka není zapotřebí, jestliže třetí osoba za závazek ručí nebo jeho splnění jiným způsobem zajišťuje a dlužník svůj závazek porušil.

(2) Nevyplývá-li z právního vztahu mezi dlužníkem a třetí osobou něco jiného, vstupuje třetí osoba splněním dlužníkovy závazku do práv věřitele, který je povinen ji vydat a na ni převést všechny své důkazní prostředky.

§ 333

(1) Přebírá-li plnění přímo věřitel, je dlužník oprávněn požadovat na něm potvrzení o předmětu

a rozsahu plnění a odeprít je, dokud mu potvrzení není současně vydáno.

(2) Jestliže dlužník poskytne plnění osobě, která předloží potvrzení věřitele o přijetí plnění, má plnění účinky, jako kdyby dlužník plnil věřiteli.

§ 334

Otevření akreditivu, jakož i vystavení směnky nebo šeku, prostřednictvím kterých má být podle smlouvy splněn peněžitý závazek, nemají vliv na trvání tohoto závazku. Věřitel je však oprávněn požadovat splnění peněžitého závazku na dlužníku podle smlouvy, jen když nemůže dosáhnout jeho splnění z akreditivu, směnky nebo šeku.

Oddíl 2 Místo plnění

§ 335

K řádnému splnění závazku se vyžaduje, aby závazek byl splněn ve stanoveném místě.

§ 336

Není-li místo plnění určeno ve smlouvě a nevyplývá-li něco jiného z povahy závazku, je dlužník povinen plnit závazek v místě, kde měl v době uzavření smlouvy své sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště. Vznikl-li však závazek v souvislosti s provozem závodu nebo provozovny dlužníka, je dlužník povinen splnit závazek v místě tohoto závodu nebo této provozovny.

§ 337

(1) Peněžitý závazek plní dlužník na své nebezpečí a náklady v sídle nebo místě podnikání, popřípadě bydlišti věřitele, nestanoví-li smlouva nebo tento zákon jinak.

(2) Změní-li věřitel po uzavření smlouvy sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště, nese zvýšené náklady a zvýšené nebezpečí spojené s placením peněžitého závazku, které tím dlužníku vzniknou.

§ 338

Vznikl-li peněžitý závazek v souvislosti s provozem závodu nebo provozovny věřitele, je dlužník povinen závazek splnit v místě tohoto závodu nebo provozovny, jestliže plnění peněžitého závazku se má uskutečnit současně s plněním druhé strany v místě tohoto závodu nebo této provozovny.

§ 339

(1) Peněžitý závazek lze též platit u banky věřitele ve prospěch jeho účtu, jestliže to není v rozporu s platnými podmínkami sjednanými mezi stranami.

(2) Peněžitý závazek placený prostřednictvím banky je splněn připsáním placené částky na účet věřitele u jeho banky. Je-li peněžitý závazek placen prostřednictvím pošty, je splněn vyplacením částky věřiteli.

Oddíl 3

Doba plnění

§ 340

(1) Dlužník je povinen závazek splnit v době stanovené ve smlouvě.

(2) Není-li doba plnění ve smlouvě určena, je věřitel oprávněn požadovat plnění závazku ihned po uzavření smlouvy a dlužník je povinen závazek splnit bez zbytečného odkladu po té, kdy byl věřitelem o plnění požádán.

§ 341

Je-li podle smlouvy dlužník oprávněn, aby určil dobu plnění, a neurčí-li ji v přiměřené době, určí dobu plnění soud na návrh věřitele s přihlédnutím k povaze a místu plnění, jakož i k důvodu, proč bylo určení doby plnění přenecháno dlužníkovu.

§ 342

(1) Nevyplývá-li ze smlouvy nebo z ustanovení tohoto zákona něco jiného, je rozhodující úmysl stran projevený při uzavření smlouvy nebo povaha plnění pro určení, zda doba plnění je stanovena ve prospěch obou stran, nebo jen ve prospěch jedné z nich.

(2) Je-li doba plnění stanovena ve prospěch dlužníka, před touto dobou není věřitel oprávněn požadovat plnění, avšak dlužník je oprávněn plnit svůj závazek.

(3) Je-li doba plnění stanovena ve prospěch věřitele, je před touto dobou věřitel oprávněn požadovat plnění, ale dlužník není oprávněn plnit svůj závazek.

(4) Je-li doba plnění stanovena ve prospěch obou stran, není před touto dobou věřitel oprávněn požadovat plnění a dlužník plnit svůj závazek.

§ 343

Splní-li dlužník peněžitý závazek před stanovenou dobou plnění, není oprávněn bez souhlasu věřitele odečíst od dlužné částky úrok odpovídající době, o kterou plnil dříve.

Díl VIII

Některá ustanovení o zániku nesplněného závazku

Oddíl 1

Odstoupení od smlouvy

§ 344

Od smlouvy lze odstoupit pouze v případech, které stanoví smlouva nebo tento zákon.

§ 345

(1) Znamená-li prodlení dlužníka (§ 365) nebo věřitele (§ 370) podstatné porušení jeho smluvní povinnosti, je druhá strana oprávněna od smlouvy odstoupit, jestliže to oznámí straně v prodlení bez zbytečného odkladu poté, kdy se o tomto porušení dověděla.

(2) Pro účely tohoto zákona je porušení smlouvy podstatné, jestliže strana porušující smlouvu věděla v době uzavření smlouvy nebo v této době bylo rozumné předvídat s přihlédnutím k účelu smlouvy, který vyplynul z jejího obsahu nebo z okolností, za nichž byla smlouva uzavřena, že druhá strana nebude mít zájem na plnění povinností při takovém porušení smlouvy. V pochybnostech se má za to, že porušení smlouvy není podstatné.

(3) Oznámi-li strana oprávněná požadovat plnění smluvní povinnosti druhé strany, že na splnění této povinnosti trvá, nebo nevyužije-li včas právo odstoupit od smlouvy podle odstavce 1, je oprávněna odstoupit od smlouvy jen způsobem stanoveným pro nepodstatné porušení smluvní povinnosti; stanoví-li pro dodatečné plnění lhůtu, vzniká jí právo odstoupit od smlouvy po uplynutí této lhůty.

§ 346

(1) Znamená-li prodlení dlužníka nebo věřitele nepodstatné porušení smluvní povinnosti, může druhá strana odstoupit od smlouvy v případě, že strana, která je v prodlení, nesplní svou povinnost ani v dodatečně přiměřené lhůtě, která jí k tomu byla poskytnuta.

(2) Jestliže však strana, jež je v prodlení, prohlásí, že svůj závazek nesplní, může druhá strana od smlouvy odstoupit bez poskytnutí dodatečné přiměřené lhůty k plnění nebo před jejím uplynutím.

§ 347

(1) Týká-li se prodlení dlužníka nebo věřitele pouze části splatného závazku, je druhá strana oprávněna odstoupit od smlouvy jen ohledně plnění, které se týká této části závazku.

(2) U smluv s postupným dílčím plněním lze odstoupit od smlouvy pouze ohledně dílčího plnění, s nímž je dlužník v prodlení.

(3) Ohledně části plnění, u něhož nenastalo prodlení, nebo ohledně dílčího plnění, které již bylo přijato nebo se má uskutečnit teprve v budoucnu, lze odstoupit od smlouvy, jestliže tato část plnění nebo toto dílčí plnění nemá zřejmě vzhledem ke své povaze pro oprávněnou stranu hospodářský význam bez zbytku plnění, u něhož nastalo prodlení, nebo neplnění závazku jako celku znamená podstatné porušení smlouvy.

§ 348

(1) Ohledně povinnosti, jež má být plněna v budoucnu, lze od smlouvy odstoupit, když z chování povinné strany, nebo z jiných okolností nepochybně vyplývá ještě před dobou stanovenou pro plnění smluvní povinnosti, že tato povinnost bude porušena podstatným způsobem, a povinná strana neposkytne po vyzvání oprávněné strany bez zbytečného odkladu dostatečnou jistotu.

(2) Ohledně povinnosti, jež má být plněna v budoucnu, lze odstoupit od smlouvy i v případě, kdy povinná strana prohlásí, že svou povinnost nesplní.

§ 349

(1) Odstoupením od smlouvy smlouva zaniká, když v souladu s tímto zákonem projev vůle oprávněné strany odstoupit od smlouvy je doručen druhé straně; po této době nelze účinky odstoupení od smlouvy odvolat nebo měnit bez souhlasu druhé strany.

(2) Oprávněná strana nemůže odstoupit od smlouvy poté, kdy jí byla doručena zpráva, že již byla splněna povinnost, jejíž porušení bylo důvodem k odstoupení od smlouvy.

(3) Vyplývá-li z obsahu smlouvy, že věřitel nemá zájem na splnění závazku po době stanovené pro jeho plnění, nastanou účinky odstoupení od smlouvy počátkem prodlení dlužníka, jestliže věřitel neoznámí před touto dobou, že trvá na plnění závazku.

§ 350

(1) Je-li dodatečná lhůta poskytnutá k plnění nepřiměřená a oprávněná strana odstoupí od smlouvy po jejím uplynutí, nebo oprávněná strana odstoupí od smlouvy bez poskytnutí dodatečné lhůty pro plnění, nastávají účinky odstoupení teprve po marném uplynutí přiměřené dodatečné lhůty, jež měla být poskytnuta k plnění povinnosti.

(2) Při poskytnutí dodatečné lhůty může oprávněná strana druhé straně prohlásit, že odstupuje od smlouvy, jestliže druhá strana nesplní svou povinnost v této lhůtě. V tomto případě nastávají účinky odstoupení marným uplynutím této lhůty, je-li přiměřená nebo uplynutím přiměřené lhůty, jestliže stanovená lhůta nebyla přiměřená.

§ 351

(1) Odstoupením od smlouvy zanikají všechna práva a povinnosti stran ze smlouvy. Odstoupení od smlouvy se však nedotýká nároku na náhradu škody vzniklé porušením smlouvy, ani smluvních ustanovení týkajících se volby práva nebo volby tohoto zákona podle § 262, řešení sporů mezi smluvními stranami a jiných ustanovení, která podle projevené vůle stran nebo vzhledem ke své povaze mají trvat i po ukončení smlouvy.

(2) Strana, které bylo před odstoupením od smlouvy poskytnuto plnění druhou stranou, toto plnění vrátí, u peněžního závazku spolu s úroky ve výši sjednané ve smlouvě pro tento případ, jinak stanovené podle § 502. Vrací-li plnění strana, která odstoupila od smlouvy, má nárok na úhradu nákladů s tím spojených.

Oddíl 2

Některá ustanovení o dodatečné nemožnosti plnění

§ 352

(1) Závazek se považuje za splnitelný též v případě, lze-li jej splnit pomocí jiné osoby.

(2) Závazek se stává nesplnitelným také v případě,

kdy právní předpisy, které byly vydané po uzavření smlouvy a jejichž účinnost není časově ohraničená, dlužníkovi zakazují chování, k němuž je zavázán, nebo vyžadují úřední povolení, jež dlužníku nebylo uděleno, ačkoliv o ně rádně usiloval.

(3) Věřitel může odstoupit od smlouvy ohledně části plnění, které se nestalo nemožným, jestliže tato část ztrácí pro věřitele vzhledem ke své povaze nebo s přihlédnutím k účelu smlouvy, který vyplývá z jejího obsahu nebo byl druhé straně znám v době uzavření smlouvy, hospodářský význam bez poskytnutí plnění, jež se stalo nemožným. Totéž platí ohledně dílčího plnění.

(4) Nemožnost plnění je povinen prokázat dlužník.

§ 353

Dlužník, jehož závazek zanikl pro nemožnost plnění, je povinen uhradit škodu tím způsobenou věřiteli, ledaže nemožnost plnění byla způsobena okolnostmi vylučujícími odpovědnost (§ 374). Pro náhradu škody se použije obdobně ustanovení § 373 a násl.

§ 354

Při zániku závazku pro nemožnost plnění nebo jeho části nastávají obdobně účinky uvedené v § 351.

Oddíl 3 Odstupné

§ 355

(1) Zahrnou-li strany do smlouvy ujednání, že jedna ze stran nebo kterákoli ze stran je oprávněna smlouvu zrušit zaplacením určité částky jako odstupného, zrušuje se smlouva od doby svého uzavření, když oprávněná osoba oznámí druhé straně, že svého práva využívá a stanovené odstupné zaplatí. Ustanovení § 351 odst. 1 platí přiměřeně pro účinky zrušení smlouvy.

(2) Oprávnění podle odstavce 1 nemá strana, která již přijala plnění závazku druhé strany nebo jeho části, nebo která splnila svůj závazek nebo jeho část.

Oddíl 4

Zmaření účelu smlouvy

§ 356

(1) Zmaří-li se po uzavření smlouvy její základní účel, který v ní byl výslovně vyjádřen, v důsledku podstatné změny okolností, za nichž byla smlouva uzavřena, může strana dotčená zmařením účelu smlouvy od ní odstoupit.

(2) Za změnu okolností podle odstavce 1 se nepovažuje změna majetkových poměrů některé strany a změna hospodářské nebo tržní situace.

§ 357

Strana, která odstoupila od smlouvy podle § 356, je povinna nahradit druhé straně škodu, která jí vznikne odstoupením od smlouvy. Pro účinky odstoupení od smlouvy platí přiměřeně § 351.

Díl IX

Některá ustanovení o započtení pohledávek

§ 358

K započtení jsou způsobilé pohledávky, které lze uplatnit u soudu. Započtení však nebrání, jestliže pohledávka je promlčena, avšak promlčení nastalo teprve po době, kdy se pohledávky staly způsobilými k započtení.

§ 359

Proti pohledávce splatné nelze započíst pohledávku nesplatnou, ledaže jde o pohledávku vůči dlužníku, který není schopen plnit své peněžité závazky.

§ 360

Započíst lze i pohledávku, jež není splatná jen proto, že věřitel na žádost dlužníka odložil dobu splatnosti jeho závazku, aniž se změnil jeho obsah.

§ 361

Strana, jež vede na základě smlouvy pro druhou stranu běžný nebo vkladový účet, může použít peněžních prostředků na těchto účtech pouze k započtení své vzájemné pohledávky, kterou má vůči majiteli účtu podle smlouvy o vedení těchto účtů.

§ 362

Peněžité pohledávky znějící na různé měny jsou započitatelné, jen když tyto měny jsou volně směnitelné. Pro započitatelnou výši těchto pohledávek je rozhodující střední devizový kurs platný v den, kdy se pohledávky staly způsobilými k započtení. Rozhodný je devizový kurs platný v místě sídla nebo v místě podnikání, popřípadě bydliště strany, která projevila vůli pohledávky započíst.

§ 363

Byla-li pohledávka postupně převedena na několik osob, může dlužník použít k započtení pouze pohledávku, kterou měl v době převodu vůči prvnímu věřiteli, a pohledávku, kterou má vůči poslednímu věřiteli.

§ 364

Na základě dohody stran lze započítat jakékoli vzájemné pohledávky.

Díl X
Porušení smluvních povinností
a jeho následky

Oddíl 1
Prodlení dlužníka

§ 365

Dlužník je v prodlení, jestliže nesplní řádně a včas svůj závazek, a to až do doby poskytnutí řádného plnění nebo do doby, kdy závazek zanikne jiným způsobem. Dlužník však není v prodlení, pokud nemůže plnit svůj závazek v důsledku prodlení věřitele.

§ 366

Pokud zákon nestanoví pro jednotlivé druhy smluv něco jiného, může věřitel při prodlení dlužníka trvat na řádném plnění závazku.

§ 367

Věřitel je oprávněn při prodlení dlužníka požadovat od něho náhradu škody podle § 373 a násl. Odstoupit od smlouvy je oprávněn v případech, které stanoví zákon nebo smlouva.

§ 368

(1) Je-li dlužník v prodlení s předáním nebo vrácením věci věřiteli nebo nakládá-li s věcí, kterou má předat nebo vrátit věřiteli, v rozporu s povinnostmi vyplývajícími ze závazkového vztahu, přechází na něho po dobu, po kterou je v prodlení nebo porušuje tyto povinnosti, nebezpečí škody na věci, jestliže toto nebezpečí nenesl již předtím.

(2) Škodou na věci ve smyslu tohoto zákona je ztráta, zničení, poškození nebo znehodnocení věci bez ohledu na to, z jakých příčin k nim došlo.

(3) Dlužník nahradí věřiteli škodu na věci, jestliže k ní došlo v době, kdy nesl nebezpečí škody na věci, ledaže tato škoda byla způsobena věřitelem nebo vlastníkem věci nebo by k ní došlo i při splnění povinnosti dlužníka. Pro náhradu je rozhodující snížení hodnoty věci s přihlédnutím k cenovým poměrům v době vzniku škody na věci. Nárok na náhradu jiné škody podle § 373 a násl. tím není dotčen.

§ 369

(1) Je-li dlužník v prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části a není smluvně stanovena sazba úroků z prodlení, je dlužník povinen platit z nezaplacené částky úroky z prodlení určené ve smlouvě, jinak o 1 % vyšší, než činí úroková sazba určená obdobně podle § 502.

(2) Věřitel má nárok na náhradu škody způsobené prodlením se splněním peněžitého závazku, jen pokud tato škoda není kryta úroky z prodlení.

Oddíl 2
Prodlení věřitele

§ 370

Věřitel je v prodlení, jestliže v rozporu se svými povinnostmi vyplývajícími ze závazkového vztahu neprevzme řádně nabídnuté plnění nebo neposkytne spolupůsobení nutné k tomu, aby dlužník mohl splnit svůj závazek.

§ 371

(1) Od věřitele, který je v prodlení, může dlužník požadovat splnění jeho povinnosti, pokud zákon nestanoví něco jiného.

(2) Dlužník je oprávněn požadovat od věřitele, který je v prodlení, náhradu škody podle § 373 a násl. Odstoupit od smlouvy může dlužník v případech stanovených zákonem nebo smlouvou.

§ 372

(1) Je-li předmětem plnění věc, kterou věřitel neprevzme v rozporu se svými povinnostmi, přechází na věřitele po dobu jeho prodlení nebezpečí škody na věci (§ 368 odst. 2), jestliže předtím toto nebezpečí nesl dlužník.

(2) Jestliže škoda na věci vznikla v době, kdy ji nesl věřitel, není dlužník povinen k její náhradě nebo k jejímu odstranění, ledaže škoda byla způsobena porušením povinností dlužníka.

Oddíl 3
Náhrada škody

§ 373

Kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinností bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

§ 374

(1) Za okolnosti vylučující odpovědnost se považuje překážka, jež nastala nezávisle na vůli povinné strany a brání jí ve splnění její povinnosti, jestliže nelze rozumně předpokládat, že by povinná strana tuto překážku nebo její následky odvrátila nebo překonala, a dále, že by v době vzniku závazku tuto překážku předvíдалa.

(2) Odpovědnost nevylučuje překážka, která vznikla teprve v době, kdy povinná strana byla v prodlení s plněním své povinnosti, nebo vznikla z jejích hospodářských poměrů.

(3) Účinky vylučující odpovědnost jsou omezeny pouze na dobu, dokud trvá překážka, s níž jsou tyto účinky spojeny.

§ 375

Bylo-li porušení povinnosti ze závazkového vztahu,

hu způsobeno třetí osobou, které povinná strana svěříla plnění své povinnosti, je u povinné strany vyloučena odpovědnost jen v případě, kdy je u ní vyloučena odpovědnost podle § 374 a třetí osoba by rovněž podle tohoto ustanovení nebyla odpovědnou, kdyby oprávněné straně byla přímo zavázána místo povinné strany.

§ 376

Poškozená strana nemá nárok na náhradu škody, pokud nesplnění povinností povinné strany bylo způsobeno jednáním poškozené strany nebo nedostatkem součinnosti, ke které byla poškozená strana povinná.

§ 377

(1) Strana, která porušuje svou povinnost nebo která s přihlédnutím ke všem okolnostem má vědět, že poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinná oznámit druhé straně povahu překážky, která jí brání nebo bude bránit v plnění povinnosti, a o jejích důsledcích. Zpráva musí být podána bez zbytečného odkladu poté, kdy se povinná strana o překážce dověděla nebo při náležitě péči mohla dovědět.

(2) Jestliže povinná strana tuto povinnost nesplní nebo oprávněné straně není zpráva včas doručena, má poškozená strana nárok na náhradu škody, která jí tím vznikla.

§ 378

Škoda se nahrazuje v penězích; jestliže však o to oprávněná strana požádá a je-li to možné a obvyklé, nahrazuje se škoda uvedením v předešlý stav.

§ 379

Nestanoví-li tento zákon jinak, nahrazuje se skutečná škoda a ušlý zisk. Nenahrazuje se škoda, jež převyšuje škodu, kterou v době vzniku závazkového vztahu povinná strana jako možný důsledek porušení své povinnosti předvíдалa nebo kterou bylo možno předvídat s přihlédnutím ke skutečnostem, jež v uvedené době povinná strana znala nebo měla znát při obvyklé péči.

§ 380

Za škodu se považuje též újma, která poškozené straně vznikla tím, že musela vynaložit náklady v důsledku porušení povinnosti druhé strany.

§ 381

Místo skutečně ušlého zisku může poškozená strana požadovat náhradu zisku dosahovaného zpravidla v poctivém obchodním styku za podmínek obdobných podmínkám porušené smlouvy v okruhu podnikání, v němž podniká.

§ 382

Poškozená strana nemá nárok na náhradu té části škody, jež byla způsobena nesplněním její povinnosti stanovené právními předpisy vydanými za účelem předcházení vzniku škody nebo omezení jejího rozsahu.

§ 383

Je-li k náhradě škody zavázáno několik osob, jsou tyto osoby povinny škodu nahradit společně a nerozdílně a mezi sebou se vypořádají podle rozsahu své odpovědnosti.

§ 384

(1) Osoba, které hrozí škoda, je povinná s přihlédnutím k okolnostem případu učinit opatření potřebné k odvrácení škody nebo k jejímu zmírnění. Povinná osoba není povinná nahradit škodu, která vznikla tím, že poškozený tuto povinnost nesplnil.

(2) Povinná strana má povinnost nahradit náklady, které vznikly druhé straně při plnění povinnosti podle odstavce 1.

§ 385

Odstoupila-li poškozená strana při porušení smluvní povinnosti druhé strany od smlouvy, nemá nárok na náhradu škody, která vznikla tím, že nevyužila včas možnosti uzavřít náhradní smlouvu k účelu, k němuž měla sloužit smlouva, od které poškozená strana odstoupila.

§ 386

(1) Nároku na náhradu škody se nelze vzdát před porušením povinnosti, z něhož může škoda vzniknout.

(2) Náhradu škody nemůže soud snížit.

Díl XI

Promlčení

Oddíl 1

Předmět promlčení

§ 387

(1) Právo se promlčí uplynutím promlčecí doby stanovené zákonem.

(2) Promlčení podléhají všechna práva ze závazkových vztahů s výjimkou práva vypovědět smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou.

Oddíl 2

Účinky promlčení

§ 388

(1) Promlčením právo na plnění povinnosti druhé strany nezaniká, nemůže však být priznáno nebo uznáno soudem, jestliže povinná osoba namítne promlčení po uplynutí promlčecí doby.

(2) I po uplynutí promlčecí doby může však oprávněná strana uplatnit své právo při obraně nebo při započtení, jestliže:

a) obě práva se vztahují k téže smlouvě nebo k několika smlouvám uzavřeným na základě jednoho

- jednání nebo několika souvisejících jednání, nebo
- b) právo mohlo být použito kdykoli před uplynutím promlčecí doby k započtení vůči nároku uplatněnému druhou stranou.

§ 389

Jestliže dlužník splnil svůj závazek po uplynutí promlčecí doby, není oprávněn požadovat vrácení toho, co plnil, i když nevěděl v době plnění, že promlčecí doba již uplynula.

§ 390

Jestliže se promlčí právo uskutečnit právní úkon, účinky tohoto právního úkonu nenastanou vůči osobě, která namítne promlčení.

Oddíl 3

Počátek a trvání promlčecí doby

§ 391

(1) U práv vymahatelných u soudu začíná běžet promlčecí doba ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno u soudu, nestanoví-li tento zákon něco jiného.

(2) U práv uskutečnit právní úkon běží promlčecí doba ode dne, kdy právní úkon mohl být učiněn, nestanoví-li tento zákon něco jiného.

§ 392

(1) U práva na plnění závazku běží promlčecí doba ode dne, kdy měl být závazek splněn nebo mělo být započato s jeho plněním (doba splatnosti). Spočívá-li obsah závazku v povinnosti nepřetržitě vykonávat určitou činnost, zdržet se určité činnosti nebo něco strpět, počíná promlčecí doba běžet od porušení této povinnosti.

(2) U práva na dílčí plnění běží promlčecí doba pro každé dílčí plnění samostatně. Stane-li se pro nesplnění některého dílčího závazku splatný závazek celý, běží promlčecí doba od doby splatnosti nesplněného závazku.

§ 393

(1) U práv vzniklých z porušení povinnosti počíná promlčecí doba běžet dnem, kdy byla povinnost porušena, jestliže není pro promlčení některých těchto práv stanovena zvláštní úprava.

(2) U práv z vad věcí běží promlčecí doba ode dne jejich předání oprávněnému nebo osobě jím určené nebo ode dne, kdy byla porušena povinnost věc převzít. U nároků ze záruky za jakost běží promlčecí doba vždy ode dne včasného oznámení vady během záruční doby a u nároků z právních vad od uplatnění práva třetí osobou.

§ 394

(1) U práv, jež vznikají odstoupením od smlouvy,

běží promlčecí doba ode dne, kdy oprávněný od smlouvy odstoupil.

(2) U práva na vrácení plnění uskutečněného podle neplatné smlouvy počíná promlčecí doba běžet ode dne, kdy k plnění došlo.

(3) U práva na náhradu škody podle § 268 počíná promlčecí doba běžet ode dne, kdy se právní úkon stal neplatným.

§ 395

U práva požadovat vydání uložené nebo skladované věci a vydání předmětů podle smlouvy o uložení cenných papírů a jiných hodnot počíná promlčecí doba běžet ode dne zániku smlouvy o uložení věci, smlouvy o skladování nebo smlouvy o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot. Tím není dotčeno právo požadovat vydání věci na základě vlastnického práva.

§ 396

U práva na peněžní prostředky uložené na běžném nebo vkladovém účtu běží promlčecí doba ode dne zániku smlouvy o vedení těchto účtů.

§ 397

Nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky.

§ 398

U práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti.

§ 399

Práva vzniklá ze škody na dopravovaných věcech a z opožděného doručení zásilky vůči zasílateli a vůči dopravci se promlčují uplynutím jednoho roku. U práv vzniklých z celkového zničení nebo ztráty zásilky běží promlčecí doba ode dne, kdy zásilka měla být doručena příjemci, u ostatních práv ode dne, kdy zásilka byla doručena. Pro škodu vědomě způsobenou platí obecná promlčecí doba stanovená v § 397.

§ 400

Změna v osobě dlužníka nebo věřitele nemá vliv na běh promlčecí doby.

§ 401

Strana, vůči níž se právo promlčuje, může písemným prohlášením druhé straně prodloužit promlčecí dobu, a to i opakovaně; celková promlčecí doba nesmí být delší než 10 let od doby, kdy počala poprvé běžet. Toto prohlášení lze učinit i před počátkem běhu promlčecí doby.

Oddíl 4**Stavení a přetržení promlčecí doby****§ 402**

Promlčecí doba přestává běžet, když věřitel za účelem uspokojení nebo určení svého práva učiní jakýkoli právní úkon, který se považuje podle předpisu upravujícího soudní řízení za jeho zahájení nebo za uplatnění práva v již zahájeném řízení.

§ 403

(1) Promlčecí doba přestává běžet, jestliže věřitel zahájí na základě platné rozhodčí smlouvy rozhodčí řízení způsobem stanoveným v rozhodčí smlouvě nebo v pravidlech, jimiž se rozhodčí řízení řídí.

(2) Nelze-li určit začátek rozhodčího řízení podle odstavce 1, považuje se rozhodčí řízení za zahájené dnem, kdy návrh, aby bylo rozhodnuto v rozhodčím řízení, je doručen druhé straně do jejího sídla nebo místa podnikání, popřípadě bydliště.

§ 404

(1) Bylo-li právo, jež podléhá promlčení, uplatněno v soudním nebo rozhodčím řízení ve formě protinároku, přestává u něho běžet promlčecí doba dnem, kdy bylo zahájeno soudní nebo rozhodčí řízení ohledně práva, proti němuž protinárok směřuje, jestliže se jak nárok, tak i protinárok vztahují k téže smlouvě nebo k několika smlouvám uzavřeným na základě jednoho jednání nebo několika souvisejících jednání.

(2) V případech, na které se nevztahuje odstavce 1, považuje se protinárok za uplatněný v den, kdy byl v soudním nebo rozhodčím řízení podán návrh na jeho projednání.

§ 405

(1) Jestliže právo bylo uplatněno před promlčením podle § 402 až 404, avšak v tomto řízení nebylo rozhodnuto ve věci samé, platí, že promlčecí doba nepřestala běžet.

(2) Jestliže v době skončení soudního nebo rozhodčího řízení uvedeného v odstavci 1 promlčecí doba již uplynula nebo jestliže do jejího skončení zbývá méně než rok, prodlužuje se promlčecí doba tak, že neskončí dříve než jeden rok ode dne, kdy skončilo soudní nebo rozhodčí řízení.

§ 406

(1) Soudní nebo rozhodčí řízení zahájené proti jednomu spoludlužníku způsobuje, že přestala běžet promlčecí doba proti jinému spoludlužníku, jenž je s ním ohledně uplatněného nároku zavázán společně a nerozdílně, jestliže jej věřitel vyrozumí písemně o zahájeném řízení před uplynutím promlčecí doby.

(2) Je-li zahájeno proti věřiteli, jehož právo se promlčuje, soudní nebo rozhodčí řízení třetí osobou ohledně závazku, k jehož splnění použil věřitel plnění

poskytnuté dlužníkem, přestane běžet promlčecí doba ohledně práva věřitele, jestliže oznámí písemně dlužníku před uplynutím promlčecí doby, že bylo proti němu zahájeno uvedené řízení.

(3) Jestliže řízení uvedené v odstavcích 1 a 2 skončí, platí, že promlčecí doba ohledně práva věřitele nepřestala běžet, neuplyne však dříve než jeden rok po skončení tohoto řízení.

§ 407

(1) Uzná-li dlužník písemně svůj závazek, běží nová čtyřletá promlčecí doba od tohoto uznání. Týká-li se uznání pouze části závazku, běží nová promlčecí doba ohledně této části.

(2) Placení úroků se považuje za uznání závazku ohledně částky, z níž se úroky platí.

(3) Plní-li dlužník částečně svůj závazek, má toto plnění účinky uznání zbytku dluhu, jestliže lze usuzovat, že plněním dlužník uznává i zbytek závazku.

(4) Účinky uznání závazku způsobem uvedeným v odstavci 1 nastávají i v případě, kdy jemu odpovídající právo bylo v době uznání již promlčeno.

Oddíl 5**Obecné omezení promlčecí doby****§ 408**

(1) Bez ohledu na jiná ustanovení tohoto zákona skončí promlčecí doba nejpozději po uplynutí 10 let ode dne, kdy počala poprvé běžet. Námitku promlčení však nelze uplatnit v soudním nebo rozhodčím řízení, jež bylo zahájeno před uplynutím této lhůty.

(2) Bylo-li právo pravomocně příznáno v soudním nebo rozhodčím řízení později než tři měsíce před uplynutím promlčecí doby nebo po jejím uplynutí, lze rozhodnutí soudně vykonat, jestliže řízení o jeho výkonu bylo zahájeno do tří měsíců ode dne, kdy mohlo být zahájeno.

Hlava II**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH OBCHODNÍCH ZÁVAZKOVÝCH VZTAZÍCH****Díl I****Kupní smlouva****Oddíl 1****Vymezení kupní smlouvy****§ 409****Základní ustanovení**

(1) Kupní smlouvou se prodávající zavazuje dodat kupujícímu movitou věc (zboží) určenou jednotlivě nebo co do množství a druhu a převést na něho vlastnické právo k této věci a kupující se zavazuje zaplatit kupní cenu.

(2) Ve smlouvě musí být kupní cena dohodnuta nebo musí v ní být alespoň stanoven způsob jejího do-
datečného určení, ledaže stranu ve smlouvě projeví vůli
ji uzavřít i bez určení kupní ceny. V tomto případě
je kupující povinen zaplatit kupní cenu stanovenou
podle § 448.

§ 410

(1) Smlouva o dodání zboží, které má být teprve
vyrobeno, se považuje za kupní smlouvu, ledaže stra-
na, které má být zboží dodáno, se zavázala předat dru-
hé straně podstatnou část věcí, jichž je zapotřebí k vý-
robě zboží.

(2) Za kupní smlouvu se nepovažuje smlouva,
podle níž převážná část závazku strany, která má zboží
dodat, spočívá ve vykonání činnosti nebo závazek této
strany zahrnuje montáž zboží.

Oddíl 2

Povinnosti prodávajícího

§ 411

Prodávající je povinen kupujícímu dodat zboží,
předat doklady, které se ke zboží vztahují, a umožnit
kupujícímu nabýt vlastnického práva ke zboží v soula-
du se smlouvou a tímto zákonem.

Dodání zboží

§ 412

(1) Není-li prodávající povinen podle smlouvy do-
dat zboží v určitém místě, uskutečňuje se dodání zboží
jeho předáním prvním dopravci k přepravě pro kupu-
jícího, jestliže smlouva stanoví odeslání zboží prodává-
jícím. Prodávající umožní kupujícímu uplatnit práva
z přepravní smlouvy vůči dopravci, pokud tato práva
nemá kupující na základě přepravní smlouvy.

(2) Jestliže smlouva nemá ustanovení o odeslání
zboží prodávajícím a zboží je ve smlouvě jednotlivě ur-
čeno nebo určeno podle druhu, avšak má být dodáno
z určitých zásob nebo má být vyrobeno a strany v době
uzavření smlouvy věděly, kde se nachází nebo kde
má být vyrobeno, uskutečňuje se dodání, když je ku-
pujícímu umožněno nakládat se zbožím v tomto místě.

(3) V případech, na které se nevztahují odstavce
1 a 2, splní prodávající povinnost dodat zboží tím,
že umožní kupujícímu nakládat se zbožím v místě, kde
má prodávající své sídlo nebo místo podnikání, popří-
padě bydliště nebo organizační složku, jestliže prodává-
jící její místo včas kupujícímu oznámí.

§ 413

Uskutečňuje-li se dodání zboží jeho odesláním
a zboží předávané dopravci není zjevně a dostatečně
označeno jako zásilka pro kupujícího, nastanou účinky
dodání, jen když prodávající bez zbytečného odkladu
oznámí kupujícímu odeslání zboží a odeslané zboží
v oznámení blíže určí. Jestliže tak prodávající neučiní,
uskutečňuje se dodání až předáním zboží dopravcem
kupujícímu.

§ 414

(1) Prodávající je povinen dodat zboží:

- a) dne, který je ve smlouvě určen nebo určen způso-
bem stanoveným ve smlouvě,
- b) kdykoli během lhůty, která je ve smlouvě určena
nebo určena způsobem stanoveným ve smlouvě,
ledaže ze smlouvy nebo z účelu smlouvy, jenž byl
prodávajícímu znám při uzavření smlouvy, vyplý-
vá, že dobu dodání v rámci této lhůty určuje ku-
pující.

(2) Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, začíná
lhůta, v níž má být zboží dodáno, běžet ode dne uza-
vření smlouvy. Jestliže však podle smlouvy má kupující
splnit určité povinnosti ještě před dodáním zboží
(např. předložit nákresy potřebné k výrobě zboží, za-
platit kupní cenu nebo její část nebo zajistit její zapla-
cení), začíná tato lhůta běžet teprve ode dne splnění té-
to povinnosti.

(3) Dodá-li prodávající zboží před určenou do-
bou, je kupující oprávněn zboží převzít nebo je odmít-
nout.

§ 415

Pokud z obchodních zvyklostí nebo z ustálené
předchozí praxe mezi stranami nevyplývá něco jiného,
rozumí se pro určení doby plnění ve smlouvě výrazem:

- a) „začátkem období“ prvních 10 dnů tohoto obdo-
bí,
- b) „v polovině měsíce“ od 10. do 20. dne měsíce,
- c) „v polovině čtvrtletí“ druhý měsíc čtvrtletí,
- d) „koncem období“ posledních 10 dnů období,
- e) „ihned“ u potravin a surovin do dvou dnů, u stro-
jírenských výrobků 10 dnů, u ostatního zboží pět
dnů.

§ 416

Není-li doba dodání zboží smluvena, je prodávající
povinen bez vyzvání kupujícího dodat zboží ve lhůtě
přiměřené s přihlédnutím k povaze zboží a k místu do-
dání.

Doklady vztahující se ke zboží

§ 417

Prodávající je povinen předat kupujícímu dokla-
dy, jež jsou nutné k převzetí a k užívání zboží, jakož
i další doklady stanovené ve smlouvě.

§ 418

Předání dokladů, na něž se nevztahuje § 419,
se uskutečňuje v době a místě určených ve smlouvě, ji-
nak při dodání zboží v místě tohoto dodání. Jestliže
prodávající předal doklady před stanovenou dobou,
může až do této doby odstranit vady dokladů, jestliže
tím nezpůsobí kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo
výlohy. Nárok na náhradu škody tím není dotčen.

§ 419

(1) Doklady, jež jsou potřebné k převzetí přepravovaného zboží nebo k volnému nakládání se zbožím nebo při dovozu k jeho proclení, je prodávající povinen předat kupujícímu v místě placení kupní ceny, jestliže k předání má dojít při tomto placení, jinak v sídle nebo místě podnikání, popřípadě bydlišti kupujícího.

(2) Doklady uvedené v odstavci 1 předá prodávající kupujícímu včas tak, aby kupující mohl se zbožím volně nakládat nebo převzít přepravované zboží v době jeho dojití do místa určení a dovezené zboží bez zbytečného odkladu proclít.

Množství, jakost, provedení a obal zboží

§ 420

(1) Prodávající je povinen dodat zboží v množství, jakosti a provedení, jež určuje smlouva, a musí je zabalit nebo opatřit pro přepravu způsobem stanoveným ve smlouvě.

(2) Neurčuje-li smlouva jakost nebo provedení zboží, je prodávající povinen dodat zboží v jakosti a provedení, jež se hodí pro účel stanovený ve smlouvě, nebo není-li tento účel ve smlouvě stanoven, pro účel, k němuž se takové zboží zpravidla užívá.

(3) Má-li být zboží dodáno podle vzorku nebo předlohy, je prodávající povinen dodat zboží s vlastnostmi vzorku nebo předlohy, jež předložil kupujícímu. Je-li rozpor mezi určením jakosti nebo provedením zboží podle tohoto vzorku nebo předlohy a určením zboží popsaným ve smlouvě, je rozhodující určení popsané ve smlouvě. Není-li v těchto určeních rozpor, má mít zboží vlastnosti podle obou těchto určení.

(4) Neurčuje-li smlouva, jak má být zboží zabaleno nebo opatřeno pro přepravu, je prodávající povinen zboží zabalit nebo opatřit pro přepravu způsobem, který je obvyklý pro takové zboží v obchodním styku, nebo nelze-li tento způsob určit, způsobem potřebným k uchování a ochraně zboží.

§ 421

(1) Vyplývá-li ze smlouvy, že množství zboží je určeno ve smlouvě pouze přibližně, je prodávající oprávněn určit přesné množství zboží, které má být dodáno, ledaže smlouva přiznává toto právo kupujícímu. Pokud ze smlouvy nevyplývá něco jiného, nesmí odchylka přesáhnout 5 % množství stanoveného ve smlouvě.

(2) Vyplývá-li z povahy zboží, že jeho množství určené ve smlouvě je pouze přibližné, může činit rozdíl mezi množstvím zboží určeným ve smlouvě a množstvím zboží skutečně dodaným nejvýše 5 % množství uvedeného ve smlouvě, pokud ze smlouvy nebo z předchozí praxe mezi stranami nebo z obchodních zvyklostí nevyplývá něco jiného.

(3) V případech, na něž se vztahují odstavce 1 a 2, má prodávající nárok na zaplacení kupní ceny za zboží skutečně dodané.

Vady zboží

§ 422

(1) Poruší-li prodávající povinnosti stanovené v § 420, má zboží vady. Za vady zboží se považuje i dodání jiného zboží, než určuje smlouva a vady v dokladech nutných k užívání zboží.

(2) Jestliže z přepravního dokladu, dokladu o předání zboží nebo z prohlášení prodávajícího vyplývá, že dodává zboží v menším množství nebo jen část zboží, nevztahují se na chybějící zboží ustanovení o vadách zboží.

§ 423

Byly-li použity podle smlouvy při výrobě zboží věci předané kupujícím, neodpovídá prodávající za vady zboží, které byly způsobeny použitím těchto věcí, jestliže prodávající při vynaložení odborné péče nemohl odhalit nevhodnost těchto věcí pro výrobu zboží nebo na ni kupujícího upozornil, avšak kupující trval na jejich použití.

§ 424

Prodávající neodpovídá za vady zboží, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo s přihlednutím k okolnostem, za nichž byla smlouva uzavřena, musel vědět, ledaže se vady týkají vlastností zboží, které zboží mělo mít podle smlouvy.

§ 425

(1) Prodávající odpovídá za vadu, kterou má zboží v okamžiku, kdy přechází nebezpečí škody na zboží na kupujícího, i když se vada stane zjevnou až po této době. Povinnosti prodávajícího vyplývající ze záruky za jakost zboží tím nejsou dotčeny.

(2) Prodávající odpovídá rovněž za jakoukoli vadu, jež vznikne po době uvedené v odstavci 1, jestliže je způsobena porušením jeho povinností.

§ 426

Jestliže prodávající dodá zboží se souhlasem kupujícího před dobou stanovenou pro jeho dodání, může až do této doby dodat chybějící část nebo chybějící množství dodaného zboží nebo dodat náhradní zboží za dodané vadné zboží nebo vady dodaného zboží opravit, jestliže výkon tohoto práva nezpůsobí kupujícímu nepřiměřené obtíže nebo nepřiměřené výdaje. Kupujícímu je však zachován nárok na náhradu škody.

§ 427

(1) Kupující je povinen prohlédnout zboží podle možnosti co nejdříve po přechodu nebezpečí škody na zboží, přičemž se přihledne k povaze zboží.

(2) Jestliže smlouva stanoví odeslání zboží prodávajícímu, může být prohlídka odložena až do doby, kdy zboží je dopraveno do místa určení. Jestliže však je zboží směřováno během přepravy do jiného místa

určení nebo kupujícím znovu odesláno, aniž by měl kupující možnost přiměřenou povaze zboží si je prohlédnout, a v době uzavření smlouvy prodávající věděl nebo musel vědět o možnosti takové změny místa určení nebo takového opětného odeslání, prohlídka může být odložena až do doby, kdy zboží je dopraveno do nového místa určení.

(3) Jestliže kupující zboží neprohlédne nebo nezařídí, aby bylo prohlédnuto v době přechodu nebezpečí škody na zboží, může uplatnit nároky z vad zjistitelných při této prohlídce, jen když prokáže, že tyto vady mělo zboží již v době přechodu nebezpečí škody na zboží.

§ 428

(1) Právo kupujícího z vad zboží nemůže být přiznáno v soudním řízení, jestliže kupující nepodá zprávu prodávajícímu o vadách zboží bez zbytečného odkladu poté, kdy

- a) kupující vady zjistil,
- b) kupující při vynaložení odborné péče měl vady zjistit při prohlídce, kterou je povinen uskutečnit podle § 427 odst. 1 a 2, nebo
- c) vady mohly být zjištěny později při vynaložení odborné péče, nejpozději však do dvou let od doby dodání zboží, popřípadě od dojití zboží do místa určení stanoveného ve smlouvě. U vad, na něž se vztahuje záruka za jakost, platí místo této lhůty záruční doba.

(2) K účinkům stanoveným v odstavci 1 se přihlídně, jen jestliže prodávající namítne v soudním řízení, že kupující nesplnil včas svou povinnost oznámit vady zboží.

(3) Účinky odstavců 1 a 2 nenastávají, jestliže vady zboží jsou důsledkem skutečností, o kterých prodávající věděl nebo musel vědět v době dodání zboží.

Záruka za jakost

§ 429

(1) Zárukou za jakost zboží přejímá prodávající písemně závazek, že dodané zboží bude po určitou dobu způsobilé pro použití ke smluvenému, jinak k obvyklému účelu nebo že si zachová smluvené, jinak obvyklé vlastnosti.

(2) Převzetí závazku ze záruky může vyplynout ze smlouvy nebo z prohlášení prodávajícího, zejména ve formě záručního listu. Účinky převzetí tohoto závazku má i vyznačení délky záruční doby nebo doby trvanlivosti nebo použitelnosti dodaného zboží na jeho obalu. Je-li ve smlouvě nebo v záručním prohlášení prodávajícího uvedena záruční doba odlišná, platí tato doba.

§ 430

Nevyplývá-li z obsahu smlouvy nebo záručního prohlášení něco jiného, začíná záruční doba běžet ode dne dodání zboží. Je-li prodávající povinen odeslat zboží, běží záruční doba ode dne dojití zboží do místa

určení. Záruční doba neběží po dobu, po kterou kupující nemůže užívat zboží pro jeho vady, za které odpovídá prodávající.

§ 431

Odpovědnost prodávajícího za vady, na něž se vztahuje záruka za jakost, nevzniká, jestliže tyto vady byly způsobeny po přechodu nebezpečí škody na zboží vnějšími událostmi a nezpůsobil je prodávající nebo osoby, s jejichž pomocí prodávající plnil svůj závazek.

§ 432

Pro vady zboží, na něž se vztahuje záruka, platí též ustanovení § 426 až 428 a § 436 až 441.

Právní vady zboží

§ 433

(1) Zboží má právní vady, jestliže prodané zboží je zatíženo právem třetí osoby, ledaže kupující s tímto omezením projevil souhlas.

(2) Vyplývá-li právo třetí osoby, jímž je zboží zatíženo, z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, má zboží právní vady,

- a) jestliže toto právo požívá právní ochrany podle právního řádu státu, na jehož území má prodávající sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště, nebo
- b) jestliže prodávající v době uzavření smlouvy věděl nebo musel vědět, že toto právo požívá právní ochrany podle právního řádu státu, na jehož území má kupující sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště nebo podle právního řádu státu, kam zboží mělo být dále prodáno nebo kde mělo být užíváno, a prodávající o tomto prodeji nebo místu užívání v době uzavření smlouvy věděl.

§ 434

Nárok z právních vad nevzniká, jestliže kupující o právu třetí osoby věděl v době uzavření smlouvy nebo prodávající podle smlouvy byl povinen při plnění svých povinností postupovat podle podkladů, které mu předložil kupující.

§ 435

(1) Uplatnění práva uvedeného v § 433 třetí osobou s uvedením jeho povahy je kupující povinen oznámit prodávajícímu bez zbytečného odkladu poté, kdy se o něm dověděl.

(2) Práva kupujícího z právních vad zboží nemožnou být přiznána v soudním řízení, jestliže kupující nesplní povinnost stanovenou v odstavci 2 a prodávající v soudním řízení namítne nesplnění této povinnosti kupujícím.

(3) Tyto účinky nenastávají, jestliže prodávající o uplatnění práva třetí osobou věděl v době, kdy se o něm dověděl kupující.

(4) Pro nároky kupujícího z právních vad zboží platí ustanovení § 436 až 441.

Nároky z vad zboží

§ 436

(1) Je-li dodáním zboží s vadami porušena smlouva podstatným způsobem (§ 345 odst. 2), může kupující:

- a) požadovat odstranění vad dodáním náhradního zboží za zboží vadné, dodání chybějícího zboží a požadovat odstranění právních vad,
- b) požadovat odstranění vad opravou zboží, jestliže vady jsou opravitelné,
- c) požadovat přiměřenou slevu z kupní ceny, nebo
- d) odstoupit od smlouvy.

(2) Volba mezi nároky uvedenými v odstavci 1 kupujícímu náleží, jen jestliže ji oznámí prodávajícímu ve včas zasláném oznámení vad nebo bez zbytečného odkladu po tomto oznámení. Uplatněný nárok nemůže kupující měnit bez souhlasu prodávajícího. Jestliže se však ukáže, že vady zboží jsou neopravitelné nebo že s jejich opravou by byly spojeny nepřiměřené náklady, může kupující požadovat dodání náhradního zboží, požádá-li o to prodávajícího bez zbytečného odkladu poté, kdy mu prodávající oznámil tuto skutečnost. Neodstraní-li prodávající vady zboží v přiměřené dodatečné lhůtě nebo oznámí-li před jejím uplynutím, že vady neodstraní, může kupující odstoupit od smlouvy nebo požadovat přiměřenou slevu z kupní ceny.

(3) Neoznámí-li kupující volbu svého nároku ve lhůtě uvedené v odstavci 2, má nároky z vad zboží jako při nepodstatném porušení smlouvy.

(4) Vedle nároků stanovených v odstavci 1 má kupující nárok na náhradu škody, jakož i na smluvní pokutu, je-li sjednána.

§ 437

(1) Je-li dodáním zboží s vadami smlouva porušena nepodstatným způsobem, může kupující požadovat buď dodání chybějícího zboží a odstranění ostatních vad zboží, nebo slevu z kupní ceny.

(2) Dokud kupující neuplatní nárok na slevu z kupní ceny nebo neodstoupí od smlouvy podle odstavce 5, je prodávající povinen dodat chybějící zboží a odstranit právní vady zboží. Ostatní vady je povinen odstranit podle své volby opravou zboží nebo dodáním náhradního zboží; zvoleným způsobem odstranění vad však nesmí způsobit kupujícímu vynaložení nepřiměřených nákladů.

(3) Požaduje-li kupující odstranění vad zboží, nemůže před uplynutím dodatečné přiměřené lhůty, kterou je povinen poskytnout k tomuto účelu prodávajícímu, uplatnit jiné nároky z vad zboží, kromě nároku na náhradu škody a na smluvní pokutu, ledaže prodávající oznámí kupujícímu, že nesplní své povinnosti v této lhůtě.

(4) Dokud kupující nestanoví lhůtu podle odstavce 3 nebo neuplatní nárok na slevu z kupní ceny, může prodávající sdělit kupujícímu, že vady odstraní v určité lhůtě. Jestliže kupující bez zbytečného odkladu po obdržení tohoto sdělení neoznámí prodávajícímu svůj nesouhlas, má toto oznámení účinek stanovení lhůty podle odstavce 3.

(5) Neodstraní-li prodávající vady zboží ve lhůtě vyplývající z odstavce 3 nebo 4, může kupující uplatnit nárok na slevu z kupní ceny nebo od smlouvy odstoupit, jestliže upozorní prodávajícího na úmysl odstoupit od smlouvy při stanovení lhůty podle odstavce 3 nebo v přiměřené lhůtě před odstoupením od smlouvy. Zvolený nárok nemůže kupující bez souhlasu prodávajícího měnit.

§ 438

Při dodání náhradního zboží je prodávající oprávněn požadovat, aby mu na jeho náklady kupující vrátil vyměňované zboží ve stavu, v jakém mu bylo dodáno. Ustanovení § 441 platí obdobně.

§ 439

(1) Nárok na slevu z kupní ceny odpovídá rozdílu mezi hodnotou, kterou by mělo zboží bez vad, a hodnotou, kterou mělo zboží dodané s vadami, přičemž pro určení hodnot je rozhodující doba, v níž se mělo uskutečnit řádné plnění.

(2) Kupující může o slevu snížit kupní cenu place-nou prodávajícímu; byla-li kupní cena již zaplácena, může kupující požadovat její vrácení do výše slevy spolu s úroky sjednanými ve smlouvě, jinak s určenými obdobně podle § 502.

(3) Jestliže vada nebyla včas oznámena (§ 428 odst. 1 a § 435 odst. 1), může kupující pouze se souhlasem prodávajícího vykonat práva podle odstavce 2 nebo použít právo na slevu k započtení s pohledávkou prodávajícího. Toto omezení neplatí, jestliže prodávající o vadách věděl v době dodání zboží; u právních vad je rozhodující doba stanovená v § 435 odst. 1.

(4) Do doby odstranění vad není kupující povinen platit část kupní ceny, jež by odpovídala jeho nároku na slevu, jestliže by vady nebyly odstraněny.

§ 440

(1) Nároky z vad zboží se nedotýkají nároku na náhradu škody nebo na smluvní pokutu. Kupující, kterému vznikl nárok na slevu z kupní ceny, není oprávněn požadovat náhradu zisku ušlého v důsledku nedostatku vlastnosti zboží, na něž se sleva vztahuje.

(2) Uspokojení, kterého lze dosáhnout uplatněním některého z nároků z vad zboží podle § 436 a 437, nelze dosáhnout uplatněním nároku z jiného právního důvodu.

§ 441

(1) Kupující nemůže odstoupit od smlouvy, jestliže vady včas neoznámil prodávajícímu.

(2) Účinky odstoupení od smlouvy nevzniknou nebo zaniknou, jestliže kupující nemůže vrátit zboží ve stavu, v jakém je obdržel.

(3) Ustanovení odstavce 2 však neplatí

- a) jestliže nemožnost vrácení zboží ve stavu tam uvedeném není způsobena jednáním nebo opomenutím kupujícího, nebo
- b) jestliže ke změně stavu zboží došlo v důsledku prohlídky řádně vykonané za účelem zjištění vad zboží.

(4) Ustanovení odstavce 2 rovněž neplatí, jestliže před objevením vad kupující zboží nebo jeho část prodal nebo zboží zcela nebo zčásti spotřeboval nebo je pozměnil při obvyklém jeho použití. V tomto případě je povinen vrátit zboží neprodané nebo nespotřebované nebo zboží pozměněné a poskytnout prodávajícímu náhradu do výše, v níž měl z uvedeného použití zboží prospěch.

Dodání většího množství zboží

§ 442

(1) Dodá-li prodávající větší množství zboží, než je stanoveno ve smlouvě, může kupující dodávku přijmout nebo může odmítnout přijetí přebytečného množství zboží.

(2) Jestliže kupující přijme dodávku všeho nebo části přebytečného zboží, je povinen za ně zaplatit kupní cenu odpovídající kupní ceně stanovené ve smlouvě.

Oddíl 3

Nabytí vlastnického práva

§ 443

(1) Kupující nabývá vlastnického práva ke zboží, jakmile je mu dodané zboží předáno.

(2) Před předáním nabývá kupující vlastnického práva k přepravovanému zboží, když získá oprávnění zásilkou nakládat.

§ 444

Strany si mohou písemně dojednat, že kupující nabude vlastnické právo před dobou uvedenou v § 443, jestliže předmětem koupě je zboží jednotlivě určené nebo zboží určené podle druhu a v době přechodu vlastnického práva bude dostatečně označeno k odlišení od jiného zboží, a to způsobem sjednaným mezi stranami, jinak bez zbytečného odkladu sděleným kupujícímu.

§ 445

Strany si mohou písemně smluvit, že kupující nabude vlastnického práva ke zboží později, než je stanoveno v § 443. Nevyplývá-li z obsahu této výhrady vlastnického práva nic jiného, má se za to, že kupující má nabýt vlastnického práva teprve úplným zaplacením kupní ceny.

§ 446

Kupující nabývá vlastnické právo i v případě, kdy prodávající není vlastníkem prodávaného zboží, ledaže v době, kdy kupující měl vlastnické právo nabyt, věděl, že prodávající není vlastníkem a že není ani oprávněn zbožím nakládat za účelem jeho prodeje.

Oddíl 4

Povinnosti kupujícího

§ 447

Kupující je povinen zaplatit za zboží kupní cenu a převzít dodané zboží v souladu se smlouvou.

§ 448

(1) Kupující je povinen zaplatit dohodnutou kupní cenu.

(2) Není-li cena ve smlouvě dohodnuta a není-li stanoven ani způsob jejího určení a je-li smlouva platná s přihlédnutím k § 409 odst. 2, může prodávající požadovat zaplacení kupní ceny, za kterou se prodáválo obvykle takové nebo srovnatelné zboží v době uzavření smlouvy za smluvních podmínek obdobných obsahu této smlouvy.

(3) Je-li kupní cena stanovena podle hmotnosti zboží, je v pochybnosti rozhodující jeho čistá hmotnost.

§ 449

Jestliže má být kupní cena placena při předání zboží nebo dokladů, je kupující povinen kupní cenu zaplatit v místě tohoto předání.

§ 450

(1) Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, je kupující povinen zaplatit kupní cenu, když prodávající v souladu se smlouvou a tímto zákonem umožní kupujícímu nakládat se zbožím nebo s doklady umožňujícími kupujícímu nakládat se zbožím. Prodávající může činit závislým předání zboží nebo dokladů na zaplacení kupní ceny.

(2) Má-li prodávající podle smlouvy odeslat zboží, může tak učinit s podmínkou, že zboží nebo doklady umožňující nakládání se zbožím budou kupujícímu předány jen při zaplacení kupní ceny, ledaže tato podmínka je v rozporu se smluveným způsobem placení kupní ceny.

(3) Kupující není povinen zaplatit kupní cenu, dokud nemá možnost si zboží prohlédnout, ledaže dohodnutý způsob dodání zboží nebo placení kupní ceny by s tím byly v rozporu.

§ 451

Kupující je povinen učinit úkony, kterých je třeba podle smlouvy a tohoto zákona k tomu, aby prodávající mohl dodat zboží. Dodané zboží je kupující povinen převzít, pokud ze smlouvy nebo z tohoto zákona nevyplývá, že jeho převzetí může odmítnout.

§ 452

(1) Jestliže má kupující podle smlouvy určit dodatečně formu, velikost nebo vlastnosti zboží a neučiní tak ve smluvené lhůtě a není-li lhůta smluvena, ve lhůtě přiměřené po dojití žádosti prodávajícího, může je prodávající sám určit s přihlédnutím k potřebám kupujícího, pokud mu jsou známé. Tím nejsou dotčeny jiné nároky prodávajícího.

(2) Jestliže prodávající provedl určení sám, musí oznámit podrobné údaje o tom kupujícímu a stanovit přiměřenou lhůtu, v níž může kupující sdělit prodávajícímu odchylné určení. Jestliže kupující tak neučiní po dojití takového sdělení v určené lhůtě, je určení oznámené prodávajícím závazné.

§ 453

Prodávající může požadovat, aby kupující zaplatil kupní cenu, převzal zboží a splnil jiné své povinnosti, dokud prodávající neuplatnil právo z porušení smlouvy, které je neslučitelné s tímto požadavkem.

§ 454

Bylo-li smluveno zajištění závazku zaplatit kupní cenu, je kupující povinen ve smluvené době, jinak včas před dobou sjednanou pro dodání zboží, předat prodávajícímu doklady prokazující, že zaplacení kupní ceny bylo zajištěno v souladu se smlouvou. Nesplní-li kupující tuto povinnost, může prodávající odeprít dodání zboží do doby předání těchto dokladů. Jestliže kupující nezajistí zaplacení kupní ceny v dodatečně přiměřené lhůtě stanovené prodávajícím, může prodávající od smlouvy odstoupit.

*Oddíl 5***Nebezpečí škody na zboží**

§ 455

Nebezpečí škody na zboží (§ 368 odst. 2) přechází na kupujícího v době, kdy převezme zboží od prodávajícího, nebo jestliže tak neučiní včas, v době, kdy mu prodávající umožní nakládat se zbožím a kupující poruší smlouvu tím, že zboží nepřevzme.

§ 456

Má-li kupující převzít zboží od jiné osoby, než je prodávající, přechází nebezpečí škody na zboží na kupujícího v době stanovené pro dodání zboží, jestliže v této době bylo kupujícímu umožněno nakládat se zbožím a o této možnosti kupující věděl. Je-li kupujícímu umožněno nakládat se zbožím nebo dozví-li se o této možnosti teprve později, přechází nebezpečí v době, kdy má tuto možnost a dozví se o ní.

§ 457

Jestliže je prodávající povinen podle smlouvy předat zboží dopravci v určitém místě pro přepravu zboží kupujícímu, přechází na kupujícího nebezpečí škody na zboží jeho předáním dopravci v tomto místě.

Jestliže kupní smlouva zahrnuje povinnost prodávajícího odeslat zboží, avšak prodávající není povinen předat zboží dopravci v určitém místě, přechází nebezpečí škody na zboží na kupujícího, když zboží je předáno prvnímu dopravci pro přepravu do místa určení. Skutečnost, že prodávající nakládá s doklady vztahujícími se k přepravovanému zboží, nemá vliv na přechod nebezpečí škody na zboží.

§ 458

Nebezpečí škody na zboží určeném podle druhu a kupujícím nepřevzatém však nepřechází na kupujícího, dokud zboží není jasně vyznačeno pro účel smlouvy označením na zboží nebo přepravními doklady či určeno ve zprávě zaslané kupujícímu nebo jinak vymezeno.

§ 459

Strany si mohou smluvit, že nebezpečí škody na zboží přechází před dobou uvedenou v § 455 a 458 jen u zboží jednotlivě určeného nebo u zboží určeného podle druhu, jestliže toto zboží je v době přechodu nebezpečí škody dostatečně odděleno a odlišeno od jiného zboží téhož druhu.

§ 460

Je-li v době uzavření smlouvy zboží již přepravováno, přechází nebezpečí škody na zboží jeho předáním prvnímu dopravci. Jestliže však prodávající při uzavření smlouvy věděl nebo s přihlédnutím ke všem okolnostem měl vědět, že již došlo ke škodě na zboží, nese tuto škodu prodávající.

§ 461

(1) Škoda na zboží, jež vznikla po přechodu jejího nebezpečí na kupujícího, nemá vliv na jeho povinnost zaplatit kupní cenu, ledaže ke škodě na zboží došlo v důsledku porušení povinnosti prodávajícího.

(2) Účinky odstavce 1 nenastanou, jestliže kupující využil svého práva požadovat dodání náhradního zboží nebo práva odstoupit od smlouvy.

*Oddíl 6***Uchování zboží**

§ 462

Jestliže je kupující v prodlení s převzetím zboží nebo se zaplacením kupní ceny v případech, kdy dodání zboží a zaplacení kupní ceny se má uskutečnit současně, a prodávající má zboží u sebe nebo s ním může jinak nakládat, musí prodávající učinit opatření přiměřená okolnostem k uchování zboží. Prodávající je oprávněn zboží zadržovat, dokud mu kupující neuhradí přiměřené náklady, jež prodávajícímu při tom vznikly.

§ 463

Jestliže kupující převzal zboží a zamýšlí je odmít-

nout, je povinen učinit opatření přiměřená okolnostem k uchování zboží. Dokud prodávající neuhradí přiměřené náklady, které kupujícímu při tom vznikly, je kupující oprávněn zadržovat zboží, jež má být vráceno prodávajícímu.

§ 464

Jestliže po dopravení zboží do místa určení má kupující možnost s ním nakládat a uplatní právo je odmítnout, je povinen zboží převzít a mít je u sebe na účet prodávajícího, může-li tak učinit bez zaplacení kupní ceny a bez nepřiměřených obtíží a výloh. Tato povinnost kupujícímu však nevzniká, jestliže v místě určení je přítomen prodávající nebo osoba, kterou prodávající pověřil péčí o zboží. Při převzetí zboží kupujícím se řídí jeho práva a povinnosti podle § 463.

§ 465

Povinnosti podle § 462 až 464 může povinná strana splnit i uložení zboží ve skladu třetí osoby na účet druhé strany a může požadovat úhradu přiměřených nákladů, které jí při tom vznikly.

§ 466

Strana, která je v prodlení s převzetím nebo se zpětným převzetím zboží nebo s placením kupní ceny, jež má být uskutečněno při převzetí zboží nebo s placením nákladů spojených s plněním povinnosti podle § 462 až 464, může být vyzvána ke splnění této povinnosti. Druhá strana je oprávněna ve výzvě k převzetí zboží stanovit k tomu přiměřenou lhůtu a po jejím marném uplynutí zboží prodat vhodným způsobem. Před tímto prodejem je však povinná upozornit stranu, která je v prodlení, na úmysl zboží prodat. Tento úmysl lze sdělit i při stanovení lhůty k převzetí.

§ 467

Podléhá-li zboží rychlé zkáze nebo jsou-li s jeho uchováním spojeny nepřiměřené náklady, strana, která má povinnosti podle § 462 až 464, musí učinit přiměřená opatření k jeho prodeji, a pokud je to možné, druhou stranu o zamýšleném prodeji vyrozumět.

§ 468

Strana, která zboží prodala, je oprávněna ponechat si z výtěžku prodeje částku odpovídající přiměřeným nákladům spojeným s plněním povinností podle § 462 až 464 a s prodejem zboží. Zbytek získaného výtěžku je povinná druhé straně bez zbytečného odkladu uhradit.

Oddíl 7

Zvláštní ustanovení o náhradě škody

§ 469

Jestliže některá strana v souladu s tímto zákonem odstoupila od smlouvy a v přiměřené době od odstoupení přiměřeným způsobem kupující uskutečnil náhradní koupi nebo prodávající náhradní prodej zboží,

na něž se odstoupení od smlouvy vztahovalo, nárok na náhradu škody vzniklý podle tohoto zákona zahrnuje rozdíl mezi kupní cenou, jež měla být placena na základě smlouvy, a cenou dohodnutou v náhradním obchodě. Při určení tohoto rozdílu se přihlídně k obsahu smlouvy. Nárok na náhradu zbylé škody tím není dotčen.

§ 470

(1) V případech, na něž se nevztahuje § 469, zahrnuje nárok na náhradu škody strany, která odstoupila od smlouvy týkající se zboží s běžnou cenou, rozdíl mezi kupní cenou, jež má být placena na základě smlouvy, a běžnou cenou dosahovanou u zboží téhož druhu a téže nebo srovnatelné jakosti za obdobných smluvních podmínek. Nárok na náhradu zbylé škody tím není dotčen.

(2) Rozhodující jsou ceny dosahované v době odstoupení od smlouvy; jestliže však zboží bylo převzato před odstoupením od smlouvy, jsou rozhodující běžné ceny dosahované v době tohoto převzetí.

Díl II

Ujednání v souvislosti s kupní smlouvou

Oddíl 1

Koupě na zkoušku

§ 471

Koupě na zkoušku vzniká uzavřením kupní smlouvy s podmínkou, že kupující do uplynutí zkušební doby zboží schválí. Není-li ve smlouvě zkušební doba stanovena, má se za to, že činí tři měsíce od uzavření smlouvy.

§ 472

(1) Nepřevzal-li kupující zboží, má podmínka povahu podmínky odkládací a tato podmínka se považuje za zmařenou, jestliže kupující nesdělí prodávajícímu ve zkušební době, že zboží schvaluje.

(2) Převzal-li kupující zboží, má podmínka povahu podmínky rozvazovací a platí, že kupující zboží schválil, jestliže je písemně neodmítne ve zkušební době.

(3) Kupující nemá právo zboží odmítnout, jestliže nemůže zboží vrátit ve stavu, v jakém je převzal.

Oddíl 2

Cenová doložka

§ 473

Jestliže strany dohodnou při určení ceny, že její výše má být dodatečně upravena s přihlédnutím k výrobním nákladům, a neurčí-li, které složky výrobních nákladů jsou rozhodné, mění se kupní cena v poměru k cenovým změnám hlavních surovin potřebných k výrobě prodávajícího zboží.

§ 474

(1) Neurčí-li strany ve smlouvě, která doba je rozhodující pro posuzování cenových změn, přihlíží se k cenám v době uzavření smlouvy a v době, kdy měl prodávající zboží dodat. Má-li se dodání zboží uskutečnit během určité lhůty, je rozhodná doba skutečného včasného plnění, jinak konec této lhůty.

(2) Je-li prodávající v prodlení s dodáním zboží, a v době skutečného dodání jsou ceny u rozhodných složek výrobních nákladů nižší než ceny v době stanovené podle odstavce 1, přihlíží se k těmto nižším cenám.

§ 475

Práva a povinnosti stran z doložky zanikají, jestliže oprávněná strana svá práva neuplatní u druhé strany bez zbytečného odkladu po dodání zboží.

Díl III

Smlouva o prodeji podniku

§ 476

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o prodeji podniku se prodávající zavazuje převést na kupujícího vlastnické právo k věcem, jiná práva a jiné majetkové hodnoty, jež slouží provozování podniku, a kupující se zavazuje převzít závazky prodávajícího související s podnikem a zaplatit kupní cenu.

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 477

(1) Na kupujícího přecházejí všechna práva a závazky, na které se prodej vztahuje.

(2) Přejed pohledávek se jinak řídí ustanoveními o postoupení pohledávek.

(3) K přechodu závazku se nevyžaduje souhlas věřitele, prodávající však ručí za splnění převedených závazků kupujícím.

(4) Kupující je povinen bez zbytečného odkladu oznámit věřitelům převzetí závazků a prodávající dlužníkům přechod pohledávek na kupujícího.

§ 478

(1) Zhorší-li se nepochybně prodejem podniku dobytost pohledávky věřitele, může se věřitel domáhat podáním odporu u soudu do 60 dnů ode dne, kdy se dověděl o prodeji podniku, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy prodej byl zapsán do obchodního rejstříku (§ 488 odst. 1), aby soud určil, že vůči němu je převod závazku prodávajícího na kupujícího neúčinný.

(2) Není-li prodávající zapsán v obchodním rejstříku, může být podán odpor u soudu do 60 dnů ode dne, kdy se věřitel doví o prodeji podniku, nejpozději však do šesti měsíců ode dne uzavření smlouvy.

(3) Jestliže věřitel úspěšně uplatní právo podle odstavce 1 nebo 2, je prodávající povinen vůči němu splnit závazek v době splatnosti a je oprávněn požadovat od kupujícího poskytnuté plnění s příslušenstvím.

§ 479

(1) Na kupujícího přecházejí všechna práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, jež se týkají podnikatelské činnosti prodávajícího podniku. Je-li pro nabytí nebo zachování těchto práv rozhodné uskutečňování určité podnikatelské činnosti, započítává se do této činnosti nabytatele uskutečněné po prodeji podniku i činnost uskutečněná při provozu podniku před jeho prodejem.

(2) K přechodu práva podle odstavce 1 však nedochází, jestliže by to odporovalo smlouvě o poskytnutí výkonu práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví nebo povaze těchto práv.

§ 480

Práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům podniku přecházejí z prodávajícího na kupujícího.

§ 481

(1) Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, přechází na kupujícího i oprávnění užívat obchodní jméno spojené s prodáváním podnikem, ledaže by to bylo v rozporu se zákonem nebo s právem třetí osoby. Tomuto převodu nebrání změna označení právní formy osoby oprávněné k podnikání.

(2) Prodává-li se podnik mezi fyzickými osobami, může kupující používat obchodní jméno prodávajícího, jestliže to smlouva stanoví, a to jen s dodatkem označujícím nástupnictví v podnikání.

§ 482

Má se za to, že kupní cena je stanovena na základě údajů o souhrnu věcí, práv a závazků uvedených v účetní evidenci prodávajícího podniku ke dni uzavření smlouvy a na základě dalších hodnot uvedených ve smlouvě, pokud nejsou zahrnuty do účetní evidence. Má-li nabýt smlouva účinnosti k pozdějšímu datu, mění se výše kupní ceny s přihlédnutím ke zvýšení nebo snížení jmění, k němuž došlo v mezidobí.

§ 483

(1) Ke dni účinnosti smlouvy je povinen prodávající předat a kupující převzít věci zahrnuté do prodeje. O převzetí se sepíše zápis podepsaný oběma stranami.

(2) Převzetím věcí přechází nebezpečí škody na těchto věcech z prodávajícího na kupujícího.

(3) Vlastnické právo k věcem, jež jsou zahrnuty do prodeje, přechází z prodávajícího na kupujícího účinností smlouvy. Vlastnické právo k nemovitosti přechází registrací podle zvláštních předpisů. Ustanovení § 444 až 446 platí obdobně.

§ 484

Prodávající je povinen nejpozději v zápise sepsaném podle § 483 odst. 1 upozornit kupujícího na všechny vady převážených věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot, o kterých ví nebo musí vědět, jinak odpovídá za škody, kterým bylo možno tímto upozorněním zabránit.

§ 485

V zápise o převzetí věcí sepsaném podle § 483 odst. 1 se uvedou chybějící věci a vadné věci. Za chybějící se považují věci, které prodávající nepředal kupujícímu, ačkoliv tyto věci podle účetní evidence a smlouvy mají být součástí jmění prodávajícího podniku. Při posuzování vadnosti věcí se přihledne k jejich schopnosti sloužit provozu podniku a k době jejich používání podle účetních záznamů.

§ 486

(1) Kupující má právo na přiměřenou slevu z kupní ceny odpovídající chybějícím nebo vadným věcem. Jestliže chybějící věci nebo zjištělé vady věci nebyly zachyceny v zápisu podle § 483 odst. 1, nemůže být právo na slevu přiznáno v soudním řízení, ledaže prodávající o nich věděl v době předání věci. U vad zjištělých až při provozu podniku nastávají tyto účinky, jestliže tyto vady kupující neoznámí prodávajícímu bez zbytečného odkladu poté, kdy je zjistil nebo při odborné péči mohl zjistit, nejpozději však po uplynutí šesti měsíců ode dne účinnosti smlouvy (§ 482). Ustanovení § 428 odst. 2 a § 439 platí obdobně.

(2) Kupující je oprávněn odstoupit od smlouvy, jestliže podnik není způsobilý pro provoz stanovený ve smlouvě a vady včas oznámené jsou neodstranitelné nebo je prodávající neodstraní v dodatečně přiměřené lhůtě, kterou mu kupující stanoví. Ustanovení § 441 platí přiměřeně.

(3) Kupující může uplatnit nárok na slevu z kupní ceny ohledně závazků, jež na něho přešly a nebyly zachyceny v účetní evidenci v době účinnosti smlouvy (§ 482), ledaže o nich kupující v době uzavření smlouvy věděl.

(4) Pro právní vady prodávajícího podniku platí obdobně § 433 až 435. Nepřejde-li vlastnické právo k nemovitosti tvořící součást podniku na kupujícího a prodávající neodstraní tuto vadu v přiměřené dodatečné lhůtě, kterou mu kupující určí, může kupující od smlouvy odstoupit.

(5) Práva podle předchozích odstavců se nedotýkají nároků na náhradu škody. Ustanovení § 440 platí obdobně.

§ 487

Ustanovení § 477 až 486 platí i pro smlouvy, jimiž se prodává část podniku tvořící samostatnou organizační složku.

§ 488

(1) Prodávající osoba zapsaná v obchodním rejstříku, navrhne provedení zápisu o prodeji podniku nebo jeho části v tomto rejstříku.

(2) Právní osoba, jež prodala podnik tvořící její jmění, může ukončit svou likvidaci a být vymazána z obchodního rejstříku teprve po uplynutí jednoho roku po tomto prodeji, jestliže v této době nebylo zahájeno soudní řízení podle § 478, nebo později, když byly zajištěny nebo uspokojeny nároky, jež byly v tomto řízení úspěšně uplatněny.

Díl IV

Smlouva o koupi najaté věci

§ 489

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o koupi najaté věci si strany ujednají v nájemní smlouvě nebo po jejím uzavření, že nájemce je oprávněn koupit najatou věc nebo najatý soubor věcí během platnosti nájemní smlouvy nebo po jejím zániku.

(2) Smlouva o koupi najaté věci vyžaduje písemnou formu.

§ 490

Je-li nájemce oprávněn podle smlouvy ke koupi najaté věci během platnosti nájemní smlouvy, doručením písemného oznámení o uplatnění tohoto práva v souladu se smlouvou o koupi najaté věci nájemní smlouva zaniká, i když byla sjednána na určitou dobu.

§ 491

Je-li nájemce oprávněn podle smlouvy ke koupi najaté věci po ukončení nájemní smlouvy, zaniká toto právo, neoznámí-li oprávněná strana druhé straně písemně vůli koupit najatou věc bez zbytečného odkladu po zániku nájemní smlouvy.

§ 492

Oznámí-li písemně oprávněná strana v souladu se smlouvou o koupi najaté věci druhé straně, že uplatňuje právo na koupi věci, jež je nebo byla předmětem nájemní smlouvy, vzniká ohledně této věci doručením tohoto oznámení kupní smlouva. Oprávněná strana má postavení kupujícího a druhá strana postavení prodávajícího.

§ 493

(1) Vznikem kupní smlouvy (§ 492) přechází na kupujícího vlastnické právo k movité věci. Vlastnické právo k nemovitosti přechází registrací podle zvláštních předpisů.

(2) Nebezpečí škody na věci přechází na kupujícího vznikem kupní smlouvy (§ 492).

§ 494

(1) Není-li v ujednání určena kupní cena rozhodná při využití práva najatou věc koupit a ani způsob jejího určení, je kupující povinen zaplatit kupní cenu určenou podle § 448 odst. 2. Na určení kupní ceny nemá vliv poškození nebo větší opotřebení věci, za něž je odpovědný nájemce.

(2) Kupní cenu je kupující povinen zaplatit bez zbytečného odkladu po vzniku kupní smlouvy.

§ 495

(1) Pro posuzování vad věci jsou rozhodné vlastnosti, které měla mít najatá věc.

(2) Lhůty pro oznámení vad koupené věci se počítají ode dne, kdy nájemce převzal najatou věc.

(3) Nepřejde-li vlastnické právo k najaté věci na kupujícího a prodávající neodstraní tuto vadu v přiměřené dodatečné době, kterou mu kupující určí, může kupující od smlouvy odstoupit.

§ 496

(1) Smlouva může stanovit, že po určité době platnosti nájemní smlouvy je nájemce oprávněn nabyt bezplatně vlastnické právo k najaté věci, jestliže toto právo uplatní vůči pronajímateli.

(2) Nabyvatel vlastnického práva podle odstavce 1 není oprávněn u najaté věci uplatňovat její vady s výjimkou právních vad, ledaže je mu poskytnuta záruka za jakost.

Díl V

Smlouva o úvěru

§ 497

Základní ustanovení

Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

§ 498

Strany mohou určit peněžní prostředky, jež jsou předmětem smlouvy, i v jiné než československé měně, pokud to není v rozporu s devizovými předpisy. Pokud se strany nedohodnou jinak, je dlužník povinen vrátit peněžní prostředky v měně, v níž mu byly poskytnuty, a v téže měně platit úroky.

§ 499

Za sjednání závazku věřitele poskytnout na požádání peněžní prostředky lze sjednat úplatu, jestliže poskytování úvěru je předmětem podnikání věřitele.

§ 500

(1) Dlužník je oprávněn uplatnit nárok na poskytnutí peněžních prostředků ve lhůtě stanovené ve smlouvě. Není-li tato lhůta ve smlouvě stanovena, může dlužník tento nárok uplatnit, dokud poskytnutí úvěru některá strana nevyhoví.

(2) Nestanoví-li smlouva jinou výpovědní lhůtu, může poskytnutí úvěru vypovědět dlužník s okamžitou účinností a věřitel ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena dlužníku.

§ 501

(1) Věřitel je povinen dlužníku peněžní prostředky poskytnout, jestliže byl o to dlužníkem v souladu se smlouvou požádán, a to v době stanovené v požadavku, jinak bez zbytečného odkladu.

(2) Stanoví-li smlouva, že úvěr lze použít pouze k určitému účelu, může věřitel omezit poskytnutí peněžních prostředků pouze na plnění závazků dlužníka převzatých v souvislosti s tímto účelem.

§ 502

(1) Od doby poskytnutí peněžních prostředků je dlužník povinen platit z nich úroky ve sjednané výši, jinak v nejvyšší přípustné výši stanovené zákonem nebo na základě zákona. Nejsou-li takto úroky stanoveny, je dlužník povinen platit obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě sídla dlužníka v době uzavření smlouvy. Jestliže strany sjednají úroky vyšší než přípustné podle zákona nebo na základě zákona, je dlužník povinen platit úroky ve výši nejvýše přípustné.

(2) V pochybnostech se má za to, že sjednaná výše úroků se týká ročního období.

§ 503

(1) Závazek platit úroky je splatný spolu se závazkem vrátit použité peněžní prostředky. Jestliže lhůta pro vrácení poskytnutých peněžních prostředků je delší než rok, jsou úroky splatné koncem každého kalendářního roku. V době, kdy má být vrácen zbytek poskytnutých peněžních prostředků, jsou splatny i úroky, které se jej týkají.

(2) Mají-li být poskytnuté peněžní prostředky vráceny ve splátkách, jsou v den splatnosti každé splátky splatny i úroky z této splátky.

(3) Dlužník je oprávněn vrátit poskytnuté peněžní prostředky před dobou stanovenou ve smlouvě. Úroky je povinen zaplatit jen za dobu od poskytnutí do vrácení peněžních prostředků.

§ 504

Dlužník je povinen vrátit poskytnuté peněžní prostředky ve sjednané lhůtě, jinak do jednoho měsíce ode dne, kdy byl o jejich vrácení věřitelem požádán.

§ 505

Zanikne-li nebo zhorší-li se za trvání smlouvy zajištění závazku vrátit poskytnuté peněžní prostředky, je dlužník povinen doplnit zajištění na původní rozsah. Jestliže tak dlužník neučiní v přiměřené lhůtě, může věřitel od smlouvy odstoupit a požadovat, aby dlužník vrátil dlužnou částku s úroky.

§ 506

Je-li dlužník v prodlení s vrácením více než dvou splátek nebo jedné splátky po dobu delší než tři měsíce, je věřitel oprávněn od smlouvy odstoupit a požadovat, aby dlužník vrátil dlužnou částku s úroky.

§ 507

Mají-li být poskytnuté peněžní prostředky podle smlouvy použity dlužníkem pouze k určitému účelu a dlužník je použije k jinému účelu nebo jestliže jejich použití k smluvenému účelu je nemožné, je věřitel oprávněn od smlouvy odstoupit a požadovat, aby dlužník vrátil bez zbytečného odkladu použité a nevrácené prostředky s úroky.

Díl VI

Licenční smlouva k předmětům průmyslového vlastnictví

§ 508

Základní ustanovení

(1) Licenční smlouvou k předmětům průmyslového vlastnictví opravňuje poskytovatel nabyvatele ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území k výkonu práv z průmyslového vlastnictví (dále jen „právo“) a nabyvatel se zavazuje k poskytování určité úplaty, nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 509

(1) Stanoví-li tak zvláštní předpis, vyžaduje se k výkonu práva poskytnutého na základě smlouvy zápis do příslušného rejstříku těchto práv.

(2) Závísí-li trvání práva na jeho výkonu, je nabyvatel k tomuto výkonu povinen.

§ 510

Poskytovatel je povinen po dobu trvání smlouvy udržovat právo, pokud to povaha tohoto práva vyžaduje.

§ 511

(1) Poskytovatel je nadále oprávněn k výkonu práva, jež je předmětem smlouvy, a k poskytnutí jeho výkonu jiným osobám.

(2) Nabyvatel není oprávněn přenechat výkon práva jiným osobám.

§ 512

Poskytovatel je povinen bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy poskytnout nabyvateli veškeré podklady a informace, jež jsou potřebné k výkonu práva podle smlouvy.

§ 513

Nabyvatel je povinen utajovat poskytnuté podklady a informace před třetími osobami, ledaže ze smlouvy nebo z povahy poskytnutých podkladů a informací vyplývá, že poskytovatel nemá zájem na jejich utajování. Za třetí osoby se nepovažují osoby, jež se účastní na podnikání podnikatele a které podnikatel zavázal mlčenlivostí. Po zániku smlouvy je nabyvatel povinen poskytnuté podklady vrátit a dále utajovat poskytnuté informace do doby, kdy se stanou obecně známými.

§ 514

(1) Je-li nabyvatel omezován ve výkonu práva jinými osobami nebo zjistí-li, že jiné osoby toto právo porušují, je povinen bez zbytečného odkladu podat o tom zprávu poskytovateli.

(2) Poskytovatel je povinen bez zbytečného odkladu učinit potřebná právní opatření k ochraně výkonu práva nabyvatelem. Při těchto opatřeních je nabyvatel povinen poskytnout poskytovateli potřebné spolupůsobení.

§ 515

Nebyla-li smlouva sjednána na dobu určitou, lze ji vypovědět. Nestanoví-li smlouva jinou výpovědní lhůtu, nabývá výpověď účinnosti uplynutím jednoho roku od konce kalendářního měsíce, v němž byla výpověď doručena druhé straně.

Díl VII

Smlouva o uložení věci

§ 516

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o uložení se zavazuje opatrovatel, že bude pro uložitele dočasně bezplatně opatrovat věc, kterou má u sebe v souvislosti s obchodním stykem s uložitelem.

(2) Jestliže ve smlouvě není uvedeno, zda věc se má opatrovat za úplatu nebo bezplatně, a opatrování věci není předmětem podnikání opatrovatele, platí, že strany uzavřely smlouvu o uložení věci.

§ 517

Opatrovatel je povinen věc pečlivě opatrovat a dbát s přihlédnutím k její povaze a svým možnostem, aby na ní nevznikla škoda. Vyžaduje-li opatrování věci zvláštních opatření, je opatrovatel povinen je učinit, jestliže jsou uvedeny ve smlouvě nebo byl-li na ně upozorněn uložitelem před uzavřením smlouvy. Opatrovatel je povinen dát věci pojistit proti škodám, jen když to stanoví smlouva.

§ 518

I když se opatrovatel zavázal ve smlouvě opatrovat věc určitým způsobem, může se od tohoto způsobu odchýlit, jestliže nastanou okolnosti, které opatrovatel nemohl v době uzavření smlouvy předvídat a jež činí plnění závazku pro něho nepřiměřeně tíživým. O vzniku těchto okolností je opatrovatel povinen včas vyrozumět uložitele.

§ 519

(1) Svěří-li opatrovatel bez souhlasu uložitele opatrování věci třetí osobě, odpovídá, jako by věc opatroval sám. Jestliže toto učiní se souhlasem uložitele, odpovídá jako mandatář.

(2) Svěří-li opatrovatel opatrování věci třetí osobě v rozporu se smlouvou, přechází na opatrovatele nebezpečí škody na věci. Ustanovení § 518 tím není dotčeno.

§ 520

Opatrovatel nesmí bez souhlasu uložitele užívat věc nebo umožnit její užívání třetí osobě.

§ 521

(1) Uložitel je povinen nahradit opatrovateli škodu způsobenou mu uloženou věcí, pokud jí nemohl opatrovatel odvrátit vynaložením péče uvedené v § 517. Dále je uložitel povinen uhradit náklady, které opatrovatel nutně nebo účelně vynaložil při plnění své povinnosti.

(2) U mimořádných nákladů, které byly nepředvídatelné v době uzavření smlouvy, je opatrovatel povinen si vyžádat souhlas uložitele před jejich vynaložením, je-li to možné. Jestliže uložitel nesdělí opatrovateli bez zbytečného odkladu svůj nesouhlas, má se za to, že s vynaložením nákladů souhlasí.

(3) Jestliže opatrovatel vynaloží náklady uvedené v odstavci 2, aniž si předem vyžádal potřebný souhlas uložitele, a ten s jejich vynaložením neprojeví dodatečně souhlas, může opatrovatel požadovat úhradu nákladů v rozsahu, v kterém se uložitel o úsporu těchto nákladů obohatil.

(4) Náklady, k jejichž úhradě je opatrovatel oprávněn, je uložitel povinen uhradit bez zbytečného odkladu poté, kdy byl a to opatrovatelem požádán, nejpozději však při převzetí věci.

§ 522

Opatrovatel je povinen uloženou věc uložiteli vydat v místě, kde věc měla být podle smlouvy uložena, jinak ve svém sídle nebo v místě podnikání, popřípadě bydliště, anebo v místě, kde je jeho organizační složka opatrující věc.

§ 523

(1) I když byla smluvena doba, po kterou má být věc uložena, je opatrovatel povinen věc vydat bez zbytečného odkladu poté, kdy byl o to uložitelem požádán.

(2) Opatrovatel je oprávněn se domáhat na uložiteli, aby převzal uloženou věc bez zbytečného odkladu ještě před uplynutím smluvené doby uložení, jestliže další plnění povinností by opatrovateli způsobilo nepřiměřené obtíže, které nemohl v době uzavření smlouvy předvídat, nebo jestliže třetí osoba se domáhá vydání uložené věci.

§ 524

Není-li ujednáno a ani z okolností, za nichž byla smlouva uzavřena, nevyplývá, jak dlouho má být věc uložena, je opatrovatel povinen vydat věc uložiteli, jakmile jej o to uložitel požádá, a uložitel je povinen převzít věc bez zbytečného odkladu poté, kdy jej opatrovatel k tomu vyzval.

§ 525

Nepřevezme-li uložitel věc včas, může mu opatrovatel k tomu určit přiměřenou lhůtu. Po jejím marném

uplynutím může opatrovatel od smlouvy odstoupit, a jestliže uložitele na to upozorní při stanovení dodatečné lhůty, je oprávněn věc na účet uložitele vhodným způsobem prodat nebo na náklady uložitele uskladnit u třetí osoby.

§ 526

Ustanoveními § 517 až 525 se řídí přiměřeně určení práv a povinností stran i v případech, kdy podle ustanovení tohoto zákona, týkajících se jiných smluv než smlouvy o uložení věci, je jedna strana povinna bez nároku na úplatu pečovat pro druhou stranu o věc, kterou má u sebe, ledaže z těchto ustanovení vyplývá odlišná úprava.

Díl VIII

Smlouva o skladování

§ 527

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o skladování zavazuje se skladovatel převzít věc, aby ji uložil a opatroval, a ukladatel se zavazuje zaplatit mu za to úplatu (skladné).

(2) Jestliže ve smlouvě není uvedeno, zda věc se má opatrovat za úplatu nebo bezplatně, a opatrování věci je předmětem podnikání skladovatele, platí, že strany uzavřely smlouvu o skladování.

§ 528

(1) Skladovatel je povinen věc převzít při jejím předání ukladatelem a převzetí zboží písemně potvrdit.

(2) Potvrzení o převzetí věci ke skladování může mít povahu cenného papíru, s nímž je spojeno právo požadovat vydání skladované věci (skladištní list).

(3) Skladištní list může znít na doručitele nebo na jméno. Zní-li na doručitele, je skladovatel povinen vydat zboží osobě, která skladištní list předloží. Zní-li na jméno, je povinen věc vydat osobě v skladištním listu uvedené. Skladištní list na jméno může oprávněná osoba převádět rubopisem na jiné osoby, pokud v něm není převod vyloučen. O rubopisu platí obdobně předpisy upravující směnky.

(4) Osoba oprávněná domáhat se na základě skladištního listu vydání věci má postavení ukladatele a je povinna na požádání skladovatele potvrdit na skladištním listu převzetí skladované věci.

§ 529

Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, smlouva zaniká, jestliže ukladatel nepředá skladovateli věc k uskladnění do doby stanovené ve smlouvě, jinak do šesti měsíců po uzavření smlouvy.

§ 530

Skladovatel je povinen uložit věc odděleně od ostatních skladovaných věcí s označením, že jde o věci ukladatele. Ukladatel má právo kontrolovat stav skladované věci a brát z ní vzorky.

§ 531

(1) Ukladatel platí skladné ode dne převzetí věci ve výši a způsobem dohodnutým ve smlouvě.

(2) Není-li výše skladného ve smlouvě sjednána, je ukladatel povinen zaplatit skladné obvyklé v době uzavření smlouvy s přihlédnutím k povaze věci, délce a způsobu skladování.

(3) Trvá-li skladování déle než šest měsíců, platí se skladné pololetně pozadu. Skladné za neukončené šestiměsíční období a skladné za kratší dobu skladování se platí při vyzvednutí skladované věci. I po ukončení smlouvy má skladovatel právo na skladné za dobu, po kterou byla skladovaná věc u něho uložena z důvodu, že ji ukladatel včas nevyzvedl.

(4) Skladné kryje všechny náklady spojené se skladováním, nezahrnuje však náklady na pojištění; skladovatel má na ně nárok, jestliže je povinen podle smlouvy dát věc pojistit.

§ 532

(1) Je-li skladování sjednáno na dobu určitou, může ukladatel věc vyzvednout ještě před jejím uplynutím, musí však předtím zaplatit skladné připadající na celou smlouvenou dobu. Před uplynutím sjednané doby může ukladatel požádat znovu o převzetí věci k uskladnění do konce této doby a je povinen uhradit skladovateli náklady s tím spojené.

(2) Není-li uvedena lhůta, na kterou se smlouva uzavírá, má se za to, že se uzavírá na dobu neurčitou. Ukladatel může požadovat kdykoli vydání věci a je povinen zaplatit skladné za dobu, kdy věc byla skladována. Vyzvednutím věci smlouva zaniká.

(3) Skladovatel je oprávněn smlouvu vypovědět jednoměsíční výpovědí. Výpovědní lhůta začíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena ukladateli.

§ 533

(1) Skladovatel odpovídá za škodu na skladované věci, jež vznikla po převzetí věci, a to až do jejího vydání, ledaže tuto škodu nemohl odvrátit při vynaložení odborné péče.

(2) Skladovatel neodpovídá za škodu na věci, jestliže byla způsobena

- a) ukladatelem nebo vlastníkem věci,
- b) vadou nebo přirozenou povahou uložené věci nebo
- c) vadným obalem, na který skladovatel při převzetí věci ukladatele upozornil a toto upozornění zahrnul do potvrzení o převzetí věci; neupozornil-li skladovatel na vadnost obalu, neodpovídá za škodu na věci jen tehdy, když vadnost obalu nebyla poznatelná.

(3) Vznikla-li škoda způsobem uvedeným v odstavci 2, je skladovatel povinen vynaložit odbornou péči, aby škoda byla co nejmenší.

§ 534

(1) Skladovatel může odstoupit od smlouvy,

- a) zatajil-li ukladatel nebezpečnou povahu věci a hrozí-li z ní skladovateli značná škoda,
- b) dlužil-li ukladatel skladné za dobu nejméně tři měsíce,
- c) hrozí-li vznik podstatné škody na uložené věci, kterou skladovatel nemůže odvrátit, nebo
- d) nevyzvedne-li ukladatel věc po skončení doby, po kterou je skladovatel povinen věc skladovat.

(2) Skladovatel může po odstoupení od smlouvy stanovit přiměřenou lhůtu k vyzvednutí věci s upozorněním, že jinak zboží prodá. Po marném uplynutí této lhůty může skladovatel skladované zboží prodat vhodným způsobem na účet ukladatele. Od výtěžku z prodeje, který je povinen skladovatel bez zbytečného odkladu ukladateli vydat, může si odečíst kromě skladného i vynaložené náklady spojené s prodejem.

§ 535

Skladovatel má k zajištění svých nároků ze smlouvy o skladování zákonné zástavní právo na skladovaných věcech, dokud se u něho nacházejí. Toto zákonné zástavní právo má přednost před jinými zástavními právy.

Díl IX

Smlouva o dílo

Oddíl 1

Základní ustanovení

§ 536

(1) Smlouvou o dílo se zavazuje zhotovitel k provedení určitého díla a objednatel se zavazuje k zaplacení ceny za jeho provedení.

(2) Dílem se rozumí zhotovení určité věci, pokud nespadá pod kupní smlouvu, montáž určité věci, její údržba, provedení dohodnuté opravy nebo úpravy určité věci nebo hmotně zachycený výsledek jiné činnosti. Dílem se rozumí vždy zhotovení, montáž, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části.

(3) Cena musí být ve smlouvě dohodnuta nebo v ní musí být alespoň stanoven způsob jejího určení, ledaže strany ve smlouvě projeví vůli uzavřít smlouvu i bez tohoto určení.

Oddíl 2

Provedení díla

§ 537

(1) Zhotovitel je povinen provést dílo na svůj náklad a na své nebezpečí ve sjednané době, jinak v době přiměřené s přihlédnutím k povaze díla. Nevyplývá-li ze smlouvy nebo z povahy díla něco jiného, může zhotovitel provést dílo ještě před sjednanou dobou.

(2) Objednatel je povinen provedené dílo převzít.

(3) Při provádění díla postupuje zhotovitel samostatně a není při určení způsobu provedení díla vázán pokyny objednatele, ledaže se k jejich plnění výslovně zavázal.

§ 538

Zhotovitel díla může pověřit jeho provedením jinou osobu, jestliže ze smlouvy nebo z povahy díla nevyplývá nic jiného. Při provádění díla jinou osobou má zhotovitel odpovědnost, jako by dílo prováděl sám.

Oddíl 3

Věci určené k provedení díla

§ 539

(1) Věci, které má objednatel podle smlouvy opatřit k provedení díla, je povinen předat zhotoviteli v době určené ve smlouvě, jinak bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy. V pochybnostech se má za to, že o cenu těchto věcí se nesnižuje cena za provedení díla.

(2) Neopatří-li věci objednatel včas, může mu pro to zhotovitel poskytnout přiměřenou lhůtu a po jejím marném uplynutí může sám po předchozím upozornění opatřit věci na účet objednatele. Objednatel je povinen uhradit jejich cenu a účelné náklady s tím spojené bez zbytečného odkladu poté, kdy jej o to zhotovitel požádá.

(3) Věci, které jsou potřebné k provedení díla a k jejichž opatření není podle smlouvy zavázán objednatel, je povinen opatřit zhotovitel.

§ 540

(1) Objednatel nese nebezpečí škody na věcech, které opatřil k provedení díla, a zůstává jejich vlastníkem až do doby, kdy se zpracováním stanou součástí předmětu díla.

(2) Za věc převzatou od objednatele do opatrování za účelem jejího zpracování při provádění díla nebo za účelem její opravy nebo úpravy odpovídá zhotovitel jako skladovatel.

(3) Po dokončení díla nebo po zániku závazku dílo provést je zhotovitel povinen bez zbytečného odkladu vrátit objednateli věci od něho převzaté, jež nebyly zpracovány při provádění díla.

§ 541

Ohledně věcí, které zhotovitel opatřil k provedení díla, má postavení prodávajícího, pokud z ustanovení upravujících smlouvu o dílo nevyplývá něco jiného. V pochybnostech se má za to, že kupní cena těchto věcí je zahrnuta v ceně za provedení díla.

Oddíl 4

Vlastnické právo k zhotovované věci a nebezpečí škody na ní

§ 542

(1) Jestliže zhotovitel zhotovuje věc u objednatele,

na jeho pozemku nebo na pozemku, který objednatel opatřil, objednatel nese nebezpečí škody na zhotovované věci a je jejím vlastníkem, jestliže smlouva nestanoví něco jiného.

(2) V případech, na něž se nevztahuje odstavec 1, nese zhotovitel nebezpečí škody na zhotovované věci a je jejím vlastníkem. Pro určení přechodu nebezpečí škody na zhotovované věci ze zhotovitele na objednatele se použije obdobně ustanovení o přechodu nebezpečí škody na zboží z prodávajícího na kupujícího.

(3) Na zhotovitele nepřechází nebezpečí škody na věci, jež je předmětem údržby, opravy nebo úpravy, ani vlastnické právo k ní.

§ 543

(1) Má-li ke zhotovené věci vlastnické právo zhotovitel a závazek provést dílo zanikne z důvodu, za který neodpovídá objednatel, je objednatel oprávněn požadovat zaplacení ceny věcí zhotovitelem od něho převzatých, které zhotovitel zpracoval při provedení díla nebo které nelze vrátit. Nárok objednatele na náhradu škody tím není dotčen.

(2) Zanikl-li závazek provést dílo z důvodu, za který odpovídá objednatel, je objednatel oprávněn požadovat úhradu toho, o co se zhotovitel obohatil.

§ 544

(1) Má-li ke zhotovované věci vlastnické právo objednatel a věc nelze vzhledem k její povaze vrátit nebo předat zhotoviteli, je objednatel povinen uhradit zhotoviteli to, o co se objednatel zhotovováním věcí obohatil, jestliže závazek zanikl z důvodu, za který objednatel neodpovídá.

(2) Zanikl-li závazek v případech uvedených v odstavci 1 z důvodů, za něž odpovídá objednatel, může zhotovitel požadovat úhradu ceny věcí, které účelně opatřil a jež se zpracováním staly součástí zhotovované věci, pokud cena těchto věcí není zahrnuta v nároku zhotovitele podle § 548 odst. 2.

§ 545

Ustanovení § 544 platí obdobně v případech, kdy předmětem díla je montáž, údržba, oprava nebo úprava věci.

Oddíl 5

Cena za dílo

§ 546

(1) Objednatel je povinen zhotoviteli zaplatit cenu dohodnutou ve smlouvě nebo určenou způsobem stanoveným ve smlouvě. Není-li cena takto dohodnutá nebo určitelná a smlouva je přesto platná (§ 536 odst. 2), je objednatel povinen zaplatit cenu, která se obvykle platí za srovnatelné dílo v době uzavření smlouvy za obdobných obchodních podmínek.

(2) Sjednání a poskytnutí záloh na cenu za dílo se nedotýká účinků podle § 548 a 549.

§ 547

Cena podle rozpočtu

(1) Na výši ceny nemá vliv, že cena byla určena na základě rozpočtu, jenž je součástí smlouvy nebo byl objednateli sdělen zhotovitelem do uzavření smlouvy.

(2) Byla-li však cena určena na základě rozpočtu, ohledně něhož ze smlouvy vyplývá, že se nezaručuje jeho úplnost, může se zhotovitel domáhat přiměřeného zvýšení ceny, objeví-li se při provádění díla potřeba činností do rozpočtu nezahrnutých, pokud tyto činnosti nebyly předvídatelné v době uzavření smlouvy.

(3) Byla-li cena určena na základě rozpočtu, který podle smlouvy se považuje za nezávazný, může se zhotovitel domáhat, aby bylo určeno zvýšení ceny o částku, o níž nevyhnutelně převyšší náklady účelně vynaložené zhotovitelem, náklady zahrnuté do rozpočtu.

(4) Nesouhlasí-li se zvýšením ceny objednatel, určí její zvýšení soud na návrh zhotovitele.

(5) Objednatel může bez zbytečného odkladu odstoupit od smlouvy, požaduje-li zhotovitel zvýšení ceny podle odstavců 2 a 3 o částku, jež přesahuje o více než 10 % cenu stanovenou na základě rozpočtu. V tomto případě je objednatel povinen nahradit zhotoviteli část ceny odpovídající rozsahu částečného provedení díla podle rozpočtu.

(6) Zhotoviteli zaniká nárok na určení zvýšení ceny podle odstavců 2 a 3, jestliže neoznámí nutnost překročení rozpočtované částky a výši požadovaného zvýšení ceny bez zbytečného odkladu poté, kdy se ukázalo, že je nevyhnutelné překročení ceny, jež byla určena na základě rozpočtu.

§ 548

(1) Objednatel je povinen zaplatit zhotoviteli cenu v době sjednané ve smlouvě. Pokud ze smlouvy nebo tohoto zákona nevyplývá něco jiného, vzniká nárok na cenu provedením díla.

(2) Odstoupil-li zhotovitel od smlouvy pro prodlení objednatele a nespočívá-li překážka pro splnění povinnosti objednatele v okolnostech vylučujících odpovědnost (§ 374), náleží zhotoviteli cena, na kterou má nárok na základě smlouvy. Od této ceny se však odečte to, co zhotovitel ušetřil neprovedením díla v plném rozsahu.

§ 549

(1) Dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na omezení rozsahu díla a nesjednají-li jeho důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit jen cenu přiměřeně sníženou; dohodnou-li se tímto způsobem na rozšíření díla, je objednatel povinen zaplatit cenu přiměřeně zvýšenou.

(2) Dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na změně díla a nesjednají-li její důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit cenu zvýšenou nebo sníženou s přihlédnutím k rozdílu v rozsahu nutné čin-

nosti a v účelných nákladech spojených se změněným prováděním díla.

*Oddíl 6***Způsob provádění díla**

§ 550

Objednatel je oprávněn kontrolovat provádění díla. Zjistí-li objednatel, že zhotovitel provádí dílo v rozporu se svými povinnostmi, je objednatel oprávněn požadovat se toho, aby zhotovitel odstranil vady vzniklé vadným prováděním a dílo prováděl řádným způsobem. Jestliže zhotovitel díla tak neučiní ani v přiměřené lhůtě mu k tomu poskytnuté a postup zhotovitele by vedl nepochybně k podstatnému porušení smlouvy (§ 345 odst. 2), je objednatel oprávněn odstoupit od smlouvy.

§ 551

(1) Zhotovitel je povinen upozornit objednatele bez zbytečného odkladu na nevhodnou povahu věcí převzatých od objednatele nebo pokynů daných mu objednatelem k provedení díla, jestliže zhotovitel mohl tuto nevhodnost zjistit při vynaložení odborné péče. Jestliže nevhodné věci nebo pokyny překážejí v řádném provádění díla, je zhotovitel povinen jeho provádění v nezbytném rozsahu přerušit do doby výměny věcí nebo změny pokynů objednatele nebo písemného sdělení, že objednatel trvá na provádění díla s použitím předaných věcí a daných pokynů. O dobu, po kterou bylo nutno provádění díla přerušit, se prodlužuje lhůta stanovená pro jeho dokončení. Zhotovitel má rovněž nárok na úhradu nákladů spojených s přerušением provádění díla nebo s použitím nevhodných věcí do doby, kdy jejich nevhodnost mohla být zjištěna.

(2) Zhotovitel, který splnil povinnost uvedenou v odstavci 1, neodpovídá za nemožnost dokončení díla nebo za vady dokončeného díla způsobené nevhodnými věcmi nebo pokyny, jestliže objednatel na jejich použití při provádění díla písemně trval. Při nedokončení díla má zhotovitel nárok na cenu sníženou o to, co ušetřil tím, že neprovedl dílo v plném rozsahu.

(3) Zhotovitel, který nesplnil povinnost uvedenou v odstavci 1, odpovídá za vady díla způsobené použitím nevhodných věcí předaných objednatelem nebo pokynů daných mu objednatelem.

§ 552

(1) Zjistí-li zhotovitel při provádění díla skryté překážky, týkající se věci, na níž má být provedena oprava nebo úprava, nebo místa, kde má být dílo provedeno, a tyto překážky znemožňují provedení díla dohodnutým způsobem, je zhotovitel povinen to oznámit bez zbytečného odkladu objednateli a navrhnout mu změnu díla. Do dosažení dohody o změně díla je zhotovitel oprávněn provádění díla přerušit. Nedo-
hodnou-li se strany v přiměřené lhůtě na změně smlouvy, může kterákoliv ze stran od smlouvy odstoupit.

(2) Jestliže zhotovitel neporušil svou povinnost zjistit před započatím provádění díla překážky uvedené v odstavci 1, nemá žádná ze stran nárok na náhradu škody; zhotovitel má nárok na cenu za část díla, jež bylo provedeno do doby, než překážky mohl odhalit při vynaložení odborné péče.

§ 553

(1) Stanoví-li smlouva, že objednatel je oprávněn zkontrolovat předmět díla na určitém stupni jeho provádění, je zhotovitel povinen včas objednatele pozvat k provedení kontroly.

(2) Nesplní-li zhotovitel povinnost uvedenou v odstavci 1, je povinen umožnit objednateli provedení dodatečné kontroly a nést náklady s tím spojené.

(3) Nedostavil-li se objednatel ke kontrole, na kterou byl řádně pozván nebo která se měla konat podle dohodnutého časového rozvrhu, může zhotovitel pokračovat v provádění díla. Jestliže však účast na kontrole byla objednateli znemožněna překážkou, kterou nemohl odvrátit, může objednatel bez zbytečného odkladu požadovat provedení dodatečné kontroly, je však povinen zhotoviteli nahradit náklady způsobené opožděním kontroly.

Oddíl 7

Provedení díla

§ 554

(1) Zhotovitel splní svou povinnost provést dílo jeho řádným ukončením a předáním předmětu díla objednateli v dohodnutém místě, jinak v místě stanoveném tímto zákonem. Je-li místem předání jiné místo, než je uvedené v odstavcích 2 a 4, vyzve zhotovitel objednatele k převzetí díla.

(2) Není-li toto místo dohodnuto a smlouva zahrnuje povinnost zhotovitele odeslat předmět díla, uskutečňuje se předání předmětu díla jeho předáním prvním dopravci, který má uskutečnit přepravu do místa určení. Zhotovitel umožní objednateli uplatnění práv z přepravní smlouvy, pokud tato práva nemá objednatel již na základě této smlouvy.

(3) Jestliže smlouva nestanoví místo předání a ani povinnost zhotovitele odeslat předmět díla, uskutečňuje se předání v místě, v němž se podle smlouvy mělo dílo provádět; není-li ve smlouvě toto místo určeno, uskutečňuje se předání v místě, o němž objednatel věděl nebo musel vědět v době uzavření smlouvy, že v něm bude zhotovitel dílo provádět.

(4) V případech, na něž se nevztahují odstavce 1 až 3, uskutečňuje se předání díla v místě, kde má zhotovitel sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště nebo organizační složku, jestliže její místo včas objednateli oznámí.

(5) Předáním zhotovené věci nabývá k ní objednatel vlastnické právo, jestliže je do této doby měl zhotovitel, a na objednatele přechází nebezpečí škody na zhotovené věci, jestliže je do této doby nesl zhotovitel. Ustanovení § 444 až 446, § 455 až 459 a § 461 platí obdobně.

(6) Požádá-li o to kterákoli strana, sepíše se o předání předmětu díla zápis, který podepíše obě strany.

§ 555

(1) Nezahrnuje-li smlouva povinnost zhotovitele předmět díla odeslat, splní zhotovitel svou povinnost provést dílo, jestliže umožní objednateli nakládat s předmětem díla řádně provedeným v místě stanoveném v § 554. Zahrnuje-li závazek zhotovitele provést montáž jím zhotovené, opravené nebo upravené věci, je závazek splněn řádným provedením této montáže.

(2) Jestliže podle smlouvy má být řádné provedení díla prokázáno provedením dohodnutých zkoušek, považuje se provedení díla za dokončené teprve, když tyto zkoušky byly úspěšně provedeny. K účasti na nich je zhotovitel povinen objednatele včas pozvat.

(3) Neúčast objednatele na zkouškách, k jejichž provedení byl objednatel včas pozván, nebrání provedení zkoušek. Ustanovení § 553 odst. 3 o opakování zkoušek platí obdobně.

(4) Výsledek zkoušek se zachytí v zápisu podepsaném oběma stranami. Není-li objednatel přítomen, podepíše zápis místo něho hodnověrná a nestranná osoba, jež se zkoušek zúčastnila.

§ 556

Spočívá-li dílo v jiném výsledku činnosti než zhotovení věci, montáži, údržbě, opravě nebo úpravě věci, je zhotovitel povinen při této činnosti postupovat v rámci stanoveném smlouvou s odbornou péčí tak, aby se dosáhlo hmotně zachyceného výsledku činnosti určeného ve smlouvě. Zhotovitel je povinen hmotně zachycený výsledek předat objednateli.

§ 557

Výsledek činnosti, jež je předmětem díla podle § 556, je zhotovitel oprávněn poskytnout i jiným osobám než objednateli, pokud to dovoluje smlouva. Neobsahuje-li smlouva zákaz tohoto poskytnutí, je k němu zhotovitel oprávněn, není-li to vzhledem k povaze díla v rozporu se zájmy objednatele.

§ 558

Je-li předmětem díla podle § 556 výsledek činnosti, který je chráněn právem z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, je objednatel oprávněn použít jej pouze k účelu vyplývajícímu z uzavřené smlouvy o dílo. K jiným účelům je oprávněn jej použít jen se souhlasem zhotovitele.

§ 559

Zhotovitel odpovídá za porušení práva jiné osoby z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví v důsledku použití předmětu díla, jestliže k tomuto po-

rušení dojde podle československého právního řádu nebo podle právního řádu státu, kde má být předmět díla využit, a zhotovitel o tom věděl v době uzavření smlouvy. Pro právní vady díla platí přiměřeně § 434 a 435.

Oddíl 8 Vady díla

§ 560

(1) Dílo má vady, jestliže provedení díla neodpovídá výsledku určenému ve smlouvě.

(2) Zhotovitel odpovídá za vady, jež má dílo v době jeho předání (§ 554); jestliže však nebezpečí škody na zhotovené věci přechází na objednatele později, je rozhodující doba tohoto přechodu. Za vady díla, na něž se vztahuje záruka za jakost, odpovídá zhotovitel v rozsahu této záruky.

(3) Zhotovitel odpovídá za vady díla vzniklé po době uvedené v odstavci 2, jestliže byly způsobeny porušením jeho povinností.

(4) Spočívá-li dílo ve zhotovení věci, platí obdobně ustanovení § 420 až 422 a § 426.

§ 561

Zhotovitel neodpovídá za vady díla, jestliže tyto vady byly způsobeny použitím věci předaných mu k zpracování objednatelem v případě, že zhotovitel ani při vynaložení odborné péče nevhodnost těchto věcí nemohl zjistit nebo na ně objednatel upozornil a objednatel na jejich použití trval. Zhotovitel rovněž neodpovídá za vady způsobené dodržáním nevhodných pokynů daných mu objednatelem, jestliže zhotovitel na nevhodnost těchto pokynů upozornil a objednatel na jejich dodržení trval nebo jestliže zhotovitel tuto nevhodnost nemohl zjistit.

§ 562

(1) Objednatel je povinen předmět díla prohlédnout nebo zařídit jeho prohlídku podle možnosti co nejdříve po předání předmětu díla.

(2) Soud nepřiznává objednateli právo z vad díla, jestliže objednatel neoznámí vady díla

- a) bez zbytečného odkladu poté, kdy je zjistí,
- b) bez zbytečného odkladu poté, kdy je měl zjistit při vynaložení odborné péče při prohlídce uskutečněné podle odstavce 1,
- c) bez zbytečného odkladu poté, kdy mohly být zjištěny později při vynaložení odborné péče, nejspíše však do dvou let a u staveb do pěti let od předání předmětu díla. U vad, na něž se vztahuje záruka, platí místo této lhůty záruční doba.

(3) Ustanovení § 428 odst. 2 a 3 se použijí obdobně na účinky uvedené v odstavci 2.

§ 563

(1) Záruční doba týkající se díla počíná běžet předáním díla.

(2) Pro záruku za jakost díla jinak platí přiměřeně ustanovení § 429 až 431,

§ 564

Při vadách díla platí přiměřeně § 436 až 441. Objednatel však není oprávněn požadovat provedení náhradního díla, jestliže předmět díla vzhledem k jeho povaze nelze vrátit nebo předat zhotoviteli.

§ 565

Využije-li zhotovitel podle ustanovení uvedených v § 564 práva odstoupit od smlouvy týkající se předmětu díla, který nelze vrátit nebo předat zhotoviteli, neplatí § 441. Objednatel však není oprávněn odstoupit od smlouvy, jestliže vady díla neoznámil včas zhotoviteli.

Díl X

Smlouva mandátní

§ 566

(1) Mandátní smlouvou se zavazuje mandatář, že pro mandanta na jeho účet zařídí za úplaty určitou obchodní záležitost uskutečněním právních úkonů jménem mandanta nebo uskutečněním jiné činnosti, a mandant se zavazuje zaplatit mu za to úplatu.

(2) Je-li zařízení záležitosti předmětem podnikatelské činnosti mandatáře, má se za to, že úplata byla smluvna.

§ 567

(1) Mandatář je povinen postupovat při zařizování záležitosti s odbornou péčí.

(2) Činnost, k níž se mandatář zavázal, je povinen uskutečňovat podle pokynů mandanta a v souladu s jeho zájmy, které mandatář zná nebo musí znát. Mandatář je povinen oznámit mandantovi všechny okolnosti, které zjistil při zařizování záležitosti a jež mohou mít vliv na změnu pokynů mandanta.

(3) Od pokynů mandanta se může mandatář odchýlit, jen je-li to naléhavě nezbytné v zájmu mandanta a mandatář nemůže včas obdržet jeho souhlas. Ani v těchto případech se však mandatář nesmí od pokynů odchýlit, jestliže je to zakázáno smlouvou nebo mandantem.

§ 568

(1) Mandatář je povinen zařídit záležitost osobně, jen jestliže to stanoví smlouva. Poruší-li tuto povinnost, odpovídá za škodu tím způsobenou mandantovi.

(2) Mandant je povinen předat včas mandatáři věci a informace, jež jsou nutné k zařizování záležitosti, po-

kud z jejich povahy nevyplývá, že je má obstarat mandatář.

(3) Vyžaduje-li zařízení záležitosti uskutečnění právních úkonů jménem mandanta, je mandant povinen vystavit včas mandatáři písemně potřebnou plnou moc.

(4) Není-li plná moc obsažena ve smlouvě, nenahrazuje ji převzetí smluvního závazku mandatářem jednat jménem mandanta, a to ani v případě, že osoba, s kterou mandatář jedná, o tomto závazku ví.

§ 569

Mandatář je povinen předat bez zbytečného odkladu mandantovi věci, které za něho převzal při vyřizování záležitosti.

§ 570

Mandatář odpovídá za škodu na věcech převzatých od mandanta k zařízení záležitosti a na věcech převzatých při jejím zařizování od třetích osob, ledaže tuto škodu nemohl odvrátit ani při vynaložení odborné péče. Tyto věci je mandatář povinen dát včas pojistit, jen když to stanoví smlouva nebo když jej mandant o to požádá, a to na účet mandanta.

§ 571

(1) Není-li výše úplaty ve smlouvě stanovena, je mandant povinen zaplatit mandatáři úplatu, která je obvyklá v době uzavření smlouvy za činnost obdobnou činnosti, kterou mandatář uskutečnil při zařízení záležitosti.

(2) Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, vznikne mandatáři nárok na úplatu, když řádně vykoná činnost, ke které byl povinen, a to bez ohledu na to, zda přinesla očekávaný výsledek, či nikoliv. Lze-li očekávat, že v souvislosti s vyřizováním záležitosti vzniknou mandatáři značné náklady, může mandatář požadovat po uzavření smlouvy přiměřenou zálohu.

§ 572

Mandant je povinen uhradit mandatáři náklady, které mandatář nutně nebo účelně vynaložil při plnění svého závazku, ledaže z jejich povahy vyplývá, že jsou již zahrnuty v úplatě.

§ 573

Mandatář neodpovídá za porušení závazku osoby, s níž uzavřel smlouvu při zařizování záležitosti, ledaže se ve smlouvě zaručil za splnění závazků převzatých jinými osobami v souvislosti se zařizováním záležitosti.

§ 574

(1) Mandant může smlouvu kdykoli částečně nebo v celém rozsahu vypovědět.

(2) Nestanoví-li výpověď pozdější účinnost, nabývá účinnosti dnem, kdy se o ní mandatář dověděl nebo mohl dovědět.

(3) Od účinnosti výpovědi je mandatář povinen nepokračovat v činnosti, na kterou se výpověď vztahuje. Je však povinen mandanta upozornit na opatření potřebná k tomu, aby se zabránilo vzniku škody bezprostředně hrozící mandantovi nedokončením činnosti související se zařizováním záležitosti.

(4) Za činnost řádně uskutečněnou do účinnosti výpovědi má mandatář nárok na úhradu nákladů vynaložených podle § 572 a na přiměřenou část úplaty.

§ 575

(1) Mandatář může smlouvu vypovědět s účinností ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena mandantovi, nevyplývá-li z výpovědi doba pozdější.

(2) Ke dni účinnosti výpovědi zaniká závazek mandatáře uskutečňovat činnost, ke které se zavázal. Jestliže tímto přerušením činnosti by vznikla mandantovi škoda, je mandatář povinen jej upozornit, jaká opatření je třeba učinit k jejímu odvrácení. Jestliže tato opatření mandant nemůže učinit ani pomocí jiných osob a požádá mandatáře, aby je učinil sám, je mandatář k tomu povinen.

(3) Závazek mandatáře zaniká jeho smrtí, je-li fyzickou osobou, nebo jeho zánikem, je-li právnickou osobou.

(4) Ohledně činnosti uskutečněné ode dne výpovědi do její účinnosti a uskutečněné podle odstavce 2 má mandatář nárok na úhradu nákladů podle § 572 a na část úplaty přiměřené výsledku dosaženému při zařizování záležitosti.

§ 576

Ustanovení § 567 až 575 se použijí přiměřeně v případech, kdy je povinnost podle jiných ustanovení tohoto zákona zařídit určitou záležitost na účet jiného, ledaže z těchto jiných ustanovení vyplývá něco jiného.

Díl XI

Smlouva komisionářská

§ 577

Základní ustanovení

Smlouvou komisionářskou se zavazuje komisionář, že zařídí vlastním jménem pro komitenta na jeho účet určitou obchodní záležitost; a komitent se zavazuje zaplatit mu úplatu.

§ 578

(1) Komisionář je povinen při zařizování záležitosti jednat s potřebnou odbornou péčí podle pokynů komitenta.

(2) Od pokynů komitenta se může komisionář odchýlit, jen když je to v zájmu komitenta a nemůže-li si vyžádat jeho včasný souhlas. Při porušení této povinnosti nemusí komitent uznat jednání za uskutečněné na svůj účet, jestliže účinnost jednání pro sebe odmítl bez zbytečného odkladu poté, co se o obsahu jednání dověděl.

§ 579

(1) Komisionář je povinen chránit jemu známé zájmy komitenta související se zařizováním záležitosti a oznámit mu všechny okolnosti, jež mohou mít vliv na změnu komitentových příkazů. Pojištění je komisionář povinen obstarat, jen když to stanoví smlouva nebo když dostal k tomu příkaz od komitenta, a to na účet komitenta.

(2) Komisionář je povinen podávat komitentovi zprávy o zařizování záležitosti způsobem stanoveným ve smlouvě, jinak na výzvu komitenta.

§ 580

(1) Nestanoví-li smlouva něco jiného, je komisionář povinen použít ke splnění smlouvy jiné osoby, jestliže nemůže svůj závazek splnit sám.

(2) Použije-li komisionář ke splnění závazku jiné osoby, odpovídá jako by záležitost obstarával sám.

§ 581

Z jednání komisionáře nevznikají komitentu ve vztahu k třetím osobám ani práva ani povinnosti. Komitent však může přímo na třetí osobě požadovat vydání věci nebo splnění závazku, které pro něho opatřil komisionář, jestliže tak nemůže učinit komisionář pro okolnosti, které se týkají jeho osoby.

§ 582

Komitent může požadovat na komisionáři splnění závazku třetí osoby, aniž tato splnila svůj závazek vůči komisionáři, jen pokud komisionář tento závazek písemně převzal nebo jestliže porušil příkazy komitenta týkající se osoby, s níž měla být smlouva na účet komitenta uzavřena. V takovém případě platí přiměřeně ustanovení o ručení.

§ 583

(1) K movitým věcem svěřeným komisionáři k prodeji má komitent vlastnické právo, dokud je nenačítá třetí osoba. Vlastnické právo k movitým věcem získaným pro komitenta nabývá komitent jejich předáním komisionáři.

(2) Za škodu na věcech uvedených v odstavci 1 odpovídá komisionář podle ustanovení o smlouvě o skladování.

§ 584

(1) Po zařizení záležitosti je komisionář povinen o výsledku podat komitentovi zprávu a provést vyúčtování.

(2) Ve zprávě komisionář označí osobu, s kterou smlouvu uzavřel. Jestliže tak neučiní, je komitent oprávněn vymáhat vůči komisionáři nárok na plnění závazku z této smlouvy.

§ 585

Komisionář je povinen bez zbytečného odkladu

převést na komitenta práva získaná při zařizování záležitosti a vydat mu vše, co přitom získal, a komitent je povinen je převzít.

§ 586

Jestliže osoba, s kterou komisionář uzavřel smlouvu při zařizování záležitosti, poruší své závazky, je komisionář povinen na účet komitenta splnění těchto závazků vymáhat, nebo jestliže s tím komitent souhlasí, postoupit mu pohledávky odpovídající těmto závazkům.

§ 587

(1) Nebyla-li výše úplaty sjednána, přísluší komisionáři úplata přiměřená uskutečněné činnosti a dosaženému výsledku s přihlédnutím k úplatě obvykle poskytované za obdobnou činnost v době uzavření smlouvy.

(2) Komisionáři vzniká nárok na úplatu, jakmile splní povinnosti stanovené v § 584 až 586.

§ 588

Zároveň s úplatou je komitent povinen uhradit komisionáři náklady, které komisionář nutně nebo užitečně vynaložil při plnění svého závazku. V pochybnostech se má za to, že v úplatě je obsažena i náhrada nákladů.

§ 589

Pro komisionářskou smlouvu platí obdobně ustanovení § 574 a 575.

§ 590

Je-li předmětem závazku komisionáře trvalá činnost, použije se na vztah mezi komitentem a komisionářem přiměřeně též ustanovení upravující smlouvu o obchodním zastoupení.

Díl XII

Smlouva o kontrolní činnosti

§ 591

Základní ustanovení

Smlouvou o kontrolní činnosti se zavazuje vykonavatel kontroly provést nestranně zjištění stavu určité věci nebo ověření výsledku určité činnosti a vydat o tom kontrolní osvědčení a objednavatel kontroly se zavazuje zaplatit mu za to úplatu.

§ 592

(1) Vykonavatel kontroly je povinen provést kontrolu nestranným způsobem a zjištěný stav popsat v kontrolním osvědčení.

(2) Ustanovení smlouvy, jimiž se ukládají vykonavateli kontroly povinnosti, jež by mohly ovlivnit nestrannost prováděné kontroly nebo správnost kontrolního osvědčení, jsou neplatná.

§ 593

Vykonavatel kontroly je povinen provádět kontrolu s vynaložením odborné péče s přihlédnutím ke stanovenému způsobu kontroly, k době, místu a rozsahu kontroly, jakož i ke stavu, v jakém se nacházel předmět kontroly v době jejího provádění.

§ 594

(1) Vykonavatel kontroly je povinen ji provést v rozsahu a způsobem stanoveným ve smlouvě, jinak v rozsahu a způsobem obvyklým při obdobných kontrolách.

(2) Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, má se za to, že se kontrola má uskutečnit bez zbytečného odkladu v místě, kde se podle smlouvy nachází předmět kontroly. Není-li toto místo ve smlouvě uvedeno, je objednavatel povinen oznámit včas vykonavateli kontroly dobu a místo, kde se má kontrola uskutečnit.

§ 595

(1) Vykonavatel kontroly má nárok na úplatu po splnění povinnosti provést kontrolu a vydat kontrolní osvědčení.

(2) Není-li úplata smluvena, je objednatel povinen zaplatit úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy se zřetelem k předmětu, rozsahu, způsobu a místu kontroly.

(3) Vedle úplaty je objednatel povinen uhradit vykonavateli kontroly i nutné a účelně vynaložené náklady vzniklé při provedení kontroly, pokud z jejich povahy nevyplývá, že jsou již zahrnuty v úplatě.

§ 596

Objednatel je povinen poskytnout vykonavateli kontroly součinnost nutnou k provedení kontroly, zejména mu umožnit potřebný přístup k předmětu kontroly.

§ 597

Provedení kontroly se nedotýká právních poměrů mezi objednatelům a jinými osobami, zejména osobami, jimž je určen nebo od nichž pochází předmět kontroly.

§ 598

Jestliže vykonavatel kontroly neprovedl kontrolu řádně, nevznikají mu nároky podle § 595 a objednatel může po uplynutí doby stanovené pro provedení kontroly od smlouvy odstoupit.

§ 599

Vykonavatel kontroly je povinen nahradit škodu způsobenou porušením povinnosti provést řádně kontrolu, jen pokud tato škoda nemůže být nahrazena uplatněním nároku objednatelě vůči osobě odpovědné za vadné plnění, jež je předmětem kontroly. Jako náhradu škody však nemůže objednatel požadovat náhradu toho, co opomenul včas oznámit nebo vymáhat vůči

osobě odpovědné za vadné plnění předmětu kontroly, nebo co objednatel nemůže vymáhat vzhledem k ujednání uzavřenému s touto osobou, jež takový nárok po provedené kontrole vylučuje.

§ 600

Je-li vykonavatel kontroly podle § 599 povinen k náhradě škody, přecházejí na něho zaplacením této náhrady nároky, které má objednatel vůči osobě odpovědné za vadné plnění předmětu kontroly tak, jako by mu byly tyto nároky postoupeny.

Díl XIII

Smlouva zasílatelská

§ 601

Základní ustanovení

(1) Smlouvou zasílatelskou se zavazuje zasílatel příkazci, že mu vlastním jménem na jeho účet obstará přepravu věcí z určitého místa do určitého jiného místa, a příkazce se zavazuje zaplatit zasílateli úplatu.

(2) Zasílatel je oprávněn žádat, aby mu byl dán písemně příkaz k obstarání přepravy (zasílatelský příkaz), jestliže smlouva nemá písemnou formu.

§ 602

(1) V rámci smlouvy je zasílatel povinen plnit pokyny příkazce. Zasílatel je povinen upozornit příkazce na zjevnou nesprávnost jeho pokynů. Neobdrží-li zasílatel od příkazce potřebné pokyny, je povinen požádat příkazce o jejich doplnění. Při nebezpečí z prodlení je však povinen postupovat i bez těchto pokynů tak, aby byly co nejvíce chráněny zájmy příkazce, které jsou zasílateli známé.

(2) Stanoví-li smlouva, že před vydáním zásilky nebo dokladu umožňujících nakládat se zásilkou, zasílatel vybere určitou peněžní částku od příjemce nebo uskuteční jiný inkasní úkon, platí přiměřeně ustanovení o bankovním dokumentárním inkasu (§ 697 a násl.).

§ 603

(1) Při plnění závazku je zasílatel povinen s vynaložením odborné péče sjednat způsob a podmínky přepravy odpovídající co nejlépe zájmům příkazce, jež vyplývají ze smlouvy a jeho příkazů nebo jež jsou zasílateli jinak známé.

(2) Zasílatel odpovídá za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy, ledaže ji nemohl odvrátit při vynaložení odborné péče.

(3) Zasílatel je povinen zásilku pojistit, jen když to stanoví smlouva.

§ 604

Příkazce je povinen poskytnout zasílateli správné údaje o obsahu zásilky a jeho povaze, jakož i o jiných skutečnostech potřebných k uzavření smlouvy o pře-

pravě a odpovídá za škodu, která zasílateli vznikne porušením této povinnosti.

§ 605

(1) Neodporuje-li to smlouvě nebo nezakáže-li to příkazce nejpozději do začátku uskutečňování přepravy, může zasílatel přepravu, kterou má obstarat, uskutečnit sám.

(2) Použije-li zasílatel k obstarání přepravy dalšího zasílatele (meziasílatele), odpovídá přitom, jako by přepravu obstaral sám.

§ 606

(1) Zasílatel je povinen podat příkazci zprávu o škodě, která zásilce hrozí nebo která na ní vznikla, jakmile se o tom dozví, jinak odpovídá za škodu vzniklou příkazci tím, že tuto povinnost nesplnil.

(2) Hrozí-li bezprostředně podstatná škoda na zásilce a není-li čas vyžádat si pokyny příkazce nebo prodlévá-li příkazce s takovými pokyny, může zasílatel zásilku prodat vhodným způsobem na účet příkazce.

§ 607

(1) Zasílateli přísluší smluvní úplata, nebo nebyla-li smluvna, úplata obvyklá v době sjednání smlouvy při obstarání obdobné přepravy. Kromě toho má zasílatel nárok na úhradu nutných a užitečných nákladů, které zasílatel vynaložil za účelem splnění svých závazků. Kromě toho má zasílatel nárok na úhradu nákladů, které účelně vynaložil při plnění svého závazku.

(2) Příkazce je povinen poskytnout zasílateli přiměřenou zálohu na náklady spojené s plněním závazku zasílatele, a to dříve, než zasílatel začne s jeho plněním.

(3) Příkazce je povinen zaplatit zasílateli úplatu a vzniklé náklady bez zbytečného odkladu poté, kdy zasílatel zajistil obstarání přepravy uzavřením potřebných smluv s dopravci, popřípadě mezi zasílateli a podal o tom zprávu příkazci.

§ 608

K zajištění svých nároků vůči příkazci má zasílatel zástavní právo k zásilce, dokud je zásilka u zasílatele nebo u někoho, kdo ji má u sebe jeho jménem, anebo dokud má zasílatel listiny, které jej opravňují, aby se zásilkou nakládal.

§ 609

Na zasílatelskou smlouvu se použijí podpůrně ustanovení o smlouvě komisionářské.

Díl XIV

Smlouva o přepravě věci

§ 610

Základní ustanovení

Smlouvou o přepravě věci se dopravce zavazuje

odesílateli, že přepraví věc (zásilku) z určitého místa (místo odeslání) do určitého jiného místa (místo určení), a odesílatel se zavazuje zaplatit mu úplatu (převravné).

§ 611

(1) Dopravce je oprávněn požadovat, aby mu odesílatel potvrdil požadovanou přepravu v přepravním dokladu, a odesílatel je oprávněn požadovat, aby mu dopravce písemně potvrdil převzetí zásilky.

(2) Je-li k provedení přepravy potřeba zvláštních listin, je odesílatel povinen předat je dopravci nejpozději při předání zásilky k přepravě. Odesílatel odpovídá za škodu způsobenou dopravci nepředáním těchto listin nebo jejich nesprávností.

(3) Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, smlouva zaniká, jestliže odesílatel nepožádal dopravce o převzetí zásilky v době stanovené ve smlouvě, jinak do šesti měsíců od uzavření smlouvy.

§ 612

(1) Podle smlouvy může být dopravce povinen vydat odesílateli při převzetí zásilky k přepravě náložný list.

(2) Náložný list je listina, s níž je spojeno právo požadovat na dopravci vydání zásilky v souladu s obsahem této listiny. Dopravce je povinen zásilku vydat osobě oprávněné podle náložného listu, jestliže mu tato osoba náložný list předloží a potvrdí na něm převzetí zásilky.

§ 613

(1) Náložný list může znít na doručitele, na jméno určité osoby nebo na její řad.

(2) Práva z náložného listu na doručitele se převádějí předáním náložného listu osobě, která má tato práva nabýt. Práva z náložného listu na jméno lze převést na jinou osobu podle ustanovení o postoupení pohledávky. Práva z náložného listu vystaveného na řad oprávněné osoby lze převést vyplněným nebo nevyplněným rubopisem. Není-li v náložném listu uvedeno, na čí řad je vydán, platí, že je vydán na řad odesílatele.

§ 614

(1) Dopravce je povinen v náložném listu uvést:

- a) název a sídlo právnické osoby nebo jméno a místo podnikání, popřípadě bydliště fyzické osoby dopravce,
- b) název a sídlo právnické osoby nebo jméno a místo podnikání, popřípadě bydliště fyzické osoby odesílatele,
- c) označení přepravované věci,
- d) údaj, zda byl náložný list vydán na doručitele nebo jméno příjemce, popřípadě údaj, že byl vydán na jeho řad,
- e) místo určení,

f) místo a den vydání náložného listu a podpis dopravce.

(2) Byl-li náložný list vydán ve více stejnopisech, vyznačí se jejich počet na každém z nich. Po vydání zásilky oprávněné osobě na jeden stejnopis pozbývají ostatní stejnopisy platnosti.

§ 615

Za zničený nebo ztracený náložný list je povinen dopravce vydat odesílateli nový náložný list s vyznačením, že jde o náložný list náhradní. V případě zneužití původního náložného listu je odesílatel povinen uhradit škodu, která tím dopravci byla způsobena.

§ 616

Obsah náložného listu je rozhodný pro nároky osoby oprávněné podle náložného listu. Dopravce se může vůči ní dovolávat ustanovení smlouvy uzavřené s odesílatel, jen pokud jsou obsažena v náložném listu nebo pokud se na tato ustanovení v něm výslovně odkazuje. Vůči osobě oprávněné podle náložného listu může dopravce uplatnit jen námitky, které vyplývají z obsahu náložného listu nebo ze vztahu dopravce k oprávněné osobě. Ustanovení § 627 tím není dotčeno.

§ 617

(1) Dopravce je povinen přepravu provést do místa určení s odbornou péčí ve smluvené lhůtě, jinak bez zbytečného odkladu. V pochybnostech počíná lhůta běžet dnem následujícím po převzetí zásilky dopravcem.

(2) Je-li dopravci znám příjemce zásilky, je povinen mu zásilku doručit, nebo má-li podle smlouvy příjemce zásilku v místě určení vyzvednout, oznámí mu ukončení přepravy.

§ 618

(1) Dokud dopravce zásilku nevydal příjemci, je odesílatel oprávněn požadovat, aby přeprava byla přerušena a zásilka mu byla vrácena, anebo aby s ní bylo jinak naloženo, a uhradí účelně vynaložené náklady s tím spojené. Jestliže však byl vydán náložný list, může to odesílatel požadovat jen na základě náložného listu. Byl-li náložný list již předán osobě oprávněné požadovat vydání zásilky, může takové příkazy udělit jen tato osoba. Bylo-li vydáno více stejnopisů náložného listu, vyžaduje se předložení všech stejnopisů.

(2) Stanoví-li smlouva, že před vydáním zásilky dopravce vybere od příjemce určitou peněžní částku nebo skutečný jiný inkasní úkon, platí přiměřeně ustanovení o bankovním dokumentárním inkasu (§ 697 a násl.).

§ 619

Je-li ve smlouvě určen příjemce zásilky, nabývá práva ze smlouvy, když požádá o vydání zásilky po jejím dojití do místa určení nebo po uplynutí lhůty, kdy

tam měla dojít. Tímto okamžikem přecházejí na příjemce i nároky týkající se škody na zásilce. Dopravce však zásilku příjemci nevydá, jestliže by to bylo v rozporu s pokyny danými mu odesílatel podle § 618. V tomto případě má nadále právo nakládat se zásilkou odesílatel. Určí-li odesílatel dopravci jinou osobu jako příjemce, nabývá tato osoba práva ze smlouvy tímž způsobem jako původní příjemce.

§ 620

(1) Byl-li vydán náložný list, má právo domáhat se vydání zásilky při jeho předložení osoba oprávněná k tomu podle náložného listu. Touto osobou je:

- a) podle náložného listu na jméno osoba v něm určená,
- b) podle náložného listu na řad osoba, na čí řad byl náložný list vystaven, nebyl-li převeden rubopisem nebo byl-li náložný list převeden, osoba, která je uvedena jako poslední v nepřerušené řadě rubopisů, nebo doručitel náložného listu s posledním rubopisem nevyplněným,
- c) podle náložného listu na doručitele osoba, která náložný list předloží dopravci.

(2) Byl-li náložný list převeden rubopisem, zproštuje se dopravce závazku, jestliže v dobré víře vydá zásilku osobě, která nabyla náložný list na základě rubopisu bez ohledu na to, zda na ni byly převedeny nároky ze smlouvy. O rubopisu platí obdobně ustanovení o směnkách.

§ 621

Dopravce může svůj závazek plnit pomocí dalšího dopravce a odpovídá při tom, jako by přepravu uskutečňoval sám.

§ 622

(1) Dopravce odpovídá za škodu na zásilce, jež vznikla po jejím převzetí dopravcem až do jejího vydání příjemci, ledaže ji dopravce nemohl odvrátit při vynaložení odborné péče.

(2) Za škodu na zásilce však dopravce neodpovídá, jestliže prokáže, že byla způsobena:

- a) odesílatel, příjemcem nebo vlastníkem zásilky,
- b) vadou nebo přirozenou povahou obsahu zásilky včetně obvyklého úbytku, nebo
- c) vadným obalem, na který dopravce upozornil odesílatel při převzetí zásilky k přepravě, a byl-li vydán nákladní nebo náložný list, byla v něm vadnost obalu poznamenána; neupozornil-li dopravce na vadnost obalu, neodpovídá dopravce za škodu na zásilce vzniklou v důsledku této vadnosti jen tehdy, jestliže vadnost nebyla při převzetí zásilky poznatelná.

(3) Při škodě na zásilce vzniklé podle odstavce 2 je dopravce povinen vynaložit odbornou péči, aby škoda byla co nejmenší.

(4) Ustanovení smlouvy, kterou se omezuje odpovědnost dopravce stanovená podle odstavců 1 až 3, jsou neplatná.

§ 623

(1) Dopravce je povinen urychleně podat odesílateli zprávu o škodě na zásilce vzniklé do jejího předání příjemci. Jestliže však příjemce nabyt práva na vydání zásilky, je povinen tuto zprávu podat příjemci. Dopravce odpovídá za škodu způsobenou odesílateli nebo příjemci porušením této povinnosti.

(2) Hrozí-li bezprostředně podstatná škoda na zásilce a není-li čas si vyžádat pokyny odesílatele nebo prodlévá-li odesílatel s takovými pokyny, může dopravce zásilku vhodným způsobem prodat na účet odesílatele.

§ 624

(1) Při ztrátě nebo zničení zásilky je dopravce povinen nahradit cenu, kterou zásilka měla v době, kdy byla předána dopravci.

(2) Při poškození nebo znehodnocení zásilky je dopravce povinen nahradit rozdíl mezi cenou, kterou měla zásilka v době jejího převzetí dopravcem, a cenou, kterou by v této době měla zásilka poškozená nebo znehodnocená.

§ 625

(1) Dopravci přísluší smluvená úplata nebo, nebyla-li smluvena, úplata obvyklá v době uzavření smlouvy s přihlédnutím k obsahu závazku dopravce.

(2) Dopravci vzniká nárok na přepravné po provedení přepravy do místa určení, nestanoví-li smlouva za rozhodnou jinou dobu.

(3) Nemůže-li dopravce dokončit přepravu pro skutečnosti, za něž neodpovídá, má nárok na poměrnou část přepravného s přihlédnutím k přepravě již uskutečněné.

§ 626

Odesílatel je povinen poskytnout dopravci správné údaje o obsahu zásilky a jeho povaze a odpovídá za škodu způsobenou dopravci porušením této povinnosti.

§ 627

Přijetím zásilky přejímá příjemce ručení za úhradu pohledávek dopravce vůči odesílateli ze smlouvy týkající se přepravy převzaté zásilky, jestliže o těchto pohledávkách příjemce věděl nebo musel vědět.

§ 628

(1) Dopravce má k zajištění svých nároků vyplývajících ze smlouvy zástavní právo k zásilce, dokud s ní může nakládat.

(2) Vážne-li na zásilce několik zástavních práv, má zástavní právo dopravce přednost před zástavními právy dříve vzniklými a zástavní právo dopravce má přednost před zástavním právem zasílatele.

§ 629

Prováděcí předpisy mohou upravit odchylně přepravu železniční, leteckou, silniční, vnitrozemskou vodní a námořní, pokud jde o vznik smlouvy, přepravní doklady, vyloučení věci z přepravy, přebírání zásilky dopravcem a její vydávání příjemci, rozsah nároků vůči dopravci a jejich uplatnění; tato úprava však nesmí omezit odpovědnost dopravce při škodě na zásilce stanovenou v § 622 a 624.

Díl XV

Smlouva o nájmu dopravního prostředku

§ 630

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o nájmu dopravního prostředku se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci dopravní prostředek k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje zaplatit úplatu (nájemné).

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 631

(1) Pronajímatel je povinen předat nájemci dopravní prostředek spolu s potřebnými doklady v době určené ve smlouvě, jinak bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy. Dopravní prostředek musí být způsobilý k provozu a k užívání určenému ve smlouvě, jinak k užívání, k němuž dopravní prostředek obvykle slouží.

(2) Pronajímatel odpovídá za škody způsobené nájemci tím, že dopravní prostředek není způsobilý podle odstavce 1. Této odpovědnosti se pronajímatel zproští, jestliže prokáže, že nemohl zjistit ani předvídat nezpůsobilost dopravního prostředku při zachování odborné péče do jeho převzetí nájemcem.

§ 632

(1) Nájemce je oprávněn užívat dopravní prostředek k účelům uvedeným v § 631 odst. 1.

(2) Nestanoví-li smlouva něco jiného, nesmí nájemce přenechat užívání dopravního prostředku jiné osobě.

(3) Nájemce je povinen pečovat o to, aby na dopravním prostředku nevznikla škoda. Škodu na dopravním prostředku nese pronajímatel, ledaže škoda byla způsobena nájemcem nebo osobami, jímž nájemce umožnil přístup k dopravnímu prostředku. Nájemce je povinen dát dopravní prostředek pojistit, jen když to stanoví smlouva.

(4) Právo pronajímatele na náhradu škody na do-

pravním prostředku zanikne, jestliže pronajímatel nepožaduje tuto náhradu na nájemci do šesti měsíců po vrácení dopravního prostředku.

§ 633

(1) Nájemce je povinen udržovat dopravní prostředek na účet pronajímatele ve stavu, v jakém dopravní prostředek převzal s přihlédnutím k obvyklému opotřebení.

(2) Nájemce je povinen potřebu oprav, k jejichž provedení je povinen podle odstavce 1, oznámit bez zbytečného odkladu pronajímateli. Nesplní-li tuto povinnost, ztrácí právo na úhradu nákladů, může však požadovat, o co se pronajímatel opravou obohatil.

(3) Právo na náklady podle odstavce 1 musí nájemce uplatnit u pronajímatele do tří měsíců po jejich vynaložení, neučiní-li tak, nemůže být právo přiznáno v soudním řízení, jestliže pronajímatel oprávněně namítne, že právo nebylo uplatněno včas.

§ 634

(1) Nájemce je povinen platit nájemné ve smluvené výši, jinak nájemné obvyklé v době uzavření smlouvy s přihlédnutím k povaze pronajatého dopravního prostředku a stanovenému způsobu jeho užívání.

(2) Nestanoví-li smlouva jinak, je nájemce povinen platit nájemné po ukončení užívání dopravního prostředku, je-li však nájemní smlouva uzavřena na dobu delší než tři měsíce, koncem každého kalendářního měsíce, v němž byl dopravní prostředek užíván.

§ 635

(1) Nájemce není povinen platit nájemné za dobu, po kterou nemohl dopravní prostředek užívat pro nezpůsobilost dopravního prostředku nebo potřebu jeho opravy, ledaže nemožnost užívat dopravní prostředek způsobil nájemce nebo osoby, kterým nájemce umožnil k dopravnímu prostředku přístup.

(2) Neoznámí-li nájemce nemožnost užívání dopravního prostředku bez zbytečného odkladu pronajímateli, jeho povinnost platit nájemné trvá.

§ 636

(1) Právo užívat dopravní prostředek zaniká uplynutím doby, na kterou byla smlouva sjednána, nebo zničením dopravního prostředku.

(2) Smlouvu o nájmu dopravního prostředku sjednanou na dobu neurčitou lze ukončit výpovědí.

(3) Výpověď nabývá účinnosti uplynutím 30 dnů, nestanoví-li smlouva o nájmu dopravního prostředku jinou výpovědní lhůtu nebo z výpovědi nevyplývá doba pozdější. Smlouva může stanovit, že ji lze ukončit již doručením výpovědi.

§ 637

Po zániku práva užívat dopravní prostředek je ná-

jemce povinen vrátit dopravní prostředek do místa, kde jej převzal, pokud ze smlouvy nevyplývá něco jiného.

Díl XVI

Smlouva o provozu dopravního prostředku

§ 638

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o provozu dopravního prostředku se zavazuje poskytovatel provozu dopravního prostředku (provozce) přepravit náklad určený objednatelům provozu dopravního prostředku a k tomu účelu s dopravním prostředkem buď vykonat jednu nebo více předem určených cest nebo během smluvené doby vykonat cesty podle určení objednatele a objednatel se zavazuje zaplatit úplatu.

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 639

(1) Provozce je povinen zabezpečit, aby dopravní prostředek byl způsobilý k cestám, které jsou předmětem smlouvy, a použitelný pro přepravu stanovenou ve smlouvě. Pro odpovědnost provozce platí obdobně § 631.

(2) Provozce je povinen opatřit dopravní prostředek způsobilou posádkou a pohonnými hmotami a dalšími věcmi potřebnými pro smluvené cesty.

§ 640

Oprávnění požadovat smluvený provoz dopravního prostředku může objednatel postoupit jiné osobě.

§ 641

Jestliže podle smlouvy přejímá náklad k přepravě provozce loď, použije se pro určení práv a povinností stran přiměřeně ustanovení upravující smlouvu o přepravě, pokud to povaha smlouvy o provozu dopravního prostředku připouští.

Díl XVII

Smlouva o zprostředkování

§ 642

Základní ustanovení

Smlouvou o zprostředkování se zprostředkovatel zavazuje, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost uzavřít určitou smlouvu s třetí osobou, a zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli úplatu (provizi).

§ 643

Zprostředkovatel je povinen bez zbytečného odkladu sdělovat zájemci okolnosti důležité pro jeho rozhodování o uzavření zprostředkovávané smlouvy a zájemce je povinen sdělovat zprostředkovateli skutečnos-

ti, jež pro něho mají rozhodný význam pro uzavření této smlouvy.

§ 644

Zprostředkovateli vzniká nárok na provizi, je-li uzavřena smlouva, jež je předmětem zprostředkování.

§ 645

Vyplývá-li ze smlouvy, že zprostředkovatel je povinen pouze obstarat pro zájemce příležitost uzavřít s třetí osobou smlouvu s určitým obsahem, vzniká zprostředkovateli nárok na provizi již obstaráním této příležitosti.

§ 646

Jestliže podle smlouvy vzniká zprostředkovateli nárok na provizi teprve splněním závazku třetí osoby ze zprostředkovávané smlouvy, vzniká zprostředkovateli tento nárok rovněž v případě, kdy závazek třetí osoby vůči zájemci zanikl nebo splnění závazku třetí osoby se oddálilo z důvodů, za něž odpovídá zájemce. Je-li základem pro určení výše provize rozsah splněného závazku třetí osoby, započítává se do tohoto základu i plnění neuskutečněné z důvodů, za něž odpovídá zájemce.

§ 647

(1) Zprostředkovatel má nárok na provizi sjednanou, jinak obvyklou za zprostředkování obdobných smluv v době uzavření smlouvy o zprostředkování. Zprostředkovateli však nevzniká nárok na provizi, jestliže smlouva s třetí osobou byla uzavřena bez jeho součinnosti nebo jestliže v rozporu se smlouvou byl činný jako zprostředkovatel též pro osobu, s níž byla uzavřena zprostředkovávaná smlouva.

(2) Nárok na úhradu nákladů spojených se zprostředkováním má zprostředkovatel vedle provize, jen když to bylo výslovně sjednáno, a v pochybnostech jen při vzniku nároku na provizi.

§ 648

Zprostředkovatel je povinen pro potřebu zájemce uschovat doklady, jež nabyl v souvislosti se zprostředkovatelskou činností, a to po dobu, po kterou mohou být tyto doklady významné pro ochranu zájmů zájemce.

§ 649

(1) Zprostředkovatel neručí za splnění závazku třetích osob, s kterými zprostředkoval uzavření smlouvy; nesmí však navrhnout zájemci uzavření smlouvy s osobou, ohledně které ví nebo musí vědět, že je důvodná pochybnost, že splní řádně a včas své závazky ze zprostředkovávané smlouvy.

(2) Jestliže o to zájemce požádá, je zprostředkovatel povinen mu sdělit údaje potřebné k posouzení důvěryhodnosti osoby, s kterou zprostředkovatel navrhuje uzavření smlouvy.

§ 650

Smlouva o zprostředkování zaniká, jestliže smlouva, jež je předmětem zprostředkování, není uzavřena v době určené ve smlouvě o zprostředkování. Není-li tato doba takto určena, může kterákoli strana smlouvu ukončit tím, že to oznámí druhé straně.

§ 651

Vzniku práva zprostředkovatele na provizi nebrání skutečnost, že teprve po zániku smlouvy o zprostředkování je s třetí osobou uzavřena smlouva (§ 644), popřípadě splněna smlouva (§ 646), na kterou se vztahovala jeho zprostředkovatelská činnost.

Díl XVIII

Smlouva o obchodním zastoupení

§ 652

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o obchodním zastoupení se zavazuje obchodní zástupce, že bude pro zastoupeného vyvíjet činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv (dále jen „obchody“), a zastoupený se zavazuje zaplatit obchodnímu zástupci úplatu (provizi).

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 653

Obchodní zástupce je povinen ve stanovené územní oblasti vyvíjet s odbornou péčí činnost, jež je předmětem jeho závazku. Není-li ve smlouvě tato územní oblast určena, má se za to, že obchodní zástupce má vyvíjet činnost na území České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 654

(1) Předmětem závazku obchodního zástupce je vyhledávání zájemců o uzavření obchodů, jež jsou vymezeny ve smlouvě.

(2) Stanoví-li smlouva, že obchodní zástupce činí právní úkony jménem zastoupeného, řídí se práva a povinnosti s tím související ustanoveními o smlouvě mandátní.

(3) Bez udělené plné moci není obchodní zástupce oprávněn jménem zastoupeného uzavírat obchody, cokoliv pro něho přijímat nebo činit jiné právní úkony.

§ 655

(1) Obchodní zástupce je povinen uskutečňovat činnost, k níž je zavázán, s vynaložením odborné péče, dbát mu známých zájmů zastoupeného a v rámci smlouvy se řídit pokyny zastoupeného.

(2) Obchodní zástupce podává zastoupenému zprávu o vývoji trhu a všech okolnostech důležitých pro zájmy zastoupeného, zejména pro jeho rozhodování související s uzavíráním obchodů.

(3) Zahrnuje-li smlouva i uzavírání obchodů obchodním zástupcem jménem zastoupeného, je obchodní zástupce povinen uzavírat tyto obchody jen za obchodních podmínek stanovených zastoupeným, neprojevil-li zastoupený souhlas s jiným postupem.

(4) Nemůže-li zástupce vykonávat svou činnost, musí o tom bez zbytečného odkladu podat zprávu zastoupenému.

§ 656

Obchodní zástupce je povinen spolupůsobit v rámci svého závazku při uskutečňování uzavřených obchodů podle pokynů zastoupeného a v zájmu zastoupeného, které jsou nebo musí být obchodnímu zástupci známy, zejména při řešení nesrovnalostí, jež vzniknou z uzavřených obchodů.

§ 657

Obchodní zástupce nesmí sdělit údaje získané od zastoupeného při své činnosti bez souhlasu zastoupeného jiným osobám nebo je využít pro sebe nebo pro jiné osoby, pokud by to bylo v rozporu se zájmy zastoupeného. Tato povinnost trvá i po ukončení smlouvy o obchodním zastoupení.

§ 658

(1) Obchodní zástupce je povinen navrhnout uzavření obchodů nebo uzavírat obchody jen s osobami, u nichž jsou předpoklady, že své závazky splní.

(2) Zástupce ručí za splnění povinností třetí osobou, s níž navrhl zastoupenému uzavření obchodu nebo se kterou jménem zastoupeného uzavřel obchod, jen když se k tomu písemně zavázal. V takovém případě řídí se jeho práva a povinnosti podle ustanovení o ručení.

§ 659

(1) Obchodní zástupce má nárok na provizi sjednanou, jinak na provizi obvyklou při obdobném obchodním zastoupení.

(2) Nárok na úhradu nákladů spojených se svou činností má obchodní zástupce vedle provize, jen když to bylo sjednáno a nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, jen když mu vznikl nárok na provizi z obchodu, kterého se náklady týkají.

(3) Nárok na provizi a na smlouvenou úhradu nákladů nevzniká v případech, kdy obchodní zástupce byl při uzavírání obchodu činný jako obchodní zástupce nebo zprostředkovatel pro osobu, s níž zastoupený uzavřel obchod.

§ 660

(1) Obchodnímu zástupci vzniká nárok na provizi, když obchod byl uzavřen a třetí osoba splnila svůj závazek z tohoto obchodu. Splnila-li třetí osoba svůj závazek zčásti, náleží obchodnímu zástupci poměrná

část provize. Jestliže však třetí osoba má plnit svůj závazek teprve po uplynutí více než šesti měsíců po uzavření obchodu, vzniká obchodnímu zástupci nárok na provizi po uzavření obchodu.

(2) Obchodnímu zástupci vzniká nárok na provizi rovněž v případě, kdy závazek třetí osoby vůči zastoupenému zanikl nebo splnění tohoto závazku se oddálilo z důvodu, za něž odpovídá zastoupený.

(3) Je-li základem pro určení provize rozsah splněného závazku třetí osoby, započítává se do tohoto základu i plnění neuskutečněné z důvodů, za něž odpovídá zastoupený.

§ 661

Vyplývá-li ze smlouvy, že obchodní zástupce je povinen pouze obstarat pro zastoupeného příležitost, aby zastoupený mohl s třetí osobou uzavřít obchod s určitým obsahem, vzniká obchodnímu zástupci nárok na provizi již obstaráním této příležitosti.

§ 662

Pokud smlouva nebo tento zákon nestanoví něco jiného, nemá obchodní zástupce nárok na provizi z obchodu, k jehož uzavření došlo bez jeho součinnosti.

§ 663

(1) Zastoupený je povinen předat obchodnímu zástupci všechny podklady a pomůcky potřebné k plnění závazku obchodního zástupce.

(2) Podklady a pomůcky nezbytné podle odstavce 1 zůstávají majetkem zastoupeného a obchodní zástupce je povinen je vrátit po ukončení smlouvy, pokud je obchodní zástupce, vzhledem k jejich povaze, nespůsobilý při plnění svého závazku.

(3) Obchodní zástupce je povinen pro potřebu zastoupeného uschovat doklady, jež nabyl v souvislosti se svou činností, a to po dobu, po kterou tyto doklady mohou být významné pro ochranu zájmů zastoupeného.

§ 664

Nevýhradní obchodní zastoupení

Nevyplývá-li ze smlouvy něco jiného, může zastoupený pověřit i jiné osoby obchodním zastoupením, jež sjednal s obchodním zástupcem, a obchodní zástupce může vykonávat činnost, ke které se zavázal vůči zastoupenému, i pro jiné osoby nebo uzavírat obchody, jež jsou předmětem obchodního zastoupení, na vlastní účet nebo účet jiné osoby.

Výhradní obchodní zastoupení

§ 665

Bylo-li sjednáno výhradní zastoupení, je zastoupený povinen ve stanovené územní oblasti a pro určený okruh obchodů nepoužívat jiného obchodního zástup-

ce a obchodní zástupce není oprávněn v tomto rozsahu vykonávat obchodní zastoupení pro jiné osoby nebo uzavírat obchody na vlastní účet nebo účet jiné osoby.

§ 666

Zastoupený je oprávněn uzavírat obchody, na které se vztahuje výhradní obchodní zastoupení i bez součinnosti obchodního zástupce, je však povinen, pokud smlouva nestanoví něco jiného, platit z těchto obchodů obchodnímu zástupci provizi tak, jako kdyby tyto obchody byly uzavřeny s jeho součinností.

Zánik obchodního zastoupení

§ 667

Závazek obchodního zástupce zaniká uplynutím doby, na kterou byla uzavřena smlouva. Jestliže však po uplynutí této doby se strany smlouvou dále řídí, má se za to, že platnost smlouvy byla prodloužena o dobu, na kterou byla sjednána, nejvýše však o šest měsíců. Jestliže po uplynutí této doby se strany smlouvou dále řídí, má se za to, že se prodlužuje její platnost vždy o šest měsíců.

§ 668

(1) Smlouva je sjednána na dobu neurčitou, stanoví-li to smlouva nebo neobsahuje-li smlouva ustanovení o době, na kterou byla uzavřena.

(2) Smlouva sjednaná na dobu neurčitou může být ukončena kteroukoliv ze stran výpovědí.

(3) Nevyplývá-li z obsahu výpovědi doba pozdější, je smlouva ukončena při výpovědi dané během prvého roku trvání smlouvy koncem kalendářního měsíce následujícího po výpovědi, trvá-li smlouva déle než rok, je smlouva ukončena koncem kalendářního čtvrtletí následujícího po dané výpovědi.

§ 669

Jestliže smlouvu po uplynutí jednoho roku od jejího uzavření vypověděl zastoupený, je povinen poskytnout obchodnímu zástupci odměnu za získané zakázky. Pokud ze smlouvy nevplývá něco jiného, činí tato odměna 10 % za každý ukončený rok trvání smlouvy z provize, na kterou vznikl obchodnímu zástupci nárok z obchodů uzavřených v uplynulých 12 měsících.

§ 670

Bylo-li výhradní zastoupení sjednáno na dobu určitou, může kterákoliv strana vypovědět smlouvu způsobem stanoveným v § 668 odst. 3, jestliže objem obchodu nedosáhl během posledních 12 měsíců objemu obchodů stanoveného ve smlouvě, jinak přiměřeného odbytovým možnostem. Nárok podle § 669 náleží obchodnímu zástupci i při výpovědi smlouvy zastoupeným podle tohoto ustanovení.

§ 671

Obchodní zástupce má nárok na provizi i v případě, že obchod byl uzavřen nebo závazek třetí osoby

z obchodu splněn teprve po zániku závazku obchodního zástupce podle § 668 nebo 670, jestliže zastoupený využil k uzavření smlouvy činnosti obchodního zástupce, která byla uskutečněna za trvání jeho závazku.

§ 672

(1) Jestliže při sjednání výhradního obchodního zastoupení používá zastoupený jiného obchodního zástupce, je oprávněn obchodní zástupce odstoupit od smlouvy.

(2) Jestliže při sjednání výhradního obchodního zastoupení vykonává obchodní zástupce činnost, jež je předmětem jeho závazku vůči zastoupenému, i pro jiné osoby, může zastoupený odstoupit od smlouvy.

Díl XIX

Smlouva o tichém společenství

§ 673

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o tichém společenství se zavazuje tichý společník poskytnout podnikateli určitý vklad a podílet se jím na jeho podnikání a podnikatel se zavazuje k placení části zisku vyplývající z podílu tichého společníka na výsledku podnikání.

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 674

(1) Předmětem vkladu může být určitá peněžní částka, určitá věc, právo nebo jiná majetková hodnota využitelná při podnikání.

(2) Tichý společník je povinen předmět vkladu předat podnikateli nebo umožnit mu jeho využití při podnikání v době smlouvené, jinak bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy.

(3) Nestanoví-li se smlouvou jinak, stává se podnikatel převzetím věci, s výjimkou nemovitých věcí, jejím vlastníkem. Je-li předmětem vkladu nemovitá věc, je podnikatel oprávněn k jejímu užívání po dobu trvání smlouvy. Je-li předmětem vkladu právo a smlouva nestanoví něco jiného, je podnikatel oprávněn po dobu trvání smlouvy k jeho výkonu.

§ 675

Tichý společník je oprávněn nahlížet do obchodních dokladů a účetních záznamů týkajících se podnikání, na němž se účastní, a je oprávněn požadovat stejnopis roční účetní závěrky.

§ 676

(1) Pro určení podílu tichého společníka na výsledku podnikání je rozhodná roční účetní závěrka.

(2) Tichému společníku vzniká nárok na podíl ze zisku do 30 dnů po vyhotovení roční účetní závěr-

ky. Je-li podnikatelem právnická osoba, běží tato lhůta od schválení této závěrky v souladu s jejími stanovami, společenskou smlouvou nebo zákonem.

(3) Při pozdější ztrátě není společník povinen přijatý podíl na zisku vracet.

§ 677

(1) O podíl na ztrátě se zkracuje vklad tichého společníka. O podíl na zisku v dalších letech se snížený vklad zvyšuje a nárok na podíl na zisku vzniká společníku po dosažení původní výše vkladu.

(2) Tichý společník není povinen při podílu na ztrátě z podnikání svůj vklad doplňovat a na ztrátě se účastní jen do výše svého vkladu.

§ 678

(1) Práva a povinnosti vůči třetím osobám z podnikání vznikají pouze podnikateli.

(2) Tichý společník však ručí za závazky podnikatele, jestliže

- a) jeho jméno je obsaženo v obchodním jménu podnikatele, nebo
- b) prohlásí osobě, s níž jedná podnikatel o uzavření smlouvy, že oba podnikají společně.

§ 679

(1) Účast tichého společníka na podnikání zaniká:

- a) uplynutím doby, na kterou byla uzavřena,
- b) výpovědí, nebyla-li smlouva uzavřena na dobu určitou,
- c) dosáhne-li podíl tichého společníka na ztrátě výše jeho vkladu,
- d) ukončením podnikání, na něž se smlouva vztahuje,
- e) prohlášením konkursu na majetek podnikatele nebo zamítnutím návrhu na prohlášení tohoto konkursu pro nedostatek majetku.

(2) Nestanoví-li smlouva jinou výpovědní lhůtu, lze smlouvu vypovědět nejpozději šest měsíců před koncem kalendářního roku.

§ 680

Do 30 dnů po zániku smlouvy je podnikatel povinen vrátit tichému společníkovi vklad zvýšený nebo snížený o jeho podíl na výsledku podnikání.

§ 681

Pokud z ustanovení § 673 až 680 nevyplývá něco jiného, má tichý společník ohledně svého vkladu právní postavení, jaké má věřitel ohledně své pohledávky, není však oprávněn požadovat vrácení svého vkladu před zánikem smlouvy.

Díl XX

Smlouva o otevření akreditivu

§ 682

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o otevření akreditivu se zavazuje banka příkazci, že na základě jeho žádosti poskytne určité osobě (oprávněnému) na účet příkazce určité plnění, jestliže oprávněný splní do určité doby stanovené podmínky, a příkazce se zavazuje zaplatit bance úplatu.

(2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 683

(1) Banka v souladu se smlouvou písemně sdělí oprávněnému, že v jeho prospěch otvírá akreditiv, a oznámí mu jeho obsah. V akreditivní listině musí být určeno plnění, ke kterému se banka zavazuje, doba platnosti akreditivu a akreditivní podmínky, jež má oprávněný v této době splnit k tomu, aby se mohl domáhat plnění vůči bance.

(2) Sdělení podle odstavce 1 banka učiní bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy, ledaže ze smlouvy vyplývá, že tak má učinit teprve v době, kdy jí k tomu dá příkazce pokyn.

(3) Závazek banky vůči oprávněnému vzniká oznámením uvedeným v odstavci 1.

(4) Závazek příkazce vůči bance vzniká otevřením akreditivu.

(5) Akreditivní listina může zejména obsahovat povinnost banky zaplatit určitou částku nebo přijmout směnku.

§ 684

Není-li úplata za otevření akreditivu smluvena, je příkazce povinen zaplatit bance úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

Vztah banky k oprávněnému

§ 685

Závazek banky z akreditivu je nezávislý na právním vztahu mezi příkazcem a oprávněným.

§ 686

(1) Nestanoví-li akreditivní listina, že akreditiv je odvolatelný, může banka akreditiv změnit nebo zrušit pouze se souhlasem oprávněného a příkazce.

(2) Stanoví-li akreditivní listina, že akreditiv je odvolatelný, může jej banka ve vztahu k oprávněnému změnit nebo zrušit do doby, než oprávněný splní podmínky stanovené v akreditivní listině.

(3) Změnit nebo zrušit akreditiv lze pouze písemně.

§ 687

(1) Jestliže neodvolatelný akreditiv je z podnětu banky, jež je jím vázána, potvrzen další bankou, vzniká oprávněnému nárok na plnění vůči této bance od doby, kdy oprávněnému potvrzení akreditivu oznámí. Banka, která požádala o potvrzení akreditivu, a banka, která akreditiv potvrdila, jsou zavázány vůči oprávněnému společně a nerozdílně.

(2) Ke změně nebo zrušení akreditivu potvrzeného další bankou se vyžaduje i souhlas potvrzující banky.

(3) Jestliže banka, která akreditiv potvrdila, poskytla plnění oprávněnému v souladu s obsahem akreditivu, má nárok na toto plnění vůči bance, která o potvrzení akreditivu požádala.

§ 688

Banka, která pouze oznamuje oprávněnému, že jiná banka pro něho otevřela akreditiv, odpovídá za škodu způsobenou za nesprávnost tohoto oznámení, nezniká jí však závazek z akreditivu.

Dokumentární akreditiv

§ 689

Při dokumentárním akreditivu je banka povinna poskytnout oprávněnému plnění, jestliže bance jsou řádně předloženy během platnosti akreditivu dokumenty určené v akreditivní listině.

§ 690

(1) Banka je povinna přezkoumat s odbornou péčí vzájemnou souvislost předložených dokumentů a zda jejich obsah zjevně odpovídá podmínkám stanoveným v akreditivní listině.

(2) Banka odpovídá za škodu způsobenou příkazci ztrátou, zničením nebo poškozením dokumentů převzatých od oprávněného, ledaže tuto škodu nemohla odvrátit ani při vynaložení odborné péče.

§ 691

Jiné akreditivy

Ustanovení § 689 a 690 platí přiměřeně i na akreditivy, podle nichž se lze domáhat plnění při splnění jiných podmínek, než je předložení dokumentů.

Díl XXI

Smlouva o inkasu

§ 692

Základní ustanovení

Smlouvou o inkasu se zavazuje banka obstarat pro příkazce přijetí plnění určité peněžní pohledávky od určitého dlužníka nebo obstarat jiný inkasní úkon.

§ 693

(1) Banka požádá dlužníka o zaplacení peněžní částky nebo provedení úkonu vyžadovaného podle smlouvy uzavřené s příkazcem. Odmítne-li dlužník požadovanou částku zaplatit nebo uskutečnit požadovaný právní úkon anebo jestliže tak neučiní bez zbytečného odkladu, podá o tom banka ihned zprávu příkazci.

(2) Při obstarávání inkasa je banka povinna postoupovat s odbornou péčí podle pokynu příkazce, avšak neodpovídá za to, že inkaso se neuskuteční.

§ 694

Přijatou peněžní částku nebo cenné papíry, jež byly předmětem inkasního úkonu, je povinna banka předat bez zbytečného odkladu příkazci. Banka odpovídá za škodu způsobenou ztrátou, zničením nebo poškozením těchto dokumentů, ledaže jim nemohla zabránit při vynaložení odborné péče.

§ 695

Má-li podle smlouvy banka obstarat inkaso prostřednictvím jiné banky určené příkazcem, uskutečňuje se inkaso touto bankou na účet a nebezpečí příkazce.

§ 696

Není-li úplata za obstarání inkasa určena ve smlouvě, je příkazce povinen zaplatit bance úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

Bankovní dokumentární inkaso

§ 697

Smlouvou o bankovním dokumentárním inkasu se zavazuje banka vydat třetí osobě dokumenty opravňující nakládat se zbožím nebo jiné doklady, bude-li při jejich vydání zaplacená určitá peněžní částka nebo proveden jiný inkasní úkon.

§ 698

Dokumenty uvedené ve smlouvě je banka povinna převzít a opatrovat s odbornou péčí.

§ 699

Práva a povinnosti stran se řídí podpurně ustanoveními o smlouvě mandátní.

Díl XXII

Smlouva o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot

§ 700

Základní ustanovení

Smlouvou o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot se zavazuje banka převzít určité cenné papíry nebo jiné určité hodnoty (předmět uložení), aby je uložila a spravovala, a uložitel se zavazuje platit za to úplatu.

§ 701

(1) Banka je povinna předmět uložení převzít a s vynaložením odborné péče chránit jej před ztrátou, zničením poškozením nebo znehodnocením.

(2) Není-li výše úplaty sjednána, je banka oprávněna požadovat úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

§ 702

(1) S přihlédnutím k povaze předmětu uložení je banka povinna s odbornou péčí učinit veškeré úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv, jež uložiteli vyplývají z předmětu uložení, a předat mu bez zbytečného odkladu, co přijala z uplatnění těchto práv.

(2) Uložitel je povinen bance vystavit plnou moc, jež je potřebná k právním úkonům uvedeným v odstavci 1, a uhradit výlohy, které bance vznikly při plnění její povinnosti.

§ 703

Uložitel je oprávněn kdykoli požádat o vydání uloženého předmětu nebo jeho části a uložit jej zpět, jestliže smlouva mezitím nezanikla. Po vydání předmětu uložení až do jeho vrácení nemá banka povinnosti stanovené v § 701 a 702.

§ 704

Banka odpovídá za škodu způsobenou uložiteli ztrátou, zničením nebo poškozením předmětu uložení, ledaže je nemohla odvrátit při vynaložení odborné péče.

§ 705

Obě strany mohou kdykoli s okamžitou účinností smlouvu vypovědět. Smlouva rovněž zaniká, jestliže uložitel si vyzvedl všechny věci, jež jsou předmětem uložení, a neprojevil vůli, aby smlouva dále trvala.

§ 706

Po zániku smlouvy je banka povinna vydat uložiteli předmět uložení a uložitel je povinen jej bez zbytečného odkladu převzít a vyrovnat dlužnou úplatu za dobu uložení.

§ 707

Banka má k zajištění svých práv ze smlouvy o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot zástavní právo k předmětu uložení, dokud se u ní nachází.

Díl XXIII

Smlouva o běžném účtu

§ 708

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o běžném účtu se zavazuje banka

zřídit od určité doby na určitou měnu běžný účet pro jeho majitele.

(2) K uzavření smlouvy se vyžaduje písemná forma.

§ 709

(1) Banka je povinna přijímat na běžný účet v měně, na kterou zní, peněžité vklady nebo platby uskutečněné ve prospěch majitele účtu a z peněžních prostředků na běžném účtu podle písemného příkazu majitele účtu nebo při splnění podmínek stanovených ve smlouvě vyplatit mu požadovanou částku nebo uskutečnit jeho jménem platby jím určeným osobám. Nevyplývá-li z příkazu doba, kdy má být platba provedena, je banka povinna platbu provést v den, který následuje po doručení příkazu.

(2) Je-li zřízen běžný účet pro několik osob, má každá z nich postavení majitele účtu.

§ 710

Je-li ve smlouvě stanoveno, že banka provede do určité částky příkazy k platbám, i když nemá k tomu potřebné peněžní prostředky na účtu, řídí se práva a povinnosti stran při uskutečnění těchto plateb smlouvou o úvěru (§ 497 a násl.).

§ 711

(1) Za provedení plateb je banka oprávněna požadovat úhradu nákladů s tím spojených a použít k jejich započtení peněžních prostředků na účtu.

(2) Banka opraví bez zbytečného odkladu chybné účtování. Nárok na náhradu škody tím není dotčen.

§ 712

(1) Banka je povinna v lhůtách stanovených ve smlouvě, jinak bez zbytečného odkladu, oznámit majiteli účtu údaje o přijatých a provedených platbách.

(2) Majitel účtu je oprávněn požadovat, aby mu banka prokázala provedení plateb.

§ 713

(1) Banka je povinna připsat ve prospěch běžného účtu jeho majitele peněžní prostředky ke dni, kdy banka získala právo s nimi nakládat, a od tohoto dne náleží majiteli účtu úroky z těchto prostředků.

(2) Peněžní prostředky použité majitelem účtu podle § 709 účtuje banka k tíži účtu dnem, kdy tyto peněžní prostředky vyplatila nebo platby uskutečnila, a za tento den nenáleží majiteli účtu úroky z čerpaných peněžních prostředků.

§ 714

(1) Ze zůstatku účtu platí banka úrok. Úroky jsou splatné, není-li ve smlouvě stanoveno něco jiného, koncem každého kalendářního čtvrtletí a připisují se ve prospěch běžného účtu.

(2) Není-li výše úroku sjednána ve smlouvě,

je banka povinna platit úroky stanovené zákonem nebo na základě zákona, jinak úroky obvyklé pro účty vedené za podobných podmínek.

§ 715

(1) Smlouva může být majitelem účtu kdykoli s okamžitou účinností písemně vypovězena.

(2) Banka může smlouvu písemně vypovědět s účinností ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena majiteli účtu.

(3) Zůstatek běžného účtu banka vyplatí majiteli účtu nebo podle jeho příkazu převede na jiný účet u banky nebo po odečtení nákladů s tím spojených na účet u jiné banky.

(4) Banka je povinna oznámit bez zbytečného odkladu majiteli účtu výši zůstatku jeho účtu ke konci kalendářního roku.

Díl XXIV

Smlouva o vkladovém účtu

§ 716

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o vkladovém účtu se zavazuje banka zřídit tento účet pro jeho majitele v určité měně a platit z peněžních prostředků na účtu úroky a majitel účtu se zavazuje vložit na účet peněžní prostředky a přenechat jejich využití bance.

(2) Není-li měna ve smlouvě určena, platí, že se účet zřizuje v československé měně.

(3) K uzavření smlouvy se vyžaduje písemná forma.

§ 717

(1) Jestliže majitel účtu nakládá s peněžními prostředky na účtu před dobou určenou ve smlouvě, nebo není-li v ní tato doba určena, před uplynutím výpovědní lhůty, nárok na úroky zaniká nebo se sníží způsobem stanoveným ve smlouvě. Nevyplývá-li ze smlouvy jiná účinnost výpovědní lhůty, je výpověď účinná po třech měsících ode dne, kdy majitel účtu doručil bance písemnou výpověď. Vypovědět lze i část vkladu. Účinky zániku nebo snížení nároku na úroky se týkají pouze úroku z částky, u níž nebyla dodržena výpovědní lhůta.

(2) Stanoví-li to smlouva, není majitel účtu oprávněn nakládat s peněžními prostředky na účtu před uplynutím doby stanovené v odstavci 1.

§ 718

(1) Banka je povinna platit úrok ve výši stanovené ve smlouvě nebo, není-li smluvně stanovena ve výši stanovené zákonem nebo na základě zákona, jinak v obvyklé výši s přihlédnutím k délce doby, po kterou byly peněžní prostředky na účtu vázány.

(2) Úroky jsou splatny po uplynutí lhůty, po kterou jsou peněžní prostředky na účtu vázány, nebo po účinnosti výpovědi podle § 717 odst. 1. Nebyl-li vkladový účet sjednán na určitou dobu, nebo byl-li sjednán na dobu delší než jeden rok, jsou úroky splatny nejpozději koncem každého kalendářního roku.

(3) Jsou-li peněžní prostředky uloženy na dobu delší než jeden rok, je banka povinna na žádost majitele účtu úroky vyplatit po uplynutí kalendářního roku.

(4) Úroky se počítají ode dne, kdy banka získala právo nakládat s peněžními prostředky. Za den, kdy majitel účtu nakládá s peněžními prostředky, mu úroky nenáleží.

§ 719

(1) Po uplynutí stanovené doby nebo účinnosti výpovědi podle § 717 odst. 1 je banka povinna uvolněné peněžní prostředky vyplatit majiteli účtu nebo převést na jeho účet u jiné banky.

(2) Týká-li se výpověď podle § 717 odst. 1 pouze části peněžních prostředků na účtu, nastávají účinky stanovené v odstavci 1 ohledně této části.

Díl XXV

Cestovní šek

§ 720

Základní ustanovení

Cestovní šek je cenným papírem, který opravňuje osobu v něm uvedenou k přijetí částky v něm určené při jeho předložení k výplatě, a to podle podmínek stanovených výstavcem šeku.

§ 721

Osoba, která cestovní šek vydala, je povinna cestovní šek proplatit nebo obstarat jeho proplacení.

§ 722

(1) Cestovní šek musí obsahovat:

- a) označení, že jde o cestovní šek,
- b) příkaz nebo slib vyplatit určitou částku oprávněné osobě,
- c) jméno výstavce, jeho podpis nebo dostatečnou náhradu podpisu.

(2) Obsahuje-li cestovní šek příkaz k placení, musí obsahovat i označení osoby, které je příkaz určen.

(3) Není-li v cestovním šeku uvedeno označení oprávněné osoby, může proplacení šeku požadovat, kdo šek předloží.

(4) Cestovní šek lze vystavit i na jinou než československou měnu.

§ 723

(1) Při předložení cestovního šeku je proplácející osoba oprávněna požadovat průkaz totožnosti předkladatele a jeho kontrolní podpis na cestovním šeku.

(2) Proplacení šeku musí být na něm potvrzeno podpisem oprávněné osoby.

§ 724

Na cestovní šek se nevztahují právní předpisy upravující směnky a šeky.

Díl XXVI

Slib odškodnění

§ 725

Základní ustanovení

(1) Slibem odškodnění se zavazuje slibující, že nahradí příjemci slibu škodu, jež mu vznikne z určitého jeho jednání, o něž ho slibující žádá a k němuž není příjemce slibu povinen.

(2) Slib odškodnění musí být učiněn písemně.

§ 726

(1) Závazek slibujícího vzniká doručením písemného prohlášení slibujícího jeho příjemci.

(2) Příjemce slibu je povinen uskutečnit jednání, o něž ho slibující žádá, jen když se k tomu zavázal.

§ 727

Slibující je povinen nahradit náklady a veškerou škodu, které příjemci slibu vzniknou v souvislosti s jednáním, o něž slibující požádal.

§ 728

Příjemce slibu je povinen na účet slibujícího učinit včas opatření potřebná k odvrácení škody nebo jejího omezení na nejnutnější míru.

Hlava III

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO ZÁVAZKOVÉ VZTAHY V MEZINÁRODNÍM OBCHODU

Díl I

Předmět úpravy

§ 729

Ustanovení této hlavy se použijí vedle ostatních ustanovení tohoto zákona na závazkové vztahy uvedené v § 261 a 262, na jejichž vzniku se podílí alespoň jeden účastník, který má sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území jiného státu než ostatní účastníci, jestliže tyto vztahy se řídí československým právním řádem.

Díl II

Obecná ustanovení

§ 730

Zvyklosti

Podle § 264 se přihlédne k obchodním zvyklostem

obecně zachovávaným v mezinárodním obchodě v příslušném obchodním odvětví.

§ 731

Úřední povolení

(1) Dlužník je povinen řádně požádat o vývozní povolení, průvozní povolení nebo jiné úřední povolení, které se vyžaduje pro splnění jeho závazku v místě plnění.

(2) Věřitel je povinen řádně požádat o dovozní povolení nebo jiné úřední povolení, které se vyžaduje pro přijetí plnění ve stanoveném místě plnění.

(3) Povinnost podle odstavce 1 vzniká, jestliže v něm uvedená povolení jsou vyžadována v době plnění bez ohledu na to, zda byla vyžadována již v době uzavření smlouvy.

(4) Je-li žadateli pravomocně zamítnuta žádost o udělení povolení, nastávají účinky nemožnosti plnění. Strana, která o povolení neúspěšně požádala, je povinna druhé straně nahradit škodu způsobenou zánikem závazku, ledaže smlouva byla uzavřena s odkládací podmínkou udělení povolení.

(5) Na závazkové vztahy upravené tímto dílem zákona se nepoužije § 47 občanského zákoníku.

§ 732

Měna peněžního závazku

(1) Dlužník je povinen splnit svůj peněžitý závazek v měně, v níž byl peněžitý závazek sjednán. V pochybnostech je povinen v těžce měně nahradit škodu, k níž je zavázán při porušení smlouvy nebo zániku závazku.

(2) Jestliže právní předpisy státu, na jehož území má dlužník sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště, nebo jiné rozhodné právní předpisy brání placení v měně uvedené v odstavci 1, je dlužník povinen nahradit škodu, která věřiteli vznikla placením v jiné měně.

§ 733

Přepočtení měn

Je-li peněžité plnění sjednáno stranami v určité měně a dlužník podle smlouvy uzavřené s věřitelem nebo podle mezinárodní smlouvy či jiné právní úpravy má svůj závazek plnit v jiné měně, je pro měnový přepočtení rozhodující střední kurs mezi oběma měnami platný v době, kdy se poskytuje peněžité plnění v místě stanoveném ve smlouvě, jinak v místě, kde má věřitel své sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště.

§ 734

Obvyklá cena nebo úplata

Stanoví-li tento zákon, že pro výši peněžitého závazku je obvyklá cena nebo úplata, přihlíží se k cenám a úplatám obvyklým na mezinárodním trhu.

§ 735

Prodlení s plněním peněžitého závazku

Při prodlení s plněním peněžitého závazku platí se úroky z prodlení v téže měně, na kterou zní peněžitý závazek. Dlužník je povinen platit úroky z prodlení o 1 % vyšší, než činí úroky určené podle § 502, přičemž jsou rozhodné úrokové sazby stanovené nebo bankami poskytované při úvěrech na dobu odpovídající době prodlení dlužníka ve státu, na jehož území má dlužník sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště.

§ 736

Okolnosti vylučující odpovědnost

Za okolnosti vylučující odpovědnost se nepovažuje udělení úředního povolení, o které se má požádat podle § 731.

§ 737

(1) Při použití § 381 se přihlíží k výši zisku zpravidla dosahovaného ve státu, kde má sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště oprávněná osoba.

(2) Při použití § 470 je rozhodující běžná cena, která je sjednávána v místě, kde má být zboží dodáno, nebo není-li tam taková cena, běžná cena ve srovnatelném jiném místě, přičemž se vezme zřetel na rozdíl v dopravních nákladech.

§ 738

Má-li obchodní zástupce sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště mimo území České a Slovenské Federativní Republiky, je při použití § 653 rozhodující území státu, na jehož území má obchodní zástupce v době uzavření smlouvy o obchodním zastoupení sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště.

Díl III

Zvláštní ujednání

Oddíl 1

Zákaz dalšího vývozu

§ 739

Je-li v kupní smlouvě písemně stanoveno, že se kupujícímu zakazuje zpětný vývoz (reexport) koupeného zboží, odpovídá kupující prodávajícímu v případě, že by zboží bylo kýmkoli vyvezeno ze stanovené oblasti. Kupující je povinen nahradit prodávajícímu škodu způsobenou mu porušením tohoto závazku bez ohledu na to, zda zboží vyvezl kupující sám nebo někdo jiný, a bez ohledu na to, zda kupující zavázal potřebným způsobem další nabyvatele zboží nevyvážet.

§ 740

Kupující, který převzal povinnost zboží nevyvážet, je povinen na vyzvání prodávajícího prokázat, kde se zboží nachází nebo že bylo spotřebováno, aniž bylo vyvezeno.

§ 741

Je-li pochybné, z kterého území je zpětný vývoz zakázán, má se za to, že je to území státu, kam mělo být zboží prodávajícím podle kupní smlouvy odesláno, jinak území státu, v němž měl kupující v době dodání zboží sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště.

Oddíl 2

Ujednání o omezení prodeje

§ 742

(1) Ujednáním o omezení prodeje se prodávající zavazuje, že nebude určité zboží prodávat určitému okruhu zákazníků nebo do určitého státu, nebo že toto zboží bude prodávat jen v omezené míře nebo za podmínek stanovených v ujednání.

(2) Toto ujednání vyžaduje písemnou formu a jeho platnost je závislá na platnosti kupní smlouvy, jejíž je součástí nebo v souvislosti s níž bylo smlouveno.

§ 743

Není-li účelem ujednání podle § 742 plnění povinností stanovené mezinárodní smlouvou nebo předcházení tomu, aby došlo k porušení práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, zaniká závaznost tohoto ujednání porušením smlouvy kupujícím nebo nejpozději uplynutím dvou let od dodání zboží.

Oddíl 3

Měnová doložka

§ 744

(1) Stanoví-li smlouva, že cena nebo jiný peněžitý závazek se rozumí při určitém kursu měny, v níž má být závazek plněn (zajišťovaná měna), ve vztahu k určité jiné měně (zajišťující měna), a dojde-li po uzavření smlouvy ke změně kursovního poměru obou měn, je dlužník povinen zaplatit částku sníženou nebo zvýšenou tak, aby částka v zajišťující měně zůstala nezměněná.

(2) Není-li ve smlouvě stanoveno, ke kterým měnovým kursům se přihlíží, má se za to, že jsou rozhodné střední devizové kursy platné ve státu, v němž má dlužník sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště, a to v době uzavření smlouvy a v době, kdy je peněžitý závazek plněn.

(3) Je-li v doložce použito k zajištění více měn, je rozhodující průměr kursů mezi zajišťovanou měnou a zajišťujícími měnami, pokud z doložky nevyplývá něco jiného.

Oddíl 4

Smlouva o výhradním prodeji

§ 745

Základní ustanovení

(1) Smlouvou o výhradním prodeji se zavazuje do-

datatel, že zboží určené ve smlouvě nebude v určité oblasti dodávat jiné osobě než odběrateli.

(2) Není-li smlouva sjednána písemně nebo není-li v ní určena oblast nebo druhy zboží, na něž se smlouva vztahuje, je neplatná.

§ 746

Dodavatel nesmí po dobu platnosti smlouvy dodávat stanovené zboží přímo ani nepřímo nikomu jinému ve vyhrazené oblasti než odběrateli, popřípadě osobám, kterým to smlouva dovoluje. Smlouva nezabývá práva dodavatele provádět propagaci a průzkum trhu ve vyhrazené oblasti.

§ 747

Jednotlivé prodeje v rámci smlouvy o výhradním prodeji se uskutečňují na základě samostatných kupních smluv. Část obsahu těchto smluv může být dohodnuta již ve smlouvě o výhradním prodeji.

§ 748

Není-li ve smlouvě stanoveno, na jakou dobu se uzavírá, zaniká smlouva po uplynutí jednoho roku po jejím uzavření. Vyplývá-li ze smlouvy, že ji strany zamýšlely uzavřít na dobu neurčitou a nesmluvily výpovědní lhůtu, může ji kterákoli ze stran ukončit výpovědí, jež nabývá účinnosti ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž výpověď byla doručena druhé straně.

§ 749

(1) Nedodržel-li odběratel časové rozvržení odběru zboží předpokládané ve smlouvě nebo odebírá-li zboží, jež je předmětem smlouvy o výhradním prodeji, od jiného dodavatele, ačkoliv mu toto právo nebylo ve smlouvě přiznáno, může dodavatel od smlouvy odstoupit, nemá však nárok na náhradu škody.

(2) Dodává-li dodavatel v rozporu se smlouvou jiným odběratelům, může odběratel odstoupit od smlouvy.

Oddíl 5

Smlouvy o vázaných obchodech

§ 750

Smlouvy závislé

Vyplývá-li ze smlouvy nebo z okolností, za nichž byla smlouva uzavřena a jež jsou při uzavření smlouvy známé oběma stranám, že plnění z této smlouvy (hlavní smlouvy) je závislé na plnění jiné smlouvy (vedlejší smlouvy), má se za to, že plnění z vedlejší smlouvy tvoří odkládací podmínku účinnosti smlouvy hlavní. Má-li být nebo je-li z hlavní smlouvy plněno předem, má nesplnění vedlejší smlouvy povahu podmínky rozvazovací.

Vícestranné výměnné obchody

§ 751

Za vícestranné výměnné obchody pro účely toho-

to zákona se považují obchody, při nichž uzavírá několik osob jednu smlouvu nebo několik spolu souvisejících smluv, podle nichž má dojít k vzájemnému dodání zboží mezi účastníky majícími sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území různých států, avšak kupní cena má být vyrovnána pouze mezi účastníky, kteří mají sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území téhož státu.

§ 752

Vztahy vznikající z vícestranných výměnných obchodů se řídí podle ustanovení o smlouvě kupní. Každý z účastníků má nárok na plnění smlouvou mu určené podle ustanovení o smlouvách ve prospěch třetího. Účastníci však nemohou smlouvu zrušit nebo změnit bez souhlasu účastníka, jemuž je plnění dotčené zrušením nebo změnou určeno.

§ 753

Žádný z účastníků vícestranného výměnného obchodu nemůže odkládat dodání zboží vůči účastníku, který má sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území jiného státu, jen proto, že mu nesplnil jiný účastník, který má s ním sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území téhož státu.

§ 754

Účastníci vícestranného výměnného obchodu, kteří mají sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území téhož státu, ručí společně a nerozdílně za splnění závazku každého z nich vůči účastníkům, kteří mají sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území jiného státu.

§ 755

Účastník vícestranného výměnného obchodu není oprávněn odstoupit od smlouvy při prodlení některého z ostatních účastníků, jestliže některý jiný účastník již splnil svůj závazek, ledaže účastník odstupující od smlouvy nahradí škodu způsobenou odstoupením od smlouvy účastníku, který již splnil svůj závazek.

ČÁST ČTVRTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 756

Ustanovení tohoto zákona se použije, jen pokud mezinárodní smlouva, která je pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku závazná a byla uveřejněna ve Sbírce zákonů, neobsahuje odlišnou úpravu.

§ 757

Pro odpovědnost za škodu způsobenou porušením povinností stanovených tímto zákonem platí obdobně ustanovení § 373 a násl.

§ 758

(1) Při uzavírání smluv, jejichž stranami jsou pouze osoby mající sídlo nebo místo podnikání, popří-

padě bydliště na území České a Slovenské Federativní Republiky, uplatní se ustanovení tohoto zákona o určení ceny nebo úplaty poskytované za plnění, jen pokud toto určení není v rozporu s obecně závaznými právními předpisy o cenách. Jinak vzniká povinnost platit cenu nebo úplatu ve výši nejvýše přípustné podle těchto předpisů.

(2) Ceny, úplaty a jiná peněžítá plnění, jež jsou předmětem závazků podle smluv upravených tímto zákonem a jsou předmětem úpravy předpisů uvedených v odstavci 1, se považují za ceny podle těchto předpisů.

§ 759

Pokud ve smlouvě, jejímiž stranami jsou osoby mající sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště na území České a Slovenské Federativní Republiky, nebo jež mají na tomto území podnik nebo jeho organizační složku, je stanovena jakost věci v rozporu s ustanoveními právních předpisů, platí pro určení jakosti ustanovení těchto předpisů o jakosti přípustné k užívání; to neplatí, pokud ze smlouvy nebo z prohlášení strany, jež má věc nabyt nebo z předmětu jejího podnikání vyplývá, že věc má být vyvezena.

§ 760

Ustanovení tohoto zákona o závazkových vztazích, jež se týkají uplatnění práva u soudu, soudního řízení nebo soudního rozhodnutí, použije se přiměřeně i pro uplatnění práva před rozhodcem, pro rozhodčí řízení nebo pro rozhodčí nález, jestliže se opírají o platnou rozhodčí smlouvu.

§ 761

(1) Právo hospodaření státních organizací s majetkem státu se řídí dosavadními předpisy, včetně ustanovení § 64, 65 a § 72 až 74b hospodářského zákoníku, do vydání nové úpravy zákony Federálního shromáždění a národních rad.

(2) Ustanovení § 70 až 75 se použijí obdobně i na likvidaci jiných právnických osob než obchodních společností, jestliže nemají právního nástupce a z právních předpisů, jež je upravují, nevyplývá něco jiného.

(3) Do vydání zákonů uvedených v odstavci 1 se řídí likvidace státních podniků ustanoveními § 27 až 27d hospodářského zákoníku. Ustanovení § 71 odst. 3 až 6, § 72, jakož i § 75 odst. 2 a 3 tohoto zákona platí i pro likvidaci státního podniku.

§ 762

Ustanovení upravující bankovní záruku, smlouvu o otevření akreditivu, smlouvu o inkasu, smlouvu o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot, smlouvu o běžném účtu, smlouvu o vkladovém účtu platí i pro případy, kdy místo banky bankovní záruku poskytuje a uvedené smlouvy uzavírá jiná osoba, která je k tomu oprávněna.

§ 763

(1) Tímto zákonem se řídí právní vztahy, které vznikly ode dne jeho účinnosti. Právní vztahy vzniklé

přede dnem účinnosti tohoto zákona a práva z nich vzniklá, jakož i práva z odpovědnosti za porušení závazků z hospodářských a jiných smluv uzavřených přede dnem účinnosti tohoto zákona se řídí dosavadními předpisy. Smlouvy o běžném účtu, smlouvy o vkladovém účtu, smlouvy o uložení cenných papírů a jiných hodnot se však řídí tímto zákonem ode dne jeho účinnosti, i když k jejich uzavření došlo před tímto dnem.

(2) Podle dosavadních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty, které začaly běžet přede dnem účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty pro uplatnění práv, která se podle předchozího odstavce řídí dosavadními předpisy, i když začnou běžet po účinnosti tohoto zákona.

§ 764

(1) Právní povaha veřejných obchodních společností, komanditních společností, společností s ručením omezeným a akciových společností, které vznikly podle dosavadních předpisů, se řídí ustanoveními tohoto zákona ode dne jeho účinnosti.

(2) Ustanovení společenské smlouvy, popřípadě stanov obchodních společností uvedených v odstavci 1, která odporují donucujícím ustanovením tohoto zákona, pozbývají závaznosti dnem nabytí jeho účinnosti; společníci, popřípadě orgány obchodních společností přizpůsobí do jednoho roku od tohoto dne společenské smlouvy, popřípadě stanovy úpravě tohoto zákona a zašlou je rejstříkovému soudu. Jestliže tak neučiní, vyzve je k tomu rejstříkový soud, který ve výzvě zároveň stanoví dodatečnou přiměřenou lhůtu. Po marném uplynutí této dodatečné lhůty soud společnost zruší a nařídí její likvidaci.

(3) Akcie vydané před účinností tohoto zákona, s nimiž jsou spojeny výhody, které tento zákon nepřipouští, pozbývají těchto výhod dnem účinnosti tohoto zákona.

§ 765

(1) Družstva, která vznikla před účinností tohoto zákona se přeměňují na společnosti nebo družstva podle tohoto zákona způsobem, který stanoví zvláštní zákon.

(2) Družstva přeměněná podle odstavce 1 přizpůsobí své stanovy tomuto zákonu ve lhůtě stanovené zvláštním zákonem uvedeným v odstavci 1. Do této doby předloží své stanovy přizpůsobené úpravě družstev podle tohoto zákona rejstříkovému soudu s žádostí o provedení potřebných změn v obchodním rejstříku. S přizpůsobenými stanovami předloží současně zápis o členské schůzi, na které byla schválena změna stanov. Zápis zahrne schválenou výši zapisovaného základního jmění a podíly členů na něm. Zapsáním změn se pokládají dosavadní družstva za družstva založená podle tohoto zákona.

(3) Právní povaha družstev uvedených v odstavci 1 se řídí do zápisu změn v obchodním rejstříku podle odstavce 2 dosavadními právními předpisy a stanovami.

(4) Jestliže družstva uvedená v odstavci 1 nepožádají o provedení změn v obchodním rejstříku ve stanovené lhůtě a neučiní tak ani po výzvě soudu, nařídí soud likvidaci družstva.

(5) Ustanovení zvláštního zákona uvedeného v odstavci 1, jež upravují majetkové podíly na čistém obchodním jmění družstva, se použijí i pro určení podílu na likvidačním zůstatku. Není-li rozdělení schváleno valnou hromadou oprávněných osob, rozhodne o rozdělení soud.

§ 766

(1) Zakladatelé družstevních podniků podle zákona č. 162/1990 Sb., o zemědělském družstevnictví, zákona č. 176/1990 Sb., o bytovém, spotřebním, výrobním a jiném družstevnictví, zřizovatelé podniků (hospodářských zařízení) občanských sdružení a účastníci společných podniků podle hospodářského zákoníku převedou uvedené podniky na obchodní společnosti nebo družstva podle tohoto zákona, a to nejpozději do jednoho roku ode dne nabytí jeho účinnosti, anebo je do této doby zruší. Nestane-li se tak, soud i bez návrhu nařídí likvidaci uvedených podniků. Totéž platí pro komanditní společnosti na akcie. Ustanovení § 69 se použije přiměřeně.

(2) Právní povaha a vnitřní poměry právnických osob uvedených v odstavci 1 až do přeměny na obchodní společnosti nebo družstva, popřípadě do zrušení se řídí dosavadními právními předpisy.

(3) Je-li zakladatelem právnických osob uvedených v odstavci 1 družstvo, počíná lhůta jednoho roku stanovená v odstavci 1 běžet od nabytí účinnosti zvláštního zákona (§ 765 odst. 1).

§ 767

(1) Likvidace právnických osob podle § 764 a 766 se provádí podle ustanovení tohoto zákona. Likvidační zůstatek se však rozděluje podle dosavadních předpisů, stanov, zakládací listiny, společenské či jiné smlouvy; není-li rozdělení takto upraveno, použijí se přiměřeně ustanovení tohoto zákona, která svým obsahem jsou nejbližší formě likvidované právnické osoby.

(2) Trvání jiných právnických osob vyvíjejících podnikatelskou činnost, než které jsou uvedeny v § 764 až 766 a které vznikly před nabytím účinnosti tohoto zákona podle dřívějších právních předpisů, zůstává tímto zákonem nedotčeno. Jejich právní povaha a vnitřní právní poměry se řídí právními předpisy, podle nichž byly zřízeny.

§ 768

(1) Zápisy v podnikovém rejstříku vedeném podle dosavadních předpisů se považují za zápisy v obchodním rejstříku podle tohoto zákona.

(2) Právnické osoby, které se podle dosavadních předpisů zapisují do podnikového rejstříku, se od účinnosti tohoto zákona zapisují do obchodního rejstříku.

(3) Zápisy v podnikovém rejstříku, které neodpovídají ustanovením tohoto zákona, musí být uvedeny do souladu s tímto zákonem do jednoho roku od jeho

účinnosti. Pokud tak zapsaná osoba neučiní, soud ji vyzve k úpravě zápisu a stanoví přiměřenou lhůtu. To se netýká právnických osob uvedených v § 766.

(4) Právnické osoby nebo jejich organizační složky, které se podle tohoto zákona zapisují do obchodního rejstříku a nejsou zapsány ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona do podnikového rejstříku, jsou povinny podat návrh na zápis do šesti měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 769

Povinnost zveřejnění údajů stanovená tímto zákonem je splněna jejich zveřejněním v Obchodním věstníku.

§ 770

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky stanoví nařízením způsob a podmínky zveřejňování údajů, jež vyžaduje tento zákon.

§ 771

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky vydá nařízením prováděcí předpisy podle § 629.

§ 772

Zrušují se:

1. § 352 občanského zákoníku č. 141/1950 Sb.,
2. zákon č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku (zákoník mezinárodního obchodu),
3. hospodářský zákoník č. 109/1964 Sb., ve znění zákona č. 82/1966 Sb., zákonného opatření č. 13/1967 Sb., zákona č. 69/1967 Sb., zákona č. 72/1970 Sb., zákona č. 138/1970 Sb., zákona č. 144/1975 Sb., zákona č. 165/1982 Sb., zákona č. 98/1988 Sb. a zákona č. 103/1990 Sb.,
4. zákon č. 173/1988 Sb., o podniku se zahraniční majetkovou účastí, ve znění zákona č. 112/1990 Sb.,
5. zákon č. 67/1989 Sb., o národohospodářském plánování,
6. zákon č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech,
7. zákon č. 162/1990 Sb., o zemědělském družstevnictví,
8. zákon č. 176/1990 Sb., o bytovém, spotřebním, výrobním a jiném družstevnictví,
9. § 1 odst. 2, § 3 odst. 2 a § 4 zákona č. 174/1950 Sb., o dražbách mimo exekuci,
10. zákon č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím, ve znění zákona č. 102/1988 Sb. a zákona č. 113/1990 Sb., s výjimkou ustanovení § 2, 3, 13 až 16, § 17 odst. 2 písm. c), § 18 odst. 1, § 19 odst. 1 písm. i), § 22 písm. j), § 43 až 56, 58, a 64,
11. § 13 odst. 1 a § 16 odst. 3 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů,
12. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 81/1989 Sb., o povinném projednávání dodavatelsko-odběratelských vztahů a konkrétní

- zaci závazných výstupů státního plánu u dodávek produkce,
13. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 256/1990 Sb., kterým se stanoví vývozy a dovozy věcí a další činnosti, k jejichž provádění se vyžaduje povolení zahraničně obchodní činnosti,
 14. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 132/1991 Sb., kterým se stanoví případy, kdy může podnik se zahraniční majetkovou účastí vzniknout bez povolení,
 15. vyhláška ministerstva národní obrany č. 118/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky výrobků a vývojových prací určených k zajištění obranyschopnosti státu, ve znění vyhlášky č. 144/1989 Sb.,
 16. vyhláška ministerstev všeobecného strojírenství a těžkého strojírenství č. 135/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky strojírenských výrobků, ve znění vyhlášky č. 57/1972 Sb., č. 107/1981 Sb. a č. 28/1990 Sb.,
 17. vyhláška ministerstva všeobecného strojírenství č. 136/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky oprav strojírenských výrobků, ve znění vyhlášky č. 27/1990 Sb.,
 18. vyhláška ministerstva všeobecného strojírenství č. 137/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky oprav silničních vozidel pro motorovou dopravu, ve znění vládního nařízení č. 38/1966 Sb. a vyhlášky č. 26/1990 Sb.,
 19. vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 174/1964 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky státních rezerv, ve znění vyhlášky č. 181/1989 Sb.,
 20. vyhláška Státní komise pro techniku, ministerstva financí a hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 87/1966 Sb., o některých ekonomických opatřeních v investiční výstavbě, ve znění nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 136/1973 Sb.,
 21. vyhláška ministerstva zemědělství a výživy a ministerstva lesního a vodního hospodářství č. 73/1967 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky oprav zemědělských a lesních mechanizačních prostředků, polních a zemních prací, chemizace a jiných zemědělských prací, ve znění vyhlášky č. 147/1989 Sb.,
 22. vyhláška ministerstev chemického průmyslu, stavebnictví, spotřebního průmyslu, těžkého průmyslu a zahraničního obchodu č. 187/1968 Sb., kterou se stanoví záruční doby u dodávek pro výstavbu budov pro bydlení,
 23. vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 152/1971 Sb., o hospodářských závazcích v silniční nákladní dopravě,
 24. vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 156/1971 Sb., o hospodářských závazcích ve vnitrostátní vodní nákladní dopravě,
 25. vyhláška předsedy Státní banky československé a federálního ministerstva financí č. 118/1972 Sb., o pokladních operacích v socialistických organizacích,
 26. vyhláška federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 101/1973 Sb., o projektových soutěžích, ve znění vyhlášky č. 124/1991 Sb.,
 27. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 104/1973 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky stavebních prací,
 28. vyhláška federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj a Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 77/1977 Sb., o centrální regulaci výrobků a materiálů ve výstavbě,
 29. vyhláška federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství č. 82/1977 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky hutních výrobků, rud, magnezitových výrobků a kovového odpadu, ve znění vyhlášky č. 30/1990 Sb.,
 30. vyhláška federálního ministerstva paliv a energetiky č. 106/1977 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky tuhých paliv, ve znění vyhlášky č. 1/1987 Sb. a vyhlášky č. 3/1990 Sb.,
 31. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 44/1978 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky výrobků chemického průmyslu, ve znění vyhlášek č. 26/1982 Sb. a č. 12/1988 Sb.,
 32. vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 84/1978 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky oprav zemědělské techniky, ve znění vyhlášky č. 148/1989 Sb.,
 33. vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 1/1980 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky leteckých prací v zemědělství, lesním a vodním hospodářství, ve znění vyhlášky č. 37/1990 Sb.,
 34. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 28/1980 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky polygrafických výrobků, ve znění vyhlášky č. 199/1989 Sb.,
 35. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 38/1980 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky výrobků dodávaných organizacemi vnitřního obchodu, ve znění vyhlášky č. 200/1989 Sb.,
 36. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 61/1980 Sb., o zřizování a činnosti organizačních složek československých právnických osob v zahraničí,
 37. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 62/1980 Sb., o kontrole zahraničně obchodní činnosti,
 38. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu a federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 64/1980 Sb., o postupu při nakládání průmyslovými právy a výrobně technickými poznatky ve vztahu k zahraničí,
 39. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 140/1980 Sb., o preventivní kontrole

- vyváženého a dováženého zboží a o průkazu o použití a využití dovezeného zboží,
40. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 27/1981 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky zdravotnických a veterinárních výrobků, ve znění vyhlášky č. 142/1989 Sb.,
 41. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 53/1981 Sb., o podmínkách poskytování zahraničně hospodářských služeb v oblasti dopravy,
 42. vyhláška ministerstva kultury České socialistické republiky č. 57/1981 Sb., o udělování, změně a odnímání povolení k poskytování zahraničně hospodářských služeb v oblasti kultury a o kontrole těchto služeb,
 43. vyhláška ministerstva kultury Slovenské socialistické republiky č. 61/1981 Sb., o udělování, změně a odnímání povolení k poskytování zahraničně hospodářských služeb v oblasti kultury a o kontrole těchto služeb,
 44. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 91/1981 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky zeleniny a ovoce mezi organizacemi vnitřního obchodu a pro průmyslové zpracování, ve znění vyhlášky č. 180/1989 Sb.,
 45. vyhláška federálního ministerstva financí č. 179/1982 Sb., o rozsahu a podmínkách smluvního pojištění socialistických organizací,
 46. vyhláška federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 181/1982 Sb., o základních podmínkách dodávky k zabezpečení vědeckotechnického rozvoje, ve znění vyhlášky č. 154/1989 Sb.,
 47. vyhláška ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky č. 23/1983 Sb., o udělování, změně a odnímání povolení k poskytování zahraničně hospodářských služeb v oblasti lázeňské léčby a o kontrole těchto služeb,
 48. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 24/1983 Sb., o základních podmínkách dodávky sběrných surovin, ve znění vyhlášky č. 140/1989 Sb.,
 49. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 104/1983 Sb., o dovozu investičních celků,
 50. vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 8/1984 Sb., o základních podmínkách některých činností prováděných Československými státními drahami v souvislosti s přepravou,
 51. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 11/1984 Sb., o základních podmínkách dodávky stavebních hmot a dílců,
 52. vyhláška ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky č. 61/1984 Sb., o udělování, změně a odnímání povolení k poskytování zahraničně hospodářských služeb v oblasti lázeňské léčby a o kontrole těchto služeb,
 53. vyhláška federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství, federálního ministerstva všeobecného strojírenství a federálního ministerstva elektrotechnického průmyslu č. 13/1985 Sb., o základních podmínkách strojírenských a elektrotechnických dodávek uskutečňovaných vyššími dodavatelskými formami a některých dalších dodávek určených pro tuzemsko, ve znění vyhlášky č. 29/1990 Sb.,
 54. vyhláška Federálního statistického úřadu č. 49/1985 Sb., o základních podmínkách dodávky prací a služeb v oblasti automatizovaného zpracování dat, ve znění vyhlášky č. 170/1989 Sb.,
 55. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu, federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství, federálního ministerstva všeobecného strojírenství a federálního ministerstva elektrotechnického průmyslu č. 31/1986 Sb., o základních podmínkách dodávky vývozních investičních celků,
 56. vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 130/1988 Sb., o zásadách prodeje zemědělských výrobků členům a pracovníkům socialistických organizací se zemědělskou výrobou,
 57. vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 155/1988 Sb., o základních podmínkách dodávky zemědělských výrobků,
 58. vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 156/1988 Sb., o základních podmínkách dodávky potravinářských a některých jiných výrobků,
 59. vyhláška federálního ministerstva dopravy a spojů č. 143/1989 Sb., o smlouvě o přípravě přeprav železničních vozových zásilek,
 60. vyhláška Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 57/1990 Sb., o přechodné odchylné úpravě hospodářských závazků od ustanovení § 295 odst. 2 hospodářského zákoníku pro odvětví federálního ministerstva hutnictví, strojírenství a elektrotechniky, ministerstva výstavby a stavebnictví České socialistické republiky a ministerstva výstavby a stavebnictví Slovenské socialistické republiky,
 61. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 265/1990 Sb., o zřizování a provozování obchodních zastupitelství zahraničních osob,
 62. vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 533/1990 Sb., o udělování povolení k zahraničně obchodní činnosti, o provádění zahraničně obchodní činnosti bez registrace nebo povolení a o provádění zahraničně obchodní činnosti zahraničními osobami,
 63. vyhláška Státní banky československé č. 386/1991 Sb., o platebním styku a zúčtování,
 64. vyhláška Státní banky československé č. 414/1991 Sb., o mezibankovním platebním styku a zúčtování,
 65. výnos federálního ministerstva dopravy č. 17.525/1981, o postupu československých organizací při

- poskytování zahraničně hospodářských služeb při přepravě věci (registrován v částce 33/1981 Sb.),
66. výnos Státní arbitráže Československé socialistické republiky č. 2/1984 ze dne 15. listopadu 1984, kterým se stanoví odchylná úprava hospodářských závazků pro stavby jaderné energetických částí elektrárny Temelín (registrován v částce 1/1985 Sb.),
 67. vyhláška ministerstva vnitřního obchodu č. 4/1952 Ú. l., kterou se vydávají podrobnější předpisy o dražbách mimo exekuci,
 68. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených organizacemi zahraničního obchodu Chemapol Praha a Chemapol Bratislava, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 12/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 69. základní podmínky dodávky výrobků dovážených organizacemi zahraničního obchodu Chemapol Praha a Chemapol Bratislava, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění doplňků ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 10/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 70. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených organizacemi zahraničního obchodu Metalimex a Kerametal, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 27/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 71. základní podmínky dodávky výrobků dovážených organizacemi zahraničního obchodu Metalimex a Kerametal, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 26/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 72. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených podnikem zahraničního obchodu Pragoexport, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 11/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 73. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených organizacemi zahraničního obchodu Ligna Praha a Drevounia Bratislava, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 13/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 74. základní podmínky dodávky výrobků dovážených organizacemi zahraničního obchodu Ligna Praha a Drevounia Bratislava, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 9/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 75. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených podnikem zahraničního obchodu Československá keramika, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 25/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 76. základní podmínky dodávky výrobků dovážených podnikem zahraničního obchodu Československá keramika, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 24/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 77. základní podmínky dodávky strojírenských výrobků pro vývoz, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 5/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 78. základní podmínky dodávky strojírenských výrobků z dovozu, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 5/1980 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 79. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených organizacemi zahraničního obchodu Centrotex, Exico a Karaexport, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 6/1979 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 80. základní podmínky dodávky surovin, materiálů a výrobků dovážených organizacemi zahraničního obchodu Centrotex, Exico a Karaexport, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 5/1979 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 81. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených podnikem zahraničního obchodu Ferromet, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 7/1978 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
 82. základní podmínky dodávky výrobků dovážených podnikem zahraničního obchodu Artia a a. s. Slovalt, vydané ministrem zahraničního obchodu

- dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 19/1981 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
83. základní podmínky dodávky výrobků vyvážených podnikem zahraničního obchodu Artia a a. s. Slovart, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 18/1981 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
84. základní podmínky dodávky pro vývoz potravin a zemědělských výrobků, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 33/1977 Věstníku federálního ministerstva zahraničního obchodu,
85. základní podmínky dodávky potravin a zemědělských výrobků z dovozu, vydané ministrem zahraničního obchodu dne 25. července 1964, ve znění změn a doplňků provedených doplňkem ze dne 30. března 1965 a výnosem federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 19/1983 Věstníku

- federálního ministerstva zahraničního obchodu,
86. výnos federálního ministerstva zahraničního obchodu ze dne 7. července 1978, kterým se vydávají základní podmínky dodávky sklářských výrobků vyvážených akciovou společností Skloexport.

§ 773

Ustanovení přepravních řádů a prováděcích předpisů k zákonu č. 61/1952 Sb., o námořní plavbě, o odpovědnosti za škodu na zásilce jsou nepoužitelná, pokud jsou v rozporu s § 622 a 624 tohoto zákona; ostatní ustanovení těchto předpisů zůstávají nedotčena.

§ 774

Vyhláška federálního ministerstva financí č. 63/1989 Sb., o ověřovateli (auditorech) a jejich činnosti, se použije po účinnosti tohoto zákona i pro činnost auditorů podle § 39 tohoto zákona, a to až do nové zákonné úpravy.

§ 775

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

OBCHODNÍ ZÁKONÍK
OBSAH
ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ USTANOVENÍ
 (§ 1 - § 55)

Hlava I	Základní ustanovení	(§ 1 - § 20)
	Díl I Úvodní ustanovení	(§ 1 - § 4)
	Díl II Podnik a obchodní jmění	(§ 5 - § 7)
	Díl III Obchodní jméno	(§ 8 - § 12)
	Díl IV Jednání podnikatele	(§ 13 - § 16)
	Díl V Obchodní tajemství	(§ 17 - § 20)

Hlava II Podnikání zahraničních osob	(§ 21 – § 26)
Díl I Základní ustanovení	(§ 21 – § 23)
Díl II Majetková účast zahraničních osob v československých právnických osobách	(§ 24)
Díl III Ochrana majetkových zájmů zahraničních osob při podnikání v České a Slovenské Federativní Republice	(§ 25)
Díl IV Přemístění sídla zahraniční právnické osoby do tuzemska	(§ 26)
Hlava III Obchodní rejstřík	(§ 27 – § 34)
Hlava IV Účetnictví podnikatelů	(§ 35 – § 40)
Hlava V Hospodářská soutěž	(§ 41 – § 55)
Díl I Účast na hospodářské soutěži	(§ 41 – § 43)
Díl II Nekalá soutěž	(§ 44 – § 53)
Díl III Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži	(§ 54 – § 55)

ČÁST DRUHÁ
OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI A DRUŽSTVO
(§ 56 – § 260)

Hlava I Obchodní společnosti	(§ 56 – § 220)
Díl I Obecná ustanovení	(§ 56 – § 75)
Díl II Veřejná obchodní společnost	(§ 76 – § 92)
Oddíl 1 Základní ustanovení	(§ 76 – § 78)
Oddíl 2 Práva a povinnosti společníků	(§ 79 – § 84)
Oddíl 3 Právní vztahy k třetím osobám	(§ 85 – § 87)
Oddíl 4 Zrušení a likvidace společnosti	(§ 88 – § 92)
Díl III Komanditní společnost	(§ 93 – § 104)
Oddíl 1 Základní ustanovení	(§ 93 – § 96)
Oddíl 2 Práva a povinnosti společníků	(§ 97 – § 100)
Oddíl 3 Právní vztahy k třetím osobám	(§ 101)
Oddíl 4 Zrušení a likvidace společnosti	(§ 102 – § 104)
Díl IV Společnost s ručením omezeným	(§ 105 – § 153)
Oddíl 1 Základní ustanovení	(§ 105 – § 112)
Oddíl 2 Práva a povinnosti společníků	(§ 113 – § 124)
Oddíl 3 Orgány společnosti	(§ 125 – § 140)
Oddíl 4 Změna společenské smlouvy	(§ 141 – § 150)
Oddíl 5 Zrušení a likvidace společnosti	(§ 151 – § 153)
Díl V Akciová společnost	(§ 154 – § 220)
Oddíl 1 Základní ustanovení	(§ 154 – § 161)
Oddíl 2 Založení a vznik společnosti	(§ 162 – § 177)
Oddíl 3 Práva a povinnosti akcionářů	(§ 178 – § 183)
Oddíl 4 Orgány společnosti	(§ 184 – § 201)
Oddíl 5 Zvýšení základního jmění	(§ 202 – § 210)
Oddíl 6 Snížení základního jmění	(§ 211 – § 216)
Oddíl 7 Rezervní fond	(§ 217)
Oddíl 8 Zrušení a likvidace společnosti	(§ 218 – § 220)
Hlava II Družstvo	(§ 221 – § 260)
Díl I Základní ustanovení	(§ 221 – § 226)
Díl II Vznik a zánik členství	(§ 227 – § 236)
Díl III Orgány družstva	(§ 237 – § 251)
Díl IV Roční účetní závěrka a výroční zpráva o hospodaření	(§ 252 – § 253)
Díl V Zrušení a likvidace družstva	(§ 254 – § 260)

ČÁST TŘETÍ
OBCHODNÍ ZÁVAZKOVÉ VZTAHY
(§ 261 – § 755)

Hlava I	Obecná ustanovení	(§ 261 – § 408)
	Díl I Předmět právní úpravy a její povaha	(§ 261 – § 265)
	Díl II Některá ustanovení o právních úkonech	(§ 266 – § 268)
	Díl III Některá ustanovení o uzavírání smlouvy	(§ 269 – § 288)
	Oddíl 1 Jednání o uzavření smlouvy	(§ 269 – § 275)
	Oddíl 2 Veřejný návrh na uzavření smlouvy a jeho účinky	(§ 276 – § 280)
	Oddíl 3 Obchodní veřejná soutěž	(§ 281 – § 288)
	Díl IV Smlouva o uzavření budoucí smlouvy	(§ 289 – § 292)
	Díl V Některá ustanovení o společných závazcích a společných právech ...	(§ 293 – § 296)
	Díl VI Zajištění závazku	(§ 297 – § 323)
	Oddíl 1 Některá ustanovení o zástavním právu	(§ 297 – § 299)
	Oddíl 2 Některá ustanovení o smluvní pokutě	(§ 300 – § 302)
	Oddíl 3 Ručení	(§ 303 – § 312)
	Oddíl 4 Bankovní záruka	(§ 313 – § 322)
	Oddíl 5 Uznání závazku	(§ 323)
	Díl VII Zánik závazku jeho splněním	(§ 324 – § 343)
	Oddíl 1 Způsob plnění	(§ 324 – § 334)
	Oddíl 2 Místo plnění	(§ 335 – § 339)
	Oddíl 3 Doba plnění	(§ 340 – § 343)
	Díl VIII Některá ustanovení o zániku nesplněného závazku	(§ 344 – § 357)
	Oddíl 1 Odstoupení od smlouvy	(§ 344 – § 351)
	Oddíl 2 Některá ustanovení o dodatečné nemožnosti plnění	(§ 352 – § 354)
	Oddíl 3 Odstupné	(§ 355)
	Oddíl 4 Zmaření účelu smlouvy	(§ 356 – § 357)
	Díl IX Některá ustanovení o započtení pohledávek	(§ 358 – § 364)
	Díl X Porušení smluvních povinností a jeho následky	(§ 365 – § 386)
	Oddíl 1 Prodlení dlužníka	(§ 365 – § 369)
	Oddíl 2 Prodlení věřitele	(§ 370 – § 372)
	Oddíl 3 Náhrada škody	(§ 373 – § 386)
	Díl XI Promlčení	(§ 387 – § 408)
	Oddíl 1 Předmět promlčení	(§ 387)
	Oddíl 2 Účinky promlčení	(§ 388 – § 390)
	Oddíl 3 Počátek a trvání promlčecí doby	(§ 391 – § 401)
	Oddíl 4 Stavení a přetržení promlčecí doby	(§ 402 – § 407)
	Oddíl 5 Obecné omezení promlčecí doby	(§ 408)
Hlava II	Zvláštní ustanovení o některých obchodních závazkových vztazích	(§ 409 – § 728)
	Díl I Kupní smlouva	(§ 409 – § 470)
	Oddíl 1 Vymezení kupní smlouvy	(§ 409 – § 410)
	Oddíl 2 Povinnosti prodávajícího	(§ 411 – § 442)
	Oddíl 3 Nabytí vlastnického práva	(§ 443 – § 446)
	Oddíl 4 Povinnosti kupujícího	(§ 447 – § 454)
	Oddíl 5 Nebezpečí škody na zboží	(§ 455 – § 461)
	Oddíl 6 Uchování zboží	(§ 462 – § 468)
	Oddíl 7 Zvláštní ustanovení o náhradě škody	(§ 469 – § 470)
	Díl II Ujednání v souvislosti s kupní smlouvou	(§ 471 – § 475)
	Oddíl 1 Koupě na zkoušku	(§ 471 – § 472)
	Oddíl 2 Cenová doložka	(§ 473 – § 475)
	Díl III Smlouva o prodeji podniku	(§ 476 – § 488)

Díl IV Smlouva o koupi najaté věci	(§ 489 – § 496)
Díl V Smlouva o úvěru	(§ 497 – § 507)
Díl VI Licenční smlouva k předmětům průmyslového vlastnictví	(§ 508 – § 515)
Díl VII Smlouva o uložení věci	(§ 516 – § 526)
Díl VIII Smlouva o skladování	(§ 527 – § 535)
Díl IX Smlouva o dílo	(§ 536 – § 565)
Oddíl 1 Základní ustanovení	(§ 536)
Oddíl 2 Provedení díla	(§ 537 – § 538)
Oddíl 3 Věci určené k provedení díla	(§ 539 – § 541)
Oddíl 4 Vlastnické právo k zhotovované věci a nebezpečí škody na ní	(§ 542 – § 545)
Oddíl 5 Cena za dílo	(§ 546 – § 549)
Oddíl 6 Způsob provádění díla	(§ 550 – § 553)
Oddíl 7 Provedení díla	(§ 554 – § 559)
Oddíl 8 Vady díla	(§ 560 – § 565)
Díl X Smlouva mandátní	(§ 566 – § 576)
Díl XI Smlouva komisionářská	(§ 577 – § 590)
Díl XII Smlouva o kontrolní činnosti	(§ 591 – § 600)
Díl XIII Smlouva zasílatelská	(§ 601 – § 609)
Díl XIV Smlouva o přepravě věci	(§ 610 – § 629)
Díl XV Smlouva o nájmu dopravního prostředku	(§ 630 – § 637)
Díl XVI Smlouva o provozu dopravního prostředku	(§ 638 – § 641)
Díl XVII Smlouva o zprostředkování	(§ 642 – § 651)
Díl XVIII Smlouva o obchodním zastoupení	(§ 652 – § 672)
Díl XIX Smlouva o tichém společenství	(§ 673 – § 681)
Díl XX Smlouva o otevření akreditivu	(§ 682 – § 691)
Díl XXI Smlouva o inkasu	(§ 692 – § 699)
Díl XXII Smlouva o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot	(§ 700 – § 707)
Díl XXIII Smlouva o běžném účtu	(§ 708 – § 715)
Díl XXIV Smlouva o vkladovém účtu	(§ 716 – § 719)
Díl XXV Cestovní šek	(§ 720 – § 724)
Díl XXVI Slib odškodnění	(§ 725 – § 728)
Hlava III Zvláštní ustanovení pro závazkové vztahy v mezinárodním obchodu	(§ 729 – § 755)
Díl I Předmět úpravy	(§ 729)
Díl II Obecná ustanovení	(§ 730 – § 738)
Díl III Zvláštní ujednání	(§ 739 – § 755)
Oddíl 1 Zákaz dalšího vývozu	(§ 739 – § 741)
Oddíl 2 Ujednání o omezení prodeje	(§ 742 – § 743)
Oddíl 3 Měnová doložka	(§ 744)
Oddíl 4 Smlouva o výhradním prodeji	(§ 745 – § 749)
Oddíl 5 Smlouvy o vázaných obchodech	(§ 750 – § 755)

ČÁST ČTVRTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

(§ 756 – 775)